

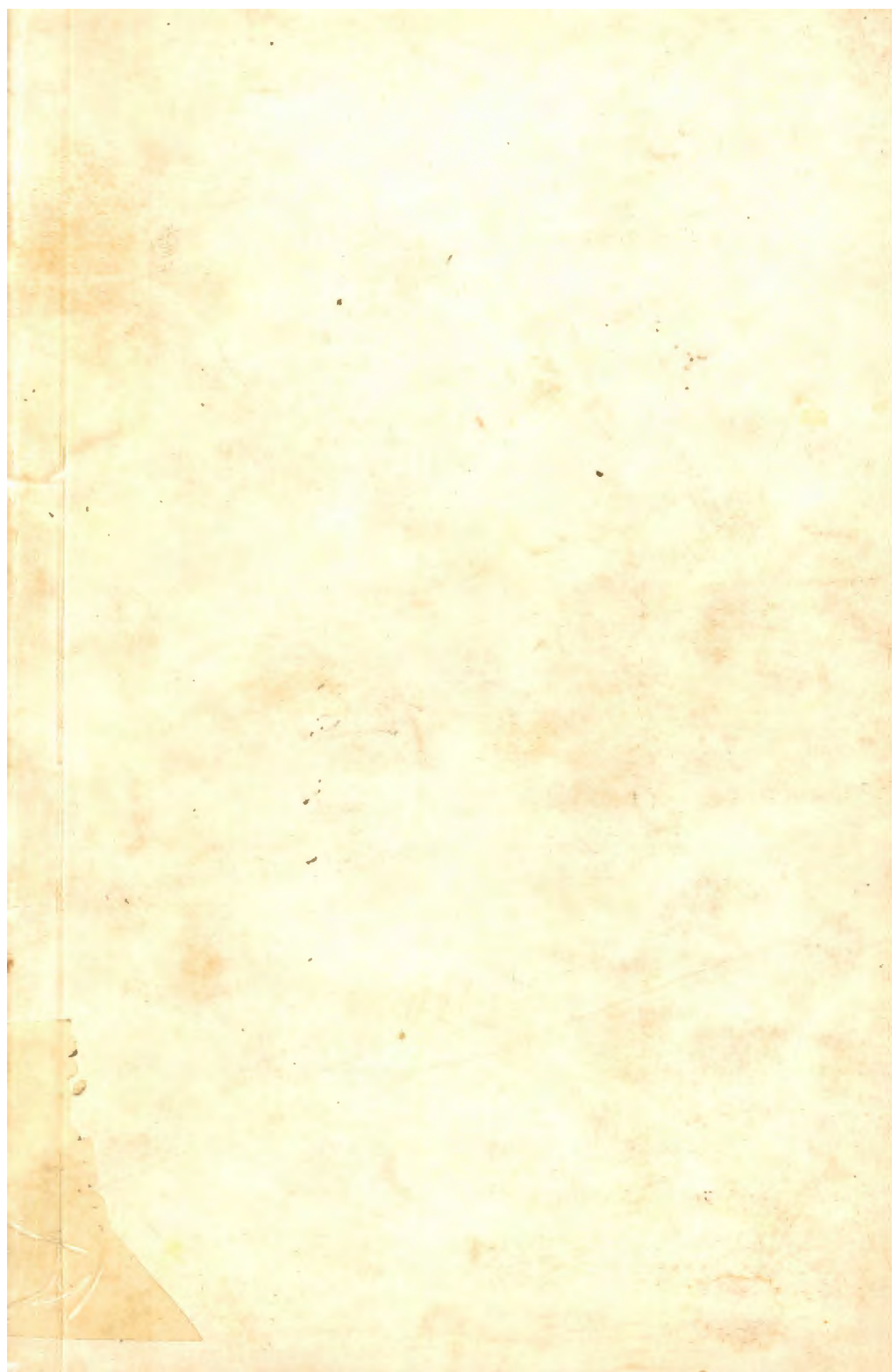
سخنان شاهانه

علیحضرت بهایون شاهنشاهی

محمد رضا شاه پهلوی

شاهنشاه ایران

سالهای ۱۳۲۸-۱۳۳۶

سرخان
شاهانه

طوری
(۲)
۲
۲
۱۳

اسکن شد

سخنان شاهانه

علیحضرت بهایون شاهنشاهی

محمد رضا شاه پهلوی

شاهنشاه ایران

سالهای ۱۳۲۸-۱۳۳۶

چاپ مطبوعات

پیام نوروزی ذات مبارک شاهانه

فروردین ۱۳۲۸

هم میهنان عزیز

جشن نوروزی بار دیگر فرا رسید و جهان کهن جوانی و خرمی را از سر گرفت. ابناء وطن عزیز مقدم این عید سعید را که از رسوم دیرین و سنن باستانی ایران است و دوران مجد و عظمت نیاکان با افتخار ما را یاد میآورد گرامی شمرده و سال نو را با شادگامی و سرور استقبال مینمایند. ما نیز نوروز فرخنده را بعموم مبارکباد میگوئیم و در این طلیعه سال نو که برکات خداوندی نوید ایام نیکوتری را میدهد سعادت و سلامتی همگی را مسئلت مینمائیم. هر چند سال ۱۳۲۷ در اثر سستی و بی علاقگی هائی که مشاهده میشد ممکن بود نتایج وخیمی بیار آورد ولی عنایات ربانی که پیوسته شامل حال این کشور بوده و همچنین علاقمندی ملت وفادار ما بآینده و سر نوشت خود این عواقب

و نتایج نامطلوب را دورداشت و روزنه امید باز گذاشت . پس جای آن دارد که قبل از آنکه طبق معمول در اینموقع مطالبی چند با ملت عزیز خود در میان نهیم سرستایش و نیایش بآستان حضرت رب العزة سائیده و نعمتهای خداوندی را شکر گزاری نموده و حیات باقی را در هر نفس هزاران حمد و سپاس گوئیم و از پیغمبر اکرم صل الله علیه و سلم و اولیاء مقدس اسلام در طریقی که در پیش داریم استمداد طلبیم . همچنین لازم میدانیم از احساسات و علائق قلبیه آحاد و افراد ملت عزیز که در ساله ۱۵ بهمن نسبت ب ما ابراز داشته اند صمیمانه سپاسگزار می کنیم ، این عواطف بیشتر مشوق مادر خدمتگزاری به میهن خواهد بود .

در ظرف هفت سال گذشته هر موقع که مجال بدست آمده است حقیقت مسلم این را تذکر داده ام که کشور ما موقعی میتواند از سعادت و رفاه و امنیت و سلامت برخوردار شود که اصول عدالت اجتماعی را مورد رعایت قرار داده و عموم افراد در سایه سعی و عمل از لوازم ضروری زندگی بهره مند باشند . توانگران و ثروتمندان تنها راحت و آسایش را بهر خود نخواسته و به پیروی از تعالیم عالیه دینیه از رعایت عدل و انصاف نسبت بدیگران خودداری نکنند، افراد جامعه حس برادری

.....
 و مساوات را در تمام شئون زندگانی محترم شمارند تا عوام
از مواهب طبیعی و نعم الهی که خوشبختانه بحد و فور در کشور
مستعد ما ذخیره است مستفید و فقر و بدبختی از این کشور
رخت بر بندد .

متأسفانه از ابراز مالال نمیتوانیم خودداری کنیم که با
وجود این تذکرات مفید و نصایح مشفقانه آنطور که منظور ما
بوده است نتیجه بدست نیامده و در این راه قدمهای موثری
برداشته نشده است ولی چون راهی غیر از استقرار این اصول
برای نجات از آشفتگی بنظر نمیرسد و تجدید و تذکار
حقایق هر چه بیشتر شود امید نتیجه مطلوب زیادتر خواهد بود
ناچار سخن را تکرار میکنیم و انتظار داریم که حوادث
گذشته درس عبرتی برای آینده باشد و ملت ما که بشهادت تاریخ
پرافتخار خود در مواقع سخت امتحانات نمایان و شایسته از
میهن پرستی داده و هیچوقت مقهور و مغلوب عوامل نامطلوب
نگردیده اجرای اصلاحات اساسی و حصول عدالت اجتماعی
را وجه همت خود قرار دهد و عناصر بیگانه پرست را که
منظوری جز ایجاد نفاق و شقاق ندارند از بین خود پدر نماید .
سرلوحه اصلاحات که کرار آگوش ز دشده داشتن دستگاه
داد گستری صحیح و قوی است تا حکم قانون را بار عایت بیطرفی

نسبت به قوی و ضعیف و وضع و شریف یکسان اجرا سازد و جامعه مطمئن باشد که در این دستگاه هیچ گونه نفوذی راه نداشته و حقوق عموم در پیشگاه قانون و عدالت کاملاً محفوظ و مصون می باشد .

امیدوارم در سال آینده با توجه ملت و تنبلی که از حوادث گذشته پیدا شده مقدمات تمام این امور از جمله اجرای برنامه هفت ساله که بستگی بسعدت کشور دارد فراهم و ضمناً با تاسیس مجلس موسسان پایه و شالوده مشروطیت ایران طوری محکم و مستقر گردد که در راه نیل بآرمانهای ملی و اقدامات مفیده بعداً هیچگونه رادع و مانعی موجود نبوده و حکومت های آتیه کشور راه افراط و تفریطی نیمایند . امروز تمدن جدید دیگر بما اجازه نمیدهد که راه سستی و تکاهل را به پیمائیم بلکه باید با قدمهای محکم و عزمی راسخ دواصل امن و عدل را نصب العین قرار داده دنبال آسایش و سعادت خود رهسپار گردیم و کشور عزیز را مانند گذشته پر افتخار آن هماهنگ سایر ملل مرقی جهان سازیم .

هم میهنان عزیز . تنها ضامن سعادت شما اتفاق و اتحاد است و ما دیگر اجازه نخواهیم داد عناصر معدودی که بسود بیگانگان عمل میکنند افراط صالح را از سیر بسوی ترقی و

تکامل باز دارند و در سرزمینی که میراث گرانبهای پیشینیان
ما و امانت آیندگان است اغراض سوء خود را اجرا و در ارکان
ملیت ما رخنه اندازند.

ما که خود را خدمتگزار هیمن و شریک خوب و بد
زندگی شما میدانیم همیشه همراه شما خواهیم بود و حاضریم
در راه سعادت و آسایش شما و ترقی و تعالی کشوریش از آنچه
شده است در صورت لزوم فداکاری نمایم و یقین داریم تأییدات
خداوندی و عواطف و توجهات ملت عزیز پیوسته در این طریق
یار و مدد کار ما خواهد بود.

بیانات اولیة حضرت هما یون شاهنشاهی هنگام گشایش

مجلس موسسان

۱۳۴۸ ر ۴۱

بنام خدا و ندمتعال مجلس موسسان را افتتاح مینمائیم.
در این هنگام که ملت ایران به نیت اصلاح و تکمیل قانون
اساسی نمایندگان برگزیده خود را باین مجمع گسیل داشته
است لازم میدانیم آقایان نمایندگان را با اهمیت و وظیفه سنگینی
که بردوش آنان است و عظمت و مسئولیتی که در برابر خدا
و خلق دارند متوجه سازیم و خدمت خطیری را که بر عهده ایشان
محول شده است خاطر نشان کنیم تا با استظهار و تأییدات
خداوندی و اصول مقدس و لایتغیر دین مبین اسلام و شریعت
مطهر حضرت خیر الانام بانجام این خدمت ملی قیام نمایند.
گرچه آقایان نمایندگان بعلل و موجباتی که باعث انعقاد
این مجلس گردیده کاملاً واقف هستند و هم چنین معایب و مضاری
را که بر امور کشور مستولی شده است برای العین می بینند. مهذا

بر سیل تذکار که خود موجب اتباه و اصلاح است لازم میدانیم
خاطر نشان نماییم که اگر اوضاع کشور را مخصوصاً در سالهای
اخیر مورد بررسی قرار دهیم با کمال تأسف باید اذعان
کنیم که این توجه به خاطرات گذشته جز تأثر و آزردهی خاطر
از آشفتگی اوضاع و اختلال عجیب امور که گاهی رنك افراط
و زمانی جنبه تفریط داشته نتیجه دیگری نخواهد داشت .
مقامات مسئول کشور که علت غائی وجود آنها تمهید
رفاه و سعادت ملت است بواسطه نواقص موجود متأسفانه
در این مدت نتوانسته اند درك این مقصود را بنمایند و در
طربن این منظور مقدس گام موثری بردارند . علت العلل بروز
این معایب همان عدم رعایت اصل تعادل قوای ثلاثه کشور است که
بر خلاف اصول معمول در تمام دموکراسی های جهان در قانون
اساسی ما که تحت تأثیر اوضاع زمان و نگرانیهای موجود در
آن موقع تدوین یافته این اصل مسلم بطوریکه شاید مورد رعایت
قرار نگرفته و عدم توازن و هماهنگی در قوای سه گانه کشور
بوجود آمده است .

در نتیجه عدم توازن هیچوقت قوه مجریه نتوانسته است
که با اتکاء به قوه مقننه عمر و دوامی داشته و اوقات گرانبهای
کشور را صرف اصلاح او و رعایه نماید چنانچه قوه مقننه هم

توانسته است که به وظیفه اصلی خود قیام کرده بودجه کشور را در مواقعیکه طبق قانون اساسی مقرر است تصویب و نظارت کامل خود را در دخل و خرج مملکت اعمال و لوایح مفیدی را که از طرف دولت پیشنهاد میگرد تصویب نماید. متأسفانه قوه قضائیه نیز از تأثیر سوء این جریان نا مطلوب بر کنار نبوده و با کمال ملال باید اذعان کنیم که اساس عدالت و بنیان قضاوت صحیح که باعث ایجاد اعتماد و اطمینان در جامعه است هنوز به کیفیت مطلوب موجود نیست.

ادامه چنین وضعیت نا مطلوب البته اساس هستی و استقلال کشور کهنسال و پرافتخار ما را دچار خطر مینمود و برای افراد مملکت و بالاخص شخص ما که افتخار ریاست آن را داریم دغدغه خاطر و نگرانی بسیار ایجاد می کرد.

تمام این وضعیت ما را وادار نمود که برای چاره اندیشی و نجات مملکت و تأمین سعادت ملت در این موقع که جهان دقایق حساس تاریخ خود را طی مینماید ملت را به تشکیل مجلس موسسان دعوت نمائیم. اکنون انجام این وظیفه مهم را که ضامن سعادت و استقلال کشور است بدست شما برگزیدگان ملت میسپاریم. امیدواریم در انجام این وظیفه خطیر خدای متعال را شاهد و ناظر اعمال و افکار خود قرار دهید و تکلیف اجتماعی

خویش را باحسین و جه انجام دهید .

آقایان نمایندگان : باید اوضاع حساس جهان را در نظر بگیرید و بخاطر آورید که ملکیتی پایدار و سعادت مند خواهد بود که با مقتضیات زمان و تمدن متری هم آهنگ باشد و تحول دنیا پسند و مطلوب را در کلیه شئون کشور سازی و جاری سازد .

بنیان اساس کشور را بر روی قوانین متین استوار و برقرار نمایید که ضامن اصول ترقی و عدالت اجتماعی باشد و از این پس هم قوه مقننه و هم قوه مجریه بتوانند با فراغت خاطر در ضمن مبارزه خستگی ناپذیر با عوامل فساد و نادرستی در راه تأمین سعادت ایران و ایرانیان بوسیله ایجاد کارهای مولد ثروت و بکار انداختن منابع طبیعی و خداداد کشور که بر طبق قوانین جدید اجتماعی بطور عادلانه تری بین افراد توزیع شده و موجب ترقی سطح زندگی عمومی گردد قدمهای سریع بردارند و اصول مسلم معاونت اجتماعی را که عدالت صحیح و معیشت کافی از قبیل خوراک ، لباس و مسکن برای همه و فرهنگ عمومی و بهداشت می باشد جهت عموم افراد کشور تأمین نمایند تا با درک مفاهیم حقیقی و واقعی دموکراسی کشوری آباد و آزاد بوجود آورند که بتواند مانند

گذشته پرافتخار خود دعوی همسری با سایر ملل مترقی جهان
نماید .

رجاء و ائق داریم که با تأییدات خداوند متعال و توجهات
ملت خواهید توانست وظیفه ملی خود را با سربلندی و افتخار
انجام داده در مقابل تاریخ نامی نیک و ذکر ی جاوید باقی گذارید .
در خاتمه توفیق شما را در حسن انجام وظیفه محوله
از درگاه باری تعالی مسئلت مینمائیم .

سخنران شاهانه به مناسبت یاد فرمودن سوگند
«خطاب نمایندگان مجلسین مؤسسان و شورایم ملی»

۱۳۲۴ ر ۲۲۸

از توجهاتی که آقایان در تدوین اصول جدیدی در قانون اساسی ما نمودند جای بسی خوشوقتی است چونکه توجه آقایان بنا بر اراده ملت معطوف بر این شد که دموکراسی بمقیاس حقیقی خود در کشور استوار شود. مشروطیت همانطور که همه میدانید اصول توازن بین قوا را در مرحله اول وجه همت و توجه خود قرار داده و در انواع حکومت هادر دنیا چه جمهوری و چه سلطنت همیشه سعی کرده اند که قوای سه گانه این توازن را حفظ و در وهله اول با کمال حسن تفاهم در پیشرفت امور تشریک مساعی نمایند و هیچ قوه نمی بر قوه دیگر تسلط نداشته باشد. دولتها بدون موافقت مجلس کارهایشان پیشرفت نمیکند و تا مجلس هم بدولتها اعتماد نداشته باشد کار

دولتها بحال رکود ووقفه باقی میماند بخصوص بودجه‌های مملکتی که دولت باید بمجلس پیشنهاد نماید و پس از تصویب بموقع اجرا گذاشته شود و اگر بودجه دخل و خرج کشور نگذرد چنین معلوم میشود که دولت طرف توجه مجلس نیست انحلال مجلس یا مجلسین که در قانون اساسی پیش بینی و بنظر رئیس مملکت گذاشته شده برای موقعی است که اگر امری پیش آید یا خدای نخواستہ برخلاف انتظار عمل مجلس یا مجلسین میان با افکار عمومی باشد مردم در این موقع بتوانند نظر خودشان را اظهار نمایند

این اصول برای تحکیم امر مشروطیت است و کاریکه آقایان در این چندروزه انجام داده اند برای ثبات مشروطیت بود و مشروطیت ما را که بوضع فلاکت باری دچار شده بود نجات دادند چون اگر این وضع ادامه می یافت دو صورت پیدا میشد یا اصول اعمال زور و قدرت در این مملکت مستقر میگردد که خود این اصول موجب ابتلائات عدیده می میشود که عکس العمل آنها هرج و مرج و بی نظمی بود یا خدای نخواستہ دوچار انقلابات و نهضت‌هایی میشدیم که در این دنیا و در این زمان بنفع مملکت تمام نمیشد.

آیند که مشروطیت ایران قوام و ثباتی یافته و بمرحله تکامل

رسیده است باید هم ملت و هم من در چند چیز در آتیه با عزمی
راسخ شریک باشیم و تصمیم بگیریم :

اولا امیدوار هستیم يك مبارزه بر ضد فساد شروع
شود. فساد را آقایان هر طور تعریف کنند معنی خودش را میدهد.
بیش از این توضیحی در مورد فساد نمیدهم چون همه
آقایان متوجه این مطالب میباشند و انشاء الله بخواست خداوند
و همت همه فساد از بین میرود.

دوم تمرکز است که از چند روز پیش در امور مملکت
ایجاد شده که خود راه نجاتی است ضمناً در کارهایی که مربوط
به مردم است باید آزادی عمل یا نهاد داده شود. اداره امور شهر داریها
باید بدست مردم باشد مثلاً اداره کردن شهرداری فساد بطهران
چه مربوط است؟! یا اگر شهرداری فساد لوازم کار بخواهد
و مداد یا قلم احتیاج داشته باشد چرا باید از ظهر آن کسب دستور
کند؟ و همینطور نسبت بسایر کارها که انشاء الله باید بدست
مردم داده شود مثل بهداری هر محل و امثال آن. یکی هم
موضوع کار است که هیچ ملت زنده می بدون اینکه از خودش
ابراز فعالیت کند نمیتوان آن ملت را جزو ملل زنده و مرفقی
دنیا محسوب داشت. نتیجه کار هم البته ثروت است. ثروت
اگر با مقررات جدید اجتماعی که در اغلب نقاط دنیا متداول

شده عادلانه تقسیم بشود بین افراد يك حداقل تأمین می‌گردد
که این حداقل بسته بجهت و ثروت هر مملکت است
و امیدواریم که این حداقل در ایران هم پایه ممالک متمدن
دنیاى امروز برسد .

مقصود از حداقل خوراك، پوشاك، مسكن، بهداشت و
فرهنگ است تا اصول اولیه زندگی برای هر خانواده فراهم
باشد شاید این موضوع احتیاج بمقررات جدید داشته باشد که
این مجلس و مجالس آینده البته توجه خواهند کرد تا اصول
عدالت اجتماعی استوار باشد .

البته این مبحث طولانی است و بموقع دولت باید
لوائح آنرا تنظیم و برای تصویب تقدیم مجلس نماید .

اما عدالت اجتماعی که بنیان مشروطیت است
البته در جنبه دارد یکی دستگاه دادگستری و قضات است
و یکی هم خود مردم که نباید تسلیم بظلم بشوند . خیلی اوقات
دیده‌ام مردم زیر بار ظلم می‌روند . نباید اینطور باشد : من
تشویق بعضیان نمی‌کنم ولی مثلا اگر کسی رشوه بخواند
نباید بدهند . باید اذعان کرد که دستگاه قضائی ما آنطوری
که باید کار خودش را انجام نمیدهد . این راهم باید بگویم
که معیشت قضات ما هم تأمین نیست . البته سایر کارمندان

دولت هم وضعیتشان همینطور است. انشاءالله با ایجاد کارهایی که در پیش داریم و احتیاجی که با افراد در قسمتهای مختلف پیدا میشود این افزایش فوق العاده‌ای که در کارمندان موجود است از بین خواهد رفت و میتوانیم حقوق کارمندان را هم به تناسب ترقی سطح زندگی زیادتر بکنیم ولی بعد از اینکه اینکار عملی شد اگر کسی خواست از جاده راست منحرف شود دیگر نه جامعه نه قوانین و نه وجدان از او گذشت نخواهد نمود. چیزی که اسباب خوشوقتی است روحیه جدیدی است که در مردم مملکت پیدا شده و حس میکنم که همه مصمم هستند با اتکاء به تاریخ درخشان گذشته ایرانی بوجود آوریم و به نسل آینده تحویل بدهیم که ایرانی آبادتر باشد تا نسبت به نسل آینده خجل و شر مسار نباشیم و بسی مایه امیدواری است که این روحیه در مردم پیدا شده است. با استقرار و استحکام بنیان مشروطیت امیدواریم در آتیه انتخاباتی که از طرف مردم انجام میشود طوری باشد که بیش از پیش مظهر آمال حقیقی مردم بوده و نمایندگان ملت در مرکز مملکت صدای مردم را منعکس نمایند. من همانطور که تا امروز بسوگندی که بحفظ و احترام و نگاهداری قانون اساسی در هفت سال و خورده‌ای پیش یاد کرده‌ام عمل نموده و باین سوگند علاقه‌مند و مؤمن

بوده‌ام باز هم حالا که اصلاحاتی در قانون اساسی ایران شده
است لازم میدانم سوگند جدیدی بحفظ قانون جدید اساسی ایران
ادا کنم و با اطمینان و امیدواری بآینده در ضمن امتنان از حسن
توجه و درایت و تشخیص آقایان بملت ایران نویدی برای آینده
بدهم که همه دست به دست هم‌دیگر داده و با تفضل الهی
و در تحت پناه دین مقدس اسلام بسمت آینده پیش برریم .

فرمایش های ملایکانه در موقع شرفیابی نمایندگان

مجلس شورای ملی

۱۳۲۸ ر ۴ ر ۱۹

از تجدید دیدار آقایان خیلی خوشوقتم . اکنون که دوره پانزدهم رو با تمام میرود می خواهم چند نکته را خاطر نشان آقایان نمایندگان بنمایم البته سعی خواهد شد که حتی المقدور فترتی پیش نیاید ولی همه مستحضر هستند که دولت يك قانونی برای اصلاح انتخابات تقدیم مجلس کرده است که فکر میکرد بوسیله این قانون سر به سر و صحیح تر عمل انتخابات را انجام دهد و تا بحال منتظر تعیین تکلیف از طرف مجلس شورای ملی است که بوظیفه خود عمل کند .

در این مورد آقایان توجه خواهند کرد که مطابق عقیده خودشان و مصالح مملکت تکلیف این کار را زود تر معین نمایند و چون ممکن است فترت مختصری پیش آید برای اینکه احتیاجی در مدت فترت بوضع تصویب نامه پیدا نشود که البته نظر دولت هم همین است مگر اینکه ضرورت کامل

پیش آید باید دست دولت باز باشد بنا بر این آقایان باید تصویب این لوایح را در نظر بگیرند :

یکی لایحه اختیارات شهرداری ها است .

یکی دیگر موضوع لوله کشی شهر تهران است که متاسفانه بواسطه بعضی جریانات تابع حال انجام نشده و اگر این پیش آمد ها نشده بود تا دو سال دیگر کار لوله کشی تهران تمام می شد ولی حالا متاسفانه پنج سال وقت لازم دارد .

موضوع دیگر بودجه مملکتی است که آقایان مشغول این کار هستند . شش سال مملکت بدون بودجه بسر برده و شاید قسمت عمده تعویق کار ها بر اثر تصویب نشدن بودجه از طرف مجلس شورای ملی بوده است .

یکی دیگر هم موضوع مالیات بر درآمد است . زیرا بر همه روشن است که اشخاصیکه توانا تر و متمکن تر هستند بیش تر از نظم و عدالت اجتماعی استفاده کرده منتفع می شوند و طبیعی است که همین طبقه هم باید بیشتر برای استقرار این اصول در مملکت فداکاری و کمک کنند . بعلاوه بنفع آنهاست که در تأمین مخارج مملکت بیشتر شرکت نمایند . چون منافع و مصالحشان زیادتر است . ولی در مملکت ما متاسفانه وضع عکس است و بار سنگین مالیاتها بر دوش

طبقات پائین که کمتر منتفع می‌شوند می‌باشد. مثلاً ملاحظه کنید در وصول مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم چقدر اختلاف موجود است؟ مالیاتهای غیر مستقیم که از طبقات پائین گرفته می‌شود میزانش چندین برابر مالیاتهای مستقیم است که از طبقات توانادریافت می‌گردد. باید توجه شود که اشخاص مالیات حقیقی خود را بدهند بخصوص حالا که برنامه هفت ساله در شرف شروع شدن است در گرفتن مالیاتهای مستقیم باید نهایت دقت مراعات گردد چه در غیر این صورت تورمی ایجاد خواهد شد که فوق العاده خطرناک است.

موضوع دیگر که مجلس در این جریان تقصیری ندارد لایحه انتشار اسکناس است که منتظر نظریه متخصص بلژیکی می‌باشیم که هنوز اظهار نظر نکرده است و به نخست وزیر دستور داده شده تا به کارشناس نامبرده تاکید در ارسال نظریه‌اش بنمایند ولی آنچه کمال ضرورت را دارد این است که با اجرای مطالعات کامل باید هر چه زودتر سنجیده و معلوم شود که منافع این کار بیشتر است یا ضرر آن تا دولت بتواند لایحه خود را تعقیب و یا مسترد دارد زیرا در نتیجه بلا تکلیفی فعلی این لایحه متأسفانه باید بگوئیم که ضرر آن عاید کشور شده ولی از منافع و فوائد آن کشور بهره‌ئی

نگرفته است .

البته لوایح مفید دیگری هم هست، از جمله لایحه
آمار و سرشماری و لوایح دیگر که خود آقایان باید در نظر
بگیرند و جزو دستور قرار دهند مخصوصاً توجه آقایان را
باهمیت و لزوم آمار صحیح و دقیق در کشور جلب مینمایم چون
مبنای هر اصلاحی بر پایه داشتن آمار های درست و دقیق قرار
دارد. این امر در سایر کشورها بعدی مورد رعایت است که حتی
از اشجار هم آمار دارند تا چه رسد بسایر امور مهمه دیگر .
مطلب دیگری که میخواهم بگویم باید دولت در نظر
داشته باشد و سعی و کوشش نماید که ذخیره یکسال کشور را
از قند و شکر و غله در انبارهای خود موجود داشته و حتی اگر
لازم شود غله از خارج هم خریداری نماید البته خود ملت هم باید
مثل سایر ملل صرفه جو باشد تا اگر اشکالاتی از حیث خشک
سالی و سایر حوادث پیش آید کشور دچار زحمت نشود و
آذوقه مردم تأمین باشد .

اماد در خصوص صحبت هائی که راجع بانتظارات مردم
می شود و میگویند حالا که مشروطیت ایران کامل شده و
مواعی در کار موجود نیست چرا اصلاحات در کشور شروع
نمی شود و بهانه عدم پیشرفت کار چیست ، باید باین اشخاص

پاسخ داده شود که بهانه‌ئی در کار نیست ولی آیا می‌شود خرابی‌هایی را که در مدت هشت سال باین کشور وارد آمده در ظرف مدت چندماه اصلاح کرد؟ من نمی‌خواهم راجع بخراب کاری‌ها و خرابی‌هایی که در این مدت شده است توضیحاتی بدهم ولی همین قدر یادآور می‌شوم که چیزی نمانده بود که مملکت ما به پرتگاه نیستی سوق داده شود. باید همه دست بدست هم بدهیم و همت کنیم اول خرابی‌های هشت سال را ترمیم نماییم بعد دست با اصلاحات بز نیم و یاهر دورا درعین حال شروع بکنیم. آقایان تصدق مینمائید که چون در این اواخر اصل تشویق خدمتگزاران و تنبیه خیانتهکاران رعایت نمی‌شد روز بروز خراب‌تر و خرابکاری زیادتر می‌گردید و واضح است که خراب کردن آسان تر از آباد کردن است. البته اوضاع جنگ و ماده پرستی عده‌ئی از افراد کشور هم باین خرابی و خرابکاری‌ها کمک می‌کرد و بکلی شیرازه نظم این مملکت را از هم می‌گسست بطوری که ما ندیدیم در یکی از دادگاه‌های متعدد سرشناس محکوم و مجازات شود.

در این موقع اعلی حضرت هم ایونی بطور سوال

فرمودند:

آیاشما سراغ دارید که سرشناسی محکوم شده

باشد و آیا سرشناسها در این مدت کج روی نکرده اند ؟

(نمایندگان بعرض رسانیدند : بلی . قربان . چرا)

برعکس در این ایام حقوق ضعفا و بدبختها

نگذمال شده و ما باید باین روش خاتمه دهیم و این راهم میگویم که به تنهایی نمیتوانم این کارها را انجام دهم البته کارهاییکه در حدود مقررات و قوانین مربوط بمن میباشد تا آنجائیکه توانائی من اجازه میدهد و تا حدیکه یک نفر بشر از خطا محفوظ است سعی در حسن انجام آن خواهم نمود ولی این کافی نیست و همانطوریکه مکرر گفته ام باید سعی شود که کارهای مردم بدست خودشان سپرده شود و همه باهم در انجام اصلاحات اساسی کوشش نمائیم تا موفقیت بدست آید .

یکی از کارها مبارزه با فساد است . مبارزه با فساد

باید بنحوی آشتی ناپذیر و بشدیدترین وجهی شروع شود . چطور میشود تحمل کرد که کشوری با هزارها سال تاریخ فساد درك بکند ولی برای علاج و چاره جوئی آن اقدام ننماید؟! من مطمئن هستم که همه در این راه با من متفق-

القول هستند و عموم افراد کشور علاقه دارند که برای بقای مملکت فساد ریشه کن گردد .

مطالاییکه گفتم پرده های تاریکی بود از آنچه

متأسفانه در کشور جریان داشته و دارد ولی از آنجائیکه هیچ تاریکی بدون روشنایی نیست و زندگی بدون امیدارزشی ندارد حالا برای آقایان قسمت‌های روشنی که مایه امیدوار است توضیح میدهم:

ایران روی سوابق درخشان تاریخی و روی خصوصیتی که ملت کهنسال آن دارد اگر دچار بلیاتی شده و تالاب پرتگاه رفته ولی نجات یافته . م. مملکت ما در موقعیتی است که در سر نوشت دنیا تأثیر و نقش مهمی دارد و این تأثیر از دو لحاظ است؛ یکی خصوصیات ملی و دیگر موقعیت جغرافیایی است . البته وطن پرستی ملت ایران بزرگترین ضامن استقلال و بقا کشور بوده و میباشد . ولی نباید این خصوصیات ما را غافل و فراموشکار کند و در صدد نباشیم وسایل رفاه مردم را فراهم آوریم . البته این راهم بگویم که مایک برنامه جامع اقتصادی تهیه کرده‌ایم و امیدوار هستیم با کمک عموم بتوانیم موجبات سعادت جامعه و پیشرفت کشور را فراهم کنیم .

من پیامی دارم که بتمام اشخاص توانا و ثروتمند میدهم و میگویم باید سرمایه‌ها را بیرون بریزند و ثروت‌های پنهانی را آشکار نمایند و جود اسکناس بخودی خود ارزش ندارد بلکه ثروت باید وسیله تولید و کار باشد تا مملکت

روز بروزرو بآبادانی و عمران رود . کسانیکه علاقه بوطن دارند و اینجارا وطن خود میدانند طبعی است که باید همینطور فکر کنند و از انتقال سرمایه های خود بخارج ویا اندوختن بی-جهت سرمایه در کشور خود داری نه مانند ما اطمینان میدهم که عدالت اجتماعی و امنیت قضائی رافراهم کنیم تا این برنامه اقتصادی اجراشود .

البته این برنامه باید در درجه اول بوسیله سرمایه های داخلی ایرانی انجام گردد . در مورد اندوختن سرمایه مطلبی بخاطر م آمد که ذکرش بی مورد نیست چند روز پیش شنیدم کسی فوت کرد که سی میلیون تومان بارث از خود باقی گذاشت . این قبیل سرمایه ها که برای مملکت اثری ندارد چه فایده دارد ؟ با بکار انداختن این قبیل سرمایه ها بقای کشور بیشتر تأمین میشود و این اشخاص فکر نمیکنند که اگر سرمایه های آنها بسود خود و کشور بکار نیفتد نه نتیجه می عاید خودشان خواهد شد و نه مملکت . در هر حال اگر بنام مملکت بماند سرمایه آنان خواهد ماند ولی اگر خدای نخواسته مملکتی نباشد دیگر چه سرمایه می و جود خواهد داشت ؟! اما در خصوص وجوهی که دولت باید برای کارهای تولیدی و برنامه پردازد و یا از بانک بین المللی که ما هم

یکی از سهامداران آن هستیم و در آنجا سرمایه داریم گرفته
 شود لازم است تذکر بدهم هر کمکی که احیاناً بایران
 بشود در مقابل خدمات ذقیقه‌تی است که کشور ما کرده است
 ما بدریوزگی پیش هیچکس نخواهیم رفت. ما می‌بینیم که
 کشورهاییکه در این جنگ سینه‌های متفقین ما را هدف قرار
 دادند امروز اهر کمکی برخوردارند و هر روز پول می‌گیرند
 و انواع و اقسام کمکها بآنها می‌شود ولی نسبت بکشور ما که
 شدیدترین مصائب را برای پیروزی متفقین در زمان جنگ
 تحمل کرد کمکی نمیشود. مقصودم از این بیان این بود که
 اگر کمکی بشود در مقابل زحمات و فداکاریهای ملت ایران
 است و الا عوض و معوضی در بین نیست.

یکی از لوایح مهم که در مجلس مانده و یادم آمد
 موضوع ایجاد صندوقهای تعاون برای زارعین در مملکت
 است ما لایحه کار را که مربوط بکارگران بود تصویب کردیم
 و بی نهایت هم در دنیا مؤثر واقع شده و مطابق گزارشهاییکه
 نمایندگان ما از ژنوه میدهند بر اثر تصویب قانون کار در
 ایران نمایندگان ما را در کمیسیون‌های مختلف انتخاب کردند
 و در هر حال تصویب این قانون انعکاس فوق‌العاده خوبی
 در دنیا داشته است.

اما راجع بزارعین که تعدادشان خیلی زیاد تر از کارگران است و بهیچوجه از نظر نفرات قابل مقایسه با یکدیگر نیستند باید ایجاد صندوقهای تعاون را هم مجلس تصویب کند تا زندگانی زارعین و کشاورزان و بهداشت و فرهنگ آنان نیز تأمین شود. استفاده مالک از دسترنج زارع است، اگر با ایجاد صندوقهای تعاون ما فرهنگ و بهداشت و زندگانی زارعین فعلی را که اکثراً مالاریائی و تراخمی و مریض هستند تأمین کنیم و وجودهای سالمی را بکار واداریم نتیجه کار آنان مسلماً چند برابر خواهد شد چون کار شخص مریض با سالم خیلی فرق دارد در نتیجه مالک بیشتر انتفاع خواهد برد بعلاوه ما باید با دنیای متمدن امروز هم آهنگ شویم و ما نمی‌توانیم در این قبیل کارها از دنیا عقب بمانیم زیرا نتیجه بضرر مملکت خواهد بود آقایان باید در این قسمت توجه بفرمایند و این کار را که بنظر من افتخار بزرگی است در مجلس انجام دهند.

دیگر قضیه امنیت که دو قسمت است یکی امنیت نظامی و دیگر امنیت قضائی. در خصوص امنیت نظامی تا اندازه‌ای که من می‌بینم و اطلاع دارم و آقایان؛ نظر هستند خوب پیشرفت میکند. این را بگویم که نظر خاصی ندارم که

تعریف بکنم بلکه میخواهم بفهمم که اگر در ارتش کوچکترین جریانی باشد مطلع شوم و مخصوصاً از لحاظ اینکه فرماندهی کل قوا با من است مبارزه با فساد را شدیدتر انجام میدهم و میل دارم اگر چیزهایی هم باشد بمن گفته شود و انتظار دارم هر وقت شکایتی از این دستگاه بود بمن حتماً بگوئید.

راجع بسازمان ارتش نهایت کوشش باید بشود که روز بروز سازمان آن مرتبتر و بهتر بشود و نباید گفته شود ایران که جنگی ندارد و یا ایام شهربور را متذکر شد که ارتش با قدرتی که آنروز داشت از پا در آمد مگر ممالک دیگر با کسی جنگ دارند که اینطور در مرتب کردن وضع نظام خود کوشش میکنند؟ ایران هم یکی از کشورهای دنیاست که هر روز در این کار مجاهدت مینمایند بعلاوه ایران را چه چیز مصون و محفوظ داشته است. فقط اراده افراد ملت بتأمین استقلال و تمامیت کشور. پس باید این روحیه و اراده در عموم افراد کشور بهمین وسیله که احیاء نظام و ارتش است روز بروز تقویت شود حال امن نمیگویم فلان همسایه ما که هیچ دلیل برتری هم در آنها نسبت به مملکت خودمان نمی بینم هر روز چقدر برای ارتش میدهد و خرج نظامش ۵ برابر ما

است بطور یقین همان احتیاجاتی که آنها دارند ما هم داریم اما آنها آنطور تشخیص داده اند که هر آن باید حاضر باشند. تا اوضاع دنیا بدین منوال است باید چشمه مان باز باشد و وضع نظاممان مرتب و منظم و حاضر و آماده باشد.

اما در خصوص امنیت قضائی چون در مورد قضات خیلی انضباط و بازخواستی نیست میماند وجدان و شکم سیر. گوا اینکه شکم گرسنه هم دلیل ندارد که برخلاف وجدان عملی نماید. من امیدوارم پایه امنیت قضائی طوری استوار شود که همه کس در این مملکت حس کند که قوی و ضعیف در مقابل قانون مساوی هستند. اطلاع دارم که دولت هم مشغول هست ولی باید مردم خودشان توجه داشته باشند و محق هستم بگویم در این مورد دیگر نه دولت و نه مجلس تفصیری ندارند بلکه این خود مردم میباشند که نباید زیر بار زور بروند، خود مردم باید بخواهند که آنها ظالم نشود البته باید زندگی قضات هم تأمین شود. در مورد خرجهای زیادی هم باید گفته شود با اینکه قبل از شهریور تعداد کارمندان دولت شصت هزار نفر بود و حالا ۱۶۰ هزار نفر است و قسمت عمده بودجه خرج حقوق کارمندان میشود مع هذا نباید حقوق آنها داده نشود.

فعلاً دولت مشغول تقسیمات است که کارمندان زائد را معین کند البته آنها باید بروند بخانه های خودشان و تا موقعی که دولت کار برای آنها تهیه نکرده حقوق بگیرند و ضمناً نباید سیاست دستگاه دولت این باشد که پشت میز نشین تربیت کند که تمام جوانان محل اعاشه خود را دستگاه دولت تشخیص دهند چون ادامه این رویه حس ابتکار را در مردم میکشد اگر در نظر داشته باشید در قبل از شهریور مردم را بزور با ادارات میبردند علت این بود که کار زیاد بود و ما هم باید سعی کنیم هر چه زود تر کار ایجاد کنیم تا گشایشی در امور بشود .

مطالب گفتنی زیاد است ولی فعلاً میخواستیم این مطلب را متذکر شوم که هر چه باشد ما همه ایرانی هستیم و در این مملکت زندگی میکنیم و خوب و بد اوضاع در زندگی ما موثر است . بنابراین باید سعی کنیم که وضع مملکت روز بروز بهتر و خوبتر شود که محققاً در زندگی فرد فردمان انعکاس پیدا خواهد کرد .

اگر آقایان ترتیبی بین خودشان بدهند و این چند روز را هم با وجود گرمای شدید و ماه رمضان که محققاً موجب

خستگی است تحمل نمایند و این مطالبی که ذکر کردیم
و چیزهای دیگری که بنظر میرسد انجام دهند انشاءالله قسمت
مهمی از اشکالات مرتفع خواهد شد.

بیانات اعلی حضرت هما یون شاهنشاهی به
اعلی حضرت ملك عبد الله پادشاه کشورهاشمی اردن
« در سر میز شام در کاخ سعد آباد »
۱۴۴۸ و ۵۷
اعلی حضرت تا:

موجب نهایت خورسندی است که اشتیاق دیرین من
بدیدار آن برادر عزیز صورت وقوع یافته ، با قبول دعوت و
مسافرت بایران اسباب مسرت من و کلیه افراد ملت ایران
حاصل شده است . همواره آرزو مند بودم که اعلی حضرتتان
روزی کشور ایران را بقدم خود مزین فرمایند .
اکنون که این آرزو انجام پذیرفته بدیهی است که
دوستی خلیل ناپذیر و روابط بین دو کشور اسلامی پیوسته
مستحکم تر و قلوب آحاد هر دو ملت که در عقاید و آرمان
متفقند یکدیگر نزدیکتر خواهد شد .
در پایان سلامتی برادر عزیزم و همچنین سعادت
و نیک بختی ملت نجیب کشورهاشمی اردن را از خداوند
یکتا خواستارم .

سخنانه مار کانه با افسران فارخ التحصيل دوره

دوم دانشگاه جنک .

۱۳۲۸، ۷، ۶

به افسرانیکه موفق بطی دوره دانشگاه جنک شده اند تبریک میگویم و مطمئن هستم معلومات و اطلاعاتی فرا گرفته اند با وسائلی که در دست دارند کاملاً تطبیق میکند و همه با اطلاع جدیدی که کسب نموده اند در سمت های خود مشغول خواهند شد و می توانند باین ترتیب بارتش خدمات ذیقیمتی بکنند.

معلوماتیکه در دانشگاه جنک کسب می شود باید قطعاً با آخرین آزمایشها و اطلاعاتیکه در دنیا بدست آمده تطبیق کنید. افسران نباید از بسط و تکمیل تعلیمات و اطلاعات جدید کوتاهی کنند و فرستادن شاگردان بخارجه نیز بیهین منظور است تا با اطلاعات و فنون تاکتیک آشنا شوند .

اما چیزی که علاوه بر اطلاعات و معلومات لازم است اصل ایمان و روح فداکاری میباشد که باید بسرحد کمال برسد

چه بسا شکست‌های نظامی که در نتیجه استقامت و پایداری
و قدرت روحی و قبول نکردن خواری جبران شده است .
هر قدر يك ملت و مملکت صلح‌جو و هو خواه آسایش
و آرامش زندگی برادرانه با همه دنیا باشد احتیاج به ارتش دارد
مفهوم يك ارتش اساساً اینست که افراد آن دارای روح فداکاری
و ایمان فوق العاده باشند .

اساس تربیت افسران روح‌جنگی و نظامی است و بخصوص
در مورد دفاع از وطن این روح باید به منتهی درجه شدت برسد

باسخ شاهنشاه به عرض شاد باش آقای مقدم السفراء
در سلام عید سعید قربان
۱۳۲۸ ر ۷ ر ۱۱

آقای سفیر کبیر

از تبریکات صمیمانه جنابعالی که بمناسبت این روز
مسعود از طرف خود و همکاران خود اظهار می‌دارید
بسیار متشکرم .

ابراز این احساسات در یک چنین روز فرخنده که
در عالم اسلام شأن و اهمیتی بسزا دارد و بیانات جنابعالی
مدلل و ثابت میسازد که تا چه درجه دین مبین اسلام که
بزرگترین رکن زندگانی اجتماعی و تحولات اخلاقی
و تکاملات مدنیت ما متکی بآن است ما را بیکدیگر
نزدیک ساخته است .

ملل اسلامی باید بیش از هر چیز باین نکته مباهات
نمایند که دین مبین اسلام اصول برادری بی آرایش و حق و
عدالت بی شائبه را در تمام شئون حیات انفرادی و اجتماعی

بشر ببالا ترین حد تکامل صعود داده است تا در تمام مراحل
زندگانی از آنها پیروی نمایند .

خوشبختی همگی ما مسلمانها این است که تحت
لوای دیانت مقدس اسلام توانسته ایم روح و داد و برادری
را نسبت بیکدیگر و در تمام مراتب حفظ کنیم و هر یک از
افراد ملل ما بخوبی متوجه هستند که بزرگترین و اولین
وظیفه دینی هر یک از آنها حفظ و صیانت اصل مقدس اخوت
و برادری میباشد .

ما میتوانیم بایک قلب متحد و وجدان پاک همواره
باین اصل متکی باشیم و خواهیم بود .

سعادت و توفیق و رستگاری هر یک از برادران
دینی خود را در هر جا که هستند همیشه از خداوند متعال
خواستارم .

اوامر شاهانه در پاسخ کسانی که در مورد انتخابات

شکایت‌هایی به پیشگاه مبارک ملو گانه تقدیم داشته بودند

۱۳۲۸ ر ۷ ر ۲۶

ما شکایت واصله را بدولت مراجعه کردیم و این جواب دولت است برای مزید اطمینان بحسن جریان انتخابات تهران اقداماتی که لازم بود بعمل آمد و امیدواریم اکنون که انتخابات تهران شروع شده است دیگر هیچگونه موجهی برای شکایت وجود نداشته باشد.

راجع با انتخابات شهرستانها که در جریان است مجدداً دستور مؤکد در باب مراقبت کامل در تأمین آزادی انتخابات دادیم. ضمناً این مطلب مسلم است که بموجب قوانین جاریه در امر انتخابات مجلس شورایی ملی مرجع شکایات در يك حدود معینی دولت است و از آن گذشته انجمن نظارت و در مرحله نهائی خود مجلس شورایی ملی و بنا بر آنچه بنظر میرسد در این

باب تنها اختیاری که بمقام سلطنت اختصاص یافته و قانون در مورد دوام یا انقطاع دوره و کالت نمایندگان مجلس شورای ملی و مجلس سنا تأثیر دارد حق انحلال مجلسین است و عجلتاً بر ماه معلوم نیست که آیا در مورد نمایندگان مجلسی هم که هنوز تشکیل نیافته است مقام سلطنت میتواند این اختیار را اعمال نماید یا خیر و بعلاوه بالفعل دلیلی هم که ضرورت اعمال این حق را ایجاب کند مشهود نیست.

بنابر این آنچه بحس و عیان ثابت شده است بسیاری از این شکایات ناشی از نواقص عدیده قانون انتخابات است و مادامیکه نواقص مرتفع نشده است در آینده نیز مانند گذشته همواره این شکایات نیز وجود خواهد داشت و بهمین جهت امیدواری ما اینست که مجلسین آینده این نقائص را بر طرف سازند و بر طبق اصولیکه امروز در دنیا جاری است قانون کاملی وضع نمایند.

با همه این مراتب لازم میدانیم این نکته را هم علاوه کنیم که با وجود نواقص انتخابات هر چند در این دوره تاکنون هیچگونه شکایتی درباره تطمیع بمانر سیده است معهدا باز برای اینکه حداعالی تحقیق و رسیدگی دقیق ادا شده باشد و مشخصاً در

خصوص وضع و جریان انتخابات ایندوره و مصونیت آن از
تطمیع و فساد و هم چنین از مداخلات غیر مجازیش از پیش
اطمینان حاصل کنیم اقدامات مقتضی را بعمل خواهیم آورد تا
چگونگی از هر حیث روشن شود.

پیام همایونی بمناسبت روز سازمان ملل متحد .

۱۳۲۸۸۸۲

از انعقاد جشن چهارمین سال تأسیس سازمان ملل متحد
بی نهایت مسروریم و مراتب خوشنودی و علاقمندی خود را
بوسیله این پیام اظهار مینمائیم اهمیت وجود سازمان محتاج
بشرح و توضیح نیست و خدماتی که در تأمین صلح دنیا و حفظ
حقوق بشر بوسیله این موسسه تا کنون انجام گرفته بر همه
معلوم است. بشکرانه همین موفقیت‌ها ضرورت دارد در اسم قدر
دانی و تجلیل با کمال شوق و شغف بعمل آید و ملل کوچک و
بزرگ عموماً عقیده و ایمان خود را نسبت بفوائد و نتایج گران
بهای سازمان ثابت تر گردانیده تقویت و تأیید این اساس را
بیش از پیش فریضه همت بدانند و تصمیمات و مقررات آنرا محترم
بشمارند. امیدواریم که در مسافرت خود بآمریکا اگر فرصتی
دست بدهد این مرکز عالیقدر را دیدن کرده آثار فعالیت آنرا
در حق گذاری و عدالت پروری از نزدیک ملاحظه نمائیم .
به جمعیت ایرانی طرفدار سازمان نیز که منظورش البته

پیروی از همین نیات است توصیه و تأکید میکنیم وظائفی را
که در عهده گرفته با اعتقاد کامل و شرکت و همکاری صمیمانه
انجام داده خاطر ما را از حسن مراقبت خود درین خورسندی و
رضایت دارند . .

پیام اولی حضرت هما یون شادشاهی هنگام عزیمت

موتب مبارک با آمریکا

۱۳۴۸ر۸۳۴

ملت عزیزم

در راه انجام وظایفی که مسئولیت خطیر سلطنت بر
عهده ام محول داشته بار دیگر خاك میهن عزیز را ترك
میکنم. برای من که شبانه روز افکار و مجاهدتم
متوجه سعادت و خیر شماست این مفارقت سخت خواهد
گذشت ولی امیدوارم در پرتو لطف پروردگار به خوبی
بر گذار شود و بتوانم در آینده نزدیکی باز از همی نجات درود
بآن ملت عزیز بفرستم.

میدانم که در این سفر هم مانند سایر اوقات افکار
خیر شما با من خواهد بود. احساسات بی ریا و صادقانه
شما همواره مورد تقدیر من بوده است و امیدوارم بتوانم در
آینده هم گامهای مؤثری برای رفاه و سعادت شما بردارم.
خدای حافظ ایران و یار و یاور شما باشد.

باسخ همایونی به خیرمقدم ریاست جمهوری آمریکا
۱۳۲۸ ر ۸ ر ۲۵

آقای رئیس جمهوری .

از اینکه نخستین بار درخاک آمریکا و در پایتخت کشور-
های متحده در حضور رئیس آن دولت ملی قدم گذاشته‌ام
دستخوش احساسات عمیقہ می‌گشتم. یکی از آرزوهای دیرین من
دیدن کشورهای متحده آمریکا بود و هنگامی که جنابعالی
لطفاً دعوت کردید که بعنوان میهمان جنابعالی و دولت آمریکا
باین کشور بیایم اجابت آن دعوت را با کمال مسرت پذیرفتم.
من در این کشور نقاط مختلف را باید از نزدیک به بینم و
چیزهای مختلف بیاموزم اما حتی پیش از ورود من باین
کشور دوستی ممالک متحده آمریکا را نسبت به ایران دیده
و از آن اطلاع داشتم. دولت و ملت ایران این مودت را
نسبت بآمریکا بحد کمال دارد و امیدوارم مسافرت من وسیله
استحکام و تشدید رشته‌های الفت و مودت بین دو کشور خواهد بود.

از خیرمقدم بسیار ملاحظت آمیزی که اظهار فرمودید
سپاسگزارى میکنم و بانهایت اشتیاق منتظرم آنچه را که در این
بزرگترین کشورهای دموکراسی جهان آزاد آرزو مند دیدن
آنها هستم مشاهده نمایم.

سخنان شاهانه در پاسخ بیانات حضرت رئیس جمهوری
آمریکادر خفافت شام ودر گلاخ ریاست جمهور

۱۳۲۸ ر ۸ ر ۲۵

آقای رئیس جمهوری

مسافرت از یکی از کهن سال ترین کشورهای
جهان به یکی از جوانترین ممالک گیتی تحولی است
که اثرات عمیق در دل مرد مسافر باقی میگذارد بخصوص
که این تحول وانتقال سریع بایک هواپیمای تیزبال امروزه
انجام پذیر گردد .

معروف است که زمان چون برق میگذرد و من در
هواپیمای مخصوص شما که مرا با آمریکا آورد با سرعت زمان
پرواز کردم . از موقعیکه از تهران حرکت کردم تاکنون
ساعاتی بیش نمیگذرد تهران شهر بیست که بروی فلان مرتفع
و در دامان کوههای سالخورده واقع است و اکنون قاصد فصل
زمستان آن را با اولین پرده سفید برف پوشانده است ولی
امشب بنا بدعوت آن جناب درواشنگتن یعنی در کنار رودخانه
زیبای پوتوماک که شرح آن را مکرر خوانده بودم هستم و

باید اذعان کنم که مشتاقانه آرزوی دیدن آنرا داشتم و آن آرزو اکنون صورت عمل بخود میگیرد .

زبان از بیان احساسات درونی و شعف و مسرت از بودن من در این کشور و بخصوص از اینکه مهمان خانم ترومن و آن جناب هستم قاصر است و هم چنین قادر نیستم در جواب بیانات محبت آمیز آقای رئیس جمهوری که در باره کشور عزیزم ایراد نمودند پاسخ شایانی اظهار دارم .

آقای رئیس جمهوری : مساعی آن جناب در راه تأمین صلح و آزادی در تمام نقاط دنیای دموکرات اثرات نیکوئی بخشیده است و در هیچ نقطه جهان این اثرات با اندازه ایران که جز صرف هم خود در امور داخلی در یک دنیای عاری از ترس از جنگ آرزوی دیگری ندارد مسلم و هویدا نیست .

بنابراین در تشکر از مساعی خستگی ناپذیری که در راه تأمین صلح مبذول داشته اید یقین دارم که از جانب کلیه ملت ایران سخن میگویم .

مسئولیت خطیر کشور موقعی بمن واگذار شد که ایران یکی از مشکلترین ادوار تاریخ طولانی خود را طی میکرد .
مسئولیت خطیری را که بدین طریق بمن محول گردید و با

ایمان قوی بانجام آن و با علم و اطلاع کامل بروظیفه‌ئی که
داشتم پذیرفتم .

این مسئولیت دوجنبه داشت یکی کوشش برای حفظ
صلح و امنیت از طریق روابط خارجی و دیگری که از جهت
شدت بهمان اندازه اثر داشت و عبارت بود از ترقی و پیشرفت
اجتماعی و اقتصادی مردم ایران در داخل کشور.

از لحاظ روابط خارجی من آرزو مند روابط اقتصادی
و فرهنگی غیر متجاوزانه و صادقانه با کشورهای همجوار و
همه ملل جهان تحت لوای منشور ملل متحد هستم و بانهایت
خلوص آرزو مند توسعه و تکمیل روابط دوستانه موجود
میان آمریکا و ایران هستم .

ایران بدوستی آمریکا نیازمند است و موجب کمال
خوشنودی من است که ارزش دوستی و مودت پایدار ایران
برای کشور معظم شما از نظر مردم آمریکا پوشیده نیست .
ما با آنچه در گذشته انجام گرفته است و آنچه در آینده
امید آن میرود سپاسگذاریم و امیدواریم همکاری نزدیکتر
و کمک مؤثری در پیش داشته باشیم .
اگر ایران از آمریکا کمک فنی و مادی دریافت دارد

میتواند همانطور که مکرراً خود نشان داده است در آبادی
و گامیابی جهان سهم خود را ادا کند .

جناب رئیس جمهوری ، امیدواریم شما هم بتوانید
از ایران دیدن کنید . من شما را دعوت میکنم تا بعنوان
عزیزترین مهمان دولت و ملت ایران بکشور ما تشریف بیاورید
و مطمئن باشید که در هیچ جای دنیا مقدم شما را بیشتر از
ایران گرامی نخواهند داشت .

امروز عصر موقعی که با آن حضرت از معابر و اشنگتن
میگذشتم حس میکردم که روح رهبران بزرگی مانند و اشنگتن ،
جفرسن ، لینکلن و پرسن و روزولت بمن نزدیک میشوند و
امشب بعنوان مهمان در خانه بلیر هاس ویرا حتی میخوابم و
خواب خوش خواهم داشت زیرا در خانه دوستانم اقامت
دارم و خانه دوست جای آسایش است .

پاسخ ملر گانه به نطق وزیر امور خارجه آمریکا

۱۳۲۸ ر ۸ ر ۲۶

آقای وزیر : جنابعالی در آنچه اکنون با کمال محبت راجع بکشور من و خود من اظهار کردید و هم برای فراهم کردن وسائل این محفل عالی برای من موجب کمال مسرت و فراهم کرده اید - میهمان نوازی جنابعالی و بانو اچسن مورد قدر شناسی قلبی من میباشد و بر مراتب این قدر شناسی از این نظر میافزاید که از همان روزی که مقام مهم وزارت امور خارجه را تکفل فرمودید و حتی قبل از آن اطلاعات سیاسی شما نسبت به مسائل گیتی مورد توجه کشور من و شخص من بوده است .

آقای وزیر - نطق جامع و روشنی که در هنگام افتتاح دوره فعلی سازمان ملل متحد در لیک ساکس ایراد کردید مخصوصاً در من مؤثر گشت اطمینان داشته باشید که ملت ایران میدانند چطور از لیاقت مردانی مانند شما و سلفهای شما که تحمل مسائل مربوطه بدوره جنک و زمان بعد از

جنگ که هریک باصلح جهانی ارتباط داشته اقدام کرده‌اند
تقدیر نماید *

چند هفته بعد روز آغاز سال هشتم اعلامیه تهران
که در اول دسامبر ۱۹۴۳ امضاء شده خواهد رسید. هیچ
ایرانی نمیتواند فراموش کند که در سال ۱۹۴۳ که سال جنگ
و خونریزی و هرج و مرج بود پرزیدنت روزولت به ایران
آمد و پیشوائی نیرومندان در جنگ و علاقه تزلزل ناپذیر
او باستقرار صلح پایداریکه بر مبنای آزادن دموکراسی مستقر
باشد مورد بزرگترین تحسین و احترام قرار گرفت. آقای
روزولت یکی از سه نفر امضاءکنندگان اعلامیه تهران بود
که در آن تصدیق شده است که جنگ اشکالات مخصوصی
برای کشور ایران تولید کرده و نیز در همان اعلامیه وعده
مساعدت اقتصادی مؤکداً تصریح گردیده است. در اعلامیه
مزبور که مستر چرچیل و ژنرال یسیم استالین نیز آنرا امضاء
کرده‌اند ذکر شده است که سه دولت امضاءکننده در میل
به نگاهداری استقلال و خودمختاری و تمامیت ارضی ایران
بایکدیگر موافقت کامل دارند.

گذشته از آن اعلامیه مزبور از ایران انتظار داشت

که با سایر ملل صلح دوست جهان در بر قرار ساختن صلح
بین المللی و امنیت و رفاه بعد از جنگ موافق اصول منشور
اتلانتیک و منشور فعلی ملل متحد شرکت نماید .

با توجه به نکات مزبور نظر آمریکا روشن میشود .
مالیرانیان هم آنروز و هم امروز میدانستیم و میدانیم که
دولت آمریکا دوست بزرگ و نیرومندماست و مایه مسرت
من است که اطلاع یافته ایم که روش ایران در میان آمریکائیان
نیز بدون قدرنگریسته نمیشود .

سهمی که ایران در تمدن مغرب زمین در چندین هزار
سال داشته مایه سرافرازی من است . ایرانیان در مسائل مربوط
بتشکیلات مملکت، بنای راههای بزرگ سرتاسری، پرورش
اسب و تکمیل وسائل ارتباط در میان سایر کشورهای جهان
پیشقدم بوده و در این امور خدمت ایران بتمدن جهان با
خدمتی که قوه بخار و اختراع اتومبیل بدنای امروز کرده
هم سنک و قابل مقایسه است .

آقای وزیر - دستگاه چاباری که پیشقدمان آبادی
غرب آمریکا فراهم ساختند از یک دستگاه کهنسال ایرانی
اقتباس شده است . یونانیها وسیله ارتباط پستی خویش را

بوسیله بریده‌هائی فراهم میگردند که اول میدویدند وقتی خسته میشدند راه منزل مقصود را با قدم طی مینمودند و این ایران بود که روش چاپار را عوض کرده استفاده از اسب را در مسافات و طرق متعدد بدینا آموخت .

درفواصل ۱۵ تا ۲۲ اسبهای تازه نفس در نقاط معین حاضر بوده که پیک را از نقطه‌ای بنقطه دیگر میرساند و در مدت کمی بمحل مقصود میرسید و این امر چندین هزار سال پیش در ایران متداول و معمول بوده .

اینجا هنگام آن نیست که در باره خدمات ایران بمذاهب و فلسفه و علوم ریاضیات و ادبیات و طب و صنایع ظریفه به تفصیل گفتگو شود .

یکی از بزرگترین خدمات ایران همان توجه آنها بصلح است و علاقه و تأکید به صلح از سطور منظومه‌های پهلوانی میچکد و ادبیات ما از آن لبریز است . این فکر که دنیا یکی است و حیات هر فرد جز ارجمندی در هستی مطلق کیهان بزرگ است از فکرهای ویژه سر زمین ما است .

مدت سه هزار سال حیات ملی ایران با همه خطراتی

که در اوقات مختلف با آن روبرو بوده محفوظ مانده و
عزم ما اینست که امروز با کمال قوت و سربلندی استقلال
خود را در مقابل هر تهدیدی که از هر سر چشمه‌ئی تراوش
کند با هر قیمتی که شده نگاهداریم.

ایران سهم خویش را در سازمان ملل متحد برای پیشرفت
امنیت بین‌المللی که برای ما آنقدر ضرور است انجام داده
است جهان وقتی در رفاه و سعادت خواهد بود که صلح و صفا
در آن مستقر باشد.

روزی که با اجرای نقشه هفت ساله و مساعدت آمریکا
میزان تولید و سطح زندگی ایران بیش از آن روز ما
خدمت دیگری بصلح جهانی انجام داده‌ایم.

آقای وزیر- دیوان شعرای ایران در ممالک متحده
آمریکا مشهور و مورد احترام است ولی امشب من
بیانات خود را با دو بیت از اشعار شاعر آمریکائی (لانگ
فلو) پایان میدهم که گفت:

آغاز کردن کار هنری بزرگ است، اما پایان دادن

آن هنری بزرگتر است. چه بسا قصیده غراکه سخنان زائد
لطف و زیبایی آنرا از میان برده است.
از این نظر است که وقتی میگویم ایران و آمریکا
با یکدیگر دوستند حق کلام موجز را ادا کرده‌ایم.

نطق ملوكانه

در خيافتي كه بافتنخار حضرت رئيس جمهوري آمريكا
امر به ترتيب فرموده بودند .

۱۳۲۸ ر ۸ ر ۲۷

امشب اگر قدرتي كه افسانه ها و شعر اسلاطين مشرق
نسبت مي دهند در اختيار من بود باين خيال مي افتادم كه
لااقل براي چند لحظه شما را بسير و سياحت بايران ببرم .
ولي من يك پادشاه امروز هستم كه قدرت و سعرواعجاز
ندارم اگر چه گاهي داشتن آنرا آرزو مي كنم : تصورات راجع
بايران كه از تخيلات شاعرانه سرچشمه گرفته و متاسفانه فيلم هاي
آمريكائي در تقويت آن سهيم بوده اند متكي به حقيقت نيست
زيرا ايران سر زمين كار و كوشش است كه زندگي مردم آن
از زمين و صنايع آن تا مين ميشود و از اين جهت با ممالك
متحده آمريكا بهيچوجه فرقي ندارد .

امشب شما درواشنگتن مهمان ايران هستيد و حضور
شما براي كشور باستاني ايران كه من نماينده آن هستم

موجب بسی افتخار است .

آقای رئیس جمهوری - مطمئن هستم که خصائل حمیده و صمیمیت و شجاعت شما در هیچ کجا مانند ایران اثر عمیقی نگذاشته است. در ایران برای فردا احترام مخصوصی قائل هستند. وقتی رئیس کشوری قابلیت رهبری در راه صلح را که سر نوشت عالم بآن بستگی دارد از خود نشان میدهد به عزت و احترام در قلوب مردم ایران جای میگیرد و این درست مقامی است که شما احراز کرده اید. از این رو مقدم شما در سر این سفره ایرانی گرامی است و حضور خانم محترم و دختر نازنین شما آنرا سه چندان گرامی میسازد .

امروز صبح افتخار داشتم که تاج گلی بر سر مزار و اشنگتن نثار کنم و برای من ایستادن در مقابل آرامگاه یکی از برجسته ترین سیاستمداران و سربازان دنیا که نیات او در مقابل ناملایمات و ایمان او به پیروزی نهایی برای استقلال دردنیای پر آشوب امروزشایان اهمیت بسیار است فیض بزرگی بود .

ما هم در ایران برای شخصیت‌های گذشته احترام قائل هستیم ایران در تاریخ خود سه بار بزانو در آمد و هر سه بار برهبری پیشوایان بزرگ که در تاریخ از آنان یاد شده برخاست و

استقلال خود را بدست آورد. هر دفعه ایران با این حوادث
مقابله کرد و خون و نفوذ خارجی را در تمدن و فرهنگ عمیق
خود مستهلک نمود. و هر مرتبه ملت ایران با روح قوی و
نیرومندی میراث فرهنگی و تاریخی خود دعوت پیشوایش
را اجابت کرد و آزادی ملی خود را بدست آورد.

عقل و درایت و بردباری و شکیبائی آنان سرمشقی
است که ما را در این روزگار سخت هدایت میکند ایران
هم چنین به هدایت و پشتیبانی دوستان خود اتکاء دارد، در
مدت کوتاهی که در این کشور بوده‌ام از دوستی آمریکا برای
ایران شواهد جدید و فراوانی بدست آورده‌ام.

ایران نیز در طی ۲۵ قرن تاریخ خود خدمات برجسته‌ئی
بفرهنگ و تمدن مغرب زمین انجام داده است و بجزئیات
میتوان گفت که مودت و دوستی خود را برای آمریکا بمنصه ظهور
رسانیده است و در آتیه هم در راه مشترک صلح و آسایش
دو کشور همین دوستی را نشان خواهد داد.

از این نظر افتخار و مسرت دارم که بنام ملت ایران
سلامتی رئیس جمهور ممالک متحده آمریکا را آرزومند
باشم.

فرمایش های همایونی در موزه مترو و پوایتن
آمریکا هنگام گشایش نمایشگاه صنایع
و هنرهای ایران
۱۳۲۸ ر ۸، ۳۰

آقای رئیس

موجب کمال امتنان من است که امروز در این
موزه بزرگ در افتتاح صنایع و هنر های ایران شرکت
می نمایم. مجموعه های عالی و آثار گرانبهای هنر در این موزه
نماینده مراحل مختلف تمدن و فرهنگ بشر است .
در این نیم کره غربی چیز هائی دیده میشود که
شباهت عجیب و قابل ملاحظه بصنایع و فرهنگ باستانی
ملل دیگر در سرزمینهای دوردست دارد . علل و اساس این
شباهت هر چه باشد يك حقیقت بزرگ و غیر قابل انکار است
و آن اینکه صنعت تنها میزان این پیشرفتها نیست بلکه
با وجود دوری و جدائی و دوری زمان و مکان بهترین شاهد
و وحدت فکر و بهم پیوستگی بشر است .

باعث خوشوقتی من است که در این موزه بزرگ
نشانه تمایل مردم آمریکا برای شناختن ایران را مشاهده
می‌کنم. ما ایرانیان بشواید نبوغ صنعتی ایران که نمونه
آنرا در اینجا مشاهده میکنید مباحثات میکنیم که در این
افتخارات با آمریکاییان شریک باشیم.

امیدواریم که مردم آمریکا درباره تمدن و فرهنگ
جدید ایران نیز مایل بکسب اطلاع باشند و ما را در شواهد
و آثار نبوغ صنعتی خود نیز شریک بدانند.

در این آثار هنرهای زیبای ایران که در اینجا نمایش
داده شده عشق ایرانی به طبیعت و شکیبائی و عقاید عرفانی
او بخوبی دیده میشود در این آثار عشق ایرانیان را بگل
می‌بینید در نقشه‌های قالی ایران و در روی جامها و در
تصاویر کتب و بر در و دیوار مساجد و جاهای مناسب دیگر
نقوش گل دیده میشود برای ایرانی باغ و باغچه‌د پذیر-
ترین مکانها است در این محل و در حضور و مقابل این همه
آثار هنری که بهتر از هر زبانی سخن میگوید و مکنونات
قلبی ما را آشکار میسازد بهتر آنست که سکوت اختیار کنیم
تا پیام قرون و اعصار درست بدل بنشیند.

بیانات اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی

خطاب باعضای انجمن روابط خارجی نیویورک

۱۳۳۸ ر ۸ ر ۳۰

آقای رئیس - بی نهایت مفتخرم از اینکه فرصتی یافته‌ام تا میهمانان محترم انجمن روابط خارجی را ملاقات نمایم . امیدوارم این انجمن و سایر انجمن‌های نظیر آن همواره مساعی و مجاهدت و تحکیم روابط دوستانه ملل را برای تفاهم بهتری ادامه دهند .

این روابط باید بقدری دوستانه باشد که کلمه روابط خارجی مفهوم خارجی نداشته باشد .

کلمه «خارجی» باید ازین برود و میان ملت‌ها چنان قرابتی بوجود آید که هرگونه قرابت را از مابین بردارد . این آرمانی است که ماهمه بان عقیده داریم و همه باید برای حصول بان جدیت نمائیم .

در تاریخ بشر موافقی بوده است (و هنوز هم اثری از

آن هست) که ملل جز خودپرستی و پیروی از امیال خویش
فکر دیگری نداشته‌اند آنچه را که از خودشان نبوده خارجی
و دشمن میدانسته‌اند و روابط خود با کشورهای خارجی
را هم بر روی همین اصول قرار میداده‌اند .
ما اکنون در دوره دیگری زندگی میکنیم . عقاید و
افکار ما ترقی کرده است.

اکنون بهترین متفکرین بشر بر این عقیده‌اند که ملل
باید روابط خود را بر اصول حسن تفاهم و علائق فرهنگی و
و اقتصادی و خیر خواهی پایه‌گذاری کنند .

من از طرف کشور و ملت ایران میتوانم بگویم که
ما حاضریم فقط در تحصیل صلح جهانی با دیگران رقابت کنیم
ولی نه صلحی که با خصومت و جدال بدست آید بلکه صلحی
که در اثر همکاری و هم‌چشمی عادلانه و حسن تفاهم بین
ملتها تأمین گردد .

هفت قرن پیش سعدی شاعر بزرگ ایران این اشعار
را سروده و میگوید :

بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش زیك گوهرند
چو عضوی بدرد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار

ولی گمان میکنم امشب شما مایلید من توضیحات
بیشتری راجع بنظریه بین‌المللی ایران در باره دنیائی که
مشغول پیشرفت بطرف آرمان‌های مترقی‌تری است ولی
هنوز بحصول آن موفق نشده است بسمع شما برسانم.

ایران پیش وبعداز جنگ بین‌المللی اول ازدست‌دول
خارجی صدمه بسیار دید . در جنگ جهانی دوم و بعد از
آن نیز استقلال ایران تهدید گردید ولی ایرانیان باشهامت
وبزرگواری و استغنائی طبع جبلی و اجدادی خویش و در
کمال حسن تفاهم این صدمات را متحمل گردیدند .

شما آمریکائیان که اینهمه بواشنگتن و بزرگان
خود علاقه دارید خوب متوجه خواهید بود که
ایرانیان حق دارند بمفاخر ملی خود بیالند و هنگام سختی
وفشار با بیاد آوردن عظمت ایران دوهزارو پانصد ساله و
شجاعت و استقامت اجداد بزرگوار خودشان روحیه خود را
تقویت کرده و خویشتن را برای مبارزه با مصائب آماده
سازند .

تاریخ قرن گذشته امشب برای ما معنی خاصی دارد
ولی قبل از هر چیز من میخواهم شرحی راجع بخصوصیات

اخلاقی که ما از اجداد خود بارث برده‌ایم و در این دوره دوهزار و پانصدساله سهم بزرگی در تشکیل و پیشرفت تمدن باختر داشته و حتی در این دنیای پر آشوب بعد از جنگ هم صفا و جلای خود را از دست نداده‌است بسمع حضار محترم برسانم .

بیش از هزار سال قبل از ظهور مسیح يك معلم بزرگ ایرانی بنام زرتشت ضمن تعلیمات خود میگوید دنیا را دو نیروی بزرگ یکی «بدی» و دیگری «نیکی» اداره میکند و زندگی سعادت‌مند جز با پندار نیک و گفتار نیک و کردار نیک میسر نیست .

نفوذ تأثیر این فلسفه عالی در مذاهب یهود و مسیح و اسلام کاملاً هویدا است .

شك نیست که در زندگی کنونی ما اصل اخلاقی «پندار نیک» معنای خاص و بسیار مهمی دارد . اکنون که تمام ملل با منتهای جدید در جستجوی حقیقت میباشند و میخواهند درست و نادرست را از هم تغییر دهند این اصل اخلاقی اهمیت مخصوصی پیدا میکند «پندار نیک» و طرز فکر صحیح ما را بطرف حقیقت سوق میدهد . دوهزار و چهارصد سال قبل

بامر داریوش شاهنشاه بزرگ ایران این کلمات بر کوه
بیستون کنده شده و هنوز هم بجا است :

«خداوند کشور ایران را از دشمنان و دروغ و قحطی
حفظ کند» این کلمات هنوز فنا پذیرفته و هم اکنون زنده
است. نه تنها در کوه بیستون و کتیبه داریوش بلکه در قلوب
ایرانیان که پیوسته در جستجوی حقیقت میباشند .

هر روز صبح مدت ده دقیقه در رادیو تهران قطعاتی
از شاهنامه فردوسی شاعر محبوب ملی ما که بیش از هزار
سال پیش میزیسته خوانده میشود. سخنان میهن پرستانه او
چه در حال حاضر و چه در قرون گذشته پیوسته محرک روحیه
ایرانی بوده است . در یکجای شاهنامه شاعر محبوب ما
میگوید :

چو ایران نباشد تن من مباد

بدین بوم و بر زنده یکتن مباد

همه سر بسر تن بکشتن دهیم

مبادا که کشور بدشمن دهیم

با چنین کلمات و چنان سنن و افکار شگفت نیست

اگر ایرانیان توانسته اند در مقابل تهاجمات دشمنان شنیع و

بی‌رحم خود دوام آورده و پس از هر شکستی بلافاصله سر راست کرده مجدداً استقلال کشور خود را بدست آورند و آنرا چون جان شیرین حفظ نمایند. اگر اتفاقاً در این زمانه بی‌ثبات نیز استقلال و فرهنگ ملی و روش اصلی زندگی ما مورد تهدید قرار گیرد ما همچنانکه در قرون گذشته و در عصر حاضر در مقابل زور و استبداد از خود دفاع کرده‌ایم در برابر هر گونه خطر جدید نیز ایستادگی خواهیم کرد.

گمان نمیکنم لازم باشد که من در مقابل این شوری راجع به لزوم دفاع از ایران و اهمیت سوق الجیشی آن برای امنیت خاورمیانه صحبت کنم آیا باعث تاسف نیست که ایرانی که قرن‌ها کم‌معنوی و اخلاقی بتمدن بشری کرده است اکنون در اثر نداشتن وسایل دفاعی مکفی فاقد تاهمین برای ادامه زندگی خود باشد.

آیا باید تاریخ مشعشع خدمات و موفقیت‌های ایران که چون آفتاب قدیمی و چون کوه محکم است اکنون بواسطه نداشتن وسایل دفاعی جدید در خطر افتد.

شك نیست که داشتن وسائل دفاعی جدید يك امر قانونی است و تمام کشور هائیکه قادر بفراهم آوردن آن میباشند در کمال جدیت مشغول تهیه و توسعه آن میباشند.

ایران خواهان چیزی جز امنیت برای يك زندگی مسالمت آمیز نیست. ما موقعی میتوانیم یکچنین زندگی شرافتمندانه داشته باشیم که از زمینها و منابع طبیعی خود یتمام معنی استفاده کرده و عدالت اجتماعی خودمان را تثبیت نماییم این عدالت اجتماعی چه در ایران و چه در کشور های دیگر باید بر اساس آسایش مادی استوار باشد.

امشب منظور من این نیست که راجع بجزئیات برنامه هفت ساله ایران صحبت کنم بدون شك همه شما اطلاع دارید که نقشه این برنامه با کمک مهندسیین مشاور آمریکائی که برای این منظور استخدام شده اند تنظیم گردیده است.

بطور خلاصه منظور از این برنامه کشاورزی و فرهنگ و بهداشت و صنایع و راهها و وسائط نقلیه و مخابرات و بنادر و معادن و آبیاری و خانه سازی و سایر چیزهای اساسی دیگر میباشد.

یکی از بزرگترین آرزوهای قلبی من استفاده عاقلانه

وجدی از منابع سرشار طبیعی ایران میباشد ولی تعقیب جدی و مؤثر این هدفهای قانونی و مسالمت آمیز با وجود خطر تجاوز ممکن نخواهد شد.

این خطر از هر نوع که باشد خاطر ایران را از رسیدگی بوظائف سنگین داخلی خود منحرف خواهد ساخت.

امروز بعد از ظهر من افتخار حضور در مرکز سازمان ملل را داشتم. دیدن مجمع عمومی و نمایندگان محترم آن همه کشور های مختلف که کلیه تابع منشور سازمان ملل میباشند و برای نگهداری از صلح بدور هم گرد آمده اند در من بی اندازه مؤثر واقع شد.

دنیا چشم امید خود را برای صلح به لیک ساکس دوخته است. درایی محل بزبانهای مختلف تکلم میشود عقاید و افکار گوناگون ابراز میگردد و از ملل مختلف که دارای فرهنگ و آداب و رسوم و سنن مختلف هستند نماینده در آنجا وجود دارد.

وسیله‌ئی که بتوان با آن مشکلات جهان را مرتفع ساخت در دسترس ماقرار دارد معینا این وسیله چنانکه همه میدانیم و اعتراف داریم کامل و تمام عیار است.

رئیس جمهوری آمریکا غالباً اظهار داشته که علاقه فراوان دارند که سازمان ملل متحد روز بروز بهتر شود و مبنای آن نیرومند تر و استوار تر گردد این علاقه و آرزوی است که همه در آن شریک و سهیم میباشیم و ایران نقش خود را از این حیث که سازمان ملل را مفید تر و مؤثر تر سازد با صراحت و شوق و رغبت تمام ایفا خواهد نمود .

این سازمان عالیقدر باید مظهر کامل و مؤثر امید و آرزوی بشری برای جلوگیری از بروز جنگ جهانی مخوف دیگر گردد. من با اینکه خود را ننده هواپیما هستم و با سرعت پرواز مانوس و آشنا میباشم با اینحال هنگامیکه با هواپیمای مخصوص رئیس جمهوری از ایران باین کشور پرواز کردم خوب متوجه شدم که بین این دو کشور چه مسافتی وجود دارد .

این جدائی اگر بر حسب کیلومتر سنجیده شود البته زیاد خواهد بود ولی من بجزرات میتوانم بگویم که این جدائی و مسافت تنها جنبه جغرافیائی دارد. حقیقتی که بهیچوجه با کیلومتر مسافت ارتباط

ندارد این است که شباهت ما بمراتب پیش از موارد اختلافی است. تمدن ما یکی از باستانی ترین تمدنهای جهان است و تمدن شما یکی از جوانترین آنها است معینا مواردی در این دو تمدن وجود دارد که میان ما مشترك است.

یکی از موارد شباهت ما فی المثل مناعت و عزت نفس شدید است. ایرانی نیز مانند آمریکائی میخواهد در همه احوال جنبه فردی خود را حفظ کند. عدم امتیازات طبقاتی از موارد دیگر شباهت ما است. جمله معروفی که در اعلامیه استقلال آمریکا مندرج است و میگوید « همه افراد بشر مساوی و برابر خلق شده اند » در هیچ جای دنیا بقدر ایران مفهوم نیست.

در ایران نیز مانند آمریکا لیاقت و کاردانی از صفات مورد تکریم و احترام است يك فرد ایرانی نیز مانند آمریکائی میتواند بقدر استعداد و لیاقت خویش از مدارج ترقی بالا برود در آنجا نیز مانند اینجا ترقی و موفقیت اشخاص مورد تکریم و تجلیل است و این حقیقت در تمام شئون زندگی رسمی ما و در پارلمان ما و در امور بانگ و تجارت ما و شئون علمی ما حکمفرما است.

همانطوریکه در آمریکا فردی که بر اثر تهذیب نفس
و خویشتن داری بمقامی نائل شده باشد شگفت آور نیست
در ایران نیز فردی که بر اثر تهذیب و تکمیل نفس و پرورش
استعداد و مواهب خویش احراز مقامی عالی کرده باشد همواره
مورد عالیتربین تکریم و ستایش واقع میگردد. این است
نمونه‌ئی چند از فوائد و ارزش دموکراسی که هر دو کشور از
آن مشترکاً برخوردارند.

در کشور ما باینکه دریاها و اراضی وسیعی بین آنها
فاصله میباشد معیناً روحاً و از لحاظ طرز زندگی یکدیگر
خیلی نزدیک میباشند یکی دیگر از موارد شباهت ما که
یقین دارم مورد توجه و نظر خاص انجمن روابط خارجی
میباشد قانون اساسی ماست. قانون اساسی ایران بر اصول
دموکراتیک و آزادی خواهی استوار است.

میهمان شما امشب یک پادشاه مشرق زمین نیست
که دارای اختیارات وسیع و قدرت فوق العاده باشد بلکه
پادشاه آزادیخواه و متجددی است که اختیارات وی از طرف
قانون اساسی اعطا شده و اگر پای مقایسه بمیان آید بجرات
میتوانم بگویم که اختیارات وی بمراتب کمتر از اختیاراتی است

.....
که قانون اساسی سوئد پادشاه خود تفویض نموده است .
باتأکید تمام میگویم اصلاحاتی که در قانون اساسی
بعمل آمده طبق اصول و روش قانون اساسی صورت
گرفته است .

انتخابات ایران برای مجلس مدتی است شروع شده
دوره این انتخابات همانطوریکه قانون اساسی مقرر داشته
برای مدت دو سال است انتخابات مجلس سنا هم تمام
شده است .

تمام سعی و مجاهدت دستگاههای دولتی مصروف این
بوده که انتخابات بطور عادلانه و دور از فساد صورت بگیرد
و این کار چنانچه خود آمریکاییان تشخیص میدهند کار سهل
و ساده‌ئی نیست . ماهواره در مسیر دموکراسی پیش میرویم
زیرا ایمان داریم دموکراسی که فاقد روح دموکراتیک باشد
معنی و مفهوم نخواهد داشت .

تصور میکنم که بعضی از آمریکاییان اطلاع ندارند که
ایران تقریباً بقدر اراضی آمریکا که در خاور رود میسی سیپی
(باستثنای نیوانگلند) قرار دارد وسعت دارد. ایران کشوری است
که در آنجا اجرای اصل چهارم بر نامه مستر ترومن نتایج مؤثری

بیار می‌آورد. دولت و ملت ایران سرمایه‌های خصوصی آمریکائی را حسن استقبال خواهند کرد و هر گونه تأمین لازم جهت این سرمایه‌ها فراهم خواهند ساخت .

علاقه‌مند هستیم که با کمک و مساعدت فنی مهندسين و مشاورين و کارشناسان صنعتی آمریکا برای پیشرفت اقتصادیات و تأمین رفاه و آسایش ایران کار کنیم و باین ترتیب وظیفه خویش را در ترقی دادن سطح زندگی مردم جهان ایفا نمائیم .

ایران برای پیشرفت امور اقتصادی خویش و استقرار عدالت اجتماعی که بر اساس افزایش تولید و ترقی دادن سطح زندگی عمومی استوار باشد احتیاج بمساعدت و همکاری آمریکادارد .

دو کشور ایران و آمریکا مدت‌هاست بایکدیگر ارتباط دارند و من امیدوارم که این ارتباط اکنون بیش از پیش نزدیکتر گردد .

یکی از عواملی که این دو ملت را خیلی بیکدیگر نزدیکتر می‌سازد علاقه هر دو ملت به مذهب است . گواینکه میان مذهب آنها اختلاف باشد . من که پیرو اصول دیانت

مقدس اسلام هستم ایمان بعدالت الهی دارم و یقین دارم که
اساس تمام ادیان و مذاهب بزرگ جهان نیز بر این عقیده
استوار است.

گر نور عشق حق بدل و جانت او فتد
بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی

بیانات اولی حضرت همايون شاهنشاهی در بنگاه

خاور نزدیک

۱۳۳۸ ر ۹۲

حضور و شرکت در مهمانی بنگاه خاور نزدیک موجب مسرت و امتنان من است. این گروه آمریکائیان نوع دوست یعنی اعضای بنگاه خاور نزدیک که با ما در بهبود وضع کشاورزی و ازدیاد محصول و بالا بردن سطح زندگی و بهداشت مردم ایران همکاری میکنند شایسته و سزاوار حق شناسی مردم ایران هستند. امشب من حامل این حق شناسی و قدردانی برای بنگاه خاور نزدیک هستم.

ایران شرقی ترین قسمتی است که بنگاه خاور نزدیک در آن فعالیت میکند. کار شما در ایران بلافاصله بعد از خاتمه جنگ در دسامبر ۱۹۴۵ با ورود نمایندگان شما برای ایجاد يك برنامه جدید روستائی آغاز گردید.

در آن موقع این برنامه امید و آرزویی بیش نبود ولی انجام این آرزو زیاد بتأخیر نیفتاد. نمایندگان شما با

کارمندان دولتی تماس گرفتند و بلافاصله موافقت برای آغاز عملیات حاصل شد و اینک که کمتر از چهار سال می - گذرد مزارع نمونه و آزمایشی بنگاه که با ما کار میکند شامل سی دهکده در بیست و پنج میلی جنوب شرقی تهران است ولی دامنه عملیات بنگاه محدود باین ناحیه نیست و کار این بنگاه بمیزان کمتری تقریباً در تمام نواحی کشور بسط یافته است. در این مجلس لازم نمیدانم بجزئیات آنچه انجام یافته و آنچه در شرف انجام است پردازم و ذکر چند نمونه برای درک اهمیت کار این بنگاه کافی است در ایران آب مانند نان یکی از عوامل مهم حیات است .

ما برای آبیاری مزارع و دشتها ، برای نظافت و برای نوشیدن آب احتیاج داریم . چاهی در قریه ممزان حفر شده که در هر ساعت ۲۵ هزار گالون آب از آن بیرون میآید . این چاه زمین قابل کشت و آبیاری این ناحیه را بسط خواهد داد. کشت محصولات آزمایشی را ممکن و میسر میسازد. از همه مهمتر این است که هزینه حفر این چاه از فروش محصولات کشاورزی مانند سبزیجات و تخم مرغ و از وجوه حاصله از سم پاشی (د . د . ت) و فروش آب از چاه

دیگری در قلعه نو تأمین گردیده است .

بنگاه خاور نزدیک با همکاری وزارتخانه‌ها در حفر چاهها و تشکیل مزارع نمونه و تهیه وسائل تصفیه آب از منابع محلی و بهبود در وضع بهداشت و تشکیل مدارس روستائی برای اطفال و سالمندان و نشان دادن طرز استفاده از تراکتور و ماشینهای فلاحتی و بسیاری از فعالیت‌های دیگر اقدامات سودمند و موثری انجام میدهد

گرچه بنگاه خاور نزدیک کوشش و هزینه خود را بنواحی معین محدود میسازد ولی معینا برنامه شما در ایران در اقصی نقاط کشور اثر خود را بخشیده است. بوسیله اشخاصیکه در این بنگاه تربیت شده‌اند و با پول و خرج دولت ایران در ایالت بلوچستان در جنوب غربی ایران به وسیله سمپاشی (د.د.ت) بامالاریا مبارزه بعمل آمده است و همین عمل در قسمت عمده‌ئی از آذربایجان صورت می‌گیرد که خرج آنرا وزارت بهداشتی ایران بعهده گرفته است .

قرار است بزودی وضع صحی شهر دزفول بوسیله یکی از کارمندانیکه تحت نظر بنگاه تربیت شده اصلاح شود و برای این کار یک مؤسسه ملی ایرانی موسوم بسازمان

شاهنشاهی خدمات اجتماعی مبلغ دو بیست و بیست هزار دلار
تخصیص داده است.

هدف وزمینة فعالیت‌های شما و اصول آن با طرحی
که ایران برای بالا بردن سطح زندگی مردم خود در نظر
دارد ارتباط کامل دارد .

در نشریه شما که تحت عنوان « برنامه برای عصر » چاپ
شده بعبارت زیر بر خوردم : « در حالی که بنگاه خاور نزدیک
یک سازمان آمریکائی است هیچ یک از عملیات آن در کشور
های دیگر برای همیشه تحت نظارت آمریکاباقی نمیماند »
هیچ برنامه‌ئی که جزئی از زندگی مردم نشود و از
طرف خود کشور مربوط رهبری و کمک مالی دریافت ندارد
پابرجا و معتبر نخواهد ماند .

این موضوع با تغییر مختصری در برنامه هفت ساله
عمران و آبادی ما منظور شده است . بدون شك میدانید که
هدف این برنامه استفاده و بهره برداری از منابع ایران و
ازدیاد میزان تولید و اصلاح و پیشرفت معارف و بهداشت و
بالا بردن سطح زندگی مردم است .

این برنامه با کمک مهندسین مشاور آمریکائی که

برای این کار استخدام شده بودند تهیه گردیده و در مقدمه آن باصول زیر اشاره شده است این کوشش و مساعی باید از بالا که منبع هدایت و راهنمایی است و وسائل کار را در دست دارد آغاز گردد و در وهله اول باید باساس و بنیان اقتصادی و اجتماعی ملت نزدیک شود تا از پائین باعث نمو و پرورش صحیح گردد و الا از زحمات و اقدامات آینده اثر و نتایج سودمند و پایدار حاصل نخواهد شد.

بنابر این واضح است که دولت ایران و مهندسين مشاور آمریکائی و بنگاه خاور نزدیک که همه برای هدف واحدی کار میکنند در یک مسئله اساسی که طرز اجراء و حصول منظور باشد توافق کامل دارند.

برنامه بنگاه خاور نزدیک در ایران که بوسیله خود ایرانیان انجام می پذیرد بر اساس فعالیت دردهات و قصبات در میان خود کارگران و کشاورزان با تعاون آنان که در واقع پشتیبان اقدامات ملی هستند استوار است قرار دارد.

استفاده صحیح و عاقلانه منابع ایران چه از حیث جمعیت و چه از حیث منابع مادی یکی از هدفهای است که من علاقه زیاد بآن دارم بنابر این حق شناسی که از طرف

دولت و مردم ایران و از طرف خودم نسبت با اقدامات عالی بنگاه
خاور نزدیک ابراز میدارم با احساسات عمیقی توأم و آمیخته
است. از خداوند متعال خواستارم که با فضل خود کوشش و
مساعی شمارا در انجام امور خیر با موفقیت قرین سازد.

بیانات اعلی حضرت همایون شاهنشاهی در دانشگاه

میشیگان

۱۳۲۸ ر ۹ ر ۵

آقایان اعضای هیئت مدیره دانشگاه

با اعطای درجه دکترای حقوق افتخار بزرگی نصیب
من کرده اید. من از مدت‌ها پیش واقف بعظمت و اشتیاق
دانشگاه میشیگان بوده‌ام اصل و منشاء این دانشگاه تقریباً
از اوایل تأسیس جمهوری آمریکا آغاز میگردد.

ما در ایران اصل و منشاء را خوب قدر میشناسیم
زیرا فرهنگ خود ما یکی از فرهنگ‌های باستانی است. ما
معتقدیم اصل و منشاء عالی و اصل گوهری که تمدن را به
وجود آورده مفهوم حیاتی و بسیار مهم دارد. زیرا در دنیای
پر آشوب کنونی که بر اساس احترام ارزش و منزلت مقام
بشری و اصول معتقدات عالی اخلاقی است سنن باستانی ما
را حیات و نیرو میبخشد و سر چشمه الهامات برای ما
میشود. اصول و سنن عالی در آن موقع که مسیر ما از هر
طرف با هرج و مرج و آشوب و بی‌نظمی احاطه شده تکیه-

گاه استوار و خوبی برای ما خواهد بود :

سنن شما در این دانشگاه از همان اصول و سنن عالی است. بنابراین من این درجه دکتری را با افتخار مخصوصی می‌پذیرم و از آن منبع عالی که این درجه صادر شده بسیار بخود می‌بالم و افتخار دارم از اینکه این درجه بعنوان اینکه نماینده ایران می‌باشم بمن اعطا شده است :

بی شک همه شما میدانید ایران تا این اواخر در اقتباس از اصول و روش فرهنگی باختر کند و بطی بوده است ولی باختر هیچگاه چنین نبوده و چنین تردیدی را بخود راه نداده است زیرا از همان قرون اولیه باختریان از فرهنگ ایران و سایر کشورهای خاورمیانه آنچه را که منطبق با احتیاجات خود می‌یافتند اقتباس می‌کردند. البته در این دانشگاه گستاخی خواهد بود که در این موضوع بیش از این شرح و بسط داده شود .

من اطمینان دارم هیچکس از دانشمندان ما نخواهند نوشت که اگر یونانی‌ها جنگ ماراتون را باخته بودند سر نوشت تمدن جهان واقعا بر وزتاریک و شومی مبتلا میشد. کسانی که چنین عقیده‌ای داشته باشند می‌خواهند بقبولانند که ایران هیچگونه کمکی بفرهنگ باختر نکرده و چیزی

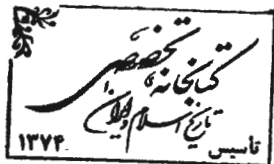

نداشته که کمک بکند. شما میدانید این مطلب صحیح نیست.

از مجموعه‌های نفیسی که شما از آثار خطی ایران در کتابخانه خود جمع‌آوری کرده‌اید و همچنین از انتشارات و برنامه‌های درس شما بخوبی پیداست که شما بمقام و منزلت و درجه اهمیت ایران پی برده‌اید:

این مطلب از تحقیقات و تتبعاتی که خاورشناسان عالیقدری مانند پرفسور کامرون و جغرافیا دانان مشهوری مانند پرفسور «کوری» در ایران بعمل می‌آورند کاملاً نمایان است. در زمان جنگ برنامه مفصلی در این قسمت از دنیا در این موضوع بزبان فارسی تعلیم شده و تا آنجا که من اطلاع دارم در آینده نزدیکی بزبان فارسی دنبال خواهد گردید تمام اینها مورد علاقه من است و این خود یک جزئی از برنامه وسیعی است که این دانشگاه نسبت بکشورهای خاور نزدیک و خاور میانه تنظیم کرده است.

همان سر زمینهایی که مهد تمدن و مشوق علم و هنر و صنعت و علوم پزشکی بوده است و اصول سازمان اجتماعی و مملکت داری از آن سر زمین بی‌ساختر راه یافته است. ایران از تمام مصائب و پیش‌آمدهای بدروزگارفاتح بیرون

آمده و استقلال خود را حفظ کرده است. روح زنده ایام گذشته برای تمام مردم ایران مفهوم زنده می دارد. یکی از غرائز و صفات جبلی ما که میراث ملی ما می باشد عشق و علاقه صلح است ما می خواهیم با تمام همسایگان خود در صلح و صفا زندگی کنیم و بحفظ صلح در سراسر جهان کمک کنیم. بدون صلح ما قادر نخواهیم شد وظایف خطیری را که برای امور داخلی ایران بعهدہ گرفته ایم انجام دهیم. هدف این وظایف و امور خطیر بهبود وضع زندگی و تأمین بهداشت و بالا بردن سطح زندگی مردم ایران است ایران آمریکا را دوست خود میداند و دوستی این دو ملت سابقه ممتدی دارد و امیدوارم اکنون این دوستی نزدیکتر شود.

تحقیقات و تتبعات دانشمندان آمریکائی درباره ایران زیر نظر دانشکده میشیگان نقش مهمی را در بسط و توسعه دامنه مناسباتی میان دو ملت بازی خواهد کرد. این درجه دکتری که بمن اعطاشد تا اعماق قلب من تأثیر بخشید و من آنرا بعنوان دلیل زنده می از علاقه و محبت گرم شما بسر زمین محبوب و باستانی ایران که افتخار نمایندگی آنرا دارم خواهم برد.

بیانات شاهانه در پاسخ رئیس وقت دانشگاه کلمبیا
و پروفیسور والاس رئیس دانشکده امور بین المللی
۱۳۲۸ ر ۹ ر ۲۸

آقای رئیس دانشگاه آقای پروفیسور والاس و آقایان
پذیرائی گرمی که ازمین در این مرکز قدیمی علم
و ادب در این شهر بزرگ بعمل آمده است موجب افتخار و
خوشوقتی است .

این مؤسسه بزرگ دارای شهرت بین المللی است .
از اینکه امشب بر توی او از این شهرت بزرگ بر من که نمایندگی
ملت ایران را بعهده دارم تاییده است مسرور مولی خوشوقتی
من علت دیگری هم دارد .

رئیس دانشگاه کلمبیا در عین حالی که ریاست یکی
از بزرگترین مراکز علم و ادب را عهده دار می باشد سرباز
بزرگی است که در دنیا کمتر نظیر دارد نام ژنرال ایزنهاور
همواره با پیروزی و آزادی متفقین در جنگ دوم بین المللی
توأم خواهد بود .

همانطوریکه امشب در این مجلس اظهار شد کشور
ایران که بسهم خود در این مبارزه و تلاش شدید و طاقت فرسا

بنوبه خود شرکت کرده افتخار آنرا داشته است که با ایالات
متحده آمریکا شریک و متحد باشد.

این اتحاد و یگانگی همواره موجب افتخار ما خواهد
بود. اگر تا کنون خدمات ایران باین هدف بزرگ فراموش
نشده علت این است که ایران مانند ایالات متحده آمریکا
و سایر ملل متحد بخاطر بعضی عقاید و اصول مهم و عالی بشری
که بایستی اساس تمدن واقعی بشر باشد وارد کارزار شده
بود. ولی چیزیکه امشب تأثیر عمیقی بر من که یک فرد ایرانی
هستم بخشیده این است که یک فرد سر بازار اکنون لباس سر بازی
را کنار گذاشته و وارد زندگی کشوری شده است.

ژنرال آیزنهاور ثابت کرده است که همانطوریکه در
امور جنگی مهارت و لیاقت عجیبی از خود نشان داده است
در امور و فنون صلح نیز استعداد و مهارت زیادی دارد.

البته این موضوع جزئی از سنن تاریخی آمریکا محسوب
میشود ولی با آداب و رسوم تاریخی ایران نیز وفق میدهد.
زیرا در طی قرون متمادی پادشاهان و سرداران بزرگ ما به
تمدن و فرهنگ نیز خدمات شایانی کرده اند.

البته ما در اینجا باز هم با ظهارات پروفیسور والاس که
امشب اظهار داشت ایران بفرهنگ ملل غربی و شاید کلیه ملل

دنيا خدمت کرده است بر ميخوريم .

در اين محل که عده‌اي از دانشمندان آمريکا دور هم گرد آمده‌اند اين خدمات ايران مورد ترديد نيست و لزومي ندارد که من مجدداً آنرا تذکره‌م شايه در طي مسافرت اخير خود در سرتاسر کشور آمريکا اين نکته را بيش از آنچه که لازم بود تاکيد کرده باشم حقيقت امر چنين باشد ، علت اين است که من مانند کليه ايرانيان بتاريخ مشعشع کشور خود بي نهايت افتخار ميکنم و آرزو دارم که اين افتخارات تجديد شده و بين ملت ايران و دنياي غرب وحدت و همکاري نزديکي بخاطر ترقي و تعالي دو ملت ايران و آمريکا ايجاد شود .

ايجاد مؤسسه جديدي براي آشنائي با فرهنگ و ادبيات ايران در دانشگاه کلمبيا با اين منظور کمک زيادي خواهد کرد . شما فرهنگ ايران را جزئي از تمدن جديد بشريديد . ايران خدمات بسيار مهمي ميتواند بروجيه دموکراتيک دنياي جديد بکند زيرا در کشور ما نجات و محبت هست .

ما فرد را محترم ميشماريم و به خصائل نيک اخلاقي احترام ميگذاريم ما با استقلال خود علاقه شديد داريم و

.....
به داشتن آزادی که آنرا قرون متمادی حفظ کرده ایم مباحث
می کنیم ولی ما با فنون و علوم جدید صنعتی که تا این حد
موجب رشد و عظمت امریکا شده است آشنائی نداریم اگر
ما بتوانیم بقدرت ملی خود فنون صنعتی و مهندسی
آمریکا را بیفزائیم. اگر شما ما را در صنعتی کردن
کشور و بالا بردن سطح زندگی افراد ملت تشویق کنید و
علوم و فنون لازم را در اختیار ما بگذارید آنوقت اتحادی
بین دو کشور ایجاد خواهد شد که نفع آن عاید کلیه ملل
دنیا خواهد گشت.

من اطمینان دارم این مؤسسه جدیدی که در
دانشگاه کلمبیا تأسیس شده باین منظور کمکهای زیادی
خواهد کرد.

.....
عده زیادی از جوانان ایرانی در این دانشگاه بزرگ تحصیل
کرده اند و اینک ملت ایران از وجود این جوانان استفاده
میکند. دکتر ویلیام جکسون دانشمند بزرگ آمریکائی
که کتابهای بسیار مهمی درباره ایران نگاشته و ادبیات و
زبان ایران را بدانشگاه کلمبیا بخوبی معرفی کرده است
مورد تمجید و تکریم کلیه ایرانیان است.
جای بسی خوشوقتی است که «مرکز علوم ایران» تحت

ریاست ژنرال ایزنهاور این مرد بزرگ که در جنگ و هم در
زمان صلح رهبری عده زیادی از مردم را بعهدہ داشته تاسیس
شده است . من ههچنین خوشوقتم از اینکه در موقع تاسیس
مرکز علم و ادب در آمریکا میباشم .

در طی اقامتم در آمریکا از طرف عموم افراد ملت
آمریکا پذیرائی گرم و صمیمانه‌ئی از من بعمل آمده است .
بنا بر این امید وارم که باین طریق ما دوره جدیدی برای
توسعه روابط حسنه و حسن تفاهم و دوستی و مودت متقابل
آغاز نمایم .

این دوستی و مودت و حسن تفاهم فقط بفتح دو ملت
ایران و آمریکا نیست بلکه بخاطر کلیه ابناء بشر و صلح
و امنیت بین المللی است .

—۲۰—

پیام شاهنشاه به ملت ایران
آمستردام - ۹ دی ماه ۱۳۲۸

ملت عزیزم

اگر چه شش هفته است که از میهن عزیز دور
بودم ولی در تمام مسافرت خود در آمریکا هیچگاه از
فکر ایران و سعادت شما دور نبوده‌ام و در هر حال روحاً
و جسماً باشما بوده‌ام .

مشاهده پیشرفت‌ها و ترقیات شگرف آمریکا که در
نتیجه پشت کار و سعی و جدیت مردم این کشور بوجود آمده
در من تأثیر زیادی نموده ایمان مرا به پیشرفت مردم کشور خود
بیشتر و محکم‌تر ساخت و مطمئنم که ما هم با سعی و کوشش
می‌توانیم در کلیه شئون اجتماعی پیشرفت کرده و با استفاده از
اصول علمی موفق شویم سطح زندگی افراد ملت را بطور محسوسی
بالا ببریم .

هدف ما همانطور که قبلاً بارها تذکر داده‌ام تأمین امنیت
و بهداشت و فرهنگ و حداقل مایحتاج زندگی برای کلیه افراد
ملت است .

امیدوارم خداوند متعال که همیشه حافظ ایران عزیز
بوده ما را در راه فراهم آوردن رفاه ملت موفق سازد .

سخنران همابونی نمایندگان سنا

۱۳۲۸ر۱۱

از اولین دیدار دسته جمعی نمایندگان سنا و از اینکه عناصر مجرب و شایسته و مطلع و علاقمند با اصلاحات بنمایندگی اولین مجلس سنای ایران انتخاب شده اند خوشوقتم انعقاد مجلس سنا برای کمک به پیشرفت امور مفید است و امیدوارم که در آینده خواهیم توانست از افکار آزموده نمایندگان سنا بفرع کشور و برای بهبود وضع زندگی مردم بیشتر استفاده نمائیم پایه و اساس حکومت مشروطیت دموکراسی یا تشکیل مجلس سنا استحکام خواهد بخشید و انتظار عموم این است که همکاری و همفکری مجلس سنا که توأم با همکاری مجلس شورای ملی میشود به خیر و سعادت مردم باشد و اوقات آقایان که نخبه رجال کشورند مصروف انجام کارهای مؤثری گردد که رفاهیت و آسایش عمومی را تامین سازد .
ما همه در ایجاد روحیه جدیدی که حقیقتاً متکی بعدالت و حق و انصاف و میهن پرستی باشد و ایران را بترقیات روز-

افزونی سوق دهد باید کوشش نمایم و بدانیم که ملت ایران استعداد و لیاقت همه گونه ترقی را دارد و بخوبی میتواند جای خود را در دنیای امروز و بین ملل مترقی باز نموده و حفظ و نگاهداری کند.

من امیدوارم کارهایی که بزودی فرصت آن پیش خواهد آمد که البته مجال لازم خواهد داشت اولین مجلس سنای ایران سهم بسزائی داشته باشد و نه فقط آقایان بوظایف قانونی خود عمل کنند بلکه هبتکرنیات خیر و پیش بینی های مفید و نظرات مؤثر باشند و در حقیقت راهنمای قوم و ملت و دولت و تمام دستگاه مملکت باشند و اثرات خیر تجمع آقایان گاه لا نمایان باشد و همه مردم کشور بتوانند از حسن نیت و تجربیات آقایان بهره مند شوند.

مشروطیت ایران بعقیده من که بعضی از همین آقایانی هم که حضور دارند در این نظر با من شریک بودند تازه تکمیل شده یعنی از هشت و نه ماه پیش شباهت به ممالکی که پیش قدم و مخترع مشروطه میباشند پیدا کرده است. تردیدی نیست که اصول مشروطیت و حکومت دموکراسی که در تمام کشورها نتایج درخشان آن نمایان است بر سایر حکومتها رجحان دارد و بهترین نوع حکومتها است که در بیشتر

کشورها اقوام و ثبات پیدا کرده و مردم هم این نوع حکومت را تقویت میکنند و از مزایا و محسنات آن برخوردار میشوند. البته هر حکومتی محسناتی دارد ممکن است معایبی هم داشته باشد ولی حکومت دموکراسی و مشروطیت روی اراده مردم بوجود می آید و اکثریت مردم باید رأی بدهند و برگزیدگان خود را انتخاب کنند طبعاً اراده مردم حکومت می کند و میل ایشان رعایت میشود و برای مردم که خود شریک و سهیم امورند ناراحتی پیش نمی آید و ما باید نهایت سعی و اهتمام را داشته باشیم که این نوع حکومت را تقویت کنیم و از مزایای آن مثل سایر ممالک دنیا برخوردار شویم و از همه گونه وسائل و موجباتی که راه سعادت و ترقی را بروی ملت باز گذاشته است استفاده کنیم.

چیزی که بر همه آقایان روشن میباشد اینست که در این مملکت باید یک سلسله کارهایی شروع کرد که راحتی و آسایش زندگی و مردم را تضمین کند چنانچه میشنویم کلمه تحول سر زبانها افتاده و برآستی باید تحولی در اوضاع بوجود آید.

هشت سال قبل در همین عمارت که شاید بعضی از این آقایان هم بودند مطلبی بمیان آمد پانزده شانزده نفر

نمایندگان آمده بودند و صحبت از اصلاحات امور بمیان آمد. در آن روز صحبت من این بود که اگر تحولی را از بالا شروع نکنیم ممکن است انقلاب از پائین ما را بمخاطره بیندازد و چون مملکت هم آنروز در اشغال خارجیان بود يك چنین انقلاب و آشفتگی جز اینکه به محو مملکت تمام شود نتیجه نمی نداشت.

در آن جلسه گفتم اصولی هست که باید مراعات شود و آن اینست که نمیتوانیم بگوئیم عده می از فقر و گرسنگی در کوچه ها بمیرند و اجتماع هم در برابر این وضع قدمی بر ندارد. پس تعدیل لازم است و این تعدیل باید رعایت حد اقل در زندگی افراد باشد - البته هر کس میتواند روی زحمت و کوشش و افکار خود یا فرضاً شانس خیلی از حد اقل بیشتر داشته باشد و چه بهتر از اینکه همه زندگی بارفاه و آسوده و عالی نمایند اما آن حد اقل باید در نظر گرفته شود و افراد از حد اقل معاش نباید بی نصیب بمانند.

این مطلب را آن روز در میان گذاشتم و فردای آن روز انتشار دادند که من عقیده و مرام خاصی دارم. کسی در این فکر قدم بر نداشت ولی هنوز هم دارای همین عقیده هستم و راه نجات و ترقی کشور هم همین است که هشت سال

پیش گفته شد و حالا باز هم تکرار میکنم که اکثریت مردم
نباید از این حداقل زندگی محروم باشند .

ممکن است بعضی متوقع باشند که من مدافع منافع طبقات
مخصوص باشم من بعلاقه و میهن پرستی و حسن نیت تمام
افراد و عناصری که از این کشور بهره مند میشوند اطمینان
و ایمان دارم ولی یقین دارم اگر اندک توجهی بنمایند همان
اشخاص تصدیق خواهند کرد که بمنفعت خود آنها است که
اکثریت مردم هم خوب زندگی کنند و میدانند سعادت طبقات
مردم مثل زنجیر بهم پیوستگی دارد اگر در یک قسمت تزلزلی
پیدا شود اثرات سوء آن در قسمتهای دیگر ظاهر میشود،
از این جهت افکار خود را چون بمصلحت عموم میدانم ناچار
تعقیب خواهم کرد و یقین دارم آقایان نیز موافق باشند و در
این راه کمک خواهند کرد و در این باره مبارزه با فساد و
نادرستی و اجرای حق و تأمین عدالت اجتماعی مورد کمال
توجه من خواهد بود که حالا چون جلسه آشنائی است
بیشتر در این باره بحث نمیکنم و البته در نطق
افتتاحیه مجلسین نیت خود را بطور اختصار ذکر خواهم کرد
بالاخره در آینده هم این نظریات را تعقیب و صحبت خواهم
کرد ولی همانطور هم که گفتم قطعاً احتیاج بعمل شدید و

تحوالات داریم و آقایان مطمئن باشند که آنچه قدرت و توانائی من هست در این مورد کوتاهی نخواهم کرد اما آقایان بخوبی متوجه هستند که تعاون و همکاری مشترك لازم است و من هم چنان که در مواقع دیگر گفته‌ام حالا هم میگویم غیر ممکن است به تنهایی فردی بتواند کاری انجام دهد و اکنون همکاری نخبه‌ترین افراد را در آینده می‌خواهم تا عامی‌ترین مردم این کشور هم دلگرم شده و بسپهرم خود در این زمینه همکاری کنند ، انجام کار نه فقط مشکل نیست بلکه خیلی آسان خواهد بود و بعقیده من باین برنامه صحیح و مرتب که در آن بی‌حوصلگی بخرج نرود و همه همکاری کنند قطعاً موفق خواهیم شد ایران عزیز را در راه ترقی و عظمت بیندازیم و ملت خودمان را از یک زندگی خوب بارفاه و آسایش برخوردار سازیم .

بعداً اعلیحضرت شاهنشاه اضافه فرمودند که :

برای بهره برداری و استفاده از استعداد های طبیعی کشور پیش‌بینی‌هایی شده و بتدریج به مرحله عمل نزدیک می‌گردد . لیکن مورد بحث عدالت اجتماعی است که باید مورد توجه عموم واقع شود نه اینکه باز هم از معادن و منابع ثروت خیز کشور جمعی بهره بگیرند و مراعات حال اکثریت جامعه را

نکنند. استفاده روی کار و فعالیت و سرمایه خوب است بشرطی که با عدالت اجتماعی توأم باشد متأسفانه بعضی از سرمایه‌داران با کمتر از سی درصد منفعت برای خود قائل نیستند و از همان سال اول می‌خواهند چنین بهره‌ئی را بردارند در صورتیکه مثل همه جای عالم باید با سود کم قناعت کنند و بگذارند بنیه مالی طبقات پائین تقویت گردد و زندگی آنها هم بهبود حاصل کند.

این افکار را باید راهنمایی و هدایت نمود و بآنها فهماند که بمنفعت خود آنها خواهد بود اگر زندگی تعدیل شود و الا نه فقط خطرات احتمالی و پیش‌آمدهائی ممکن است در کمین باشد بلکه از لحاظ اقتصادی این روش زیان‌آور است.

آنگاه اعلیحضرت همایونی فرمودند:

باید با فساد و نادرستی جهاد کرد، در این جهاد فقط نیروی ایمان و عقیده لازم است باینکه اراده تزلزل‌ناپذیر باشد با فساد و نادرستی مبارزه کرد.

من شخصاً نا امید نیستم برای اینکه ملت ایران، ملتی باهوش و باقریحه و استعداد است و همین که قدمی برای اصلاح برداشتید پشتیبانی میکنند بنا بر این فقط اراده حتمی

وقطعی در این جهاد با فساد و یک کمی هم فرصت ضرور می باشد.
چیزیکه حقیقتاً اسباب دلتنگی و تأسف می باشد این
است که من آنچه می خوانم در کتاب و در روزنامه و هر جامی بینم
اول صحبت از جدال و اختلاف با یکدیگر است بعد صحبت
مملکت و حال آنکه باید اول صحبت مملکت باشد بعداً
از جدال و اختلاف گفتگو شود و امیدوارم این تقیصه
مرتفع شود .

ما تاریخ داریم عظمت داشتیم . الان هم از لحاظ روحی و
فکری و اجتماعی اگر جلو نباشیم هرگز از دنیای دیگر عقب نیستیم
در این صورت آیا حیف نیست فعالیت های ما بر سر جدال و اختلاف
ازین برود و دستخوش هیجان های مصنوعی شود که به بعضی
دست های آلوده هم مجال و فرصت ایجاد این تشنجات
داده شود .

در پایان توفیق آقایان را از خداوند می طلبم و امیدوارم
اولین مجلس سنای ایران نه فقط باعث سر بلندی خود مجلس و
استحکام مبانی مشروطیت ایران گردد بلکه موجب پیدایش
فکر و روح جدیدی روی مبارزه با فساد و تأمین آسایش و
عدالت اجتماعی و گذاردن سنگ محکم اولیه بنای آینده
مملکت باشد

بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی منکام شرفیابی

نمایندگان مجلس شورای ملی

۱۳۲۸ر۱۱ر۲

از دیدن آقایان مسرورم و البته انشاءالله بزودی در
موقع افتتاح رسمی مجلس هم ملاقات رسمی بعمل خواهد
آمد و بعد از آنهم فرصت مذاکره و مشاوره دست خواهد
داد .

من خواستم قبل از آروز بوسیله این ملاقات هم
آقایان را به بینم و از تصمیمات و اصلاحاتی که در نظر دارم
در مملکت بشود و آقایان یا مسبب و یا ناظر و یا تصویب
کننده آن خواهند بود مطلع شوند .
بعقیده من کار آقایان نمایندگان در دوره آینده
مجلس بی اندازه مهم خواهد بود چون از طرفی هم مشروطیت
ما در ایران نیایه تکامل رسیده است و امیدوارم چند ماده
دیگر که اصلاح آن در قانون اساسی لازم است در مجلسین با
یک روح اصلاح طلبانه‌ئی بتصویب برسد .

بنظر من دیگر دوره حرف گذشته است و دوره کار و فعالیت و در عین حال تغییر اوضاع مملکت فرا رسیده است. تا بحال میشد برای انجام نگرفتن تحولات و اصلاحات بهانه‌ئی آورد ولی امروز بهانه‌ها از دست ما گرفته شده و متأسفانه تنها بهانه‌ئی که ممکن است بآن متوسل شویم عدم لیاقت است زیرا آن مشکلات که در این چند سال در پیش داشتیم به خواست خداوند متعال از بین رفته است.

احتیاجات مملکت هم‌انطور که اغلب میدانید و مکرر گفته شده و یا از دهان سایرین شنیده‌اید واضح و مبرهن است و لزومی ندارد که در اینها گفته شود. باید در آینده خیلی نزدیک هر يك از مشکلات یا بوسیله وضع قوانین جدید یا اقداماتی که دولت یا سایر دستگاهها باید انجام بدهند تك تك بر طرف گردد.

بنظر من برای رفع مشکلات باید همه مصمم باشیم که آنچه اکثریت مردم انتظار دارند انجام بدهیم. خود آقایان و دستگاه هیئت حاکمه باید حقیقتاً تمام هم خود را مصروف حداکثر خدمت مردم بنمایند و اضافه بر تأمین آسایش ظاهری باید کوشش شود که سطح زندگی مردم هم بالا بیاید و ثروت ممکت بطور عادلانه بین عموم افراد ملت ایران و

اکثریت سازمان این سرزمین تقسیم شود.

منظور ما هم در اقدامات آینده باید توجه بزندگی اکثریت افراد مملکت باشد.

تکلیف ما این است که قبل از آنکه مردم چیزی بخواهند خودمان در تأمین آن پیشقدم باشیم و دستگاہها باید طوری منظم باشد که وسائل را فراهم کرده در اختیارشان بگذاریم و واقعاً دلسوز مردم باشیم و نسبت بکارهایشان علاقمندی نشان دهیم.

ما از راه خودخواهی و خودپرستی هم که شده است باید بدانیم تا این مردم و اکثریت ساکنین این سرزمین و مملکت نباشند ما نیز کاره‌ئی نخواهیم بود و نه تنها دوره جولان ما تمام خواهد شد بلکه برای مملکت خطراتی پیش خواهد آمد که جبران آن دیگر ممکن نخواهد شد.

آقایان شاید مکرر این حرفها را از من شنیده باشند خودشان هم قطعاً همین طور فکر میکنند.

خوب است قرار بگذاریم از این پس وارد عمل شویم من معتقدم چنانچه بزودی دست بکار شویم پس از مدت کوتاهی نتایج اقداماتمان ظاهر خواهد شد. زیرا بنظر من مردم دیگر بغوی متوجه اوضاع هستند و میدانند که باید

از این به بعد کار کرد و آماده عمل شد و این اعمال هم بزودی آغاز خواهد گردید .

حقایق باید صریح و روشن شود . ما اگر از خواب غفلتی که در این چندساله بدان فرو رفته بودیم بیدار نشویم و تصمیمات مثبت راجع به آسایش افراد مملکت نگیریم نه تنها نسبت بخود و خانواده خود خیانت کرده ایم بلکه نسبت بتاریخ و گذشته خودمان هم خیانت نموده ایم .

ما حق نداریم بآیندگان خودمان يك وضع خراب و درهم و يك كشور ویرانی تحویل دهیم . ما اگر بدون اتخاذ تصمیم لازم ناظر ادامه این وضع باشیم از لحاظ اخلاقی محکوم خواهیم بود و این عذاب روحی برای ما غیر قابل تحمل خواهد بود .

اوایل کار ممکن است از لحاظ مادی اقداماتمان تأثیر زیادی نداشته باشد ولی آثار معنوی آن بزودی آشکار خواهد گردید و در روحیه مردم اثر شدید و نیرومندی خواهد داشت و من حتی این اقدامات را از لحاظ مادی مؤثر میدانم زیرا فقر مادی باندازه‌ئی زیاد است که کوچکترین اقدام سودمند اقتصادی در زندگی مردم تأثیر خواهد کرد و نتیجه آن آشکار خواهد شد .

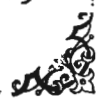

البته شرط اساسی موفقیت در این اقدامات این است که حس علاقه مفرط و شدیدی باصلاح اوضاع که وجودش در هر اجتماعی لازم است عموم مردم نسبت بخود و میهن داشته باشند.

بدیهی است این ایرادات و معایبی که ماهرروز تکرار میکنیم در محیط داخلی خودمان است و فقط ما بخودمان اجازه میدهیم این تذکرات داده شود. ولی بمحض اینکه این انتقادات جنبه غیر ایرانی بخود بگیرد همانطور که در گذشته نشان داده ایم سرسختانه مقاومت و مبارزه خواهیم کرد و این اصلاحاتی که هم پیش بینی شده است مسلماً بدست ایرانی انجام خواهد شد و باید هم چنین باشد

عشقی که ما بوطن خود داشته و داریم و همیشه هم باید داشته باشیم باید روز بروز نمایان تر و نیرومند تر گردد و تصمیم و اراده خلل ناپذیری که برای حفظ و آبادی مملکت داریم باید در همه جا حتی در صحبتها و مجالس خصوصی و عمومی نیز تذکر داده شده و تکرار گردد و باید بیشتر در این مورد صحبت کرده و نسبت بآن ابراز علاقه کنیم.

چون تمام این حرفها و این زحمات برای يك هدف است و آنهم بقای کشور میباشد انشاءالله تصمیمی که همه داریم

در آینده دیگر خلل ناپذیر خواهد بود و نتایج این روش جدید که عمل جایگزین حرف شده باشد در مملکت کاملاً ظاهر گردیده و در عمل بدون تردید و اعوجاج و انحراف به مقاصد نهائی خود که تأمین سعادت ملت و بقای مملکت است برسیم .

من قصد نداشتم امروز بطور مفصل برای آقایان صحبت کنم . زیرا نمیخواهم تکرار مکررات باشد و لسی چون عده‌ئی از آقایان برای اولین بار بسمت نمایندگی مجلس انتخاب شده‌اند ناگزیرم بار دیگر توضیحاتی در این زمینه بدهم و امیدوارم تمام آقایان بایک تصمیم محکمی موجود اصلاحات یا تقویت‌کننده نظریات اصلاحی باشند .

البته در آینده هم تماس با آقایان نمایندگان خواهد بود و در تبادل نظر شاید بتوان نتایج بهتری برای تعیین خط‌مشی آینده پیدا کرد .

اعلیحضرت همایونی بعداً فرمودند : من هم تصدیق میکنم که کارها باید بمردم واگذار شود و در آینده هم اقداماتی خواهیم کرد که تا آنجا که بمرکزیت کشور لطمه‌ئی وارد نشود و شیرازه امور از هم گسیخته نگردد کارها بدست مردم سپرده شود و این کار را نیز ما از شهردار پها شروع کردیم

و همچنین تصمیم گرفته‌ایم موضوع اصل مازاد غله و اصولی را که فعلاً مجری است بکلی تغییر دهیم و همینطور مشکلاتی را که در گرفتن عوارض و حمل و نقل کالایین شهرهای مختلف وجود دارد مرتفع سازیم. گزارش‌هایی که بمن رسیده است حاکی است که عده زیادی از کارمندان دولت بدون کار در ادارات هستند که بدون انجام کاری حقوق دریافت می‌دارند، در این مورد هم نظر من اینست که برای وزارتخانه‌ها و ادارات سازمانی بدهیم که تنها کسانی که کار میکنند حقوق دریافت دارند. مثلاً الان مطلع شده‌ایم که در اداره مالیات بر درآمد که سی و هفت یاسی و نه نفر عضو رتبه ۹ وجود داشته است اقدام موثری صورت گرفته و عده این افراد به یک نفر تقلیل یافته است همچنین تعداد مدیران کل وزارت دارائی از ۱۷ نفر بدون تقلیل یافته است.

من خیلی خوشوقتم که شنیدم مردم خوزستان از جریان انتخابات و اقداماتی که در آن استان برای تقسیم اراضی صورت گرفته رضایت دارند. امیدوارم در آینده این اصلاحات و احساسات در کلیه استانها مشاهده شود.

نطق ملو گانه هنگام گشایش مجلسین

۱۳۳۸ ر ۱۱ ۲۰

بیاری خداوند متعال و با کمال مسرت خاطر برای اولین بار در تاریخ مشروطیت ایران دوره اول مجلس سناو شانزدهمین دوره مجلس شورای ملی را باهم افتتاح مینمائیم. چنانچه آقایان نمایندگان بخوبی واقف هستند جنگ جهانی و عوامل ناشی از آن در این هشت سال اخیر مارا به مصائب بیشماری مواجه نمود که هر یک از آنها ممکن بود کشور مارا بسخت ترین مهالك سوق دهد و در سنوات مذکور تمام مساعی و کوشش ما بمبارزه با این مشکلات و دفع و رفع مخاطرات مصروف بوده است.

اضافه بر مصائب نامبرده مشکل مهم دیگری که چرخ های مملکت را از گردش باز میداشت و مانع از این میشد که در سایه حکومت مشروطه راه ترقی و تعالی را به پیماید نواقص موجوده در قانون اساسی ایران بود که بهیچ روی شباهتی با قوانین مشابه مشروطیت های سلطنتی دنیانداشت

که خوشبختانه مطابق مصلحت و بطریقی که در تمام ممالک مشروطه دنیا معمول و متداولست نواقص عمده آن نیز مرتفع گردید و چند اصل دیگر که محتاج بتجدید نظر میباشد رفع نواقص آنها را مجلس مؤسسان بعهدہ مجلسین مقرر داشته که انتظار میرود به بهترین وجه انجام پذیرد .

بتحقیق میتوان گفت این اقدامات بنیان مشروطیت ایران را مستحکم نموده و کشور را از خطر هرج و مرج داخلی و فرمانروائی طبقات ممتازه که عکس العمل طبیعی آن سوق کشور بسوی حکومت مطلقه بود نجات بخشیده است و همچنین بتجدید نظر و تکمیل قانون انتخابات و تطبیق آن با اصول متداوله در سایر ممالک راقیه که مورد کمال توجه میباشد یقین داریم زمینه پیشرفت امور از هر حیث مهیا خواهد گردید .

حال که بیاری حضرت باری تعالی این موانع برطرف شده و تازه فرصت بدست آمده است که بکارهای اساسی کشور و درمان دردهای اجتماعی خود بپردازیم باید با صرف همت و بذل مجاهدت خستگی ناپذیر در تمهید موجبات سعادت و رفاه ملت کوشید .

روش ما در سیاست خارجی تشیید و تحکیم روابط

دوستانه بر اساس احترام متقابل با همسایگان و کلیه کشور های جهان میباشد و کما فی السابق کشور ما با اصول و مقررات منشور سازمان ملل متحد که آنرا تنها ضامن و حافظ صلح جهانی میدانیم پای بند و علاقه مند است. در سیاست داخلی هر چند کراراً بیان کرده ایم ولی باز بطور اجمال و اختصار تذکر میدهیم که دولت ساعی خواهد بود در مرحله اول اقدام مؤثر در استخراج منابع ثروت مملکت و توزیع آن بنحو عادلانه تری با رعایت اصول عدالت اجتماعی فی مابین عموم مردم بعمل آورده و نسبت برفاه طبقه کارگر و کشاورز توجه مخصوصی مبذول گردد تا بدین ترتیب کشور ما در ردیف ممالک مترقی قرار گیرد و منظور اساسی و نهائی ما که بکرات گوشزد کرده ایم و عبارت از تأمین پنج اصل خوراک و پوشاک و مسکن و بهداشت و فرهنگ است برای همه تحقق پذیرد.

البته در اجرای این مرام و همچنین در پائین آوردن هزینه زندگی دولت ما بموقع لوایح لازم را به مجلسین پیشنهاد خواهد نمود خوشبختانه فعلاً بهترین وسیله ای که برای درک این هدف در دسترس ما قرار گرفته همان اجرای برنامه هفت ساله میباشد که با مطالعه و دقت بسیار بوسیله متخصصین تدوین و تنظیم یافته و ناگزیر این برنامه که شالوده اصلاحات

کشور در کلیه شئون اجتماعی است باید حتماً عملی گردد. کشور ما دارای تاریخی بس کهن میباشد که در آن دوره‌های سختی و محنت فراوان دیده میشود که از جمله آن دوره هشت ساله اخیر از شهریور ۱۳۲۰ تا این زمان است ولی حال میتوانیم عنوان کنیم که با تفضلات الهی و با شروع باجرای برنامه و اندکی صبر و بردباری دوران رنج و محنت سپری خواهد شد و بالاخره تمدن باستانی و حس وطن پرستی و شهادت ملت ما که همیشه بر مشکلات زمان فائق و غالب آمده در این راه نیز پیروز و سربلند خواهد گردید و ثمرات نجات بخش و آثار نیکوی آن حتی قبل از پایان هفت سال که در برابر تاریخ چندین هزار ساله ما در حکم قطره در مقابل دریا است بمنصه ظهور و بروز خواهد رسید.

قسمتی دیگر توجه دقیق ما معطوف بجهاد با اهریمن فساد و تأمین و استقرار عدالت اجتماعی است که در کلیه شئون کشور خواهد بود و در این مبارزه خستگی ناپذیر دقیقه‌می از پای نخواهیم نشست تا اینکه بحول و قوه الهی ریشه فساد را از بیخ و بن برکنده و نهال صلاح و رفاه را بجای آن در جامعه غرس نمائیم.

قسمت دیگر از هدفهای دولت ما رعایت این اصل

خواهد بود که کار مردم تاحدی که اساس مرکزیت را در کشور رخنه دار ننماید بخود آنها بیشتر سپرده شود تا موجبات عمران و آبادی استانها بهتر فراهم گردد .

در قسمت قوای تأمینیه خوشبختانه باید بگوئیم ارتش صلح خواه ما بنحو مرتب و منظمی روبه پیشرفت و تکامل می رود و امنیت در کشور بهتر استقرار میابد و یقین داریم ملت عزیز ما برای قدرت و عظمت روزافزون این ارتش که حافظ استقلال و تمامیت کشور است از بذل هیچگونه کمک مضایقت نخواهند داشت .

راجع بسازمانهای خیریه هم برشالوده می استوار گام های مؤثری برداشته شده که موجب خوشنودی خاطر ما است و البته سعی خواهد شد این تشکیلات روز بروز وسیع تر و مفیدتر و دارای وضعیت ممتازتری گردد .

در کلیه مراحل مذکور دولت ما قدمهای مثبت و مفید و جسورانه بر خواهد داشت و در راه پیشرفت این مرام که یقین داریم مورد تصدیق و تأیید آقایان نمایندگان نیز می باشد بدیهی است مجلسین از توحید مساعی بادولت مضایقت نخواهند نمود .

در خاتمه لازم میدانم اوقات دقیق تاریخ جهان و کشور

عزیز خودمان را با آقایان نمایندگان گوشزدنمائیم و خاطر
نشان کنیم که جز با اتفاق و وحدت کلمه و سعی و عمل طریق
دیگری برای نیل بترقی و تعالی نخواهد بود.
از خداوند متعال مسئلت داریم که کشور ما را پیوسته
در کنف حمایت خود مصون و آقایان نمایندگان را در انجام
وظایف قانونی خود قرین موفقیت فرماید.

فرمایش های اهل حضرت شاهنشاه به نمایندگان

مجلس شورایی ملی

۱۳۲۸-۱۳۲۶

الساعة هیئت رئیسه مجلس شورای ملی آمادگی مجلس را برای کار بااطلاع من رسانیدند امیدواری کامل هست که این مجلس بتواند بخدمات مهم و شایسته‌ئی در راه اصلاحات کشور و بهبود وضع مردم و تأمین عدالت اجتماعی نائل شود و هیچ دلیل و علتی وجود ندارد که مجلس نتواند بانجام خدمت موفق شود.

قبل از فرا رسیدن سال آینده مجلس شورای ملی باتفاق مجلس سنا میتواند هماهنگ طور که در اصل الحاقی بتمام قانون اساسی پیش بینی شده مجلس واحد را تشکیل داده و اصلاحات لازم را در اصل قانون اساسی که در اصل الحاقی پیش بینی شده بعمل آورند.

وظیفه دیگری که مجلس شورای ملی بعهده دارد تصویب بودجه کشور است. در این قسمت باید دقت و توجه

خاصی مبذول گردد چه بودجه از لوازم اساسی اصلاح امور کشور است و بدون آن نمیتوان بکارهای اصلاحی مبادرت ورزند .

اعلیحضرت هما یونی از اینکه بزودی پاکستان تشریف فرما خواهند شد ابراز خوشوقتی فرموده و خاطر نشان ساختند که:

این مسافرت در تشیید مبانی دوستی و مودت دو کشور مؤثر است پاکستان کشور مسلمانی است که تازه در همسایگی ما بوجود آمده است دوستی و نزدیکی و همکاری ایران و پاکستان برای هر دو کشور مفید خواهد بود .

سخنان اعلیٰ حضرت همایونی در پاسخ خیر مقدم جناب
آقای فرماندار گل پاکستان

۱۳۲۸ر۱۴ر۱۰

جناب آقای حکمران گل .

از همان تاریخی که پاکستان آزاده مستقل قدم در
جر که کشورهای اسلامی جهان گذارد آرزوی قلبی من این
بود که این کشور بزرگ را که علاوه بر همکیشی و همجواری
علائق بی شماری آن را اختصاصاً به کشور باستانی مربوط
ساخته از نزدیک مشاهده و دست قاندمین توانا و بانیان استقلال
آن کشور را بفشارم . خوشوقتیم که امروز با ورود پیاپیخت
زیبای کشور شما آرزوی دیرینم بمرحله عمل میرسد .
من دعوت دولت پاکستان را از صمیم قلب قبول کرده
و باینجا آمده ام تا با حضور خود در میان شما ترجمان بهترین
احساسات صمیمانه ملت ایران نسبت به برادران پاکستانی
خود بوده باشم .

جناب آقای حکمران کل

اجازہ بدهید کہ از تبریکاتی کہ بمناسبت ورود من
به پاکستان فرموده اید تشکرات خود را بیان نمایم .

«انما المؤمنون اخوة»

۱۳۲۸/۱۲/۱۱

علیه حضرت شاهنشاه در سر میز شام بیانات زیر را

ایراد فرمودند :

جناب آقای حکمران کل . از اظهارات صمیمانه‌ئی که راجع بحضور من در این مجلس و قبول دعوت دولت پاکستان فرموده و دید کمال تشکر و امتنان را دارم ملت و دولت ایران تأسیس این کشور جدید اسلامی را در همه جوارى خود با مسرت و خوشحالی تلقی نموده و بهمین مناسبت موقعی که از من دعوت شده مسافرتی بپاکستان نموده و برای چند روز میهمان شما باشم با کمال میل این دعوت را قبول نمودم تا احساسات دوستانه ملت ایران را به برادران پاکستانی خود شخصاً و بلاواسطه بآنان رسانیده باشم .

علائق معنوی و سوابق باستانی که قرن‌ها سرزمین شما را بایران مربوط نموده فراموش نشدنی است .
رجاء واثق دارم که اتحاد و اتفاق دو کشور در راه تحکیم

صلح جهان و فراهم نمودن وسائل آسایش مردم ما در آینده عامل مؤثری باشد تا ملت‌های ما بتوانند با امنیت و فراغت در بهبود اوضاع اقتصادی خود که بآن اشاره فرمودید و منتها درجه محتاج بآن میباشند کوشش نمایند.

ایران در این راه از هر گونه همراهی و مساعدت با پاکستان خود داری نخواهد کرد و بطوریکه تا کنون در موارد عدیده بمنصه ظهور رسانیده و جناب عالی نیز در ضمن بیانات خود فرمودید دولت پاکستان نیز دارای همین منظور و مقصود میباشد و دستور الهی و آسمانی که همه مسلمانان را برادر میخواند (المؤمنون اخوة) در مورد ایران و پاکستان بحمدالله صادق و منطبق با واقع است.

جناب آقای حکمران کل اجازه دهید از احساسات پر محبتی که نسبت بمن ابراز داشتید و شمه‌ئی از تاریخ زندگی مرا اشاره نمودید سپاسگذاری کرده و همچنین از میهمان نوازی که در کشور شما از من بعمل می‌آید از طرف خود و ملت ایران تشکر نمایم و از خداوند متعال مسئلت دارم که ما را در انجام این وظیفه مقدس که ایجاد رابطه محکمتر و پایدار مابین دو ملت است موفق بدارد.

فرمایش های شاهنشاه در پاسخ خیر مقدم

اهالی گراچی

۱۳۲۸ر ۱۳۱۳

آقای رئیس : از اینکه احساسات همشهری های خود را در گراچی بیان کرده و از مسافرت و اقامت من در این شهر اظهار مسرت گردید کمال امتنان را دارم . من از بدو تشکیل دولت پاکستان شاهد فداکاریهای بی نظیر شما و قائم ققید کشور شما در راه نیل به آزادی و استقلال بوده و همواره آنرا از صمیم قلب تقدیر و تأیید کرده ام و خوشوقتم که میبینم نهال آزادی به ثمر رسیده و امروزه خود را بین ملت پاکستان مستقل و آزاد ملاحظه مینمایم . اظهاراتی که راجع به احساسات ملت پاکستان نسبت به برادران ایرانی خود نمودید مخصوصاً از این جهت که آن را بلا واسطه از زبان مردم پاکستان و سکنه پایتخت آن میشنوم فوق العاده در من تأثیر نمود . یقین داشته باشید که ایرانیان نیز نسبت بملت دوست و همجوار خود همین احساسات را دارا میباشند .

راجع باشارهائی که نمودید در دربار سلاطین مغول و

پاتان و ترك زبان رسمی فارسی بوده ، شعرای شما بزبان ما

شعر گفته‌اند و مورخین شما بفارسی تاریخ نوشته‌اند و هم نفوذی که فرهنگ و صنایع ایران در سرزمین شما داشته باید بگویم که علائق معنوی بین دو ملت از همین منابع ادبی و فرهنگی سرچشمه میگیرد و بدیهی است که سلسله معنویات پس محکمتر از رشته‌های مادیات است .

ایران آرزومند است که این روابط قلبی هم چنان باقی بماند و روز بروز از راه تقویت و تحکیم فرهنگ دو کشور بیشتر بهم نزدیک و دو ملت بهتر بهم فکری برسند و یقین دارم که پاکستان نیز در این راه از هیچگونه تشریک مساعی و کمکی مضایقه نخواهد کرد .

همانطوریکه گفتید انعقاد عهدنامه هودت فیما بین که اخیراً در تهران از طرف دولت من بامضاء رسید مقدمه عهدنامه‌ها قرار داده‌ای خواهد بود که در زمینه امور اقتصادی و سیاسی در آتیه بسته خواهد شد .

آقای رئیس : از بیاناتی که نسبت بشخص من و آرزوهای که نسبت بسعادت ملت ایران اظهار کردید صمیمانه تشکر مینمایم و از خداوند سعادت و آسایش و ترقی و کامیابی ملت پاکستان و توفیق راهنمایان و اولیای امور آنرا در خدمت بخلق مسئلت دارم .

فرمایش‌های ملوکانه در انجمن فرهنگی ایران و

پاکستان در پاسخ حکمران گل‌سند

۱۳۲۸ر۱۴۱۳

جناب آقای حکمران

برای من موجب بسی خوشوقتی است که در انجمن فرهنگی ایران و پاکستان حضور پیدا کرده‌ام.

اظهاراتی که راجع بنفوذ فرهنگ و ادبیات و صنایع ایران در پاکستان و هم‌چنین از آشنائی که مردم پاکستان در موقعی که سلطان محمود غزنوی در قرن یازدهم میلادی امپراطوری خود را در قلب پنجاب استقرار داد بازبان پارسی پیدا کرده‌اند فرمودید در من تأثیر عمیقی نمود.

من آغاز روابط فرهنگی و آشنائی مردم دو کشور را بزبان و ادبیات یکدیگر خیلی قدیمی‌تر از آن میدانم صدها سال قبل از حمله اسکندر باین کشور روابط فیما بین دو قوم و ملت برقرار و تأثیری که تمدن و فرهنگ این دو کشور در یکدیگر داشتند بخوبی محسوس و مشهود است قدیمی‌ترین

آثاری از تمدن بشر که در ویرانه های «مهنجودازو» و دره
سند کشف شد بخوبی نشان داد که چگونه ساکنین آن ناحیه
در اصل وریشه با ساکنین دره کارون دارای وحدت و یگانگی
بوده اند این یکی از اولین ارتباطات فرهنگی دو ملت باستانی
است و برای من موجب نهایت مسرت است که این ارتباط میان
کشور ایران و سرزمین شما واقع بوده است .

هم اکنون در هیچ نقطه ایران هیچ کتابخانه‌ئی نیست
که در آن مجلدات بسیاری از زبان فارسی که در اقلیم شما
بچاپ رسیده و از آنجا بکشور من از مغان فرستاده شده
موجود نباشد.

گذشته از ارتباط فرهنگی شکی نیست که عوالم هم
کیشی و وحدت عقاید نیز موجب نزدیکی بسیارین دو ملت
برادر گردیده و کلمه واحده اسلام راهنمای این دو قوم و
ملت شده است.

ادب و فرهنگ اسلامی در نزد دو ملت متساویاً محترم
و مقدس شمرده میشود و چه بسا ملوک و فرمانداران مسلمان
که در انقلابات زمانه از کشورش ما بمیهن من میهمان آمده اند
و در خانه خود پذیرفته شده اند نام مردم سند و پنجاب
در ایران با محبت و احترام برده میشود و همه آنها را برادران

خود خطاب میکنند .

پس روی این روابط فرهنگی و علائق باستانی که قرن‌ها
میان دو کشور موجود بوده جای تعجب نیست که من در
پاکستان همه جا خود را در خانه خود حس کرده و هیچ کجا
حس بیگانگی ننموده باشم. چه بسیار باشخصیت هائی آشنائی
پیدا کرده‌ام که نسبت بکشور من و فرهنگ و صنایع آن معرفت
آنها کامل بود و چه بسا بابینه و عماراتی رفتم که دارای همان
سبک و رویه معماری ایران بود .

انجمن روابط فرهنگی که جناب عالی ریاست آن را
قبول فرموده‌اید وظیفه دارد که این نزدیکی و ارتباط را که
سنگ اصلی آنرا نیاکان ما قرن‌ها پیش گذارده‌اند حفظ نموده
و تحکیم نماید .

ایران و موسسات فرهنگی آن در راه این نزدیکی از
هبچگونه همکاری و تشریک مساعی خودداری نخواهند کرد
جناب آقای حکمران، امشب در ضمن بیان خودتان
اسامی بسیاری از شعرای ایران را فرمودید که مورد احترام و
علاقه مردم پاکستان است من کلام خود را باین شعر شاعر
شیر پاکستان مرحوم علامه اقبال ختم مینمایم که او نیز در
نزد ما ایرانیان محترم است :

اهل حق را حجت و دعوی یکی است
خیمه‌های ماجدا دلها یکی است
وحدت افکار و کردار آفرین
تا شوی اندر جهان صاحب نگین

بیانات اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی در پاسخ

حکمران پاکستان شرقی

۱۴۱۵ تا ۱۴۳۸

جناب آقای حکمران، از تبریکاتی که از طرف خود
و ملت بنگال شرقی راجع به ورود من باین استان و حضور
در این مهمانی فرمودید کمال امتنان را دارم .
پذیراییهای گرم از وقتی که داخل خاک پاکستان شده‌ام
از من بعمل می‌آید و این مجلس یکی از شواهد آنست که
در من تأثیر بسیار نموده یقین دارم از توقف سه روزه در بنگال
شرقی نیز مثل همه جا بهترین خاطرات را همراه خواهم برد
مخصوصاً از تماشای شهر زیبای داکا که دوره ترقی و تعالی
خود را آغاز کرده است بسیار مسرور هستم و امیدوارم که این
شهر قدیمی آینده درخشانی در پرتو هدایت اولیای دولت
پاکستان حاصل نماید .

اشاره می‌کنم که راجع به سهم کشور من در مدنیت جهانی
و کمکی که ایرانیان بفرهنگ و صنایع جهان نموده اند فرمودید

موجب بسی امتنان گردید. خوشوقتم که بگویم این ایرانیها بودند که واسطه انتقال تمدن شرق و غرب شدند و کشور شما در این راه سهم بزرگی دارد.

من اظهارشما را که فرمودید در عصر حاضر ملل دنیا بیش از هر چیز احتیاج بدوام استقرار و تأمین بین‌الاینین دارند با کمال اطمینان تأیید میکنم.

پس یقین داشته باشید همان اندازه که پاکستان طالب دوستی ایران است ایران نیز بهمان اندازه بلکه بیشتر دوستی و اتحاد با پاکستان را صمیمانه خواهان میباشد و خود مسافرت من به پاکستان و حضور در این مجلس همین معنی را دارد و جز این تعبیر دیگری نمی‌تواند داشته باشد.

مهربانی‌ها و پذیرایی‌های گرم ملت و دولت پاکستان در خاطر من تأثیری بسزا نموده و همانطوریکه گفتید من خود را در خانه خود می‌بینم و این خاطره هیچ وقت از صفحه دل محو و زده نخواهد شد.

جناب آقای حکمران، اجازه بدهید از پذیرایی که در ایالت شما از من بعمل می‌آید صمیمانه تشکر نمایم.

برادری دو کشور

۱۳۲۸ر۱۴۲۱

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در پاسخ خیر

مقدم رؤسای عشایر و ایلات فرمودند:

«میان دو ملت ایران و پاکستان روابط برادری کامل»

«حکمه فرما است و علائق زیادی آنها را بایکدیگر پیوند»

«میدهد و من امیدوارم که ملت پاکستان بزودی موفق»

«به ترقیات سریع و مهمی شود.»

پیام شاهنشاه از رادیو کراچی

۱۳۲۸ر۱۲۲۴

در این پیام ذات اقدس شاهانه ملل اسلامی را دعوت
بدوستی و همکاری کرده فرمودند:

«دردنیای کنونی ملل اسلامی باید زوابط صمیمانه خود
را تقویت نموده ورشته‌های دوستی را تشدید و مستحکم نمایند
همانطوری که هیچ فردی نمیتواند خارج از خانواده اجتماع
بحیات سیاسی و اقتصادی خود ادامه دهد هیچ کشوری نیز
قادر نیست خود را از حوادث مهم دور داشته نسبت بوقایع
اظهار بی‌علاقگی نماید.»

اعلیحضرت شاهنشاه پس از سپاسگذاری از استقبال
بی‌شائبه ملت پاکستان فرمودند: «امیدوارم که دولت برادرو
همکیش وهم مرز پاکستان و ایران بیش از پیش بهمکاری
صمیمانه خود ادامه دهند.»

پیام نوروزی شاهانه

۱۳۲۹ ار

هم میهنان عزیز

انشاء الله عید نوروز بشما مبارک باشد و سال جدید را بخوشی و کامرانی بگذرانید هر سال در چنین موقعی آرزوهائی را که برای سعادت کشور و هم میهنان دارم مفصلاً اظهار نموده ام و همه از نیات من مستحضرند. تکرار آنها را از اند دانسته و بحکم اجمال متذکر می شوم که در معتقدات و منویات من البته تغییری راه نیافته و از ادامه سعی و کوشش برای تهیه و سائل ترقی مملکت و بالا بردن سطح زندگی اهالی فروگذار نخواهم نمود.

انتظار دارم هم میهنان هم اعتقاد و علاقه بیشتری در راه اصلاحات از خود نشان بدهند تا یاری خداوند متعال که همیشه حافظ ایران عزیز و حامی مردم خیرخواه و با ایمان است مشکلات مرتفع و موجبات بهبود اوضاع فراهم گردد.

اوامر همایونی بهینت رئیس مجلسین

۱۳۲۹ ر ۳۱۶

من انتظار داشتم در طی این چندروزه با جلساتی که تشکیل شده و مذاکراتی که در اطراف اختلاف نظر مجلسین صورت گرفته است ، امور قانونگذاری جریان طبیعی و عادی خود را سیر نماید لیکن با کمال تأسف می بینم که هنوز آقایان در قدم اول قرار گرفته در مقام حل اختلاف نظر بین دو مجلس نیستند و حال آنکه کارهای کشور را نمیتوان معطل و بلا تکلیف گذارد و انتظاری که ملت ایران از مجلسین دارد اینست که در وضع قوانین مفید و ضروری و کارهای اصلاحی و عمرانی قدمهای مفید که مؤثر در بهبود حال عموم باشد بردارند و حالا در بدو شروع بکار باین اشکال برخوردیم که امور دچار وقفه می گردد . اقتضا دارد آقایان با توجه مخصوص بموقعیت و مشکلات کنونی کشور موجبات اشکال و کندی کار نشوند .

پس از آنکه جریان مذاکرات اخیر و طرق مختلفی

که برای رفع اختلاف در نظر گرفته شده بود بعرض اعلیحضرت
همایونی رسید فرمودند :

«انتظار من از آقایان نمایندگان مجلسین این است که در
تزدیک ترین فرصت بحل اختلاف نظر و اتخاذ طریق همکاری
کامل و صمیمانه در مسائل مملکتی اقدام نمایند و
بهترین طریق برای این کار تشکیل دو کمیسیون از دو
مجلس با اعطای اختیار است که آن کمیسیون مختلط
تصمیم بگیرند و زود تر نظر بدهند و رفع اشکالات
موجوده را بنمایند تا که امور کشور دچار وقفه و تعطیل
نگردد.»

بیانات شاهانه در پاسخ عرض تبریکات رؤسای مجلسین

بمناسبت هجرت سعید فدیر
۱۳۲۹/۲/۲۶

از بیاناتی که اظهار نمودید بسیار خوشنودم و بی -
مناسبت نمیدانم که در این روز بخصوص بیشتر درباره مسائل
عمومی با آقایان صحبت کنم .

عدالت اجتماعی که امروز هدف دنیای متمدن است
و میل دارند بآن برسند همان تعلیمات دین مبین مقدس اسلام
است که پیروی کامل از آن عدالت اجتماعی را بطور کامل برای
جوامع تأمین مینماید .

ما که پیرو دین مقدس اسلام هستیم باید برای رسیدن
به کمال مطلوب خود و بسط عدالت اجتماعی جدیت کنیم که
اصول و موازین مقدسه دین حضرت خاتم النبیین (ص) کاملاً
رعایت و اجرا گردد .

یکی از این اصول که مورد توجه است رعایت
برادری و اخوت و مخصوصاً هم آهنگی و یگانگی بین
مردم است که انتظار داریم در این مورد سعی لازم نمایند .

ممکن است وضع بسیار خوب نباشد ولی بآن بدی هم

که میگویند و تبلیغ میکنند نیست .

مثلا شنیده ام عده معدودی بیخبر اوضاع ما را با بعضی کشورها مقایسه کرده اند و بدون جهت و لزوم در این باره گفته اند که نه صحیح بوده و نه بجا و این خود موجب شده است که در بعضی از مسائل بملاحظه همین صحبتها کشور ما از استفاده لازم محروم و یا لاقط عقب بماند و این همان چیزی است که مغرضین میخواهند .

این صحبتها هم از طرف همه نیست بلکه از طرف عده ای بخصوص بجهت منظور خاص است . برای اینکه دیده ایم مردم در موارد مخصوص نشان داده اند که هم مطالب را خوب میدانند و هم وظیفه خود را خوب تشخیص می دهند .

بهر حال در این سال که بحمد اله خوب شروع شده است امیدوارم با توفیق و عنایت الهی بتوانم برای تأمین حوائج ضروری و اصلاحات لازم قدم های مؤثر بردارم .

در امور عمومی و مسائل اجتماعی و تأمین حد اقل زندگی کارهایی شده است که بزودی نتایج آن مشهود خواهد شد

در مورد امور کارگری البته باتصویب قانون کار و

اقداماتی که بعمل آمده تا حدی که امکان داشته قدمهایی برداشته شده است .

برای اصلاح حال زارع هم باید کارهای مفیدتری انجام گیرد و طرحهایی در نظر است .

باید در مورد اصلاح امور و آباد کردن اراضی تصمیمات لازم و مؤثر اتخاذ شود .

باید توجه و دقت شود که قوانین لازم برای اصلاح اراضی زراعتی بگذرد و ترتیباتی داده شود تا کاملاً رعایت عدالت بشود و وسیله بهبود حال زارع فراهم آید . چنانچه کشورهای اسلامی همجوار هم باینکار دست زده اند .

اینکارها بهترین وسیله ای است که ما را از اثر تبلیغات تخریبی محفوظ و مصون می دارد ، از خداوند برای نمایندگان ملت توفیق میخواستیم .

اوامر ملو گانه با افسران فارغ التحصيل دانشگاه چنگ

۱۳۴۹ ر ۴۳

موفقیت افسران فارغ التحصيل دوره سوم ستاد را تبریک ميگوئيم. بطوریکه سال قبل در جشن دانشگاه اظهار کردیم در سال جاری هم توانستیم قدرت معنوی و مادی ارتش را ترقی دهیم و این ترقی ادامه خواهد یافت.

ترقی مادی ارتش تأمین است و ترقی معنوی هم بستگی بترقیات آموزشی و بالا بردن سطح فرهنگی دانشگاه چنگ و دانشکده افسری و سایر دانشکده های تکمیلی و تخصصی دارد.

می توان گفت که پایه تعلیمات ارتش ما با بهترین و مترقی ترین ارتش های دنیا وفق می دهد. منتها باید تاکتیک جدید را با زمین و مقدرات ایران توأم کنیم.

اینجاست که دانشگاه چنگ باید با جدیت بر رسیه های مخصوص نسبت بزمین و مقدرات ایران بنماید و ابتداعات خاصی بوجود آورد که آن مطالعات را پایه دستور العمل و تاکتیک مخصوص ایران قرار دهیم.

سال قبل اشاره دیگر مهم کرده بودیم که تنها فیرا -
گرفتن معلومات نظامی کافی نیست و روح سلحشوری و
خصائل عالیه سر بازی باید بعد کمال برسد و احساسات عالیه
فداکاری به منظور دفاع از میهن در قلوب همه جایگیر شود .
ما مطمئن هستیم از لحاظ معنوی مهم ارتش ترقیات کافی
نموده است و هر وقت لازم باشد که دین خود را ب میهن ادا کنیم
همه آماده و حاضریم و امیدوارم سال بسال بر نامه دانشگاه
نسبت بسال پیش در پیشرفت باشد و از کثرت داوطلبان
دانشگاه معلوم است که افسران ما مایل بفرار گرفتن آخرین
معلومات هستند . سعی خواهیم کرد که برای فرا گرفتن این
معلومات هر گونه وسائل فنی در اختیار دانشجویان گذارده
شود که دانشگاه جنگ ایران یکی از دانشگاههای جنگ مهم
جهان گردد.

اوامر ملو گانه خطاب با افسران ارتش در وزارت جنگ

۱۳۴۹ ر ۴۱۰

اعلی حضرت همایون شاهنشاهی پس از بازدید قسمتهای مختلف بسالن عمومی تشریف فرما شده ، خطاب با افسران ارتش و لزوم رعایت انضباط در ارتش و جدیت کامل افسران در راه وظیفه شناسی و میهن پرستی و وظایف دشواری که در ارتش در مقابل جامعه برعهده دارند چنین فرمودند :

من نیز مانند سایر افراد ارتش جان خود را در کف گرفته برای مواجهه با هر پیش آمدی که استقلال ایران را تهدید کند آماده ام و مثل همه شماها جان در کف گرفته قصد ایستادگی دارم، زیرا حفظ استقلال میهن چندین هزار ساله ما جزء وظایف اصلی ارتش است و ما باید شایستگی خود را با از خود گذشتگی در تاریخ ثابت نماییم.

بیانات شاهنشاه هنگام گشایش دوره

اجلاسیه سنا

۱۳۲۹، ۷، ۱۵

بسمه تعالی

با کمال خوشوقتی دوره اجلاسیه مجلس سنا را افتتاح می‌نمایم. مجلس سنا در اولین آزمایش علاقمندی بانضباط و متانت و پختگی و دقت نظر در جریان امور حفظ مصالح کشور از خود نشان داده و از این جهت مسرت خاطر داریم. بطوریکه آقایان نمایندگان میدانند علاوه بر این که تشکیل مجلس سنا اجرای یکی از اصول مهم قانون اساسی و مکمل مشروطیت ایران بود و وظیفه‌ای را که مجلس مؤسسان در رفع نواقص بعضی از اصول قانون اساسی بتصمیم مجلسین سنا و شورای ملی موکول نموده از لوازم تکمیل مشروطیت است و انتظار داریم این وظیفه هر چه زودتر و بوجه احسن انجام پذیرد تا مطابق قوانین اساسی سایر کشورهای مشروطه سلطنتی موجبات عملی بودن اصول مشروطیت و استحکام بنیان حکومت ملی ایران فراهم گردد:

همچنین توجه نسبت بوضع قوانین لازمه از جمله قانون انتخابات مجلس شورای ملی که آزمایشهای متوالی نواقص آن را مکشوف و معلوم داشته است از امور فوری و لازم بشمار میآید و انتظار میرود این قانون طوری تهیه و تنظیم شود که با قوانین انتخاباتی مترقی ترین کشور های جهان مطابقت داشته باشد .

همین طور نسبت بتجدید نظر در قانون انجمن های بلدی که در آبادی شهرستانها و آسایش و رفاه اهالی تأثیر کامل دارد و اخذ تصمیم ولایحه پیشنهادی دولت راجع به انجمن های ایالتی و ولایتی توجه مخصوص و سریع مجلسین راجب مینمائیم .

روش دولت ما در سیاست خارجی چنانچه سابقاً هم اظهار نموده ایم حفظ مناسبات حسنه با کلیه کشورهای جهان بر اساس احترام متقابل و پیروی از منشور سازمان ملل متحد است . ضمناً در نظر است که برای تقویت بنیه اقتصادی کشور در توسعه و ازدیاد روابط بازرگانی با سایر کشورها وهم چنین تأمین منافع ایران در شرکت نفت جنوب اهتمام کافی بعمل آید .

در سیاست داخلی منویات خودمان را مکرر گوشزد

کرده‌ایم، حالا هم اجمالا متذکر می‌شویم که تهیه و سائل رفاه و آسایش اهالی بوسیله استخراج منابع ثروت کشور و ایجاد کار و بسط عدالت اجتماعی و تقویت کامل قوای تأمینیه و تأمین بهداشت عمومی از اهم مقاصد بوده و دولت در منتهای کوشش و فعالیت در این باب کوتاهی و فروگذار نخواهد نمود.

امید داریم حسن نیت و همکاری مجلسین و دلبستگی مردم بمشروطیت همواره موجب پیشرفت کارها باشد و خداوند متعال کشور ما را از حوادث و پیش آمدهای ناگوار مصون و محفوظ بدارد.

پیام شاهنشاه به مناسبت روز مخصوص ملل متحد

۱۳۲۹ ر ۸ ر ۳

با کمال مسرت بوسیله این پیام در مراسم جشن پنجمین سال سازمان ملل متحد شرکت کرده و مکنونات قلبی خود را نسبت به اهمیت و عظمت وجود سازمان اظهار میداریم. خوشبختانه بر وفق آرزو و انتظارات تمام ملل مرور زمان این حقیقت را روز بروز بیشتر آشکار میسازد که استقرار صلح و حفظ حقوق بشر و جلوگیری از تجاوز و تعدی راهی جز اتحاد و اتفاق ندارد و مشکلاتی که تصفیه آنها بطریق عادی و معمولی میسر نیست با مراجعه و توسل بسازمان که امروز مهمترین مرکز وحدت و اتفاق است حل و فصل شده و مبانی صلح و امنیت محکمتر میگردد اظهار قدردانی و علاقمندی و اعتماد و تجلیل و تکریم باین اساس را باید از فرائض محسوب داشت.

ما از صمیم قلب کمکهای عادلانه و صمیمانه ای را که برای حمایت از صلح و امنیت و رفع اختلاف از طرف سازمان

بعمل می‌آید تقدیر مینمائیم و از جمعیت ایرانی طرفدار سازمان
نیز قویا انتظار داریم وظائفی را که در تبعیت از مقررات
بر عهده دارند با اعتقاد ثابت و راسخ بانجام رسانیده
و از هیچگونه سستی و کوشش در اجرای منظور غفلت و فروگذار
نمایند.

بیانات اول حضرت همایون شاهنشاهی به نمایندگان
مجلس شورای ملی در کاخ مرم

۱۳۲۹، ۱۰، ۲۱

یکی دو مرتبه با آقای رئیس راجع بموضوعات و
جریانهای اخیر صحبتهایی کرده بودم که ایشانهم بنوبه خود
آقایان نمایندگان را در جریان گذاشته اند. حال خواستم
خودم نیز از نزدیک باریگر با آقایان قدری صحبت کنم و در
این موقع که سر نوشت دنیا معین میشود ما هم آنچه بنظرمان
میرسد با توجه باوضاع و احوال دنیا نسبت بکارهای خودمان
بتوانیم تصمیماتی اتخاذ کرده و رویه ای در پیش گیریم که بصلاح
مملکت و مردم باشد.

بطوریکه آقایان اطلاع دارید تمام ممالک دنیا با سرعت
عجیب مشغول تسلیحات هستند تا اگر خدای نکرده
جنگی در دنیا رخ دهد بتوانند منافع خودشانرا حفظ کنند
سازمان ملل متحد هم وجود دارد که ایرانهم عضو

آنست و از زمان تشکیل این سازمان تا بحال گاهی قدرت داشته و زمانی هم در حال ضعف بوده است و وضع امروز سازمان طور دیگری است و با مشکلاتی روبرو شده است که امیدواریم مرتفع شود.

مادرعین اینکه کاملاً طرفدار بقای صلح در عالم هستیم و از هیچگونه مجاهدتی در این زمینه خودداری نداریم بنمایند کی خودمان در سازمان ملل دستور اکید دادیم که از هر نوع مجاهدتی که لازم است در اجرای منویات صلح طلبانه مافروگذار ننماید.

ما الزام داریم که سرحدات خود را از حیث قوای نظامی مجهز کنیم همچنین در مورد جنبه داخلی بکوشیم تا اوضاع مردم در رفاه و آسایش باشد و اکثریت مردم خوشبخت باشند.

من از چند سال پیش همیشه با آقایان صحبت کرده و عموم مردم را دعوت نموده‌ام که باید در مملکت عدالت اجتماعی برقرار شود زیرا تا اکثریت مردم خوشبخت نشوند ما نمیتوانیم اوضاع کشور را تثبیت کنیم. راه اینکار اینست که ملل دیگر دنیا می‌پیمایند و هر وقت خطری پیش آید تمام اختلافات را کنار می‌گذارند و همه یکدل و یکجهت در راه

سعادتمندی مملکت مجاهدت میکنند .

هدفهایی که مادرپیش داریم یکی رفع مشکلات زندگی مردم است که باید همه در این راه سعی و جدیت نمائیم و دیگر هدفهای آتی است که باید کوشش کنیم عدالت اجتماعی تعمیم و تعدیل ثروت بوجود آید و کسی نباید از این موضوع هراس داشته باشد زیرا اگر در این راه قدم برداریم همه آن از دستمان بیرون خواهد رفت.

بطور قطع باید روابط بین کارفرما و کارگر و مالک و زارع و کارگر کارخانه‌ها با وضع قوانین بسزودی معلوم شود که لااقل این طبقه از مردم کشور از حیت معاش و مسکن و بهداشت در رحمت نباشند و هم راجع بسایر هدفهای ملی باید برنامه‌های فوری تنظیم شود و راه رسیدن بمقصد تنها ایجاد يك وحدت واقعی و علاقمندی شدید است .

اگر ممکن باشد اولاً تمام دستجات مملکت همه بیابند و باهم اتفاق نظر راجع باین موضوعات پیدا کنند و بالااقل اکثریتی قوی در مجلس ایجاد شود که متشکل باشد تا در مسائل مملکتی متفقاً اظهار نظر نمایند میگویند در مجلس اکثریت وجود دارد کما اینکه ۹۷ نفر بدولتی رای داده‌اند ولی مشاهده می‌شود که اکثر درجریانات مجلس رویه

ثابت ندارند.

بنابراین اولین تقاضای من از آقایان اینست که تمام دستجات در اینموقع خطیر باهم اتفاق کنند تا اکثریت ثابت بوجود بیاید.

در اینصورت ممکن است ما توفیق حاصل نمائیم که هدفهای فوری و آنی را که بیان کردم تعقیب نموده و نتیجه برسانیم.

اگر برنامه دولت را کافی میدانید همان را جدا بخواید و اگر مواد جدیدی بنظر میرسد آنرا تقاضا کنید تا در برنامه گنجانده شود و بارویه مثبت برای آینده قدم بردارید.

آقایان توجه دارند که وضع ما خوب نیست مملکت ما کشوری غنی و ثروتمند است ولی متاسفانه بواسطه نداشتن اتحاد و اتفاق در درجه اول و گاهی بواسطه تردید نتوانسته ایم از این منابع استفاده نمائیم و اکنون وضع مالی ما خوب نیست و مالیاتهای پرداخت نمیشود آیا شما میتوانید مملکتی را پیدا کنید که تمام مالیاتهای آن را مالیات غیر مستقیم تشکیل دهد. آیا میشود اشخاصیکه استفادههای سرشار میبرند مالیات خود را بدهند. من می بینم تمام این حرفهایی که در ۹ سال اخیر زده ام متاسفانه در کشور خودمان عملی نشده ولی در

سایر کشورهای ممالک شرق آنها را عملی کرده اند .
ما حق نداریم نسبت باوضاع کشورمان بی‌علاقه باشیم
ماچند صباحی هستیم و میرویم ولی مملکت برای اعقاب ما
باید بماند .

شما به بودجه مملکتی رجوع کنید از هزار ملیون
در آمد نه صد ملیون مالیات غیر مستقیم است و آقایان میدانند
که من در این چند هر چه گفته‌ام بدو آنرا در مورد خود
عملی کرده‌ام چه از حیث مادی و چه در مورد فداکاری و از
خود گذشتگی نسبت بمملکت ما همگی باید چشم‌های خود
را باز کنیم و بدانیم که کشور در خطر است . اوضاع آشفته
دنیا طوری است که مثلا در کشور فرانسه احزاب و دستجات
سیاسی و قوی وجود دارد وقتی منافع مملکت در خطر میافتد
تمام دستجات در مورد حفظ و بقای استقلال کشورشان متحد
میشوند و مخالفت بادولت را در اصول کارهای مملکتی کنار
میگذارند .

البته ما معایب زیاد داریم ولی اگر نسبت بممالک
دیگر مقایسه کنیم گمان نمیکنم از کشورهای مشابه خودمان
معایب زیادتری داشته باشیم .

نباید همه را خائن و دزد خواند و ب مردم اینطور فهماند
و افکارشان را نسبت بهمه بدبین کرد ما باید در جنبه داخلی
جلوی تبلیغات مخرب را بگیریم . من همیشه برای تبادل
افکار و ملاقات آماده بوده وهستم و اگر نوبت نرسد که همه
را تنها بپذیرم ممکن است هر فراکسیونی جمعاً بیایند .
من در پایان بیاناتم مجدداً و موکداً تکرار میکنم که
در این موقع خطیر لازم است که حتماً يك اتفاق نظری بین
تمام دستجات حاصل شود و یا اکثریتی قوی تشکیل گردد
تا بتوانیم هدفهای مملکتی را پیش ببریم . اگر چنین محیطی
ایجاد گردد من فوق العاده خوش بین خواهم بود که اوضاع
مملکت و مردم رو به بهبودی رود و عدالت و داد گستره صحیح
داشته باشیم .

تاریخ ایران بکرات نشان داده است که در موارد
عدیده هر وقت که دچار اشکالی شده و در میان ظلمت قرار
گرفته نور رستگاری دمیده و کشور ما را نجات داده است
اما ما نباید باین موضوع تنها قناعت کنیم بلکه تمام آقایان
نمایندگان و عموم افراد مردم همه باید یکصد امشعل وطن-
پرستی را در دست گرفته و متفقاً بسوی هدف مطلوب یعنی
حفظ استقلال و تمامیت کشور و ایجاد رفاه و سعادت جهت

عموم برویم و امیدوار باشیم که خداوند متعال هم در همه حال پشتیبان ما خواهد بود .

اگر مجموعه صحبت‌هایی که من در این ۹ سال کردم جمع آوری کنند مشاهده خواهند کرد که من همیشه این تذکرات را بدوستان و نمایندگان مجلس داده‌ام و در مورد خودم هم هر حرفی زده‌ام نه تنها کرده‌ام بلکه از آن‌هم بیشتر رفته‌ام من می‌گویم ثروتمندان باید نسبت بدر آمدشان مالیات بدهند ولی نباید سرمایه دار را هم همیشه دزد و خائن شمرد که سرمایه‌شان را بردارند و بروند در انگلستان ملاحظه کنید که میزان مالیات بر درآمد و مالیات بر ارث چقدر است و حتی اردها چون نمیتوانند خانه‌های خود را اداره کنند بدولت واگذار میکنند چون تشخیص داده اند برای حفظ مملکت و حیاتشان چاره‌ای جز اینکار ندارند .

پیام نوروزی ذات مبارک شانزده

اول فروردین ۱۳۳۰

هم میهنان عزیز

نوروز باستانی را که یادگار درخشان مجد و عظمت
اسلاف ماست بعموم طبقات شادباش گفته و رفاه و آسایش
همه را از درگاه خداوند متعال و ائمه اطهار مسئلت
مینمائیم .

گرچه در نتیجه بهم خوردگی اوضاع بین‌المللی و
و تشنجات داخلی وضع کشور چنانچه منظور نظر ماست
نیست و اصلاحات ضروری که میبایستی انجام شود کاملاً
عملی نشده است و مشکلات اجتماعی و اقتصادی و مالی
هنوز موجود است ولی اطمینان کامل داریم که ملت کهنسال
ایران که بشهادت دوست و دشمن از مواهب خداوندی
بهره‌مند بوده و تجارب فراوانی در طی قرون متمادی بدست
آورده است راه صلاح و نجات خویش را تشخیص داده بر کلیه
مشکلات غلبه خواهد نمود .

در خصوص بهبود وضع سایر طبقات نیز که همیشه منظور نظر ما بوده در آینده بیاری باری تعالی و کمک عموم افراد ملت امیدوارم توفیق حاصل شود .

چون اصلاحات بنیستی در محیط آرام و امن و خالی از تشنگی و انجام پذیرد عموم مردم را با آرامش و هم آهنگی و وحدت کلمه دعوت میکنیم و اطمینان کامل داریم با اصلاحاتی که مخصوصا باید در دادگستری بعمل آید عدالت اجتماعی و مصونیت فردی تأمین خواهد گردید .

امیدوارم سال جدید به پیروی از اصول سازمان ملل متحد ملت ایران از صلح عمومی و رفاه و آسایش برخوردار باشد و امنیت همه اقوام تأمین گردد .

با استظهار بکمک خداوند متعال و توجه ائمه اطهار یقین داریم کشور ما بار دیگر بر مشکلات فائق خواهد آمد و استقلال و تمامیت آن محفوظ خواهد ماند .

برای اینکه ملت ایران بتواند در زمره ملل متمدنی و خوشبخت جهان بحساب آمده مستقل و نیرومند باشد بایستی بازرمان حاضر هم آهنگ بود ، نسبت بضروریات زندگانی عصر بی اعتنا نباشد چون شرط اول هم آهنگی

و موفقیت مجهز بودن بوسائل جدید و دور بودن از
قیودی است که نشانه عقب ماندگی و انحطاط تشخیص
داده میشود آنانکه وسائل زندگانی را از هر حیث دارا بوده
خواه نا خواه بایستی تزییفات را بمنظور رفاه اکثریت و
تطبیق با زمان بر خود هموار سازند و منافع جمعی را بر منافع
فردی ترجیح دهند.

به پیروی از این اصل مسلم و ضروری برای رفاه حال
کشاورزان و ازدیاد سطح مزروعی با رعایت و احترام اصل
مالکیت فردی يك قدم بزرگ اجتماعی برداشته شد و مقرر
داشتیم در املاك انتقالی و اگذاری اراضی طبق اصول جدید
بین کشاورزان بعمل آید و تا کید نمودیم که هر چه زود تر
حوائج ضروری آنان را با احداث شرکتهای تعاونی تولید و
مصرف و صندوقهای روستائی مرتفع کنند.
همچنین برای طبقه کارگر مزایائی از لحاظ عملی شدن
قانون کار و احداث خانه های ارزان بوجود آمده که
بتدریج در همه نقاط انشاءاله تعمیم خواهد یافت.

پیام همایونی بمناسبت جشن چهل و هشتمین سال

مشروطیت

۱۴ ر ۵۱۴۰

جشن مشروطیت را که میراث اسلاف ماست بملت ایران تبریک می‌گوییم. رفاه و سعادت عموم را از خداوند متعال خواهانم و امیدوارم که عموم ملت در حفظ اصول مشروطیت همواره سعی و کوشا باشند حکومت مشروطه نمونه و مظهر کار جمعی و تشریک مساعی عمومی است هر کس بنا بر استعداد خود تحت لوای قانون از حقوق و مزایای قانونی بهره‌مند شده از عدالت اجتماعی و آزادی فردی برخوردار میشود.

بوسیله احترام اصول مشروطیت و قانون ملل آزاد جهان توانسته‌اند گامهای بلند در راه ترقی و تعالی خود بردارند و در مبارزه زندگانی حقوق و منافع خود را حفظ کنند برای هر نوع اصلاحات اجتماعی محیط ثابت و آرام ضروری است که سازمانهای قانونی و مسئولین

امر بتوانند وظایف خود را بآرامش انجام دهند و بدون تردید و تزلزل اقدامات اصلاحی را شروع و تعقیب بنمایند. امیدواریم که ملت شایسته و با هوش ایران که در هر حال مصالِح حقیقی خود را تشخیص میدهند همانطور که در مورد ملی شدن نفت هم آهنگی خود را حفظ کرده با متانت و حسن تشخیص در هر مورد اقدام نماید تا بیاری باری تعالی همیشه موفق باشد.

بیانات ملو گانه خطاب به نمایندگان مجلس شورای ملی

در مراسم عید فدیر

۱۳۳۰ ر ۶۲۸

امیدوارم این عید بزرگ مذهبی بر عموم ملت ایران مبارک باشد در این موقع بی مناسبت نمیدانم که به آقایان نمایندگان تذکردهم که مساعی همه باید صرفا برای رفاه و آسایش مردم پریشان مملکت مصروف گردد .

خوب بخاطر دارم هنگام مراجعت از مسافرت آذربایجان نزدیک قزوین موقعیکه در قراء و قصبات با اهالی نماس نزدیک حاصل کردم فوق العاده از وسائل معیشت و زندگی رقت بار آنها متأثر و ملول شدم بحاضرین گفتم واقعا سلطنت بریکمشت مردمان پریشان و فقیر و مریض چه افتخاری دارد حالا همان جمله را تکرار میکنم .

خود آقایان نمایندگان شاهد هستند که من از این سلطنت ده ساله برای خود جز رنج بهره ای نبرده ام بلکه تمام فعالیت و انرژی خود را برای رفاه و آسایش ملت ایران مبذول داشته و قدمی جز خیر و صلاح عامه بر نداشته ام

آقایان بخوبی گواه هستند که من به ثروت بی اعتنا بوده
و آنچه را هم که داشتم باطیب خاطر و با کمال میل سعی
کرده‌ام بطریق مطمئنی صرف بهبود وضع زندگی مردم
بنمایم و همواره طالب عدالت اجتماعی برای ملت ایران
بوده و سرچشمه خوشبختی را برای مردم این مملکت عدالت
اجتماعی تشخیص داده‌ام.

آقایان نمایندگان باید بدانند حکومت مشروطه
و مقام سلطنت از نیاکان ما بمارسیده و همیشه این مقام مرکز
تجمع و آخرین پناهگاه مردم و مرجع تعدیل بوده است
اگر مادرادوار گذشته و سنوات اخیر توانسته‌ایم در این اوضاع
و احوال مغشوش بر مشکلات غالب آمده و پایداری نماییم
علت همان ثبات و دوام حکومت مشروطه می‌باشد.

امیدوارم آقایان نمایندگان بوضع دقیق و حساس
فعلی کشور دقیقاً توجه کرده و در راه رفاه و آسایش و
خدمت بملت بردبار و کهنسال ایران هم آهنگی داشته باشند
و بدانند که بایستی هر چه زودتر قدم‌های اساسی‌تر برداشته
شود و برای هر يك از افراد کار و نان و بهداشت فراهم
شود.

بیانات ملوگانه هنگام گشایش دوره دوم سنا

۱۴۷۱۴۰

با استظهار بیاری خداوند متعال دومین دوره اجلاسیه

مجلس سنارا افتتاح مینمائیم .

جای بسی خوشوقتی است که در نتیجه هم آهنگی بین مجلسین و دولت و بمقتضای تمایلات عمومی گامهای بلندی در راه استیفای منافع ایران برداشته شد و عملی شدن نفت در سراسر کشور بصورت قانونی در آمد امیدواریم که انشاءاله مساعی دولت و ملت به نتیجه مطلوب برسد و وسائل آسایش عموم فراهم گردد .

برای اینکه هم آهنگی صورت دائمی پیدا کند لازم است که از تبلیغات گمراه کننده ای که هدف آن تضعیف اساس ملیت است جلوگیری شود و در سایه وحدت و اتفاق سنت های ملی کماکان محفوظ ماند . روش دولت ما در سیاست داخلی بسط عدالت اجتماعی ، اصلاح دادگستری ، توازن بودجه تعدیل ثروت و استفاده از منابع طبیعی ، تشویق جوانان صالح

و میهن پرست و بالاخره تهیه وسایل رفاه برای عموم طبقات
مخصوصاً کشاورزان و کارگران است .

در روابط خارجی همانطور که کراراً تصریح نموده ایم
دولت به تبعیت از منشور سازمان ملل متحد حفظ مناسبات
دوستانه و حسنه با تمام کشورهای جهان بر اساس احترام
متقابل خواهد بود .

علاقه مجلس سنا با اصلاحات مهم مملکتی و از آن جمله
رویه مبتکرانه ای که مجلس سنا در پیشنهاد طرح اصلاحی
استقلال شهرداریها و طرح ورود خدمات دولتی اتخاذ نمود
موجب خوشنودی تصویب قوانینی که واگذاری کارهای
عمومی را ب مردم تسهیل کند کمال مطلوب و دلیل رشد و ترقی
جامعه است .

امید داریم با حسن نیت و همکاری جدی و صمیمی
مجلسین و علاقه قلبی مردم با انضباط و حفظ اصول مشروطیت
این منظور عملی گردد و کشور کهن سال مادر حمایت خداوند
بر کلیه مشکلات فایق آمده مقامی را که شایستگی آنرا دارد
احراز کند و سعادت و رفاه ایرانیان از هر حیث تأمین شود .

بیانات همایونی بمناسبت جشن مهرگان

۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۱۳۳۱

بسیار مایه خورسندی است که در این روز فرخنده تاریخی مهرگان یعنی دومین جشن سالیانه پس از نوروز و یادگار چند هزار ساله نیاکان ما مراسم فرهنگی در اینجا برگزار میشود و بملاقات اولیای وزارت فرهنگ رؤسای دبیرستانها و شاگردان اول محظوظ میگردیم .

در چنین روزها یعنی از ۱۶ تا ۲۱ مهر پدران ما دور هم گرد آمده و در خوشی و شاد کامی بسر میبردند و باین حقیقت پی برده بودند که اتحاد هر ملت علاوه بر زبان و نژاد و کیش و خاک باید در اتحاد فکر و یگانگی در مقصود و مطلوب باشد لازم است همه در حفظ ملیت خود و احترام مراسم و آئین این کشور باستانی اهتمام داشته باشیم .

خوشوقتیم که این مجلس علمی و تربیتی مهرگان که نشانه و یادگار غلبه و پیروزی دوره فریدون و کاوه بر ضحاک است و در حقیقت معنی آن نابود ساختن ظلم و نادانی و استیلا داد و دانش است ، جوانان ما را بعظمت کشور باستانی ایران

ولزوم جدوجهد در اخذ معلومات واتحاد بر ای تحکیم استقلال
وسر بلندی وطنمان متوجه میسازد .

انتظار ما از دانش آموزان و دانشجویان و نسل جوان
امروز که نگاهبان و زمامدار آینده ایران عزیز هستند آنست
که در تحصیل دانش و تهذیب اخلاق و تقویت حس میهن پرستی
وفداکاری در سایه تعالیم دین مبین اسلام کوشا باشند
زحمات خدمتگزاران فرهنگ و مساعدتهای مادی و
معنوی مردم معارف پرور همیشه مورد نظر ما بوده و امیدواریم
که همه ساله در نتیجه اهتمامات فرهنگ بترقیات بیشتری
برسد .

گزارشی را که دادید با خوشوقتی شنیدیم . ترقیات
یکساله مایه تقدیر و توجه است و میرساند که مردم ایران
روز بروز بیشتر در طلب علم و دانش هستند و با کهال بیصبری
منتظر تعلیم و تربیت بیشتری برای خود و فرزندان خود میباشند
باید فرهنگیان اهتمام بیشتری برای تربیت جوانان کشور
بنمایند .

در خاتمه آرزو مندیم پیوسته در دل و ذهن شما که مربی
و پرورش دهنده نسل کنونی و آینده هستید این اصول که
شیوه ایرانیان پاک نژاد بوده است یعنی نیک کرداری و نیک
گفتاری و نیک پنداری جایگزین شود .

اوامر شاهان

۱۳۳۰ ر ۷۲۵

بمناسبت جشن روز هواپیمایی در دوشان تپه اعلی حضرت
همایونی فرمایش های زیر را خطاب بافسران هوایی ایراد
فرمودند :

«مقصود من از فراگرفتن فن خلبانی تفریح نبوده و
نیست بلکه مقصود من این است که چون هواپیمایی رسته
اصلی و اساس ارتش و یکی از شرائین خاص کشور است
میخواهم از نظر فنی باین رسته اصلی و این فن که ترقیات
کشور بآن مربوط است وارد شوم تا از نزدیک به نواقص و
معایب و اشکال آن پی برده و در رفع اشکالات و احتیاجات آن
اقدام مؤثری بنمایم.»

بیانات اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی در جواب

رئیس مجلس سنا

۱۳۳۰ ر ۸ ر ۴

از احساساتی که از خودتان و آقایان سناتورها ابراز نمودید ممنونم گرچه هر کس در هر مقام که باشد بایستی تکالیف و وظایف خود را انجام داده متوقع تشویق و ترغیب نباشد ولی ابراز این احساسات طبیعی و صمیمی از لحاظ اینکه جدیت و فداکاری بیشتری در راه انجام وظیفه و مسئولیت ایجاد کند خالی از فایده نخواهد بود خوشوقتم که مجلس سنا از رجال مجرب و آزموده کشور تشکیل شده با امتانت و وحدت و دوراندیشی وظایف قانونی و ملی خود را بخوبی انجام داده اند و هنوز بهانه‌ای بدست خورده گیران و عیب‌جویان نداده است .

امیدوارم آن‌طور که در سایه وحدت و اتفاق و تشریک مساعی مجلسین و مقامات مسئول مشکلات اجتماعی و اقتصادی کشور ما حل شده ملت ایران بارفاه و سعادت و آسایش زندگی کنند .

فرمایش‌های اولیاءحضرت همایونی در پاسخ عرض

شادباش رئیس مجلس شورای ملی

۱۳۳۰ ر ۸ ر ۴

از شادباشهایی که بمناسبت جشن چهارم آبان از طرف خود و آقایان نمایندگان ابراز داشتید ممنونم همانطوری که اشاره کردید وضعیت کشور ما در عرض این ده سال بسیار مشکل و سخت بوده است ولی با تأییدات خداوند متعال و وحدت و اتفاق ملت ایران بسیاری از موانع و مشکلات مرتفع گردیده از همه مهمتر مسئله اشغال کشور از طرف بیگانگان خاتمه یافته است و تمامیت ارضی کشور بحمداله مصون مانده امام مشکلات فراوان دیگری که علاوه بر گرانی هزینه زندگی و فقر عمومی و عدم تعمیم عدالت اجتماعی که اشاره کردید مسائل دیگری نیز هست که بایستی باسرع اوقات و باجدیت و تلاش همه مقامات حل شود. کراراً اظهار داشته ایم که وسائل زندگانی برای عموم طبقات مهیانباشد بعبارت دیگر عدالت اجتماعی موجود نگردد هیچکس و هیچ مقام نمیتواند قناعت وجدانی داشته باشد بهترین وسیله

برای این که جلو تبلیغات خائنانه و مضره گرفته شود اینست که وسایل کار و زندگی برای هر کس در کشور فراهم گردد و شئون اجتماعی هر فرد در سایه قانون از تعرض و صون ماند اشخاص مخصوصاً طبقه جوان بسننهای قومی و ملی خود بیش از پیش علاقمند شده و از راه مستقیم انحراف حاصل نکنند مجلس شورایی ملی که نماینده قاطبه مردم است بایستی با وضع قوانین مفید بحال مردم پیشقدم اصلاحات باشد مثلاً از وضع قوانین مالیاتی که اکثر آن مستقیماً بر دوش طبقه سوم خواهد بود احتراز نماید و در تصویب هر قانونی رفاه اکثریت را در نظر بگیرد .

دوره های بحرانی در تاریخ هر يك از اقوام موجود بوده و با سعی و کوشش جمعی بر طرف شده است اطمینان کامل داریم که مشکلات اقتصادی و اجتماعی ما انشاء اله بر طرف خواهد شد و با تشریک مساعی مجلسین در سایه حکومت قانون ملت ایران روی خوشی و سعادت را خواهند دید .

پیام عالیحضرت‌ها بونی بمنظور روایت حال مستمندان

۳ ر ۹ ۱۳۳۰

زمستان زندگانی مستمندان و بینوایان را سخت و تحمل‌ناپذیر کرده، وظایف و تکالیف بیشتری برای افراد جامعه ایجاد میکند. کسانی که از وسایل زندگی برخوردار هستند بحکم فرایض دینی و خصائل دیرینه ایرانی بایستی تاملتوانند به محتاجان و محرومین مساعدت نموده در راه خیر پیشقدم شوند و بشکرانه نعمت از هیچ‌گونه کم‌دریغ‌نکنند هیچ عملی پسندیده‌تر و لذت‌بخش‌تر از این نیست که شخص گرسنه‌ای را سیر کرده برهنه‌ای را بپوشاند. جای خوشوقتی است که انجمن خیریه مرکز شهر طهران بهمت اشخاص متدین و خیرخواه باین منظور تشکیل یافته برای رفع حوائج ضروری مستمندان و بینوایان قدمهای مؤثر برداشته است.

انتظار داریم نظیر این انجمن در کلیه استانها از طرف خیرخواهان و نوع دوستان تشکیل شده حوائج ضروری زمستانی مستمندان تأمین گردد.

استانداران از طرف مانیابت دارند بلافاصله انجمنهای

خیریه را در هر يك از شهرستانها تشكيل داده هر گونه اقدام

مقتضی راتا حصول نتیجه كاملا معمول دارند

سخنران شاهانه هنگام جشن هجدهمین سال تأسیس

دانشگاه تهران

۱۳۳۰ ر ۱۱ ر ۱۵

از پیشرفت‌هایی که دانشگاه تهران با وجود مشکلات
در سال گذشته حاصل نموده بسیار خوشوقت هستم. زیرا
این مؤسسه علمی و شما استادان هستید که جوانان فاضل
و وطن‌پرست که امید آینده مملکت هستند تربیت میکنید
البته هر قدر آقایان در انجام این وظیفه مهم توجه و دقت مبذول
دارید بجا خواهد بود.

امیدواریم دانشگاه تهران در راه ترقی و تعالی قدم‌های
بلند بردارد و توسعه آن بحدی برسد که بتواند درهای خود
را بر روی همه جوانان با استعداد که آرزومند تحصیلات عالی
و احراز تخصص در رشته‌های مختلف علوم و فنون هستند باز
کند مخصوصاً برای جوانانی که بخواهند در رشته پزشکی
به تحصیلات خود ادامه دهند زیرا چنانکه میدانیم مملکت
احتیاج مبرمی بعد از زیادی طیب دارد البته دانشگاه تهران
همیشه باید برای دانشگاه‌های جوان شهرستان‌ها سر مشق و

نمونه باشد .

شرکت آقایان استادان در کنفرانسها و کنگره‌های بین‌المللی علمی البته مفید است .
زیرا باید از تحقیقات جدید و از تجارب دیگران در رشته‌های مختلف علوم و فنون استفاده شود برای اینکه دانشگاه بتواند وظیفه عالی و مهم خود را چنانچه باید انجام دهد و توسعه کافی حاصل کند البته باید وسائل کافی در اختیار داشته باشد . امید داریم این وسائل بدانشگاه تهران داده شود و این مؤسسه علمی سیر تکاملی خود را تعقیب نماید .

فرمایشات شاهان و درویشگانم تحویل مال

فروردین ۱۳۳۱

هم میهنان عزیز

انشاءالله عید نوروز بر همه شما مبارک باشد. در این ساعت که در اقصی نقاط کشور طبق سنت پسندیده ملی هر خانواده ایرانی اعم از فقیر و غنی دور هم جمع شده بمناسبت تحویل سال با اجرای مراسم نوروزی شاد کامی میکنند و با ادای فرایض مذهبی و ذکر دعا از خداوند متعال سلامت و کامیابی برای خود و کسان و بستگان خود مسئلت مینمایند و مانند بدرگاه باری تعالی متوسل شده سعادت و رفاه عموم را در سال جدید از خداوند خواستاریم.

از آنجا که خود را شریک خوب و بد زندگانی شما می پندارم ضروری میدانم که با دیگر عموم افراد رابه پیروی از سنت های ملی ایرانی یعنی تقید با اصول دیانتی و میهن پرستی و فداکاری در راه کشور دعوت کنم و امیدواری دهم که

بارعایت این اصول و اجرای عدالت اجتماعی مشکلات فعلی ملت ایران بر طرف گردیده آینده سعیدی در انتظار خواهد بود.

باز هائیمان کرده ایم و تکرارش بیفایده نخواهد بود که شرط اصلی سعادت افراد جامعه دارا بودن عدالت اجتماعی است بدون آن شخص هر قدر بی نیاز باشد باز سعادت مند نخواهد بود. عدالت اجتماعی وقتی تأمین می شود که افراد جامعه مثل افراد خانواده از خود خواهی و خود پرستی انصراف حاصل کرده رفاه و آسایش دیگری را جزء لاینفک سعادت خود فرض نمایند و با فداکاری منافع جمعی را بمنافع فردی ترجیح دهند.

انتظار داریم که عموم مردم مخصوصاً آنهایی که متکفل هدایت معنوی و تمشیت مادی امور جامعه هستند در این راه مجاهدت نموده عملاً عشق و علاقه خود را بسرزمین آباء و اجدادی باثبات برسانند.

در این منظور ملی برای شما توفیق میطلبیم و سعادت و ترقی کشور را از درگاه باری تعالی مسئلت دارم.

فرمایشات اولی حضرت همايون شاهنشاهی هنگام
افتتاح دوره هفدهم مجلس شورای ملی
۱۳۴۱۲۷

با استعانت از درگاه خداوند متعال و با کمال مسرت خاطر هفدهمین دوره مجلس شورای ملی را افتتاح مینمائیم امیدواریم که در طی این دوره قانون گذاری با تشریک مساعی مجلسین و دولت مشکلات عمومی بر طرف شده و سائل آسایش عموم مردم فراهم گردد .

روش دولت مادر سیاست خارجی حفظ مناسبات دوستانه و حسنه با تمام کشور ها بر اساس احترام متقابل و پیروی از منشور سازمان ملل متحد و در عین حال تقویت قوای تأمینیه بمنظور حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور خود بوده و در سیاست داخلی همانطوریکه کرا را تصریح نموده ایم تأمین رفاه مردم و بالا بردن سطح زندگی افراد مخصوصاً طبقه کشاورزان و کارگران بوسیله اعمال تولیدی و استفاده از منابع طبیعی کشور از آن جمله بهره برداری از منابع نفت که صنعت آن در سرتاسر ایران ملی شده است .

برای اینکه به بحران اقتصادی خاتمه داده شده کار های تولیدی و مبادلات بازرگانی رونق گرفته و سرمایه های فردی بکار افتد قبل از هر چیز بایستی امنیت قضائی بتمام معنی برای

عموم تأمین شود و دستگاه دادگستری خالی از هر نوع شائبه بوظایف قانونی خود عمل نموده با کمال بی غرضی و بیطرفی بدون ملاحظات سیاسی احقاق حق نموده و تبهکاران را با سرعت اوقات بکیفر برساند .

بدون امنیت قضائی زندگانی در جامعه قابل تحمل و امید بخش نیست و در محیط هرج و مرج و تبعیض هیچ دولتی قادر بانجام وظیفه نخواهد بود و بدون رعایت اصل عدالت اجتماعی و مرتفع ساختن حوائج ضروری عموم طبقات ملت هیچ عملی ثبات و دوام کافی نخواهد داشت .

عدالت اجتماعی مایه قوام و دوام و باعث نظم و آرامش جامعه است جا دارد که همه طبقات مخصوصاً اغنیا و توانگران و کارفرمایان اجرای آن را از جان و دل خواستار باشند . بهمان نسبتی که اشخاص از جامعه استفاده کرده و مرفه زندگانی میکنند بهمان نسبت بایستی فدا کاری کرده و با پرداخت مالیات و اقدامات دیگر در مصارف کشور شرکت بنمایند تا طبقات محروم و مستمند و بیوسیله بتوانند با آسانی بار زندگانیرا بدوش کشیده و وسیله معیشت را با داشتن بهداشت و فرهنگ کافی دارا باشند .

ترقی کشور را از درگاه باری تعالی مسئلت دارم .

تشید مبانی مذهبی و ترویج شعائر مقدس اسلامی که بهترین سرمشق عملی زندگانی اجتماعی ماست در ایجاد نظم و آرامش و امنیت قضائی و حفظ وحدت قومی و جلب اعتماد یکی از مهم ترین و مؤثر ترین عوامل است یقین است آقایان نمایندگان باین اصل کلی متوجه بوده و در این راه از هیچ اقدامی فروگذار نخواهند نمود.

اصلاح قانون انتخابات که نواقص آن محتاج بتذکار نیست و تصویب قوانینی که بنیه اقتصادی کشور را تقویت نموده و برای مردم استفاده عملی داشته باشد و بودجه مملکتی را توازن بخشد از اهم مسائل است و انتظار داریم که با حسن نیت و همکاری صمیمانه مجلسین بنحو احسن انجام پذیرد.

با استحضار به عنایات پروردگار آرزو مندیم که کشور ما از حوادث مهنون ماند و سعادت مات ایران از هر حیث تأمین گردد.

سخنران شاهانه بمناسبت افتتاح آرامگاه

نوبنیاد سعدی در شیراز

۱۳۳۱ ر ۲ ۱۳

من بسی خوشوقت و شادمانم که امروز در این سر
زمین تاریخی آرامگاه استاد سخن شیخ مصلح‌الدین سعدی
را که بنیادش بدستور و کوشش و پایمردی انجمن آثار
ملی نهاده شده است افتتاح میکنم و سزاوار است که در
این موقع از حسن مراقبت و اهتمامی که اعضاء دانشمند
انجمن آثار ملی در اجرای نیت من و انجام این خدمت
فرهنگی و اجتماعی بکار برده‌اند قدر دانی کرده مسرت
خاطر خود را اظهار بدارم . خطه فارس در نظر من بیشتر
از این رو شایان توجه است که گنجینه آثار باستانی و
مهد شاهنشاهان بزرگ ایرانست . دانشمندانی مانند حافظ
و سعدی و دیگر بزرگان و استادان علم و ادب در آن
جای دارند که مردم این سرزمین درس ادب و شهامت و
فضایل اخلاقی را از دفتر تعلیمات آنان آموخته‌اند .
اگر کالبد این نوابغ فضل و دانش در این سرزمین

خفته و روی در خاک تیره نهفته است روان تا بناکشان در
عالم معارف الهی و فضای ملکوت آسمانی طیران دارد
و نور افشانی میکند .

سعدی هفتصد سال پیش در فارس سخن میگفت و
قصبه لاجیب حدیث وی را هنوز جهر-انیان چون نی شکر
میخورند سعدی از گنج دانش ایران بر آمده و آثار
گران بهایش را هم اکنون در بازارهای معروف دنیا چون کافذ
زر می برند .

سعدی پایه سخنرانی را بر اساسی گذاشت و حد
زیبائی ادبیات پارسی را بجائی رسانید که میتوان گفت
« حد همین بود و سخنرانی و زیبائی را » ای استاد ارجمند
تو در جوار فضل و عنایت خداوندی خوش بزی و شاد باش
که روان ادب و زبان پارسی بسا سخنان روح پرور تو
همیشه زنده و گویا باد .

بیانات ملوکا :
بمناسبت خدا حافظی از مستقبلین قبل از
حرکت از شیراز
۱۳۳۱ ر ۲۳۱

من و ملکه از مسافرت شیراز خاطرات خوشی
داریم و در این توقف چند روزه از مهر بانیهای مردم شیراز
و پذیرائیهای گرم مأمورین دولتی و غیر دولتی خوشحال
و خورسند شدیم امیدوارم که شما در بهبود اوضاع شهر
خودتان در نهایت علاقمندی قدمهای بلند بردارید.
بهداشت، فرهنگ و عمران و آبادی این شهر تاریخی
را هر روز توسعه دهید و شهر زیبای شیراز را با سرعت بسوی
ترقی و تعالی پیش ببرید گرچه توجه باین امر وظیفه یک
یک اهالی شهر شیراز است ولی شما محترمین و اعضای
انجمن شهر و مدیران جراید و رؤسای ادارات دولتی و امراء
و افسران ارشد بیش از مردم عادی باید در این راه تحمل

مسئولیت کنید بهر حال ما با رضایت خاطر شیراز شعرا
را ترك میکنیم و از این همه مهرسانیهای مردم ابراز
قدردانی مینمائیم

فرمایشات شاهانه هنگام اعطای اسناد مالکیت بازده

قریه به کشاورزان

۱۳۳۱ ر ۵۲۱

قریب شانزده ماه پیش برای دادن اسناد مالکیت رعایای داود آباد خود من باین ده آمدم و رفتن بداخل یکعهده ایرانی برای من اسباب خوشوقتی بود زیرا بمنزل و خانه افراد زحمتکش ایرانی داخل میشدم .

آنروز مشاهده کردم که متأسفانه وضع زندگی رعیت مادر ایران خوب نیست و منازل آنان از لحاظ بهداشت و آسایش باتمدن امروزه مطابقت ندارد .

قبل از آن بطور کلی تصمیم گرفته شده بود که تا اندازه ای که بخود من مربوط است با اتخاذ یک رویه جدید وسیله بالابردن سطح زندگی رعایا رافراهم و بهترین طریق نیز این بود که کشاورز مالک و صاحب زمینی بشود که در آن زحمت میکشد و کار میکند .

خوشبختانه این تصمیم در نقاط ورامین عملی شد و امروز شما بنمایندگی از جانب سایر رعایا برای گرفتن اسناد

مالکیت باین جا آمده‌اید و از این پس برای خودتان مالک زمین هستید و امیدوارم که از این بعد بیشتر کار کنید زیرا کار زیاد در وهله اول بخود شما نفع بیشتری میدهد و در وهله بعد مملکت را آبادی و عمران میکشاند.

البته چون سرمایه ندارید اهم واجبات اینست که به تأسیس صندوقهای روستائی و یا بانک عمرانی بپردازیم تا کارهای شما را تسهیل نمایند. مطمئن هستم باعلاقه‌ای که پیدا کرده‌اید از این پس بیش از پیش زحمت خواهید کشید و زندگی آبرومند تری برای خانواده‌های خود فراهم خواهید کرد.

امروز شمارا دعوت کرده‌اند که باین باغ بیایید تا اسناد مالکیت بین شما توزیع گردد، فرد فرد شماها حتی حس کرده و میدانید که اینجا هم خانه خود شما است و تمام ایرانیهای امروزه باید این مطالب را حس کرده باشند که هر چیز در این مملکت هست بعموم مردم تعلق دارد. ماهمه باید برای تعالی وطن خود قدم برداریم و این امر صورت نخواهد گرفت مگر موقعی که تمام افراد مملکت

حس کنند و بدانند که تمام خاک وطن و هر چه در آن است مال
تمام افراد ملت است .

گرچه تاریخ نشان داده که ایرانی با وجود مصائب
و مشکلات دست از وطن خود بر نمیدارد و در راه دفاع از
میرهن خود از هیچگونه فداکاری دریغ نمی ورزد ولی
احساسات بشری امروزه ایجاب میکند که سطح عمومی
زندگی مردم در ایران طوری بالا رود که با سطح زندگی ملل
راقیه برابری نماید .

بهر حال من مطمئنم که سطح زندگی شما چند برابر
بالا خواهد رفت و امیدوارم که سال آینده بعد از اینکه
محصولتان را برداشتید بتوانم از شما سؤال کنم که امسال
در آمد شما چقدر بیشتر شده است و باز هم میل دارم که
بدهات شما بیایم و باز میهمان شما باشم تا اینکه بتوانم بچشم
خود به بینم که تا چه اندازه وضع زندگانی شما بهتر
شده است .

بزرگترین آرزوی من اینست که شاهد ترقی و خوشبختی
همه شماها باشم .

فرمایش های ملو گانه در مراسم گشایش بانك

عمران پهلوی

۱۳۳۱ ر ۶ ۲۰

آقایانی که عضو شورای این بانك هستند خوشبختانه از ابتدای کار در جریان تقسیم املاك بوده اند و از ابتدا با سعی و فعالیت خود بانجام این مقصود كمك کرده اند و من از همه آنان اظهار قدردانی میکنم .

شاید لازم نباشد که بگویم فکر تقسیم املاك بخوبی مقرون بموفقیت نمی شد مگر با تأسیس این بانك و شرکت های تعاونی تابعه آن که حتماً كمكهای باارزشی بدهقانان بعمل خواهند آورد .

برای اینها که فاقد وسائل هستند مقدور نبود که هر کس از زمین خود شروع به بهره برداری کند و چون فکر صاحب زمین کردن عده ای از اهالی کشور حتماً باید انجام بگیرد اینست که بانك عمرانی و شرکت های تعاونی تابعه آن بینهایت اهمیت دارد و این بانك است که میتواند كمك به تحول بزرگی بکند که موجب رفاهیت عده کثیری از مردم

خواهد بود .

من در حصول موفقیت ابدأ تردید ندارم زیرا میدانم که اعضای این بانک کار خود را با حسن نیت و سعی و کوشش آغاز خواهد کرد و این وظیفه راحتی تا مرحله فداکاری پیش خواهد برد .

لازم است تذکر دهم که عمده مأمورینی هستند که بدهات اعزام میشوند ، اینها باید پاك و دلسوز و درستکار بوده و از متدهای جدید کشاورزی آگاه باشند .

اینها بدانند با اینکه سمت معلمی و رهبری کشاورزان را برعهده دارند ولی در حقیقت مستخدم صمیمی و مهربان رعایا خواهند بود تا ایشان بكمك آنها بتوانند وظیفه انفرادی خود را در بهبود امور زراعتی بشهو احسن انجام بدهند .

بعقیده من اگر این عده خود را خدمتگذار دهاقین

بدانند سر موفقیت بانک فقط در همین نکته مخفی و مستتر است خوشوقتیم که در چنین روزی بانک افتتاح میشود و چون افتتاح موفقیت تقسیم املاک را من در تأسیس این بانک میدانستم امیدوارم اضافه در آمد این بانک عمران صرف ایجاد يك رشته صنایع تولیدی معالی بشود و این قبیل صنایع را در دهکدهها

ترویج دهد و برای خود نیز سرمایه‌ای بدین طریق تحصیل نماید. فعلا هدف و اساس پایدار کردن وضع کشاورزان است ولی بعد از آن هدف بالابردن سطح بهداشت آنان خواهد بود و وقتی این قسمت هم تأمین شد در نظر باید بگیریم که کشاورزان و خانواده‌های آنان را بیمه‌طبی کنیم و هنگامی که این اصول کاملاً تأمین گردید برای بالابردن سطح بهداشت دهات مجاور اقدام خواهیم کرد.

ما امیدواریم انشاء الله در آتیه بتوانیم بر اقدامات خیریه دیگر اضافه کنیم و حتی از اضافه درآمد این بانک بشورای بنگاه‌های خیریه نیز کمک‌های لازم را بنمائیم صرف نظر از همه اینها باعث خوشوقتی است که يك بانک بر بانگ‌های کشور اضافه میشود.

سخنران شادانه هنگام افتتاح سومین دوره اجلاس

مجلس سنا

۱۴۱۴ ر ۷ ۱۳۳۱

با امیدواری به عنایات و توجهات خداوند متعال سومین دوره اجلاس سنا در افتتاح سنا را افتتاح مینمائیم در این موقع خطیر و با آشفستگی روز افزون گیتی بیش از همه چیز با توافق و اتحاد طبقات مختلفه و حسن تفاهم و معاضدت صمیمی بین دولت و مجلسین در محیط آرامی احتیاج مبرم داریم اعطای اختیارات تام از طرف مجلس سنا و مجلس شورای ملی به شخص جناب دکتر مصدق اجرای اصلاحات اساسی و نیل به تحولی را که سالیان دراز همه آرزوی آنرا داشته‌ایم تسهیل و تسریع مینماید.

امید داریم مخصوصاً در قسمتهای توازن و تعدیل بودجه و اصلاح دادگستری و بسط عدالت اجتماعی و استفاده از منابع طبیعی و اصلاح قوانین انتخابات و مطبوعات که از اهم امور است توفیق بسزائی حاصل شود.

چون نظرایست که سطح زندگی مردم بی بضاعت ایران بالا برود و افراد بتوانند با فراغ بال و بدون دغدغه خاطر و اضطراب به آینده خود امیدوار باشند بایستی موجباتی

فراهم کرد که حیثیت و شخصیت هر کس در سایه قانون از
گزند متعديان و استفاده جویان و اخلال کنندگان مصون
بوده و کسانی که از راه صواب بهر صورتی منحرف بشوند با سرعت
اوقات در سایه امنیت قضائی به مجازات خود برسند. مایه
مسرت ما است که برای آسایش و رفاه کشاورزان و ازدیاد سهم
رعیت اقدامات مؤثری بعمل آمده است. در عین حال باید از
تبلیغات مضره که مقصود آن ناتوانی مالک و اختلال امور کشور
و سلب امنیت عمومی و اغتشاش دهات است شدیداً جلوگیری
نمود. تلاش خستگی ناپذیر و پافشاری جناب نخست وزیر
با پشتیبانی ما و مجلسین در ملی کردن صنعت نفت و حفظ حقوق
ملت طبق قانون مصوبه مورد تقدیر است.

خوشبختانه در مراحل مختلفه مخصوصاً طبق رأی
منصفانه دیوان بین المللی دادگستری حقانیت ایران تأیید
گردید و عموم ملل ضعیف را به بی طرفی و عدالت پروری دیوان
بین المللی لاهه امیدوار و مطمئن ساخته است.
سیاست خارجی ما بطوریکه مکرر گوشزد شده بر
اساس اصول منشور ملل متحد استوار است.

دوستی و احترام و حسن روابط را با عموم کشورهاییکه
معامله بمثل نمایند و حسن نیت خود را ابراز دارند طالبیم

آرزوی قلبی ما این است که وحدت ملی ما را در سایه دین مبین
اسلام و شریعت حضرت خیر الانام که عزت و سعادت عمومی
در آنست هدایت و تقویت نمائیم .

یقین داریم با توجهات و تأییدات خداوند بزرگ و
مراقبت دولت و همکاری صمیمانه مجلسین و علاقه عموم
ایرانیان بانضباط و حفظ اصول مشروطیت کشور عزیز و تاریخی
ما بر تمام مشکلات فائق آمده مقام ارجمند خود را در میان
ملل مترقی جهان حفظ نماید .

در خاتمه امیدواریم ملت و کشور ایران همیشه در پناه
پروردگار مهربان بوده نمایندگان مجلس سنا بارویه متین
خود در انجام وظایف از برکات الهی برخوردار باشند .

پيام نوروزي اعلیٰ حضرت همايون شاهنشاهی

فروردین ۱۳۳۳

هم میهنان گرامی

از درگاه خداوند متعال خواستاریم که سال نو و عید نوروز را بهمه شماها مبارک فرماید .

در این ساعت فرخنده که در همه نقاط کشور طبق رسم پسندیده ملی عامه ایرانیان دور هم جمع شده بمناسبت تحویل سال ضمن اجرای مراسم نوروز متوسل به فضل خدای بزرگ و اولیای گرام گردیده سلامت و رفاهیت برای خود مسئلت مینمائید مانیز که خود را در غم و شادی ملت عزیزمان شریک و سهیم میدانیم از حضرت باری تعالی خواستاریم که موجبات سعادت و شادکامی و بی نیازی همه شما ها را طوری فراهم فرماید که از هر جهت قرین آسایش باشید .

عنایت خداوندی همیشه شامل حال ایران بوده و انشاء الله در سال نو نیز در سایه اتحاد و هم آهنگی ملت عزیزمان بر کلیه مشکلات فائق خواهد آمد و موجبات رفاه عامه فراهم میشود .

فرمایشات ملو گانه هنگام افتتاح بیمارستان هدایت

۱۳۲۲ ر ۲۱۷

خوشبختانه یکقدم دیگر برای کمک و مساعدت به طبقه کارگر مملکت برداشته شد. پیشرفتهائی که در امور اجتماعی کارگران و بیمه‌ها و صندوقها باعث امیدواری است که در آتیه نزدیک انشاء الله بحد کمال رسیده و مطابق تمدن امروزی دنیا این مملکت هم بتواند از لحاظ عدالت اجتماعی و بیمه‌های اجتماعی رفاهیت این طبقه را کاملاً فراهم بنماید و اما اینکه یکی از رجال ایران همتی گماشته است و امروزه موفق هستیم که یکچنین سازمان را به همت ایشان افتتاح کنیم جای خوشوقتی است و البته این نام هم برای ایشان خواهد بود امیدواریم افراد زیاد دیگری در این مملکت پیدا بشوند و از این قبیل مؤسسات عام النفعه تاسیس نمایند.

سخنران شاهانه هنگام افتتاح بازك توسعه صادرات

۱۳۳۲ر۴ر۹

از تاسیس این بانك بسیار خوشوقتم و امیدوارم مردم با این بانك اشتراك مساعی داشته باشند که این قدم مؤثر که برای توسعه و ازدیاد صادرات بر داشته شده بحال کشور مفید باشد .

اساس اقتصاد هر مملکتی روی توسعه و صادرات آن کشور نهاده شده و بایستی در این راه کوشش کرد تا صادرات بیش از مبلغی که ذکر شده افزایش یابد .

برای پیشرفت هر مؤسسه‌ای زحمت و مراقبت و فداکاری کارکنان آن مؤسسه و هم چنین اشتراك مساعی هم لازم است و بازرگانان سهم مهمی در این قسمت دارند .

باز هم امیدوار هستم که این مؤسسه و مؤسسات دیگری نظیر این تاسیس شود تا زندگی اقتصادی مردم بهبود یابد .

پیام اعلیٰ حضرت همایونی خطاب بہات ایران
۱۳۴۲ر۶ر۱

ملت خداپرست میهن دوست شرافتمند ایران - برادران
و خواهران عزیز من، سیل احساسات بی‌ریا و صمیمانه شما
از هزاران فرسنگ راه چنان دردل من پرتو افکند که تمام
خستگی‌های روحی و نگرانی‌هایی که آنهم ناشی از علاقه
قلبی من به میهن مقدس و ملت عزیز بود در دم مرتفع
شد و مجال يك ساعت تأخیر به‌عزیمت ایران عزیز و دیدار
هم‌میهنان راندا داد .

ملت عزیز من چطور از شما تشکر کنم که برایگان
و بدون کوچکترین اعتنا بجان خود برای حفظ شعائر ملی
و شاه خودتان آنچنان فداکاری کردید و شهید دادید .

منهم چنانکه میدانید در چندین مورد حاضر بودم
جان خود را برای شما بی‌دریغ بدهم و باز هر موقع که لازم
شد از این عمل خودداری نخواهم کرد و چرا که نکنم هنگامیکه
يك ملتی در برابر من جان خود را می‌دهد .

در حادثه بهمن ۱۳۲۷ که خائنین قصد جان مرا کردند

تنها حمایت خداوند متعال بود که آنروز نخواست حوادثی
شوم استقلال و ملیت و دین و نام. بوس کشوری کهن
و مردم شرافتمند آنرا که مایه مباهات و افتخار تاریخ
بوده است نابود سازد .

اما این کابوس منحوس متأسفانه همه وقت در کهن
حیات سیاسی و استقلال مابوده است و در این مدت اخیر
همخواستند مبارزات افتخار آمیز ملی ما که تحمل هزاران
محرومیت در مقابل آن شده بود باز هم زندگی ما را از جریان
طبیعی خود منحرف ساخته بآنجا بکشاند که فرد فرد شما
به تفصیل نظایر و اشباح آنرا در زمان حاضر بادیده حیرت
میبینید که چه کشورهای عظیم و ملت‌های بزرگ در عین موجودیت
حیات معنوی آنها معدوم شده است .

از بدو مبارزات ملی اخیر آنقدر حمایت که ما از آن
جنبش ملی نمودیم فراموش شدنی نیست و از آن حملات
ناروایی که در زیر عنوان مقدس مبارزات ملی بزبان عوام
فرومایه بزنگی شخص من شد و همگی با خون سردی تلقی
شده است تذکری نمیدهم زیرا نمیخواهم در این موقع
موجب تأثر هم میهنان عزیز بشوم اکنون هم نسبت بخود هیچ

گونه نظر کینه خواهی نداشته و قلب صاف من کانون بغض نبوده و نخواهد بود و نسبت بهمه نظر عفو و اغماض دارم اما در تجاوزاتیکه بمقدسات ملی و قانون اساسی که حفظ آنرا فراموش کرده اند و همچنین بانحلال ارتش که ضامن بقای ما می باشد و تضييع بيت المال و ريختن خون مردم بيگناه آنهم در راه ریا و غرض باید نص قانون اجرا گردد چنانچه خواسته ملت من نیز همین است .

در پایان ضمن ابراز امتنان بی پایان از عواطف و احساسات بی آلایش قاطبه هم میهنان عمیق تأثر و درود خود را بر روان پاک مردم رشید تهران و افراد و درجه داران و افسرانیکه در قیام آزادی بخش ۲۸ مرداد که ثابت کرد این ملیت فنا ناپذیر است و هیچ نیروی اهریمنی قادر بگزند بر آن نیست شرکت کرده اند اهداء نموده و این مایه رشد ملی را ببازماندگان آنها در عین تسلیت تبریک میگویم و بطبقه جوانان روشنفکر که چراغ امید و نهال آرزوی ما هستند و زندگی آینده بیازوی توانا و اندیشه رسای آنها بسته است پدزانه توصیه میکنم و اندرز میدهم که چشم و گوش خود را از سوسه و فریب بدخواهان بسته و هدف خویش را کسب کمال و شرف برای سعادت و وطن عزیز قرار داده خداوند متعال

رارانما و پشتیبان خود بدانند .

منهم کوشا خواهم بود پیرو اقدامات قبلی خود که
عمداً آن را عقیم گذاشته اند یک زندگی دموکراسی که
خوشبختانه در تعالیم عالیہ اسلام آن را بشایستگی دستور
فرموده‌اند برای قاطبہ ملت فراهم و مفهوم عدالت اجتماعی
را انجام بدهند مخصوصاً با اعتمادی که بلیاقت و شایستگی
تیمسار سرلشگر زاهدی نخست وزیر دارم مطمئن میباشم
که در ترمیم خرابیها و اصلاحات لازمه اقدامات مؤثر
خواهند کرد همگی را بخدایسپارم و سعادتتان را آرزو مندم.

سخنران شاهانه موقع شرفیابی اعضای سابق اطاق
بازرگانی و شورای عالی اتحادیه بازرگانی
کاخ سعدآباد ۳۶۳۳ ر ۱۳۳۳

خداوند مملکت ایران را نگاه داشت و امیدوارم
ملت ایران را بیشتر قرین سعادت نماید .

خوشبختانه قیام ۲۸ مرداد نشان داد که امتیاز طبقاتی
در ایران نیست یعنی در این روز تمام طبقات ملت ایران زن
و مرد غنی و فقیر پاسبان و سرباز و ژاندارم و افسر همه باهم
قیام کردند. در صورتیکه هیچیک از دیگری اطلاعی نداشتند
و نقشه قبلی طرح نکرده بودند . یکمرتبه قاطبه مردم قیام
کرده و نمی خواهم وارد بحث علت قیام شوم زیرا این بحث
از حوصله صحبت امروز خارج است ولی میتوان در یک جمله
خلاصه کرد و آن اینست ملت ایران بکرات امتحان هوش
و تشخیص خود را داده است و آن روز نیز تشخیص داد که
حیات مملکت در خطر است از اینرو مردانه قیام کردند و بآن
خیمه شب بازی خاتمه دادند البته خواهید پرسید چرا اینقدر
صبر کردم ، چرا تحمل کردم ، چرا قبلا این دولت را برکنار
نکردم دلیل آن این بود که ملت ایران نهضتی شروع کرده

بود که تمام طبقات منجمله خود من دنبال این نهضت بودم
نهضتی برضد خارجی، نهضتی علیه مقاصد امپریالیستی و
استعماری و بدیهی است قیام علیه نفوذ بیگانه را همه کس
آرزو دارد آنها هم وعده ها دادند می گفتند درهای بهشت
را روی ما باز خواهند کرد، ایران را بهشت برین خواهند
نمود.

منهم از صمیم قلب باین نهضت کمک کردم برای اینکه
ملت ایران به هدف نهایی خود برسد هدفی که قطع نفوذ
اجنبی و تأمین منافع ملت را در برداشت، گذشت ایام بمردم
فرماند و بجائی رسید که همه فهمیدیم موضوع قطع نفوذ
اجنبی نیست، تأمین منافع ملت ایران نیست، بلکه
موضوع اصلی همان حرص و طمع شخصی است
که حاضرند برای تأمین منافع شخصی خود قانون
اساسی را زیر پا بگذارند من سوگند یاد کرده ام که قانون
اساسی را حفظ کنم ولی آنها از من توقع داشتند که قانون
اساسی را ندیده بگیرم.

این جریان هم خوب شد و هم بد شد زیرا ملت را فریب
دادند و بمردم وعده های فریبنده دادند ولی کاری انجام
نشد چه خوب شد که این قیام بدست خود مردم شد حالیه

مملکت دروضع بحرانی است و قطعاً دولت حقایق را در معرض افکار عامه خواهد گذاشت که آنها چه کرده با مالیه مملکت چها که نکرده اند چه قدر اسکناس چاپ کردند صریحاً بشما بگویم درخزانه پول نیست و شما باید حقایق را ب مردم بگوئید و محکم بایستید تا فعالیت هر چه بیشتری دنبال کار بروند تا خرابی های اقتصادی گذشته را بتوان جبران نمود .

باید بطبقات پائین تر توجه کنید ، باید خود تجار بنفع طبقات فقیر که متأسفانه فعلاً اکثریت مملکت را تشکیل میدهند کار کنند .

باید کوشش کنید که طبقات فقیر مملکت در اقلیت بمانند و سطح زندگی عمومی بالا برود .

بكمك فقرا بشتابید . بدولت هم كهمك کنید زیرا دولت هم همین نظر را دارد باید مملکتی باقی بماند تا همه از ثروت آن استفاده کنند پس باید کوشش کنیم که مملکت خود را نگاهداریم .

امروز روز اتفاق روز اتحاد روز تشخیص درد و علاج آنست همیشه درد قابق سخت عنایت خداوندی ایران را از مهر لکه نجات داده ولی باید بگویم که این بار خداوند بیش از

همه وقت عنایت و توجه مخصوص بملت ایران نموده زیرا
خطر فوق العاده عظیم بود و باید صریحاً گفت که توجه
خاص خداوندی بصورت قیام بی سابقه ملت ایران تجلی
کرده است من مسلمانم و بعقاید مذهبی خودم پا بند میباشم
و از شما پنهان نمیکنم که در این سفر که بعبارات مشرف
شدم در آن اماکن مقدس از خدای متعال چیز هایی برای
سعادت ملت ایران خواسته ام که انشاء الله بر آورده
گردد.

امیدوارم موفق باشید و این دفعه بیاری خداوند
مراقبت دقیق و بیشتری بنمائیم که نهضت حقیقی ملت ایران
را که متأسفانه در دوره حکومت سابق از محور اصلی خود
خارج گردیده بود به هدف نهایی که همان سعادت ملت
ایران است برسانیم و افتخار ابدی برای ایران عزیز تحصیل
نمائیم.

فرمایشات ملو گازه خطاب به نخست وزیر و هیئت
دوات در مراسم سلاطین فدیر کاخ سفید مسجد آباد
۱۰ ر ۶ ۱۳۳۲

از تبریکات شما و وزراء کمال مسرت را دارم امیدوارم
این عید روحانی بر همه عالم اسلام و مخصوصاً شیعیان
مبارک و میمون باشد. البته شما هم باید در همه وقت
خدا را حاضر و ناظر دانسته و با کمک مردم و پشتیبانی
ملت بخدمت کشور مشغول باشید. تا موجبات رضایت
خاطر ما بیش از پیش حاصل گردد و عید حقیقی برای ما
روزی است که میتوانیم خدمتی برای مردم انجام دهیم.

بیانات ملا گانه خطاب با افسران ارشد ارتش و

ژاندارمری و شهربانی در شرفیابی هیئت فدایی

۱۳۳۲ ر ۶ ر ۱۰

از طرف من بعموم افسران و افراد ارتش تبریک بگوئید.
بوسیله فرامین عمومی و غیره از افسران و درجه دارانی که
در این قیام ملی فداکاری کرده اند، اظهار رضایت و
امتنان کرده ایم.

من با نهایت تأسف شنیده ام که یک افسر در لشکر
خرم آباد خودکشی کرده و علت خودکشی را در کاغذیکه از خود
بجا گذارده چنین قید کرده است که چون در روز قیام تاریخی
۲۸ مرداد در تهران نبودم تا در فداکاری افراد دلیر ارتش
شرکت نمایم باین جهت بزندگی خود خاتمه دادم من میخواهم
به آقایان بگویم که این قبیل احساسات پاك و بی آرایش
را حفظ کنند و در روزهای سخت و بحرانی بمنصه ظهور
برسانند افسران و درجه داران سوگند یاد کرده بودند و
نشان دادند که بسوگند خود وفادار هستند و این بزرگترین

اطمینانی است که بآینده مملکت دارم امیدوارم با تعالیم
دین مقدس و پیروی از شخصیت بزرگ و تاریخی حضرت
علی علیه السلام در راه خدا و حق با کمال سر بلندی و
افتخار قدم بر داریم .

سخنان ملو گانه خطاب به سران عشایر کشور
هنگام شرفیابی به پیشگاه شاهزاده در کاخ سعد آباد
۱۳۴۲ ر ۶ ر ۱۷

آقایانی که این جا هستید وقتی که به محلهای خودتان برگشتید از طرف من بفرد ایلان و عشایر و طوائف محبت های مخصوص مرا ابلاغ و اظهار امتنان بکنید و اضافه کنید نه من بلکه عموم افراد ایران اطمینان دارند ملتی که در روز خطر این همه فداکاری و جان بازی را از خود نشان داد ملتی جاویدان است و مورد تأیید است خداوند متعال میباشد ما باید سعی کنیم از این پس طرز فکر و رفتارمان با گذشته فرق داشته باشد بایستی صفوف متحد و متشکل خدمتگذاران میهن پرست در هر حال و هر جا و هر لباس با خائنین و دشمنان وطن مبارزه کنیم و در خاطر داشته باشند که همه خدمات برای آسودگی ملت باشد .

من میدانم که ایلات و عشایر و طوائف که جزئی از ملت هستند و تمام مردم این مرز و بوم بوطن خود علاقه دارند و خدمتگذارند و همه سرباز وطن هستند من امیدوارم که شما هیچوقت این رویه مرا تغییر نخواهید داد .

پیام شاهانه بمناسبت آغاز زمین سال تأسیس

سازمان ملل متحد

۱۳۳۲ ر ۸ ر ۳

هشتمین سال تأسیس سازمان ملل متحد را بعموم ملل صلح دوست جهان تبریک میگویم . ملت ایران که از بدو ایجاد و تشکیل سازمان ملل پیوسته مدافع اساس منشور ملل متحد بوده است آرزو مند است که آن سازمان در حل مشکلات موجوده بین المللی موفقیت کامل حاصل کند و قدرت خود را در راه ایجاد حسن تفاهم ملل بکار برده و در رفع تبعیضات کمک به پیشرفت کشورهاییکه از نظر اقتصادی بترقیات کافی نائل نگردیده اند بیش از پیش کوشش نمایند .

ما اذعان داریم که از طرف سازمان ملل متحد در راه اصلاحات اقتصادی و اجتماعی ملل جهان تا کنون مساعی مثبت و مؤثری بکار برده است و امیدواریم بپیشرفت در راه ادامه این اصلاحات موجود است .

جای بسی خورسندی است که کشور ما از کمکهای

متخصصین اعزامی ملل متحد استفاده‌های ذی‌قیمتی نموده و در این باره اقدامات مفیدی بمنظور بهبود اوضاع فرهنگی و کشاورزی و بهداشتی انجام گردیده است بدیهی است که این اقدامات و نتایج حاصله از آن در استقرار امنیت و تأمین صلح عمومی بی اثر نخواهد بود. چنانچه بر اثر مساعی سازمان ملل متحد بوده است که جنگ خانمانسوز کره پس از خونریزیها و خسارت بی حد و حساب که به تمدن بشری وارد آورده خوشبختانه پایان پذیرفته است اینک برعهده دول بزرگ دنیا است که از این موفقیت با تمام قوا استفاده نموده سعی نمایند که خرابیهای وارده را ترمیم و از بروز حوادثی که ممکن است مجددآبشر را دچار جنگ و خرابیهای غیر قابل جبرانی نماید جلوگیری کنند. درخاتمه ایمان و اطمینان کامل حاصل است که جمعیت ایرانی طرفدار سازمان ملل متحد سال بسال در راه روشن کردن افکار عمومی مساعی بیشتری بکار برده و در راه شناساندن سازمان ملل متحد به ملت‌ها توفیق کامل بدست آورد.

فرمایشات ملو گانه خطاب به سناورها هنگام
شرفیابی بمناسبت میلاد مسعود شاهنشاه
کاخ گلستان ۴ ر ۸ ر ۱۴۳۲

از تبریکات شما ممنون هستم ، شکر خدا را که
یکبار دیگر توانستیم در يك مجمع آزادی از يك مملکت
مستقل صحبت کنیم در آتیه همه افراد این مملکت بازنگرهای
خطر که بطور متوالی و بی درپی شنیده اند امیدوارم بایک وحدت
و هم آهنگی قریب باتفاق صرفاً در راه مصالح مملکت قدم
بردارند و بحمدالله تشخیص مصالح مملکت کار ساده و آسانی
است و بعموم روشن است که حقیقت مصالح در آنجا است
و چطور باید برای این منظور استفاده کرد باید در حفظ
قانون اساسی بکوشیم و مملکت را از خطر نجات داده
باوج ترقی برسانیم .

فرمایشات ملوکانه خطاب بنمایندگان مجلس
شورای ملی هنگام شرفیابی بمناسبت میلاد
مسعود شاهنشاه
کاخ گلستان ۴ ر ۸ ر ۱۳۳۲

از تبریکات شما ممنون هستم امروز برای من جای بسی
خوشوقتی است که در مجمع آزادی بایک افکار آزادی که
امتحان داده ام و استقلال و آزادی مملکت را بر جان خود
ترجیح میدهم صحبت میکنم .

باین نعمت آزادی باید فوق العاده اهمیت داد نگاه کنیم
بکشور هائیکه آزادی ندارند همین مقایسه کافی است که
ما برای آزادی و استقلال مملکت بیش از پیش بکوشیم علت
اینکه بیش از پیش میگویم برای اینست که در گذشته نزدیک
بود آزادی از بین برود و برای حفظ استقلال مملکت گذشته
از اینکه باید جنبه های سیاسی را در نظر گرفت وضع داخلی
رانیز باید مورد توجه قرارداد یعنی مردم ایران باید بدانند
آنچه را که از آن دفاع میکنند ارزش دفاع دارد .

اینها باید بدانند بفرض اینکه در دنیا اعتبار طبقاتی وجود دارد دلیل نمیشود که افراد از زندگی معمولی منتفع نشوند اگر پایه‌های عدالت اجتماعی توأم با امور عمرانی باشد نتایج بهتری عاید خواهد شد. آقایان خودشان در کمیسیونها بوده‌اند و میدانند که باید طوری امور عمرانی را انجام دهیم که برای افراد کشور مفید باشد.

امیدوارم اکنون که مملکت از خطر نجات یافته با روحیه جدیدی شروع بکار کنیم تا در آتیه چنین پیش آمدی تکرار نشود و با حفظ قانون اساسی تمام مشکلات حل شود و با همکاری یکدیگر کشور را بمدارج عالیتر برسانیم و اشخاصی که در مبارزات ملی شرکت نموده‌اند بتوانند در آتیه بموفقیت‌های بیشتری نائل شوند.

سخنان شاهانه هنگام شرفیابی اعضای هیئت

رسمی گانون مشاورین فنی

۱۳۳۲/۱۲/۲۱

بسیار خوشوقتم که می بینم روح اتحاد و اتفاق و همکاری بین طبقه تحصیل کرده و دولت و دستگاہهای دولتی روز بروز بیشتر میشود.

من در دوازده سال سلطنت خود چندین بار دیدم که مملکت رو به نیستی میرفت و در آخرین دقیق عشق و علاقه مردم بسوطن باعث شد که مملکت از خطر نیستی نجات یابد. ایران یکی از سه کشور جهان است که دارای همه گونه منابع طبیعی میباشد و با استفاده از آنها میتواند بخوبی و خوشی زندگی کند و دست بسوی خارجیان دراز ننماید و بر ماست که در راه رسیدن باین منظور کوشش و جدیت بیشتری بنمائیم.

باید دید این عدالت اجتماعی که همیشه از آن صحبت شده چرا در ایران عملی نشده است.

ما باید بکوشیم وضعی پیش آید که مشکلات
مملکت بکلی مرتفع گردد .
من از طبقه تحصیل کرده پیش از طبقات دیگر توقع دارم
که کوشش زیادتری برای بهبود وضع مردم بکنند و قدم‌های
مؤثری بنفع مملکت بردارند .

فرمایشات ملوکانه هنگام آئین گشایش

هیجدهمین دوره تقنینیه

۱۳۲۷ تا ۱۳۳۲

در سایه عنایت خداوند متعال دومین دوره مجلس
سنا و هیجدهمین دوره مجلس شورای ملی را افتتاح
می نمایم

موجب کمال خوشوقتی ماست و فترتی که واقع شد
توانستیم همواره در حفظ قانون اساسی پایداری کنیم و
بیاری پروردگار و همت و مردانگی ملت ایران نسبت
بسوگندی که برای نگاهبانی اساس مشروطیت یاد کرده ایم
وفادار بمانیم .

باوجود مشکلاتی که در کار جهان و در امور کشور
موجود است ما به آینده درخشان ایران عزیز امیدواری
کامل داریم زیرا برهان قاطع بقای هرملتی اراده آن ملت بحفظ
استقلال و آزادی خویش است و مانگواهی تاریخ میدانیم
و بچشم خود دیده ایم که ملت ایران هر زمان که بقاوحیثیت

خود را در خطر به بیند بین روی صفات و فضائل نژادی خود از بذل هیچگونه فداکاری دریغ نمیکنند.

بر ما روشن است که امروز ملت ایران بهموار کردن دشواریهای راه ترقی و تعالی و دریافتن فرصتهای از دست رفته عزم راسخ دارد و پس از تجربه های تلخ و ناگوار باین حقیقت رسیده است که وصول بدین هدف مقدس جز به استظهار فضائل نژادی و سجایای کهن یعنی ایران پرستی و یگانگی و فداکاری میسر نخواهد بود

یقین داریم که نمایندگان دو مجلس در این طریق پیشقدم بوده برادران خود را با اتحاد و عمل و چشم پوشیدن از نظریات خصوصی رهنمون خواهند گشت و پیوسته با همکاری دولت راه موفقیت خواهند پیمود.

سرلوحه اصلاحات اجتماعی ما ترویج شعائر دین مبین اسلام، تحکیم مبانی مذهبی است تا در ظل او امر الهی از هر گونه لغزش و اشتباه در امور احترام شود.

انتظار داریم که در آینده نزدیک نیات ما صورت تحقق یافته خانواده ها همگی صاحب خانه و علاقه باشند و سطح زندگی عمومی بحد معمول ممالک شر و تمند برسد و در اجرای

مراسم داد گستری نهایت مراقبت و سرعت مرعی بشود
تا دست متعدیان و آشوب گران و استفاده جویان کوتاه
گشته شخصیت و آسایش هر کس در هر نقطه از تعرض و دستبرد
مصون بماند .

قوای انتظامی که حافظ مرزو بوم و استقلال کشور
و دراستقرار امنیت خدمات مهمی را بعهدده داشته باید متناسب
باشون کشور تقویت گردد

نظر ما اینست که منابع ثروت کشور مورد استفاده
قرار بگیرد و کارهای عمومی حتی الامکان بمردم واگذار
شود .

امیدوارم که بزودی مشکل نفت برطبق قانونه صوبه
بمرحله نهائی حل و تصفیه برسد .

واما روش سیاسی کشور ماهمواره به تبعیت از منشور
سازمان ملل متحد و حفظ مناسبات دوستانه باتمام کشورهای
جهان بر اساس احترام متقابل خواهد بود .

میدانیم که وظیفه شما در این دوره بسیار سنگین
ودشوار است وبه همین جهت افتخار بیشتری در خدمتگذاری
بملت نصیب شما خواهد گردید ما نیز برای خدمت بمیهن

عزیز از هیچ گونه فداکاری مضایقه نخواهیم داشت
و همیشه برای پشتیبانی و معاضدت شما در خدمت بکشور
و تأمین رفاه هم‌میهنان و فرزندان خود آماده خواهیم بود.
پیوسته از درگاه پروردگار مسئلت داریم که ایران
عزیز را از گزند حوادث محفوظ داشته و شمارا در انجام دادن
خدمات ملی مؤید و موفق بدارد.

پیام نوروزی ذات مبارک شاهانه

فروردین ۱۳۴۳

نوروز باستانی را که نشانه عظمت و افتخارات
فراخوش نشدنی ایران کهن است بشما هم میهنان و فرزندان
عزیزم تبریک میگویم دیروز عصر میهمان ورزشکاران و
فرهنگیان ایران بودم و از مهر و محبت آنهایی نهایت محظوظ
و ممنون شدم امروز بر سفره شما مهمانم و میخواهم باشما
صحبت کنم .

این عید نوروز از دو جهت مایه سر بلندی و امیدواری
ما است اول اینکه دلیل غیر قابل انکار لیاقت و شایستگی
ملت ما برای زندگی آزاد و مستقل است زیرا ملتی که در طی
هزارها سال خاطرات و آداب نیاکان خود را از دستبرد حوادث
و خطرهای عظیم حفظ کرده و هیچوقت از یادش نرفته که
ایرانی بوده و هست هرگز بنده و مقهور دیگران نخواهد شد .
دیگر اینکه نوروز ماکه اولین روز بهار است طبیعی -

ترین روز تجدید سال و یکی از دلایل هوش و ذوق و تمدن

ایران باستان است .

اگر ما باندیشه‌های بزرگ و رفتار و کردار بافر و شکوه پدران بزرگوار خودمان آگاه باشیم و به صفات و فضائل نژادی خود پی ببریم تزلزل و ناامیدی را از خودمان دور می‌کنیم و به آینده امیدوار می‌شویم .

قدر و قیمت هر کس بسته به کارهای مهمی است که در دوره حیات از او سرزده . قدر و منزلت هر ملتی نیز بسته به کارهای بزرگ و یادگارهای پر افتخاری است که به صفحه روزگار از آن ملت باقی مانده کسیکه افتخارات گذشته ملت را بهیچ نیشمارد در اشتباه است زیرا اگر گذشته را به حساب نیاوریم برای هیچکس شخصیت و اعتباری باقی نمی‌ماند و همان شخصی که نسبت به افتخارات وطن بی‌اعتنا است مسلماً حاضر نیست از گذشته یعنی از اعتبارات و افتخارات خود چشم‌پوشد .

ما مردم ایران بخواست خداوند یکتا و به نیروی صفات ممتاز خود دارای گذشته درخشان و افتخارات بزرگ بوده‌ایم و خطر ان‌عظیم و محنت‌های طاقت‌فرسا را تحمل کرده و قومیت خود را از دست نداده‌ایم .

در آینده نیز بدلیل گذشته و بیاری کردگار منان زندگانی آزاد و مستقل خود را از دست نخواهیم داد .

حالا به بینیم برای رفع عایب و بهتر کردن این زندگانی

چه رویه‌ای باید پیش گرفت .

ماد و نوع وظیفه داریم یکی نسبت بخودمان و دیگری نسبت به میهن عزیز . در قسمت اول همانطور که برای سال نو خانه را از گردوغبار میتکانیم باید وجود خود را از خیالات بیهوده یارنج آو و مضر مصفا کرد یعنی مثل ترس و ناامیدی را باید بخود راه نداد از بدبینی و بدخواهی که برای فرد و جامعه کشنده ترین سم است باید پرهیز کرد . اصول بهداشت را نباید از نظر دور داشت باید هر کس هدف معقولی متناسب با استعداد خود داشته باشد و هر روز یک قدم بآن هدف خود را نزدیک کند ، ولی در قسمت دوم یعنی وظایف اجتماعی و وطنی کار مشکو تر می شود زیرا نه تنها باید وظایف خود را انجام داد بلکه باید دیگران را هم در راه سعادت هدایت کرد و آنها را که لغزیده اند از افتادن نگاهداشت نه تنها باید قانون را مراعات کرد بلکه باید دیگران را هم از خلاف قانون کردن مانع شد باید بای ایمانی و بی اخلاقی و بی وطنی که موجب بدبختی و فناء هر فرد و جامعه‌ای است با تمام قوا مبارزه کرد و از هیچ سختی ورنجی روگردان نشد و امامن از مشقات کم نظیری که تحمل کرده ام بهترین نتیجه را

گرفته یعنی در عزم خدمت گذاری بکشور راسخ تر شدم ام و تا
آرزوی سعادتتی را که برای شما فرزندان خودم دارم به مرحله
عمل در ستانم آسوده نخواهم نشست.

من اموالک خودم را بین رعایا تقسیم میکنم خالصجات
دولتی نیز بزارعین واگذار خواهد شد با سدهائیکه بسته
خواهد شد در نتیجه حفر چاههای عمیق و احداث قناتهای
جدید بر وسعت کشاورزی و آبادانی خواهد افزود و با
بنای کارخانهها از نیازمندی ما بخارج کاسته خواهد شد
و نه تنها مردم بیکار وجود نخواهد داشت بلکه بافرادی از
خارج کشور محتاج خواهیم بود خانههای ارزان قیمت زیادی
ساخته میشود و بین کارگران و کارمندان دولت اعم از
نظامی و غیر نظامی تقسیم خواهد شد.

یقین دارم که در آینده نزدیکی با همت و کوشش
شما فرزندان خلف این آب و خاک مظاهر آبادی و آسایش
در تمام نقاط کشور نمایان خواهد گشت باید نه فقط از
خرابکاری و فساد مغرضین و دیوانگان جلوگیری کنید بلکه باید

با تمام قوا به پیشرفت نقشه‌های عمرانی دولت کمک
برسانید .

از خداوند بزرگ مسئلت دارم که سال نو بر خانواده‌های
عزیز شما بخوبی و فرخندگی بگذرد و نور ایمان و امید
و ایران پرستی که راهنمای سعادت است همواره در دل
شما فروزان‌تر باشد .

فرمایشات همایونی به نمایندگان سنا

۱۳۴۳ر۱ر۱

این عید سعید بعموم آقایان مبارک است و سال نو که مصادف میشود با آغاز فعالیت‌های نوین امیدواریم که بتوانیم حوائج ملت را برطرف سازیم و ترتیبی بدهیم که دیگر جریان گذشته تکرار نشود.

ممکن است گفته شود وقایعی که در چند سال گذشته موقناً اتفاق افتاد جزء مدت نکبت و بدبختی ملت بود که پیش آمد کرده است ولی امیدواریم که دیگر اوضاع غیرعادی اتفاق نیفتد.

باید دانست این جریان هنگامی ممکن است تکرار بشود که ما توجه باحیاجات مردم نداشته باشیم.

همه آقایان باید توجه بحوائج ملت و مملکت داشته باشند و امیدواریم که شما آقایان سناتورها بیش از هر طبقه بتوانید منشاء آثار خیر باشید.

فرمایشات ملو گانه بنمایندگان مجلس شورای ملی

۱۳۳۳

خیلی ممنون هستم و به موقع خود عید سعید نوروز
باستانی را بشما آقایان نمایندگان تبریک میگویم و از
خداوند درخواست میکنم که در سال جاری همه ما راهدایت
فرماید تا دینی را که نسبت بوطن و هم میهنان خود داریم
ادا کنیم و انشاء الله در ظل عنایت باری تعالی دوره سختی گذشته
و دوره سعادت شروع شده باشد در این روز فرخنده و
شادمانی صحبت از دوره اندوه و ملال نباید کرد ولی باید
متوجه خطری که از این مملکت گذشت بسیار عظیم بود
و فداکاری مردم نیز بهمان نسبت بزرگ بود.

امیدوارم که آقایان حق سوگندی را که یاد کرده اند
ادا نمایند. نمایندگان آنی که بقرآن مجید قسم خورده اند
باید در نظر داشته باشند که احترام سوگند را حفظ کنند
زیرا قسم امر شریفی است و هرملتی باید بقسم خود وفا
دار باشد.

انشاء الله بامجاهدت و معاضدت همگی سال نو سال

پیروزی و موفقیت عموم ایرانیان باشد و لازم است قبل از

هر چیز ب فکر مردم بوده و در راه رفع حوائج مردم کوشا

باشیم • لوازم بر طرف کردن احتیاج مردم و همه کارها

در اختیار مرکز قانون گذاری است

مجلس شورای ملی در روز شنبه ۱۳۰۲/۱۰/۲۱

با اکثریت آراء در مورد تصویب لایحه

قانون تعیین تکلیف امور دولتی و

تعیین حدود اختیارات وزارت

داخله و امور خارجه و تعیین

تکالیف وزارت معادن و

صنایع و معادن و تعیین

تکالیف وزارت معادن و

صنایع و معادن و تعیین

تکالیف وزارت معادن و

صنایع و معادن و تعیین

تکالیف وزارت معادن و

برانات ملو گانه هنگام افتتاح آرامگاه حکیم

ابوعلی سینا

۱۴۴۴ر۲۹

مايه کمال مسرت است که بيارى خداوند متعال اينک
بافتتاح آرامگاه حکيم جليل و پزشک نامى ابوعلی سینا
موفق ميشويم . اين مرد بزرگ که او را از روى حقيقت بايد
سر آمد حکما و اطباء شرق و يکى از بزرگترين فيلسوفان و
پزشکان جهان دانست از کسانى است که در پيشرفت انسان
بجانب مراحل کمال عقلى و علمى سهم بزرگى دارد و وجود او
چون مشعلی فروزان و سيله بر طرف ساختن ظلمت و جهل و تبلى
روح ابناء آدم بوده است . اين فيلسوف بزرگى که تمدن ايران
و اسلام از بسيارى جهات مرهون وجود او است نه تنها مورد
علاقه هم ميهنان خود است بلکه از قرن پيش در همه اقطار عالم
نام او را با احترام ذکر کرده اند و همه جا با تکریم و تجليل
فر او ان از او ياد شده است .

گذشت‌هایی که این مرد نام آور در راه پیشرفت و ترقی علوم مختلف از منطق و حکمت و ریاضی و طبیعی و تمام شعب این علوم خاصه طب و داروشناسی کرده است از خاطر دوستداران علم و دانشجو محو نخواهد شد. ابوعلی سینا با ذهن منطقی و منطقی منظم و علمی خود توانست تمام علوم پراکنده را که از طرق مختلف در تمدن ایرانی و اسلامی وارد شده و تاعهد او ترتیب و تنسیخ کاملی نیافته بود نظم و نسخ بخشد.

قدرتی که او در تدوین این کتب علمی بکار برده بدرجه‌ای بود که نه تنها آثار او در ایران و تمام جهان اسلامی طرف توجه و استفاده قرار دارد بلکه دیری نگذشت که دانشمندان باولع تمام شروع بترجمه و نشر آنها در دانشگاه‌های اروپا کردند و این ترجمه‌ها بسرعت محل استفاده اهل علم قرار گرفت خدمات بی نظیر ابن سینا بزبان فارسی از راه تالیف کتب مختلف علمی بدیر زمانی علت جداگانه‌ای برای نفوذ قطعی او در قلوب هموطنان خویش بوده است و بهمین سبب در نظر ماهر گونه تجلیل و تشویق از چنین مرد هوشمندی از وظایف بزرگ است و مایه نهایت رضامندی خاطر ما است که انجمن آثار ملی ایران منویات ما را در این باره به بهترین وضعی

جامه عمل پوشانیده و از ادای این وظیفه شکر ف به نیکوترین صورتی بر آمده است و اصولاً خدمات و سپاسگزاریهها نسبت بگذشتگان که وسیله ای برای تشویق آیندگان در ازای خدمتهای سودمند بعلم و ادب اجتماع است شایسته کمال تقدیر میباشد و ما از اینرو از خداوند متعال مسئلت داریم که شما خدمتگذاران بعلم و ادب را توفیق بیشتری در این راه عنایت فرماید.

حضور دانشمندان بزرگی که از اقطار عالم دعوت ایران را قبول کرده و بر ای زیارتگاه شیخ جلیل ابوعلی سینا به همدان آمده و اینک ما را از ملاقات خود خوشنود داشته اند فرصتی مناسب برای بیان کمال مسرت خاطر ما است. این فضلی از جمند که مشقت سفر را تحمل کرده و برای شرکت در مراسم هزاره فیلسوف و طیب و گوینده بزرگوار ما از دیار غربت باین جا آمده اند مشتهای دوستداری و علاقه و توجه خود را به بزرگان عالم و خادمان جامعه بشری ثابت و مدلل ساخته اند و از اینرو شایسته کمال تقدیر و احترام است.

ما امیدواریم که عشق وافر آنان به تکریم ابوعلی سینا

هر رنجی را که از این سفر تحمل کرده‌اند جبران کند. همکارهای ذی‌قیمت همه‌دانشمندان ارجمند ایرانی با انجمن آثار ملی در اقامه مراسم جشن هزاره‌این سینا که بحمدالله در تهران و همدان بخوبی انجام شده‌است همواره ملحوظ نظر و مایه رضایت ما بوده‌است و مراتب تقدیر خود را از آن زحمات پر ارزش بدین وسیله اعلام میدارم.

سخنان شاهانه در روز عید فطر خطاب به هیئت رئیسه

مجلسین سنا و شورای ملی

۱۳۴۳ ر ۳ ر ۱۵

اظهارات رئیس مجلس شورای ملی بمن فرصت میدهد
مطالبی را برای جلب توجه مجلسین سنا و شورای ملی یاد آور
شوم .

اینکه درباره تقسیم املاک سلطنتی صحبت شد باید بگویم
که اجرای این هدف و تعقیب برنامه ای که خورده مالک در
ایران ایجاد کند پیشرفت خوبی حاصل کرده است البته آقایان
مستحضرنند که علاوه بر تقسیم و فروش املاک تحت شرایط خیلی
ساده اقداماتی در زمینه تأمین وضع کشاورزان بلحاظ تدارک
وسائل کار زراعتی و دادن وام و بذرو گاو بوسیله تأسیس
شرکت تعاون انجام گرفته و کارهایی نیز برای امور بهداشتی و
فرهنگی آنان صورت گرفته است که این کارها همه توأمآبموقع
اجرا گذارده شده و من بسیار خوشوقت هستم که می بینم این

بر نامه نتایج بسیار مفیدی عاید داشته و سطح زندگی زارعین و
علاقه آنان را بکشت و کار خیلی بهتر ساخته است .

برای اینکه این بر نامه همچنان تعقیب شود و عدالت اجتماعی
برقرار و خورده مالک زیاد گردد بدولت دستور داده ام درباره
تقسیم خالصجات بر عیاهر چه زودتر لایحه آنرا به مجلسین
تقدیم دارند و امیدوارم آقایان در تصویب این قانون تسریع
نمایند تا این قدم مفید نیز برداشته شود . البته همانطور که در
تقسیم املاک سلطنتی وضع کشاورزان و تأمین زندگی آنان و
مسائل صحی و مسکن و فرهنگ کشاورزان مورد نظر قرار گرفته
در اینجا هم دولت باید موجباتی در نظر بگیرد که بر نامه ایجاد
خورده مالک توام با موفقیت و حسن نتیجه پیشرفت کند، و دولت
لوابعی نیز برای اصلاح وضع کشاورزان در تمام مملکت و
تشکیل بانک تعاون برای دادن وام تهیه نموده که بمجلس
خواهد آمد و علاوه بر این مسئله بهداشت و فرهنگ دهات
از محل صدی بیست و بطریق علمی و مفید دیگری منظور خواهد
شد و حتی در نظر است شرکتهای تعاونی کشاورزی و مغازه‌هایی که
احتیاجات دهاقین را با شرایط ساده و قیمت مناسب در دسترس
آنها بگذارد تأسیس گردد و انتظار من اینست که آقایان

نمایندگان مجلسین دولت را تأیید و تقویت نمایند و این لوايح را زودتر به تصویب برسانند که یکرشته اصلاحات اجتماعی در همه قسمت آغاز گردد.

موضوع دیگر که باید اصلاح شود مسئله وضع مالیاتها است که در این مملکت هرگز عادلانه نیست مالیاتها بیشتر بردوش طبقات رنجبر و زحمت کش و زارعین و حقوق بگیرها تحمیل شده سیستم مالیاتی در این باید تغییر کند و مالیاتهای سنگین از دوش طبقات مستمند برداشته شود و این وقتی صورت تحقق پیدا میکند که مالیات مستقیم گرفته شود مالیاتهای غیر مستقیمی که اکنون گرفته میشود و روی احتیاجات عمومی تحمیل میگردد زندگی را بر طبقات پائین صعب و دشوار ساخته و قسمت اعظم مالیاتها بدوش این طبقه از مردم گذارده شده زیرا مصرف کننده حقیقی اینها هستند و چای و قماش و سایر ضروریات زندگی که باید از مالیاتها و عوارض معاف شود در بین این طبقات بیشتر مصرف میشود بنابر این وضع مالیاتها باید بصورتی در آید که عادلانه باشد، بنیه مالی ملت تقویت شود و زندگی در رفاه قرار گیرد، وضع مالیات مستقیم بردارائی و ثروت و عایدات بهترین طرز است که این نقائص

را مرتفع میسازد و عدالت اجتماعی را برقرار میسازد و من
امیدوارم آقایان نمایندگان مجلسین با توجه بوضع زندگی
عمومی در تنظیم و تصویب این قوانین که از طرف دولت به مجلس
آمده و پیش نهاد خواهد شد اهتمام نمایند تا موجدیات بهبود حال
مردم فراهم گردد.

فرمایشات شاهانزه به نمایندگان مجلس سنا

کاخ سعد آباد ۱۰ اردیبهشت ۱۳۳۳

میلیونها مردم کشاورز و دهقان و کارگر این کشور که اکثریت ملت ایران را تشکیل میدهند در منتهای عسرت و سختی بسر میبرند این توده‌های وسیع مردم از نعمات زندگی محرومند حتی در شرایط حداقل معاش نیز قرار ندارند و ما هرگز نمیتوانیم نسبت با اکثریت ملت ایران بی‌علاقه بوده و در مقام اصلاح وضع آنها نباشیم و من بزرگترین تکلیف خود را این میدانم که در فکر آنها باشم و نیروی مادی و معنوی آنان را تا جائیکه در قدرت دارم تقویت کنم و موجبات رفاه آنان را فراهم آورم و همه اولیای امور و عناصر موثر کشور را در این باره به کمک بطلبم .

تردید نیست که دستگاہهای مملکت باید برای خیر و صلاح جامعه و اکثریت مردم این مملکت اصلاح و بگردش درآید . مبارزه شدیدی بر ضد نادرستی و تبعیض و زیر پا

گذارند حقوق مردم آغاز شود و بر خلاف آنچه دیگران میگفتند و نکردند از این پس باید روی اصول صحیحی این برنامه انجام گردد، دادگستری و کلیه دستگاههای انتظامی باید برای جامعه انجام وظیفه کند و شائبه‌ای که اکنون وجود دارد و گفته میشود دزدان بزرگ از مجازات فرار میکنند دزدان کوچک بدام می‌افتند از میان برود. محیط امن و آرام بر مبنای عدالت خواهی بوجود آید تا هر کس با علاقه‌مندی و دلگرمی بکسب و کار خود مشغول شود.

ما در چند سال اخیر با تشنجات و کشمکش‌های دست بگریبان بودیم که ناشی از حوادث و پیش آمدها بود. حالما آن حوادث را پشت سر گذاشته و از این پس میخواهیم در محیط عاری از تشنج و با همکاری و هم‌آهنگی کامل که باید شما آقایان سناتورها و آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی که از عناصر ورزیده و مطلع کشورید وجود داشته باشد دست بکار اصلاحات شویم، دردها و مصائب و مشکلات عمومی را از میان برداریم، زندگی اکثریت ملت ایران را مورد کمال توجه قرار دهیم و راضی نشویم مردم در غفلت و گمراهی و عقب‌ماندگی باشند و فاصله طبقاتی تا این اندازه زیاد باشد. مهم‌ترین وظیفه‌ای که نمایندگان

برعهده دارند اینست که درمان معایب و مصائب را از روی حقیقت و واقع بینی بدست آورند و بسا وضع قوانینی مفید چاره اندیشند و از گمراه ساختن مردم بر حذر باشند نه اینکه مصلحت کشور را نادیده انگاشته در فکر فریب عامه بر آیند و این راه خطرناک را که جز تخریب حاصلی ندارد پیش گیرند .

خود مردم آن طبقه ای که میتوانند منشاء خدمت باشند، آنهاست که صاحب ثروت هستند، آنهاست که نمیتوانند املاک وسیع خود را کنترل و نظارت نمایند و وضع کشاورزان خود را بهبود بخشند باید در مقام اصلاح وضع خود بر آیند یعنی اگر نمیتوانند بکار کشاورزی خود جائیکه رعایا با از زندگی فقر و پریشانی کنونی خلاص شوند ادامه دهند در مقام فروش قسمتهای زائد املاک خود بر آیند و خورده مالک بوجود آورند، اما باید بگویم که تنها توجه من با مردم کشاورزی و بهبود زندگی آنان نیست بلکه وضع کارگران در کارخانه جات نیز باید مورد کمال توجه باشد و اکنون که سازمان برنامه در مقام فروش قسمتی از کارخانه جات دولتی است باید این موضوع را دولت در نظر بگیرد که هنگام فروش و واگذاری کارخانه کارگران را علاقمند

بکار خود سازند یعنی کارگران در کارخانه و مؤسسه‌ای
که کار میکنند آنجا را مال خود بدانند در آنجا سریم باشند
تا باد لگرمی بیشتری کار کنند و از توسعه و پیشرفت محصول
و صنوع کارخانه بهره‌مند گردند باین ترتیب هم کارفرما
و صاحب کارخانه و هم کارگر در رفاه خواهند بود و محیط
صمیمیت و صداقت بین همه ایجاد شود.

سخنران شاهانه به نمایندگان مجلس شورای ملی

کاخ سعد آباد ۱۱ اردیبهشت ۱۳۴۳

سال قبل خطری مملکت را تهدید میکرد ولی با توجهات ذات پروردگار و نهضت حقیقی مردمان این کشور باقیام دلیرانه ۲۸ مرداد ثابت شد که ایران باید باقی بماند. در این قیام هیچکس حق ندارد که بگوید من ایران را نجات دادم، بلکه همه باید معتقد باشیم که تفضل الهی شامل حال ما شده و مملکت ما را از گرداب نجات داد. باید همه توجه داشته باشند علاوه بر ایمان و اعتقاد بخداوند متعال و دین مبین حقّه اسلام ما باید پیرو یک مسلک سیاسی هم باشیم که بعقیده من آن مسلک ناسیونالیسم مثبت ملی است که قیام ۲۸ مرداد هم از آن سرچشمه میگردد و مشاهده شد دو هفته ای که من در ایران نبودم چطور مردم بساط کسانی که مملکت را بآن روز انداخته بودند و از اصول نهضت حقیقی منحرف شده بودند برچیدند.

فقط نهضت مثبت ناسیونالیستی در این مملکت وجود دارد و فقط این نهضت است که در مواقع مختلف

ایران را نجات داده است و حال که مکتب منحرفین از نهضت
مثبت محکوم گردیده دیگر نباید اشخاصی پیدا شوند که دنبال
آن مکتب بروند و وقتی که ملت آنها را طرد کرد دیگران
نباید از آنها تقلید کنند زیرا مردم مواظب هستند و دیگر
زیر بار این جریانات نمیروند.

دیررز آقایان سناتور ها اینجا بوند و بآنها گفتیم که
باید با اتحاد و اتفاق کامل مجلسین کار کنیم البته نظرم از
این بیان این نبود که راجع بمطالب و مسائل همه يك نظر
داشته باشند زیرا عقاید همه محترم است و باید اظهار نظری
در روی مسائل داخلی مملکت مثلا راجع به تجارت و
صناعت و روابط کارگر و کارفرما و مالک و کشاورز و
موجبات داخلی و نظائر این قبیل مسائل بشود و بحث و
انتقاد روی مطالب بعمل آید و این قبیل اختلاف نظرها
مانعی ندارد بلکه لازم است ولی درد و چیز همه افراد مملکت
باید نظر واحد داشته باشند یکی سیاست خارجی و دیگری
امنیت داخلی است که محتاج بتوضیح میباشد.

در مورد سیاست خارجی که آقایان هم مطالعه
دارند مشاهده کرده اند که در تمام ممالکی که چندین

حزب وجود دارد وقتی مسئله خارجی دولت پیش می‌آید
عموم احزاب یکدل و یکجهت سیاست خارجی دولت خود را
تقویت میکنند و البته مثال آنرا هم میتوانیم در انگلستان که
حکومت دموکراسی هشتصدساله دارد پیدا کنیم. و هم چنین در
کشور همسایه خودمان ترکیه که دموکراسی سی ساله دارد
و دیده‌ایم همیشه احزاب و افراد اقلیت در پارلمانهای این دو کشور
هیچوقت در سیاست خارجی پایبند دولت‌ها نمیشوند بلکه آنها
را تأیید میکنند.

در مورد امنیت داخلی با اوضاعی که در این مملکت ایجاد
شده که همه دیدید باید عموم آقایان و مردم همین نظر را داشته
باشند زیرا اگر خوب دقت کنیم می‌بینیم اساس استقلال واقعی
مملکت و مقاومت در برابر هر بیگانه و سیاست خارجی پایه‌اش
بر اساس امنیت واقعی است.

شما ملاحظه کنید در تمام کشورها اگر کسی به مملکت و
ملت خود خیانت کند با او چه میکنند یا کسانی که تابع دستورات
دیگری می‌باشند اگر بر اوضاع مسلط شوند آیا بر کسی رحم
خواهند کرد، ولی دستگاه‌های ما چه میکنند جز از راه قانون
عمل دیگری کرده‌اند؟

بنا بر این وظیفه عموم افراد و آقایان است با کسانی که

امنیت داخلی را بهر طریق بر هم میزنند و موجب مشوب کردن
اذهان مردم را فراهم میکنند مبارزه نمایند . اما مبارزه با فساد
که من از دوازده سال پیش مکرر این حرف را زده و از دولتها
خواسته ام ، تنها راه ایجاد عدالت اجتماعی در مملکت است و
بنظر من خیلی دیر شده و همه وظیفه دارند در این جهاد کوشش
کنند و مقصودم از فساد تنها دزدی نیست بلکه فساد اخلاقی هم
هست ، زیرا اشخاصی هم که وظایف خود را در پست های خود
انجام ندهند آنها هم فاسد هستند .

من اگر در این راه هم تنها بمانم یک تنه مبارزه خواهم کرد
ولی یقین دارم که ملت ایران در این مبارزه دنبال من خواهند بود.
حال که کار نفت ممکن است حل شود باید من به آقایان
بگویم که نهایت سختگیری را من در این مورد کرده ام که حیثیت
ملی ایران و مبارزه مردم کاملاً مراعات شود امیدوارم پس از
حل مسئله نفت عموم آقایان و مردم با اتحاد کامل دست بدست هم
بدهند و در راه مبارزه با خائنین و فساد جهاد نمایند.

سخنران شاهانه هنگام نزول اجلال هوکب ملوگانه

به تبریز

خطاب به ملاکین - ۱۴۳۱ر۴۳۳

آقایان از خطری که متوجه این مملکت بود بخوبی
اطلاع دارید و باید شکر گذار خداوند متعال باشیم که برای
بار دوم در عرض چند سال اخیر مردم این کشور را از خطر حتمی
اضمحلال نجات داده امیدوارم دوره سختی سپری و راه سعادت
جامعه ما هموار شده باشد و احتیاجات مملکت و ملت بدون
رادع و مانع فراهم گردد.

فرمایشات شاهانه: گام نزول اجلال موکب

ملو گانه به تبریز

خطاب به بازرگانان -- ۱۳۴۳ ر ۴۲۱

امیدوارم خداوند متعال طوری توجه فرماید که مملکت با گام‌های بلند بسوی ترقی و تعالی پیش رود و همه جا کار و فعالیت و رفاهیت مشاهده شود انشاء الله ، دستور داده‌ام باز هم تأکید میکنم که سهمیه اقتصادی هر استان بمرکز آن داده شود و این وسیله‌ای خواهد بود که عموم تجار و بازرگانان بوطن اصلی خود مراجعت نمایند. البته بعد هم که بفضل خداوند متعال ترانزیتی دایر گردید، آذربایجان بسه کشور خارجه مرتبط خواهد شد و انشاء الله ترتیب وضع اقتصادی این استان بهتر میشود.

فرمایشات شاهانه هنگام نزول اجلال موب

ملو کانه به تبریز

خطاب به ارباب جراید- ۲۱/۴/۱۳۳۳

نواقص و احتیاجات آذربایجان مانند سایر استانها خیلی زیاد است این مملکت قبل از جنگ در راه ترقی و تعالی سیر میکرد متأسفانه وقوع جنگ کشور را از سیر تکامل و پیشرفت بازداشت و آنقدر ادامه داشت تا وقایع آذربایجان پیش آمد ولی بیاری خداوند متعال بخیر گذشت و مقدمات انجام نقشه های اصلاحی فراهم شد لیکن جریانات اخیر بار دیگر وضع اجتماعی ما را در هم ریخت و تعقیب اصلاحات را غیر ممکن ساخت اکنون ما مشغول ترمیم خرابیهای گذشته میباشیم و امید داریم بیاری خداوند متعال موفق شویم در آتیه نزدیکی در راه رفاه و آسایش مردم و بهبود وضع جامعه قدمهای بلند برداریم آقایان روزنامه نگاران هم وظیفه اجتماعی خود را در راه ارشاد مردم انجام خواهند داد و در راه ترقی و تعالی کشور همواره سنگرهای تسخیر ناپذیری خواهد داشت .

پیام شاهنشاه در شهرداری تبریز

خطاب باهالی آن شهر -- ۲۱/۴/۱۳۳۳

شکر خدای را که یار دیگر موفق میشوم سرزمین شما و شما اهالی غیور و میهن پرست آذربایجانی را از نزدیک به بینم در سال ۱۳۲۵ آذربایجان عزیز بوضعی دچار شده بود که قلب فرد فرد شما و سایر ایرانیها از غصه و اندوه تاب تحمل آن شدائد را نیاورده و شما و سایر ایرانیان باطناً و قلباً عهد گردید که تا آذربایجان بایران و شماها بسایر برادرانتان ملحق نشوید بیک آن بخود اجازه راحتی ندهید.

در آن موقع بخواست خداوند همه موفق شدیم که استقلال و حیثیت و عظمت این ملت کهن را حفظ کنیم. آن موقع همه ایرانیان و هر فردی که باین مملکت علاقه داشت بشما اهالی غیور و میهن پرست آذربایجان درود فرستاد زیرا تشخیص دادند که هیچ کس وظایف وطنی خود را تا آن موقع فراموش نکرده بلکه در عرض چند ساعت خطرانی که متوجه این مملکت بود دفع گردید ایندفعه شکر خدای را که شما اهالی غیور آذربایجان مانند سایر ایرانیان در

هر نقطه مملکت در آن واحد برای حفظ تمامیت مملکت و استقلال آن در سال گذشته قیام نمودید و این بزرگترین مژده و امیدواری بود که این مملکت کهن و شما افراد این مملکت محال است مغلوب دسایسی شوید که ضرر آن متوجه این آب و خاک و استقلال کهن و قدیمی ایران باشد.

امیدوارم در آتیه بفضل خداوند وضعی پیش بیاید که این مملکت و شما اهالی آن بسمت ترقی و پیشرفت و عظمت و استقلال و رفاهیت در تحت پرچم اسلام و با عدالت روز افزون پیش بروید و هیچوقت حتی برای يك ساعت مسیر پرافتخار تاریخی شما متوقف نشود و پرچم سه رنگ ایران همیشه با عظمت و اقتدار در اهتزاز باشد و ما بتوانیم این ودیعه مقدس را دست نخورده و بلکه روز بروز با احترام و عظمت بیشتری به آیندگان و اعقاب خود تحویل بدهیم و وظیفه خود را در مقابل تاریخ انجام دهیم دعای من بدرگاه خداوند اینست که شما را همیشه در پناه خود نگاهدارد.

فرمایشات اهل حضرت همایونی هنگام نزول

اجلال موبد کب و گانه به گیلان

رشت - ۱۳۳۳

برادران و خواهران عزیز رشت و گیلان - این دروزیکه خود را در میان شما می بینم علاقه و محبتم نسبت بشما برای تمام فضائی که در تاریخ طولانی خود نشان داده اید بیشتر شده است شما مردم از موقعیکه بیاد دارم همیشه در صفوف اول نگهبانان این مرزوبوم بوده اید .

در وقایع سال ۲۴ تا ۲۵ که يك قسمت از وطن عزیزمان موقتاً در زیر یوغ دیو صفتان و دیوانگان قرار گرفته بود که شما مردم جناح راست نیروی آزادی بخش میهن را تشکیل داده بودید و از استان شما هم قسمتی از قوای نظامی و میهن پرستان بصوب آذربایجان عزیمت نمودند آن بساط دروغی و پوشالی در طرفه العین باقیام دلیرانه اهالی آذربایجان بهم ریخته شد .

این نزدیکی روحی و قلبی که در تمام اهالی مملکت

بوجود آمده چندبار در مدت کوتاهی دیده شد که در مواقع لازم بدون آنکه افراد به یکدیگر خبر بدهند، بدون آنکه قاصدی برود و پیامی برساند از ما کو گرفته تا چاه بهار و از خراسان گرفته تا خوزستان این کشور را از خطر رها نیده اند. این ارتباط معنوی جز مشیت الهی چیز دیگری نبوده، شما افراد میهن پرست گیلان یکبار دیگر شهامت و از خود گذشتگی و فداکاری در راه حفظ استقلال و عظمت این کشور کهنسال را از خود بنحوا حسن نشان دادید. کشور ما مستعد و آماده هر گونه ترقی و پیشرفت میباشد، شما مردم نجیب و زحمت کش گیلان واجد کلیه صفات و مزایائی که بتواند شما را به هدف های عالی خود برساند میباشد. از شما کوشش و جدیت و از ما هموار کردن راه موفقیت. شما گیلانیها هم قدم با سایر مردم این کشور بگامهای متین و استوار به پیش خواهید رفت و وظیفه و ملی تاریخی خود را انجام خواهید داد و در میان ملل جهان و در مقابل تاریخ سر بلند و مقتدر خواهید بود بکوشید تا برای همیشه از ایران و ایرانی در سراسر جهان با عظمت و افتخار یاد شود و بفضل خداوندی پرچم پر افتخار سه رنگ ما همواره سر بلند و در اهتزاز باشد.

پیام اهلحضرت همایون شاهنشاهی خطاب
به ملت ایران بمناسبت جشن چهل و نهمین
سال مشروطیت

۱۳۴۳ ر ۵ ر ۱۳

با کمال مسرت جشن چهل و نهمین سال مشروطیت را
به هم میهنان خود تبریک میگوئیم . امید داریم که ایران عزیز
که در لوای قانون اساسی و اصول مشروطیت که یگانه ضامن
رشد و ترقی ملت است در آتیه نزدیک بکمال رفاه و آسایش
برسد و مقامی را که شایسته تمدن کهنسال ما است بار دیگر
احراز نماید .

منظور اصلی و نهائی مشروطیت این است که ما را اجتماعی
از احساسات آنی و اغراض شخصی بر کنار و بدست عقل و منطق
سپرده شود و نظریات خصوصی و حب و بغضهای خانمان بر انداز
در مقابل مصالح عمومی فراموش گردد .
نه تنها ما و کلیه کسانی که بقانون اساسی سوگند یاد

کرده ایم در رعایت این اصل و حفظ اصول مشروطیت مسئولیت
خطیر داریم بلکه افراد ملت همگی وظیفه دارند که همواره
با تمام قوا در راه وصول باین منظور کوشا باشند.

سال گذشته در چنین روزی در ضمن جشن مشروطیت
جمعی برای خراب کردن این بنا نقشه میکشیدند و بخلف پیمان
و سوگند خود رفتار کردند

شکر خدا را که خیالات شوم و خانه خراب کن نقش
بر آب شد و بفضل الهی استقلال مملکت و بنیان مشروطیت
همچنان پابرجا و استوار است. مایه سستی از خداوند قادر متعال
سر بلندی و عظمت ملت نجیب ایران را مسئلت داریم.

فرمایشات ملو گانه هنگام مراسم میلاد

عید قربان

کاخ سعد آباد - ۲۰ ر ۵۲۳۳

عید اضحی یکی از اعیاد بزرگ اسلام است من امیدوارم که این عید بزرگ در سایه قرآن بعموم ملت ایران مبارک باشد. ما باید همواره به عنایات الهی امیدوار باشیم. در گذشته با مخاطرات زیادی روبرو شدیم که فقط مشیت الهی ما را نجات داد اکنون بر ما است که به پاس مرحم پروردگار بیش از هر موقع برای تأمین رفاه و آسایش مردم خدمت کنیم آقایان نمایندگان باید با اتحاد و کمال بیغرضی وظایف خودشان را در مقابل این ملت نجیب که واجد هر گونه استعداد میباشند انجام دهند. حقیقتاً اگر بهداشت و فرهنگ خوبی داشته باشیم شاید در مدت قلیلی تعداد نفوس کشور به پنجاه میلیون برسد و با ترقی کشاورزی و استفاده از منابع زیرزمینی و ذخائر طبیعی بخوبی میتوان احتیاجات مردم را تأمین کرد و از تریه

محصولات داخلی، صادراتی هم برای مملکت ایجاد نمود. این نکته را هم باید تذکردهم که اوضاع امر و زی جهان در مسائل نفتی با گذشته فرق بسیار کرده است و اینکه در پاسخ رئیس جمهوری آمریکا اشاره با اوضاع فعلی جهان کردم مقصود اوضاع فعلی جهان از لحاظ مسائل بازارهای نفتی است، آنچه که بنظر میرسد قرار فعلی شرافتمندان و منصفانه است میتوان گفت که حداکثر کوشش و جدیت را برای احقاق حق خود نمایندگان ما بعمل آورده اند.

اکنون موقع آن رسیده که آقایان از موفقیت کنونی استفاده کرده دقیقه ای را تلف ننمایند و برای خدمت به کشور کوشش مبذول دارند تا شاید در دوران حیات خود شاهد و ناظر ترقیات شگرف برای این کشور و مردم آن باشند.

فرمایشات ملو گانه در اردوی دانشجو بان دانشگاه

در آب طی

۱۳۳۳ر۵ر۳۵

از فرصتی که اکنون دست داده و باعده‌ای از جوانان کشور از نزدیک روبرو میشوم خوشوقتم . البته میل داشتم که فرصت بیشتری دست میداد و میتوانستم بیشتر نزد شما بمانم و از نزدیک باروحیه و طرز فکر و بالاخره زندگی شما آشنا شوم ولی من از این فرصت کوتاه استفاده میکنم و میخواهم تا آنجا که ممکن است باروحیه و افکار شما آشنائی پیداکنم و با شما صحبت نمایم و مخصوصا نظریات شما را بدانم زیرا همه ما یک هدف داریم و برای وصول بآن میکوشیم

من خوشوقت میشوم که شما نظریات خود را بخود من اظهار کنید شما بخوبی میدانید که دنیای متمدن امروز

باما فاصله زيادى گرفته است ايرانى بايد باين عقب افتادگى توجه نمايد و بكوشد كه اين فاصله را در اندك زمانى طى كرده و بكاروان ترقى و تمدن جهان برسد. و اين امر بكوشش و همكارى و همفكرى همه افراد ملت نيازمند است خدا را شكر گذاريم كه همواره از نعمت بزرگى برخورداريم كه آن استقلال ميهن ما است.

همين استقلال كه بسيارى از كشورها آنرا ندارند و بعضى نيز متاسفانه بتدريج از دست ميدهند ما بايد بيدار و هوشيار باشيم و از اين نعمت بزرگ استفاده كنيم و باوجود منابع زير زمينى و استعدادهاى بزرگ ايرانى بكوشيم تا كشور خود را باوج عظمت و ترقى برسانيم و وسائل آسايش و رفاه مردم را كه در اين كشور بسر ميبرند فراهم سازيم.

ما بايد بكوشيم تا دين خود را بوطن خود ادا نمايم و در كليه امور خدا را ناظر اعمال خود بدانيم و بكوشيم تا وظيفه ملي مذهبي و وجداني خود را بنحو پسنديده انجام دهيم.

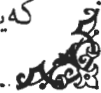
راهى كه مادريش داريم با اينكه راهى آسان و ساده

است احتیاج به مقاومت و بردباری بلکه فداکاری دارد و همه افراد برای وصول بمقصد و وطنی این طریق باید آماده فداکاری باشند . این مرکز علمی که شما در آن تحصیل میکنید در تمام نقاط برای آن بنا شده است که جوانان برومند و شایسته بجامعه تحویل دهد تا بتوانند به میهن و ملت خود خدمت نمایند . این مرکز علم که در آن هستید باید یک مرکز واقعی دانش و علوم باشد و افرادی برجسته در آن تربیت و آماده شوند که بتوانند در آینده باین کشور خدمت کنند و برای اعتلا و سر بلندی میهن خود بکوشند .

امروز کشور ما بیش از هر وقت با افراد لایق و تحصیل کرده احتیاج دارد و به همین جهت چه شما بخواهید و چه نخواهید در آینده مسئول امور این کشور خواهید بود و کارهای این کشور بدست شما سپرده خواهد شد و این شما هستید که باید امروز طوری خود را آماده کنید تا بتوانید مسئولیت فردا را بخوبی انجام دهید .

خوشوقتی من اینست که در آینده کارها بکسانی سپرده خواهد شد که مثل شما همه افراد تحصیل کرده خواهند بود که معنی وطن پرستی و خدمت به میهن را فهمیده اند و میدانند که یک روز زندگی با استقلال به صد ها سال زندگی بانگ بردگی

ترجیح دارد. اگرچه این زندگی مردم با سعادت صوری و رفاه ظاهری توأم باشد. شما که مسئولیت‌های سنگین آتیه را به عهده دارید باید امروز خود را برای قبول آن مسئولیتها آماده کنید در اکتساب دانش بکوشید من آرزو دارم که هر چه زودتر با کسب معلومات بیشتر و اطلاعات عمیق تر وارد خدمات مهم اجتماعی شوید و سر نوشت کشور را با دست‌های مردانه و عقلمای سلیم و احساسات وطن پرستانه بسوی خوشبختی و سعادت سوق دهید و عظمت جدیدی برای این کشور در جهان فراهم سازید همه باید در این راه بایکدیگر پیش برویم و من هر چه تجربه دارم بدون مضایقه در اختیار شما می‌گذارم و من بشما امیدوارم نه فقط من بلکه کلیه افرادی که قلبشان بنام ایران در طپش است و با حرارت روز افزونی باین هدف‌ها می‌گروند و در راه وصول بانها میکوشند تا وظیفه وجدانی و ملی خود را بخواست خداوند انجام دهند. موفقیت همه شما ها را خواهانم و امیدوارم در این چند روزه که در اردو بسر می‌برید بشما خوش بگذرد. البته اگر در پذیرائی امسال

نواقصی وجود دارد در سالهای آینده رفع خواهند شد البته شما هم با نظر انماض بمعایب احتمالی مینگرید و برای رفع این نواقص در سالهای آتی از همفکری در اینجا خود داری نفرمائید.

بسم الله الرحمن الرحیم
الحمد لله رب العالمین
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين
المرسلين
الاجتهاد
العلماء
الفاضلين
الغياثين
المرسلين
الاجتهاد
العلماء
الفاضلين
الغياثين

فرمایشات ملو گانه به نمایندگان منا در

مراجم عید فخر

کاخ گلستان - ۲۸ ر ۵ ر ۱۳۳۳

این عید سعید مذهبی را بعموم آقایان تبریک میگویم
و ضمن خاطر نشان ساختن وظایف آنهام تذکر می‌شویم چه این
عید و چه سایر اعیاد که مردم ایران در این یکسال توانستند
جشن بگیرند مرهون همت و غیرت و مردانگی خودشان است
که سال گذشته استقلال مملکت خود را بایک قیام مردانه حفظ
کردند و آینده خود را تأمین نمودند.

فرمایشات ملوکانه به نمایندگان مجلس شورای ملی

در مراسم عید فدر

کاخ گلستان - ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱

این عید از هر جهت تبریک دارد من هدفی جز رفاه ملت عزیزم ندارم ما باید برای این مردم خدمت کنیم تا بتوانند بارفاهیت و سربلندی و آزادی زندگی کنند تا در پیشگاه خداوند و وجدان و ملت خود سربلند و روسفید باشیم .

هر قدر بر گذشته بنگریم عظمت روح ملت ایران را بیشتر می بینیم که چگونه يك ملتی هنگام خطر راه راست را تشخیص می دهد و می تواند اثراتیکه بنظر کاملاً سهل است با يك تصمیم جدی و مردانه از بین بردارد حقیقتاً عظمت روحی و اراده و همت ملت ایران بود که مملکت نجات یافت .

ما باید برای مردم خدمت کنیم خوشی خود را برای مردم بدانیم چون هر چه داریم از آنها است مردم دیگر نمی توانند بوعده و وعید زندگی کنند

مردم خدمتگذاران مفید لازم دارند دیگر از آنکه اشخاصی بیدا
شوند مملکت را فدای امیال خود کنند گذشت از آقایان پوشیده
نمیدارم که بزرگی با سعادت و ترقی و سعادت آینده ایران
عزیز را همیشه آرزو داشته و امیدواریم در نیت خود موفق
شویم.

پیام اهل بیت شاهنشاه بمناسبت روز وید غدیر

و جشن ملی ۲۸ مرداد خطاب به ملت ایران

۱۳۳۳ ر ۵۲۸

هر دفعه که در جهان صفات عالیه و خدمتگذاری
بخلق مورد شناسائی و تقدیر واقع میشود قدمی است که بشریت
بسوی تکامل برمیدارد روز عید غدیر خم یکی از روزهای
مسعود بشر بسوی کمال است. روزی است که پیغمبر اکرم
علی ابن ابیطالب علیه السلام را برای ما رهبر زندگانی و
سر مشق عدالت و فداکاری قرار میدهد.

ما همه میدانیم پیروی از پیشوای شیعیان یعنی ایمان
به حقایق جاوید عدالت و فداکاری و از خود گذشتگی تنها راه
مستقیم و سعادت و سر بلندی است. اتفاقاً فردا روزی است
که در سال پیش شما فرزندان رشید ایران رستاخیز ۲۸ مرداد
را پیا گردید و ایمان خود را به حقایق جاوید به ثبوت رسانیدید،

شما بحکم سرشت پاك ایرانی و غیرت ملی برای حفظ آب و خاک و شرافت خود بطور ساده و طبیعی عملی انجام دادید که از اهمیت آن شاید بی‌خبر بودید ظاهر این است که وقتی بر خلاف اصول مشروطیت عده‌ای سرپیچی کرده و جمعی درمقابل قانون راه سرپیچی و طغیان پیش گرفتند بدون مواضعه قبلی مانند افراد يك خانواده که ناگهان بامه‌لکه رو برو شده باشند یکدل و یکرای در یکروز و یکساعت درسراسر کشور قیام کردید و از پانه نشستید تا سرکشان را از خیالات شوم خانه برانداز خود پشیمان و قانون رادو باره مستقر ساختید .

آبادر آن موقع که عظمت این قیام و تأثیر عمیقی که درسرنوشت ملت کهن‌سال ما داشت پی بردید و به خطر جبران ناپذیری که ما را تهدید می‌کرد متوجه بودید یا آنکه تصور می‌کردید خلاف و عصیان واقع شده که باید سیاست کرد . اما متاسفانه آن عصیان و خلاف کشور ما را به‌پرته‌گاه نیستی میکشانید و چیززی نمانده بود که ماهم به‌سرنوشت فداشدگان این آشوب و آشفتگی که در جهان حکم فرما است گرفتار شویم و خدای نکرده موجودیت خود را که

مرهون هزاران سال فداکاری و دلاوری‌های نیاکان پرافتخار
ما است از دست بدهیم .

گرچه بفضل خداوند و همت شما آن خطر گذشت
لیکن هنوز برای تعمیر خرابیهای مادی و بخصوص زیانهای
معنوی آن دوران زمان ممتدی لازم خواهد بود .

شما فرزندان برومند و برازنده ایران وظیفه میهن پرستی
و مردانگی خود را در موقع لزوم بجا آورده اید ولی برای مرمت
ویرانیها و جبران محنتها و احراز مقام بلندترین چشم میهن
همواره بدست و دل شما است .

پیوسته در طریق ایران پرستی و فداری استوار بایستید و
که سعادت و سرافرازی کشور در نتیجه اتحاد و عدالت و
فداکاری نصیب ما خواهد شد .

سپاس گذاری ما از خداوند متعال که این کشور پهناور
و این همه استعداد آب و خاک و نعمت طبیعی را به اعطای موده
بر این است که بانی روی اراده و کوشش از این عطایای خاص
بهره مند شویم و ایران عزیز ما را در آتیه نزدیکی بکمال آبادی
و سرافرازی برسانیم .

سخنان ملوگانه هنگام بازدید گلاس تیر اندازی
 و رانندگی و ماشین نویسی دانش آموزان در
 اردوی آب طی
 ۱۳۳۴ر۶ر۶

خوشوقتم یکبار دیگر فرصت پیدا کردم که با
 عده‌ای از جوانان پرشور و وطن پرست ایران از نزدیک
 آشنا شوم .

اطمینان دارم شما جوانان که در دوره متوسطه
 مشغول تحصیل هستید یا آن را با تمام رسانیده‌اید در آتیه
 به تحصیلات عالیتری خواهید پرداخت و کوشش خواهید نمود
 که از این راه به میهن و هم میهنان عزیز خود خدمت کنید .
 من خود را باشما چه در دوره تحصیل و چه بعد از
 دوره تحصیل شما شریک میدانم . چه همان طور که بارها
 گفته‌ام میدانم که تمام آرزو و امیدهای روشنی که برای
 سعادت کشور دارم بلیاقت و کاردانی شما بستگی دارد .

برای امکان پیشرفت شما و فرهنگ کشور نه تنها باید مدارس که شما در آن تحصیل میکنید از لحاظ وسائل و لوازم کار آماده و مجهز شوند بلکه باید علاوه بر برنامه های علمی و باصطلاح کتابی برنامه های علمی و فنی و تربیتی نیز طرح گردد و مخصوصاً توجه شود که تمام افراد این کشور از دور و نزدیک یکدیگر را بشناسند و از احاطه فکر و روح و احساسات پاک وطن پرستانه بیشتر بایکدیگر مأنوس و نزدیک گردند.

تأسیس این اردوگاهها با وضعی که کشور اخیراً با آن روبرو شده بود بسیار ضروری و لازم بنظر رسید اگر چه امسال آنطور که من میخواستم این کار وسعت پیدا نکرد ولی امیدوارم در سالهای بعد این فکر اساسی را دنبال کنیم و وسایلی فراهم سازیم که هزاران نفر از دانش آموزان و دانشجویان بتوانند در اردوگاهها شرکت کنند. اطلاعات جدیدی کسب کنند و از استراحت و وسایل تفریحها که شاید در شهرها برای آنها مقدور نباشد استفاده نمایند.

وقتی دسته های مختلف دانش آموزان در اردوگاهها شرکت کردند بیشتر بایکدیگر آشنا و هم فکر شدند آنوقت میتوانند با اتحاد و اتفاق بیشتری در راه سعادت و

اعتلای میهن خود بکوشند. مطمئن هستم مثلاً دانش آموزان تهران که با دانش آموزان گیلانی و مازندرانی در اردوگاه آشنا شده‌اند این دوستی و آشنائی را برای همیشه حفظ خواهند کرد و همین آشنائی هم موجب خواهد شد که اساس يك دوستی و اتحاد صمیمانه بین آنها برقرار گردد.

با کمال علاقه ناظر جریان اردوگاهها بوده‌ام بسیار مایل‌م که اگر نواقصی در کار موجود بوده مرتفع گردد تا درسالهای آینده این اردوگاه با وسعت بیشتر و بدون نقص تشکیل شود و شما جوانان عزیز ورشید میهن فرصت داشته باشید که چند صباحی را بعنوان مهمانان عزیز من بسر برید و من از نزدیک باشما آشنا شوم و شما هم فرصت داشته باشید که اگر مطلبی داشته یا نظریات تازه‌ای دارید آزادانه با خود من در میان بگذارید و بخود من مراجعه کنید.

بامید سالهای آینده سالهایی که انشاءالله پشت سر شما برای میهن و ملت روزهای خوشی خواهد بود، این آخرین اردوگاه تابستانی امسال را به سالهای آینده میسپاریم و ضمناً موفقیت همه شما را در هر کاری که در پیش دارید و در هر رشته‌ای که تحصیل میکنید از خداوند متعال خواستارم.

فرمایشات ملوکانه هنگام گشایش پنجمین دوره

اجلاسیه مجلس سنا

۱۴ ر ۷ ر ۱۳۳۴

در پرتو عنایت کردگار توانا پنجمین دوره اجلاسیه
سنا را افتتاح مینمائیم .

مجلس سنا در دوره قبل بگذراندن یکمده قوانین
مفید موفق گشته و وظیفه قانون گذاری خود را چنانچه باید
انجام داده و رضایت خاطر ما را فراهم آورده است .

امیدواریم در آتیه نزدیک قضیه نفت نیز که معضل
بزرگی شده و اشکالات فراوان اقتصادی و سیاسی فراهم
آورده بود بر طبق قوانین موضوعه و بوجه شایسته حل
شده بتصویب مجلسین برسد تا دولت بتواند بوسیله درآمد
حاصله از فروش نفت در ضمن ترمیم خرابی هائیکه در این
سالهای اخیر از شکست عایدات در تمام شئون زندگانی ما
ظاهر گشته بآبادی و ترقی کشور و اصلاحات اساسی و
تهیه وسائل رفاه و آسایش اهالی بپردازد .

البته خسارت و ویرانیهای مادی قابل تحمل و باحسن

نیت و فداکاری در مدت قلیلی جبران پذیر خواهد بود
لیکن زبان عظیم معنوی که در نتیجه سوءسیاست و تلقینات
گمراه گذشته عاید ملت ما شده جای تاسف بیشتر است
زیرا گذشته از بعضی که عقل خود را از دست داده آرزوی
اضمه حلال کشور و فنای خود را میکنند. عده بسیار قلیلی
از مردم شریف نیز در اثر تبلیغات نادرست و فریبنده قضاوت
امور را بدست احساسات سپرده و حقایق و مشکلات را
بهیچوجه در نظر نمیگیرند و نخواسته و ندانسته بهرام
و آرزوی دشمنان مملکت رفتار میکنند و حال آنکه از
افراد مین برست و شرافتمندان انتظار نمیرود که امیال و عقاید
و منظورات خود را در هیچ موقع و بهیچ دلیل اسباب دست
و وسیله پیشرفت مقاصد خائنه دیوانگان خانمان برانداز
و دشمنان وطن قرار بدهند

خداوند متعال را سپاس میگذاریم که توجهات خرد
را از ما دریغ نموده بار دیگر ایران عزیز را از مخوفترین
مهالك حفظ و حراست فرموده جای بسی تاسف است که
این بار دستهای جنایتکاری که قصد فنای کشور را کرده
بود از آستین مشتبی خائن بیرون میآمد که نام شریف

سربازی و سمت پر افتخار و نگهبانی و پاسبانی ملت را داشتند و به کتاب آسمانی و نوامیس خود سوگند یاد کرده بودند که جان خود را در حفظ این مرز و بوم و سلطنت ایران و قانون اساسی فدا کنند .

این تشکیلات خانمان بر انداز تا کنون چندین بار منجمله در سالهای ۱۳۲۴ و ۱۳۲۷ و ۱۳۳۲ و حتی در این روزها قصد خیانت و تبه کاری کرده منتها حس شدید میهن پرستی و ایمان با آزادی و استقلال و علاقه به خانواده و شرافت ملت ایران را بحساب نیآورده و از عنایت خداوند نسبت به کشور کهنسال ایران بی خبر بود .

ما بوفاداری ارتش و قوای تأمینیه نهایت اطمینان را داریم و میدانیم که اگر چند نفری سوگند خود را شکسته و از راه راست میهن پرستی و شرافت برگشته اند دیگران با خدمتگناری و جانبازی بیشتری جبران خیانت ناجوانمرانه آنانرا خواهند نمود و این لکه ننگ بزودی شسته خواهد شد . در نتیجه خدمات شبانه روزی و فداکاری ارتش و قوای تأمینیه است که چنین خطرات عظیمی با آسانی دفع میشود و نیات پلید خائنین نقش بر آب میگردد . ما این خدمات ذقیقت را

همواره در نظر خواهیم داشت .

گرچه دولت بعد از این بر مراقبت خود خواهد افزود و تکالیف خود را با احتیاط بیشتری انجام خواهد داد لیکن بر هر یک از اعضاء خانواده ملت نجیب ایران واجب است که برای حفظ کشور و شرافت خانوادگی و آزادی خود از هیچگونه سعی و اقدامی در ارشاد گمراهان و جلوگیری از خرابکاری و عملیات خائنانه سفهرازان هیچ نوع مساعدتی با مامورین انتظامی در حفظ امنیت خودداری ننمایند .

با همه اینها استظهار ما با لطف خداوندی است که همواره کشور ایران از حوادث هواناک و مهالک نجات می بخشد و نظر مرحمت خود را با وجود اشتباهات و خطاهایی که مرتکب میشویم از ما باز نمیگیرد و هم امید ما در نگاهبانی این مرز و بوم و ادامه خدمت به خصائل و صفات بارز نژاد ایرانی و عرق حمیتی است که در هم میهنان خود می بینیم .

لازم است که شعائر دین هین اسلام که در راه ترقی و سعادت یگانه راهنما و حافظ ما است پیوسته در مد نظر باشد و دستگاه قضائی نیز که مجری احکام است از عناصر ناپاک تصفیه بشود .

باید که در پیش آمده‌های سیاسی جهان مراقبت بیشتری
بعمل بیاید و باتبعیت از منشور سازمان ملل متحد روابط
دوستانه ما با تمام کشورها بر اساس احترام متقابل محفوظ
باشد.

باین نکته توجه داریم که مسئولیت و بار وظایف شما در این
دوره سنگین تر خواهد بود. زیرا همین که در آمد نفت بدست آمد
باید هر چه زودتر یک سلسله قوانین مفید بمنظور ترفیه حال
و بالا بردن سطح زندگی و تأمین عدالت اجتماعی و بسط صنایع
و ترقی کشاورزی و سایر اصلاحات بگذرد.

مانیز برای هر گونه فداکاری مریها هستیم و باشما همه نوع
هه فکری و مساعدت خواهیم نمود. از آستان خداوند متعال
درخواست میکنم که ایران عزیز ما را همواره در کنف حمایت
خود از خطرات و مهالك حفظ و حراست فرماید.

سخنران شاهانه هنگام افتتاح جلسه مجمع عمومی

جمعیت شیر و خورشید سرخ

۱۳۴۳ز ۸/۱۸

تشکیل مجمع عمومی شیر و خورشید سرخ ایران فرصتی مناسب بدست میدهد که بار دیگر مراتب خوشنودی خاطر خود را از کوششها و فعالیت مستمر آن جمعیت خیریه ابراز و اظهار داریم.

این مجمع که دو سال یکم تبه تشکیل میشود بهترین وسیله خواهد بود که همه متصدیان مسئول امور جمعیت خیریه شیر و خورشید سرخ از تمام نقاط کشور گرد هم جمع شوند و از نزدیک بایکدیگر آشنائی حاصل کنند و از طرز کار و فعالیت هم آگاه شوند و بدیهی است که این آشنائی و پیوستگی موجب خواهد شد که شیر خورشید سرخ ایران بتواند بر نامه جامع و مناسبی برای پیشرفت مقاصد خیر خواهانه خود در سراسر کشور تنظیم کرده و آنرا بهرمت افراد خیر خواه

نیکو کاری که در هیئت های مدیره مرکز جمعیت شیر و خورشید سرخ قبول خدمت کرده اند به موقع اجرا بگذارد .

خورسندیم که جمعیت شیر و خورشید سرخ ایرانی در طی دو سال اخیر توانسته است موسسات و شعب خود را در نقاط مختلف کشور تا آنجا که میسر بود توسعه دهد و در حدود امکان دامنه فعالیت خود را تا دورترین نواحی مملکت بکشد و در این راه بقدر وسع و طاققت توفیق پیشرفت حاصل کند و وظیفه خود را نسبت به آسیب دیدگان حوادث بنهوش شایسته ای انجام دهد .

خوشبختانه در نتیجه اقداماتی که این جمعیت طی سال اخیر در زمینه پیشرفت وظایف اجتماعی خود مبذول داشته توانسته است در مجامع بین المللی صلیب سرخ جهانی مقام بسیار شایسته ای احراز کند و بعضویت هیئت اجراییه اتحادیه بین المللی صلیب سرخ برای سومین بار انتخاب گردد و بدین وسیله حس خیر خواهی و نوع دوستی ملت ایران را به بهترین وجه در انظار جهانیان جلوه گر سازد .

انتظار داریم هیئت مرکزی جدید بتوانند بیش از پیش

در راه انجام دادن منویات خیر خواهانه ما و پیشرفت امور

خیریه کشور توفیق خدمتگذاری حاصل کند و البته در این راه
اعضای جمعیت شیر و خورشید سرخ چه در مرکز و چه در
شهرستانها همواره پس از تاییدات قادر متعال میتوانند به
پشتیبانی و عنایات کامله ما نیز مستمظر و امیدوار باشند .

فرمایشات اعلیٰ حضرت هما یونی هنگام نزول اجلال
مؤکب ملو گانه به نیویورک خطاب به آقای نیکسن
۱۳۳۳ر۹۲۳

از استقبال گرمی که بعمل آوردید خیلی ممنون
هستم من و ملکه به مملکت شما مسافرت میکنیم و از ورود
به واشنگتن یعنی پایتخت کشور آمریکا بی اندازه مسروریم
و بدین وسیله تشکر نموده و پیام ملت خود را بسمع ملت
شما میرسانم . ما اکنون با نهایت اشتیاق منتظر مذاکره
با حضرت رئیس جمهوری آمریکا و دیدار مردم آمریکا
هستیم .

امیداریم روابط دو دولت آمریکا و ایران و دو ملت
مستحکمتر گردد و این موضوع به پیشرفت اوضاع خاورمیانه
کمک بسزائی بنماید . جناب آقای نیکسن و بانو باردیگر
از استقبال گرم شما تشکر میکنم .

فرمایشات ملو گانه در ضیافت وزیر امور خارجه
ایالات متحده آمریکا
۱۳۳۳ ر ۹ ر ۲۴

کشور من در مجاورت بلوک شوروی واقع شده با تمام
جدیت برای رستگاری، ترقی و تعالی خویش هیکوشد .
من بیوسته این پذیرائی گرم و صمیمانه را بیاد خواهم
داشت و خاطرات خوش آنرا برای ملت خود ارمغان میبرم .
آمریکا در تاریکترین روزهای تاریخی عصر جدید بما
کمک کرد .

من از مساعدتهای آمریکا بایران بسی خوشنودم
زیرا باین مساعدتها ایران میتواند بسیاست و همکاری و
سعادت خویش ادامه دهد .

فرمایشات شاهنشاه (بزبان انگلیسی) در خیافت‌نهار
روزنامه نگاران درواشنگتن

۱۲۴۴ر۹ر۲۴

بعد از جنگ دوم بین‌المللی بر اثر نقش مهمی که نفت
ایران در پیروزی متفقین بازی کرد ایران طبعاً باین نتیجه
رسیدند که باید آنها به بهترین نحوی از منابع نفت خود
بهره‌برداری نمایند.

کم‌کم در اثر بیداری اجتماعی ایرانیان حس آزادیخواهی
سیاسی و اقتصادی جزء لاینفکی از آرزوی ملی آنان گردید.
و این خود مظهر يك نهضت ملی بود که تمام ایرانیان در آن
شریک و سهیم بودند و نتیجه متطابقی تحول اجتماعی ملت ایران
بود. شاهنشاه بفعالیت‌های مشتت و عوامل ضد ملی که میخواستند
با استفاده از بحران اجتماعی تأسیسات عظیم نفتی ایران را
نابود کنند اشاره فرمودند شاهنشاه هم‌چنین بعلاقه ملت ایران
به پادشاه خود که یکی از خصائل خاصه آنهاست و در ظرف ۲۵

سال گذشته آن را ثابت کرده اند. اشاره فرمودند شاهنشاه در قسمت دیگر نطق خود به بر نامه تقسیم اراضی سلطنتی بین رعایا که عده آنها به ۲۵۰ هزار نفر خواهد رسید صحبت فرمودند. در اثر عملی شدن بر نامه تقسیم اراضی سلطنتی ۲ میلیون جریب زمینهای سلطنتی بین زارعین تقسیم خواهد شد.

زارعین در مقابل زمینی که با نهاد داده میشود بهاء کمی خواهند پرداخت که آن نیز سرمایه یک بازگ عمرانی را تشکیل خواهد داد که بزارعین کمکهای مالی خواهد نمود. وقتی که بر نامه شاهنشاه برای تقسیم اراضی سلطنتی کاملاً عملی گردد در آمد زارعین صاحب زمین با اندازه پانزده برابر در آمد فعلی آنها خواهد گردید.

کمک به کشاورزان و زارعین که قسمت اعظم جمعیت ایران را تشکیل میدهند به توسعه کشاورزی ایران کمک خواهد کرد و کشاورزان خواهند توانست بتولید بیشتری به پردازند. ایران سعی خواهد کرد که بقدرت اقتصادی و دفاعی بیفزاید و اجازه نخواهد داد که از قافله پیشرو جهان عقب بماند.

فرمایشات اعلیحضرت همایونی خطاب به محصلین
ایرانی مقیم آمریکا ساfranسیسکو
۱۳۳۳ر۹۲۷

از ملاقات خانمها و آقایانیکه در اینجا جمع هستند
بسیار خوشوقتم و لازم است چند کلمه ای از ایران خودمان و
مخصوصاً از وضع فعلی و وضع آینده آن باشما صحبت کنم تا اینکه
فکر شما بیشتر متوجه کشور و میهنتان باشد و نسبت بوضع
آن مطلع تر و آگاه تر باشید.

البته درست نمیدانم چند نفر شماها تازه با آمریکا آمده اید
و چند نفر از شماها مدت ها است که اینجا هستید و آیا از اوضاع
گذشته و از جریانات گذشته اطلاع دارید یا نه.

همانطور که بکرات در ایرانهم گفته ام کار ممالکت
ما چه شما بخواهید و چه نخواهید ولی البته دلیلی هم ندارد که
نخواهید بدست شما خواهد افتاد.

تحصیل شما تمام میشود و همه وارد کار میشوند و دورشته های

امور بدست شما خواهد افتاد این است که باید نسبت
بجزئیات کار مملکت آگاه باشید . شاید خیلی از خود شما هم
در ایران بودید ولی از جریان حقیقی کار آگاه نبودید .

برای اینکه برای همه واضح شده باشد برای همه ما که
میهنمان را دوست داریم در تابستان سال گذشته ایران باقی
نمانده بود . داشت همه چیز این مملکت کهن سال ایرانی و
همه چیز شما از بین میرفت و همان خدائی که ما ایرانیها عادت
داریم بگوئیم ایران خدائی دارد یکمرتبه دیگر بداد ما رسید
و اجازه نداد که این آب و خاک و مردمی که در آن زندگی
میکنند از بین برود و خواست بمایک فرصت دیگر بهم داده باشد
که مملکت خود را باوج ترقی و تعالی برسانیم و وسائل رفاه
همه اهالی را و آسایش همه کار فراهم آوریم .

درست است که دنیای امروز در روی نقشه جغرافیائی
سرحداتی دارد ولی بوسیله اختراعات جدید بحدی بهم نزدیک
شده است که میتوان گفت دیگر سرحدات حقیقی بین کشورها
وجود ندارد .

اختراعات و امواج صوت را دیو و غیره همه به از بین رفتن
این سرحدات کمک کرده است .

امروز دیگر نمیشود که دور مملکتی حسن و حسین کشید و گفت کاری بکار هیچکس نداریم. دردنیای امروز عده‌ای از کشورها در فکر کم‌کم کشورهای عقب مانده هستند و عده‌ای دیگر در فکر بلعیدن آن هستند و دیگر با جهل و نادانی نمیتوان مملکت را اداره کرد نتیجه اینکه دسته‌ای خواستند ایران را باین صورت اداره کنند این شد که مملکت رفت و باز برگشت مملکت در شرف از بین رفتن بوده و به پرتگاه نیستی رسید.

برای ممالک دیگر اینگونه اتفاقات کمتر می‌افتد.
اینگونه اتفاقات مختص ما است

چندین بار در اثر معجزه مملکت ما نجات یافته است آیا وظیفه ما نیست که در این باب قدری تعمق کنیم و فکر کنیم که شاید يك وقت معجزه نشود آنوقت چه باید کرد. شاید خداوند با ما بسرخشم بیاید و ما را الا بق تفضلات خود نداند و معجزه نشود مگر چند بار معجزه تکرار خواهد شد ما باید بفکر آینده باشیم و هیچوقت اجازه ندهیم که وضع مملکت بجائی برسد که احتیاج به معجزه داشته باشد. این کارها بدست شما و امثال شماست که خواهید آمد و کارها را بدست

خواهید گرفت و با تحصیلات و تجربیات خود محیط را عوض
خواهید کرد محیط دزوغ و ترور و تنبلی را به محیط صداقت
و امانت و محیط کار و فعالیت و محیط تازه ای تبدیل کنید
بخصوص شما که در آمریکا هستید و بچشم خود می بینید که
این مملکت مترقی و آباد بدست خود مردم باین مقام رسیده
است وظیفه دولت فقط اجرای قوانین و اداره امور سیاسی خارجی
و حفظ امنیت است. اداره امنیه امور بعهده خود مردم است و آنها
هستند که بقیه کارها را انجام میدهند.

شما هم باید برگردید و مملکت را در اجرای اصلاحات
کمک کنید. من نقشه های اقتصادی و اجتماعی مفصلی دارم.

۱۳ سال است که از عدالت اجتماعی صحبت میکنم البته
در بعضی این قسمتها این نقشه ها بمورد عمل گذاشته شده است
یکی از این نقشه ها نقشه ایجاد خورده مالک در ایران است که
من شخصاً شروع کرده ام و انشاء الله خواهم توانست که تا ۲۵۰
هزار نفر خورده مالک در همان املاک و اگذاری خودم داشته
باشم و با تقسیم املاک خالصه بر این عده افزوده خواهد شد

البته برای کارگرها هم کارهایی کرده ایم ولی باید
اذعان کنم که يك صدم آن کارهایی را که در نظر داشته ایم هنوز

نشده و همچنین که به تنهایی هیچکس هیچکاری را نمی‌تواند انجام دهد و بر هیچ‌مشگلی فائق نخواهد شد.

ایران و من بشما محصلین احتیاج دارد خیلی خوشوقتیم که سرپرست شما اظهار کرد که شما همه خوب کار میکنید و خوب درس میخوانید و روحاً و جسماً سالم هستید و در آینده ایرانیان را بیش از پیش سر باند و مفتخر خواهید کرد.

البته کسی مخالف با عقیده فردی و شخصی نیست عقیده هر کسی محترم و آزاد است ولی هیچگاه نباید عقیده شخصی خود را توأم با عبودیت بخارجی بکنند بیک کشور خارجی این را خیانت میگویند.

اگر کسی بکمک قوه خارجی اظهار عبودیت کرد ایرانیت خود را از دست میدهد هر فرد ایرانی باید مانند سرباز در مقابل تخطی قوای خارجی مقاومت و فداکاری کند تکلیف و وظیفه‌ها جز این نیست که اگر بخواهیم ایرانی باشیم و ایرانی باقی بماند.

باید در مقابل هر تخطی مردانه مقاومت کند و الا بحال آینده ایران خیانت کرده متاسفانه بعضی از محصلین مقیم اروپا تحت تأثیر محیط واقع شده‌اند و افکاری پیدا کرده‌اند

که تحمل آن برای هیچ ایرانی قابل قبول نیست چند وقت قبل در ایران گفته‌ام و حالا هم باز می‌گویم هر کسی که در ایران نفس میکشد و از آب و هوای این مملکت استفاده میکند و یا از آن سرزمین بهره‌ای میبرد باید نسبت بمملکت خود وفادار باشد و این اصل بسیج وجه مخالف و منافی با آزادی فردی و شخصی نیست .

صمیمیت ملت باید هر روز توسعه یابد و شدید تر شود و فقط از این راه ممکن است خطر خیانت را از بین برد و وضع مملکت امر و زبانش را قابل مقایسه نیست .

در قوای انتظامی که باید خون را بریزد و از هر وجه خاك ایران دفاع کند خائنینی پیدا شده بودند که این عده از اعضاء حزب منحلّه بودند و شاید بدانند که اولین شرط عضویت آن این است که ورقه‌ای امضاء کنند و اطاعت و انقیاد او امر خارجی راعهدہ دار شود با امیدواری که نسبت به آینده مملکت دارم انتظار دارم که شما هایش از پیش سعی کنید که در ایام تحصیل حداکثر معلومات و تجربیات را کسب کنید و حتی المقدور کارهای عملی و تجربی را هم بیاموزید .
اگر با ما شین سروکار دارید در قسمت عملی هم کار

کشته و متبحر بشوید و هر چه زود تر بر گردید زیرا ایران بشما
احتیاج دارد ایران آینده بسیار درخشان را در پیش دارد .

مقدمات اولیه بهداشتی را که انجام دهیم با اندازه کافی
دارو و طبیب فراهم کنیم و نقشه های اقتصادی و اصلاحی
ماعملى بشود بدون شك مملكت ما در ظرف بیست سال آینده
جمعیت آن دو برابر خواهد شد و آنوقت است که خواهیم
توانست بگوئیم در زمان حیات خود کاری انجام داده ایم .

در آخر عمر در پایان عمر سر بلند باشیم و بگوئیم
عمری را به بطالت و تنبلی و خدای نخواسته به بی علاقه گی
نگذرانده ایم و توانسته ایم ودیعه ای را که بدست ما سپرده
شده است بهتر و گران بها تر بآیندگان تسلیم کنیم .

البته با سرپرستی محصلین است که مراقب حال محصلین
باشد و اگر محصلینی با سختی ها و مشکلاتی روبرو شوند در
رفع آنها کمک بشود و از مرکز رفع این اشکالات بشود در
مقابل انتظار ما از شما این است که خوب تحصیل کنید و
بایران برگردید .

فرمایشات اولیه حضرت همایون شاهنشاهی در جشن
دانشگاه کلمبیا در نیویورک پس از اخذ درجه دکترا

افتخاری حقوق

۱۶ و ۱۱ ر ۱۳۳۳

آقای رئیس - بانوان و آقایان

برای من بسی مسرت است که از طرف دانشگاه
کلمبیا بدرجه دکترا افتخاری نائل شوم و اطمینان میدهم
که این افتخار را از صمیم قلب بپذیرم و همیشه آنرا محترم
شمارم.

پنجسال قبل که من برای اولین مرتبه با آمریکا آمدم
ژنرال دوايت ایزنهاور ریاست دانشگاه کلمبیا را عهده دار
بود در ضیافت ناهاری که ایشان برای من ترتیب داده بودند
ما شالوده انجمن خاورمیانه را ریختیم و در واقع این یک قدم
مؤثری بود که برای ایجاد حسن تفاهم و دوستی بین دو کشور
ایران و آمریکا برداشته شد.

بدون شك انجمن خاور میانه و مرکز مطالعات تاریخ
وزبان فارسی در دانشگاه کلمبیا در ایجاد مناسبات
حسنه و تفاهم عمیق بین مردم کشور آمریکا و خاور میانه دل
مهرمی را بازی کرده اند

در این سفر از ملاقات رئیس سابق دانشگاه کلمبیا
و شخصیت برجسته سیاسی امروزی آمریکا بسیار خوشوقتم
زیرا فرصت خوبی بدست آمده است تا من بتوانم با رئیس
جمهور ایالات متحده آمریکا تبادل نظر کنم.
پرزیدنت آیزنهاور که استعداد او در اقدام و عمل
تالی و همتائی ندارد از لحاظ معنوی هم دارای خصائص
بی نظیر و فوق العاده است

در واقع باید گفت توسعه و تکامل دانشگاه کلمبیا
که در سال ۱۷۵۴ بصورت يك كالج كوچك بنام « کینگز
کالج » تاسیس یافت و بالاخره عظمت امروز خود را بعنوان
یکی از قدیمترین و مهمترین موسسات عالی علم و دانش
و فرهنگ ایالات متحده آمریکا و سراسر جهان بدست آورد
در سایه مجاهدت و استعداد و نبوغ موسسین و مقامات
مربوطه و تمام آنهایی بوده است که از بدو ایجاد این موسسه

برای پیشرفت آن نهایت مجاهدت را میذول داشته‌اند
هیچ شك نیست که پایه يك چنین موسسه بزرگی جز بر
اساس دموکراسی و اجتناب از اختلافات طبقاتی میسر نبوده است
و بدون تردید هدف اساسی این دانشگاه که در بدو تاسیس
از طرف اولین رئیس آن یعنی سمویل جانسون تعیین گردیده
بهمان اندازه وسیع و جامع بوده است که امروز ما شاهد
و ناظر آن هستیم .

بدیهی است که اهداف معنوی ، اخلاقی و روحی هر
جامعه و رشد فکری آن‌ها در دو مؤسسه ابتدائی یعنی خانه
و مدرسه تعیین می‌گردد

وقتی که بسرزمین وسیع آمریکای شمالی نظر اندازیم
بدون شك حس تعظیم و تکریمی نسبت بروح صمیمیت و
دموکراسی و اتحاد و آزادی و نیز قدم‌های مؤثری که در
راه ترقی و تعالی برداشته شده و پیشرفت‌هایی که در زمینه‌های
علمی بدست آمده و بطور کلی از نیروی عظیم مادی و
معنوی در انسان بوجود می‌آید البته انجام چنین وظایف
و نیل به چنین اهداف معجزه آسائی تنها در سایه همکاری،
اتحاد و یگانگی و روشنی فکر کارشناسان تعلیم و تربیت

آن سرزمین و ایجاد مراکز بسط علم و دانش که امروز
دانشگاه کلمبیا پیش آهنگ و مشعلدار آنها است میسر
گردیده است

در این سرزمین مسئله تعلیم و تربیت عمومی بدون
تبعیض نژادی و مذهبی به عالیترین وجه ممکنه در دنیای فرهنگ
حل شده است در اینجا هر حقیقتی بامتد علمی و طرق عملی
آزمایش میشود .

ما ایرانیان در طول تاریخ تمدن بشری کمک زیادی
بفرهنگ و تمدن جهان کرده ایم ، نیروهای معنوی که از روح
زنده مردم باستانی ایران ساطع است تاثیر و نفوذ مهمی در
تمدن غرب داشته زیرا هر قدر یکنفر بیشتر بفلسفه و ادبیات
غرب آشنا شود بیشتر به نفوذ و اهمیت آثار ذقیمت ایران
پی میبرد . سنت دانشگاه از قرن ششم و زمان انوشیروان عادل
در ایران قوی بود زیرا در زمان این پادشاه بنای دانشکده
فلسفه و طب در جندی شاپور یکی از نقاط خوزستان گذارده
شد و یکی از مراکز بزرگ فرهنگ و آموزش گشت . این مرکز
بزرگ فرهنگ و دانش حتی تا قرن دوازدهم نیز رونق داشت .
در این دانشگاه بود که فلاسفه یونانی که بوسیله امپراتور

زوستینی از وطن خود تبعید شده بودند پناهگاهی جستجو کردند و اتفاقاً خوزستان همین سرزمین نفت خیز فعلی است . خوشبختانه دنیای غرب امروز در وضعی است که میتواند دین خود را از نظر صنعت و مهارت در خط مشی سیاست دموکراسی بشرق پردازد .

شرق امروز آنچه را که قرنهای قبل کاشته است میدرد و دنیای غرب تعهد اخلاقی خود را ادا مینماید سهم عظیم را که مردم و دولت آمریکا در استقلال و تاریخ بشریت داشته اند قابل تقدیس است در واقع امروز روز فرخنده ایست زیرا مقارن باروزیست و یکمین سال جشن بنای دانشگاه تهران میباشد و ما امیدواریم اکنون که این موسسه رشد کرده بتواند مرکز آموزش و پرورش جوانانی شود که مصمم اند در آینده خدمات ذیقیمتی را بکشور خود و جهان انجام دهند .

مادر ایران اشتیاق کامل داریم که روشهای نوین فرهنگی پزشکی و صنعتی را فراگیریم اطلاعات فنی آمریکا برای رفع احتیاجات ما ضروری است ما مصمم هستیم که از کاروان ترقی و اصلاحات اجتماعی عقب نمانیم .

صدها نفر مردان و زنان جوان ما در دانشگاههای

آمریکا تحصیل میکنند تا خود را برای خدمت بکشور خویش در رشته‌های مهم پزشکی، مهندسی، کشاورزی و اداره مشاغل مجهز سازند و برنامه اعزام محصل بخارجه که مدتی قریب ۲۵ سال است از طرف دولت ایران اجرا میشود سبب شده که چندین هزار نفر از جوانان ایرانی از دانشگاه‌های خارجه فارغ التحصیل شوند.

این مردان و زنان جوان در بیداری اجتماعی و ملی و مدر نیزه کردن ایران نقش نسبتاً مهمی بازی کرده‌اند که اثرات کامل آنرا هنوز هم نمیتوان پیش بینی کرد.

البته این امر موجب خوشوقتی است ولی احتیاجات ما هزار برابر و میزان علاقه و بی‌صبری ما بانجام اصلاحات اجتماعی بی‌حد و حصر میباشد.

هدف آنست که برای تحصیلات عالیه جوانان خود سعی و مجاهدت مبذول داریم و روشهای پیروزمندانه شمارا بکار بندیم و افراد مفید و فداکاری برای کشور خود تربیت کنیم تا آنها بهتر بتوانند بموازین و سنن تاریخی و فرهنگی خود در سراسر جهان خدمت کنند.

با توجه بشعار مهرد و کعبه علم ما مطمئن هستیم
دانشجویان جوان ما که فرصت تحصیل در این دانشگاه بدست
آورده اند نور را در آستانه این دانشگاه (کامیابا) درک کنند.
از موقع ورودم با آمریکا علاقه شدید به حفظ صلح
پایدار و امنیت و نیروی حافظ آن در سراسر آمریکا جلب
توجه مرا کرده است .

این امر میوه لذیذ چینی بنام لیتچی را بخاطر می آورد
که دارای پوست سختی برای محافظت آن میباشد . اگر
اشتیاق و علاقه آمریکا برای حفظ صلح و ارزشهای معنوی آن
را میوه لذیذی بدانیم آنوقت قدرت و نیروی آمریکا مانند
پوسته محکمی است که آن میوه را حفظ میکند و البته این
سیاستی است ایده آلیستی که در عین حال جنبه رآلیستی
نیز دارد .

این موضوع بدون شك بزرگترین عامل واحدی
است که به حفظ صلح و امنیت جهان كمك میکند .

تعالیم قدیمی مربوط بهم بستگی افراد بشر جزء ارزشهای
معنوی است که بشر از زمانی بسیار بعید که بخاطر می آید
از آنها بهره مند بوده است تنها جنك بین افراد بشر نفاق و

جدائی انداخته است . سعدی یکی از بزرگترین استادان اخلاق ایران در هشت قرن قبل راجع بهم بستگی بشر چنین فرموده :

بنی آدم اعضای یکدیگرند که در آفرینش ز یک گوهرند
چو عضوی بدرد آورد روزگار دگر عضوها را نماند قرار

جای تاسف است که گرچه افراد بشر عموماً طالب صلحند ولی برای رسیدن باین هدف راههای مختلفی میسمایند اما بدست آوردن صلح پایدار نیز مانند کسب آزادی وظایفی بر کلیه ملل ایجاد میکند .

صلح را تنها با خیال بافی ، مجامله و جمله پردازی نمیتوان حفظ کرد ، حفظ صلح فقط بوسیله انجام مسئولیتهای معنوی و مادی ناشیه از آن امکان دارد . زیرا وقتی کسی از انجام مسئولیت فرار میکند آنوقت مامسئول متزلزل شدن پایه و مبنای صلح خواهیم بود .

انجام این وظیفه و مسئولیت معنوی و مادی با تصمیم باطنی ناشی از قدرت معنوی و بهبود اقتصادی مربوطه میباشد این حقیقت در باره افراد و ملل یکسان صدق میکند . هر

جامعه‌ای که فاقد قدرت معنوی و اخلاقی باشد بسختی
می‌تواند احترام خود را حفظ کند و در صیانت صلح و آرامش
جهان مؤثر باشد.

تثبیت وضع اقتصادی ملل راه اتحاد و شخصیت آنان را
محکم نموده و بتمدن و فرهنگ جهان کمک مینماید. زیرا
ایمان راسخ حتی کوهها را هم میتواند از جای حرکت دهد
مشروط بر اینکه بایک مقصود اجتماعی مربوط باشد. تثبیت
اقتصادی و نیروی اخلاقی و سیاست لازم و ملزوم یکدیگرند
و در حقیقت آنها سنگ بنای صلح پایدار و دوام تمدن می‌باشند
آنها هدفهای توانائی هستند که باید مشترکاً دنبال شوند.
پرواضح است که مللی که در عقاید آزادیخواهی خود
ثابت و مصمم باشند و بالاخره مللی که آماده شده‌اند تا جان
فشانی و فداکاری نمایند قادر خواهند بود که بدین پایه برسند
و هنگامیکه نیروهای اخلاقی و اقتصادی ملل صلح دوست
تثبیت شود هیچ قدرتی نمی‌تواند ارکان آینده آل‌های مشترک
و وحدت آنها را متزلزل سازد. بنابراین بر ملل غرب است که
نیروهای خود را برای برطرف نمودن منابع ضعف و آشفتگی

در بین ملل صلح دوست و آزادی خواه بکار برند . ما باید از نظر روحی، اجتماعی و اقتصادی و نظامی قوی باشیم تا بتوانیم از بی حسی و ناپایداری در سیاست و اقتصاد جلوگیری کنیم . ما باید از نظر خارجی و داخلی نیرومند باشیم تا اینکه از سوسه خرابکاری داخلی که از خارج تقویت میشود بر حذر باشیم و بدین مقاصد باید از راه ترقی سطح زندگی و برطرف نمودن اضطرابات بیشمار توده های مردم رسید . من معتقدم کمکی که جهان غرب به ملل صلح دوست جهان نموده برای دفاع از صلح بکار خواهد رفت و حقاً از این بهتر کمکی ممکن نبود بتوان انجام داد .

امروز مسافتات از میان برداشته شده و دورترین نقاط جهان بهم نزدیک و مربوط شده اند و چون عروق و شریان بدن بهم مرتبط گردیده اند اکنون وقت آن رسیده است که ما از تجربیات گذشته خود پند بگیریم و به ایجاد یک محیط آمیخته با صلح و صفا بکوشیم زیرا جهان یک واحد اجتماعی است و اعضاء آن نمی توانند از هم جدا باشند .

ثبات اقتصادی و سیاسی ایران مظهر تحولات داخلی بشمار میرود و میزان کمک هایی که از طرف دول آزاد باختری

بآن کشور شده سرعت پیشرفت امور اقتصادی ایران را تعیین خواهد کرد .

ما ایرانی‌ها بسجایای معنوی و حکومت اخلاق پای بندیم و تصمیم داریم که در راه پیشرفت و تأمین صلح در جهان بوجه موثری بکوشیم .

احیاء مزایای اخلاقی و معنوی و تعمیم عدالت اجتماعی و ترمیم اقتصادیات و اصلاحات کشاورزی هدف اساسی ما را تشکیل میدهند .

هم اکنون قدمهای اولیه از طرف اداره املاك سلطنتی برداشته شده و اراضی وسیعی بین زارعین و روستائیان مستمند توزیع گردیده است .

تا امروز بالغ بر ۱۷۵۰۰۰ جریب زمین قابل کشت بین هفت هزار نفر روستائی تقسیم شده و در چند سال دیگر که اجرای این برنامه کامل خواهد شد دو میلیون جریب زمین قابل کشت بین ۲۵۰۰۰۰ نفر روستائی و زارع تقسیم خواهد گردید .

این اقدام در بهبود شرایط عمومی زندگی مردم ایران بسیار موثر شده و در ضمن سر مشقی برای ملاکین بزرگ کشور

بوده است .

در این هفته لایحه ای برای تقسیم املاك خالصه دولتی بین زارعین مستمند در مجلس شورای ملی ایران به تصویب رسید و این اقدام تکمیل برنامه هائی است که ابتکار طرح آن مرهون اداره املاك سلطنتی است و در سایه آن بتدریج میزان زمینهای که باین ترتیب تقسیم میشود مساحت زمینهای تودיעی بین زارعین دو برابر خواهد شد .

ما ایرانیها دارای حس موقع شناسی و سنتی دیرین هستیم و از الهاماتی بهره مند هستیم که از یک تاریخ پرافتخار ناشی میشود .

تکیه گاه سیاست ما عقیده راسخ مردم ایران با اصول و اهداف ملل متحد و عزم تزلزل ناپذیر ما به حفظ استقلال و حاکمیت خودمان میباشد و در اینگونه موارد هم هیچگونه گذشت و اغماضی وجود نخواهد داشت .

دستورات دین مبین اسلام مانند چراغی است که برای درك هدی خلقت که همان اصل برادری و یگانگی است فراره ما قرار دارد نیاکان مادر بیست و پنج قرن پیش معتقد

بودند که بین اهورا مزدا و اهریمن یعنی خداوند خویها و شیطان
یک مبارزه همیشگی وجود دارد که بالاخره اهورا مزدا بر
اهریمن غلبه میکند زیرا نیکی و حقیقت همیشه متوجه
آینده است در صورتیکه اهریمن با ترس و اضطراب بگذشته
می‌نگرد و بسود آنی توجه دارد .

فرمایشات اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاهی قبل از
هزیمت موگب ملوکانه از نیویورک بمقصد انگلستان
که در جرارد آمریکا منعکس گردید

۱۳۴۴ ر ۱۱ ر ۲۴

هشت هفته اقامت مادر آمریکا و محبت و میهمان نوازی
گرم و صمیمانه ای که از جانب دولت و قاطبه ملت آمریکا
نسبت بما ابراز شد خاطر ه دوستی و حق شناسی زوال ناپذیری
در قلوب ما و ملکه باقی گذاشته است .

این محبت و احساسات صادقانه نشانه وجود روح دوستی
و وحدت فکر و عقیده بین دو ملت است . ما ایرانیها آمریکا را
دوست امتحان داده و قابل اعتماد کشور خود میدانیم و معتقدیم
که آمریکا حافظ و نگهبان آزادی فردی است .
از قادر متعال مسئلت داریم که بمردم آمریکا قدرت

و نیروی بیشتری برای تقویت رفاه و سعادت ملل صلح دوست
عطا فرماید و روح نوع دوستی این ملت را که همواره مردم
آمریکا از خود بروز داده اند تحکیم فرماید و مناسبات دوستانه
موجود بین دو ملت ایران و آمریکا را مزید نماید

پیام اعلی حضرت همایونی به ملت ایران از

صدای آمریکا

۱۳۲۳ر ۱۱ر ۲۳

امتنان داریم که صدای آمریکا ما را قادر ساخته است که از مسافتات ده هزار کیلومتری به ملت خودمان درود فرستیم . در این کشور پهناور بهر جا که ما رفتیم با میهمان نوازی گرم مردم آمریکا مواجه شدیم و این محبت و میهمان نوازی نشانه احساسات صمیمانه و دوستی مردم آمریکا نسبت به ملت ایران است و این امر موجب کمال تقدیر میباشد . آمریکائیان نام ایران را با تجلیل و احترام ذکر میکنند .

هر جا که مقتضی و مقدور بود من موفقیت ایران و مقاصد و آمال ملی خودمان را شرح و بسط دادم و خاطر نشان ساختم که مصمم هستیم مساعی جمیله ای برای اصلاحات اجتماعی و تأمین رفاه و سعادت مردم مبذول داریم .

متجاوز از ۱۵۰۰ نفر دانشجوی ایرانی در این کشور

تحصیل میکنند . با غالب آنها شخصاً ملاقات کردیم و تاکیدات لازم نمودیم که تحصیلات خود را با نهایت شوق و رغبت بپایان برسانند و برای کمک با اصلاحات و پیشرفت و تعالی ایران به میهن خود بازگردند . وظیفه ما است که بدان دانشجویان خود دامن کمک کنیم و آنها نیز باید پس از ختم تحصیلات خود بایران بازگردند و دین خود را بوطن ادا کنند .

باین دانشجویان تذکر داده‌ام که صفحه جدیدی در تاریخ ایران باز شده است گفته‌ام که ما تصمیم داریم منابع زرخیز ایران را برای ترقی و تعالی مملکت و رفاه و آسایش مردم مورد استفاده قرار دهیم . تصمیم داریم با جهل و عوام فریبی ، بایأس و بدبینی ، با سستی و خدای نخواسته با گمراهانیکه ب مادر میهن علاقمند نیستند جدا مبارزه کنیم . تصمیم داریم عدالت اجتماعی و امنیت قضائی را در مملکت ایران بعد اعلای رواج دهیم .

بالاخره تصمیم داریم که ایران کهن سال و مستقل و آزاد را در زمره ممالک مقتدر و پیر و زمند متنفذ جهان در آوریم از ماست که وسایل تحصیل این جوانان و سایر جوانان ایرانی را که در خارج از کشور زندگی میکنند و به تحصیل مشغولند فراهم

نمائیم و از آنها است که با تحصیل معلومات لازمه با عزمی راسخ هر چه زودتر به میهن خود برگردند و دینی که هر میهن پرست وظیفه شناسی دارد ادا کنند . امروز عازم اروپا هستیم و بدین وسیله درود فرستاده و با تأییدات خداوند متعال قریباً بدیدار هم میهنان عزیز نائل خواهیم گردید .

فرمایشات اعلیحضرت همایونی در پاسخ بیانات >حضرت
قزو دور هوس رئیس >جمهوری آلمان
۱۳۴۳، ۱۴، ۱۵

جناب آقای رئیس جمهور، بیانات محبت آمیزی که در باره ملکه و شخص من ایراد فرمودید موجب کمال امتنان گردید احساسات صمیمانه که در این مسافرت از بدو ورود بکشور شما از طرف مقامات و مردم این کشور نسبت به ما ابراز شده علاوه بر خوشنودی قلبی هر دوی ما باعث خورسندی ملت ایران نیز میباشد.

اگر در قرون پیش شعرا و فلاسفه و علمای ایران در ادبیات و فلسفه و علوم در آلمان تأثیراتی که اشاره فرموده‌اید داشته‌اند کشور من نیز بنوبه خود در عصر جدید از علوم و فنون آلمان استفاده شایان نموده و بوسیله اعزام دانشجو که اکنون هم چندین صد نفر بکسب دانش در این کشور اشتغال دارند از موسسات علمی و فرهنگی اینجا استفاده نموده و در آینده نیز بدرجه بیشتری خواهند نمود

وهم اکنون موسسات فنی و صحتی مانند سازمان شاهنشاهی
خدمات اجتماعی که مورد علاقه و توجه خاص خود من
می باشد از وجود پزشکان آلمانی بهره هستند.

فرمایشات ملو گانه در گربلا بمنظور ایجاد تسهیلات
وسایل مسافرت زائرین و طلاب ایرانی
۱۳۳۴ر۱۳۳۱

زیارت مشاهد متبر که دلیل آشکاری برای قوت ایمان
و علاقه باطنی بشعائر دینی و مقدسات میباشد و زائرین برای
اینکه بیکی از بزرگترین آمال و هدفهای باطنی و روحی و
معنوی خود برسند حاضرند با سختی و مشکلات مسافرت
طولانی را از اقصی نقاط کشور متحمل گردند و وظیفه
مأمورین ایرانیست که مراقبت کامل در تسهیل کار و انجام
مراجعات آنها داشته باشند و در هر پیش آمد و مشکلی بآنها
کمک و مساعدت بنمایند .

اهمیت مدارس دینی بسیار زیاد است . این مدارس
منشاء خدماتی بزرگ بعالم اسلام بوده و علمای بزرگی بجامعه
اسلامی تحویل داده اند . بسیار مسروریم همه ساله عده
قابل توجهی باین مدارس داخل و پس از تکمیل دوره های

علمی خارج میگردند و خوشوقتیم که عده زیادی از طلاب علوم دینی ایرانی در این مدارس تحصیل میکنند و پیشرفت زیادی نائل شده صاحب معلومات ممتاز در رشته های مختلف علوم دینی میباشند و همه ساله جمعی از آنها بمیهن خود ایران برگشته و بخدمات دینی که هدف و مطلوب اصلی آنها بوده میپردازند .

زحمات و مصائبی که اینطبقه در انجام تحصیلات طولانی و مقدس خود متحمل میگردند و بارشاد و هدایت مردم می پردازند مورد توجه و علاقه مخصوص ما است ، وظیفه اصلی و فوری دولت و مأمورین است که هرگونه کمک را برای تأمین آسایش و رفاه حال و خیال این طلاب علوم دینی بخانواده آنها بنمایند . بطوری که اطلاع حاصل کرده ایم اخیراً در جوار صحن مطهر حضرت امیرالمومنین (ع) مدرسه بزرگی برای اقامت و تدریس طلاب علوم دینی ساخته شده است و احداث اینگونه مدارس برای تأمین آسایش و رفاه طلاب و خانواده آنها کمک بسیار موثری است و دستور خواهیم داد هر کمکی که ممکن است برای اینگونه مدارس از طرف دولت ایران بعمل آید .

پیام نوروزی شاهنشاه
فروردین سال ۱۳۳۴

نوروز باستانی را که یادگار ملیت کهن فرونشانه دانش و تمدن نیاکان ماست بشما تبریک میگویم . بشما ملتی که بر اثر مجاهده و فداکاری ، امروز در دنیا مقام و منزلتی ارجمند بدست آورده و مورد تکریم جهانیان واقع گشته اید ملتی که در اثر حس شدید میهن پرستی و غرور آزادی بدون مواضعه و مشاوره قبلی در یکروز و یکساعت یکدل متحد پیاخواسته و استقلال و حیثیت خود را از خطرترین سانحه نجات بخشیده است . بلی اهل جهان بمردم عزت طلب و صاحب اراده احترام میگذارد و کشوری را که با آزادی و سرافرازی خود علاقه و ایمان دارد به حساب می آورد من در این سفر بنمایندگی شما همه جا از این تجلیل برخوردار بودم و از شما سپاسگزارم . امیدوارم که سال نوبر هم میهنان عزیز فرخنده و مبارک بوده و سعادت و موفقیت های بزرگی برای این ملت شریف در برداشته باشد .

بیانات ملو گانه خطاب به نمایندگان مجلس سنا در
مراسم هید نوروز در کاخ گلستان
۱۳۴۴ ار ۱

از تبریکات آقایان سناتورها ممنونم و بنوبه خود
این عید بزرگ مذهبی و سال جدید را به آقایان تبریک
میگویم تقارن دو عید بزرگ را بفرمانیک گرفته و امیدوارم امسال
باموفقیت و پیشرفت‌های کامل در هدف‌های ملی و مذهبی توأم باشد.
سال گذشته باموفقیت‌های قابل توجهی به پایان رسید
و توانستیم برای کشور اساس محکم و استواری پی‌ریزی
نمائیم خوشبختانه لانه جاسوسان و بیگانه پرستان کشف
گردید و اقداماتی صورت گرفت که دیگر کسی راجرت
خیانت به میهن و مملکت نخواهد بود. اکنون برنامه‌های
وسیعی چه از لحاظ اجتماعی و چه از لحاظ امور عمرانی در
پیش داریم که باید بدون وقفه بمورد اجرا گذاریم. بر شما
آقایان نمایندگان است که پس از تعطیلات بلافاصله دست
بکار شده و ظایف خطیر قانونگذاری خود را انجام دهید
خدمات آقایان در گذشته شایان کمال تقدیر است امیدواریم
در آتیه هم بتوانیم همین نظریه را تاکید نمائیم.

فرمایشات ملو گانه خطاب بنمايندگان مجلس شورای
ملی در مراسم عيد نوروز در گاخ گلستان
۱۲۴۴ ۱۲۱۱

از تبریکاتی که اظهار داشتید ممنون هستم . به
آقایان باید سه تبریک بگویم اول تبریک عيد بزرگ مذهبی
که در واقع روز نجات بشریت از وادی ظلمت و تاریکی بود
و ما با پیروی از تعلیمات عالیہ پیغمبر اسلام همواره در خدمت
خلق و رضای خالق کوشا بوده ایم .

دوم تبریک عيد باستانی و روزی میباشد که از
نیاکان ما باقی مانده شاهد عظمت و افتخار سرزمین ایران
بوده و وظیفه هر ایرانی است که در تجدید افتخارات
گذشته و برقراری يك آینده توام با آسایش و رفاه کوشش
و جدوجهد نماید .

تبریک سوم بمناسبت اقدامات وطن پرستانه آقایان
در دوره قانون گذاری کنونی میباشد .

آقایان هر موقع که مصالح عالیه مملکت ایجاب نمودتوانستید فوراً آنرا تشخیص دهید و وظایف قانونگذاری و مسئولیتی که در مقابل ملت ایران تقبل نموده‌اید بنحو احسن انجام دهید .

این مجلس از لحاظ کار و عمل موجب افتخار ادوار قانونگذاری گذشته میباشد تقارن دو عید رانیز بقال نیک گرفته امیدوارم در سال جدید کلیه اصلاحات اساسی با موفقیت انجام پذیرد و باشالوده‌ای که در سال گذشته برای کلیه امور مملکت برقرار کرده‌ایم موفق شویم که پایه این کشور را چنان بنیان گذاریم که در طول زمان و گذشت ایام در مقابل تصادفات و اتفاقات خللی بدان وارد نگردد و حوادث روزگار در روش و پیشرفت آن تغییری ندهد . منابع طبیعی ما فراوان است و استعدادهای نهفته مردم ما سرشار و آقایانهم که نماینده این مردم هستید علاقمند ، لذا جای کمال خوشوقتی و امیدواری است که در پرتو توجهات الهی سال جدید قدمهای بزرگی در راه عظمت و سربلندی ایران و ایرانیان برداشته شود .

پیام شاهانه به اهالی خوزستان

آبادان ۵ اردیبهشت ۱۳۳۴

دو سال و سه ماه پیش بخطه تاریخی خوزستان و شهر عزیز آبادان مسافرت نمودم و درمن اثر بسیار عمیق باقی گذاشت. بخطه ای پا گذاشتم که مردم آن از احساسات باک و وطن پرستی و از اظهار لیاقت بهیچوجه مضایقه نمیکردند و ضمناً بخطه ای پا گذاشتم که هروجب آن معدنی از ثروت و منجمله از ذخایر گرانبهای نفت و هم چنین هروجب از خاک آن ازادوار پر افتخار تاریخی ایران حکایت میکرد.

درقیافه های شما، در صحبتها با شما میدیدم دو چیز میخواهید. یکی اعتلای نام ایران و دوم آبادی و ترقی این استان و قدم نهادن در راه پیشرفتهای اقتصادی و صنعتی.

برای خاطر شما در بدو امر فرد فرد ایرانیان قیام کردند بیست میلیون جمعیت ایران با روح و قلب دنبال منافع و امیدهای شما بودند. بخاطر دارم موقعیکه همه و

خود من در راس قوای مملکتی برای هر گونه فداکاری در راه
انجام آمل و آرزوهای ایرانیان حاضر بودیم . متأسفانه
اتفاقی که نمی‌بایست بیفتد افتاد

کسانی که خود را بانی و حافظ منافع شما میدانستند
شمارا فراموش کردند و فقط بفکر خودشان افتادند و
گفتند که نفت نمی‌خواهیم ، در چاه‌ها رامی‌زدیم ولی خودمان
در مسند کار و آرزوهای انسانی خودمان باقی می‌باشیم .
بدبخت اشخاصی که فکر می‌کنند در ویرانه مثال بقعه
میشود خوابید و زمامداری کرد و بیست میلیون جمعیت را
قربانی نمود و حتی قادر بشوند که آنها را اسیر هر بیگانه‌ای
بنمایند .

لیکن این باره ، همان طوریکه شخصاً در مدت ۱۳
سالی که زمام امور را دارم بچشم خود مشاهده کردم این
بار نیز مثل دو مرتبه قبل از آن ، باز خدای ایران آن قدرتی
که همیشه در آخرین لحظه شما ایرانیان را از مرحله ننگ
و نیستی نجات می‌دهد بار دیگر دست خود را از آستین
در آورد ، در یک روز و حتی در یک ساعت معین میتوان گفت

بیست میلیون جمعیت ایران مثل يك فرد واحد دست رد بر سینه اجنبی پرستان گذاشت و نشان داد که نه تنها میخوایند زنده و مستقل باقی بمانند بلکه با آبرو و حیثیت و شرافت زندگی کنند .

همان حرکت شما کافی بود که نه تنها آن خطر حتمی را بر طرف کند بلکه آینده ایران را در همان موقع با افتخار هر چه بیشتر ترمیم نماید . همان ساعت معلوم بود که ملت ایران نه فقط از بین رفتنی نیست بلکه درخشانترین آینده ها در مقابل او است

کارهایی که بعد از آن روز انجام گرفت الهامی بود که ما از شما اهالی این خطه و ملت ایران گرفتیم .

اگر توانستیم منافع ملت ایران را حفظ و به بهترین وجهی که ممکن بود بسامان برسانیم برای اطمینانی بود که بروحیه و اخلاق پسندیده شما داشتیم . و ضمناً بسوابق ممتد مبارزه ای که شما با سخت ترین شرایط برای حفظ منافع خود کرده بودید داشتیم و با همان ایمان بعد از مدت ها صحبت و مذاکره توانستیم با انجام دادن آرزوی دیرین ایران

صنعت نفت ملی شده را با آبرومندی و حیثیت هر چه تمامتری
بجریان ببیند ازیم و دو مرتبه بازارهای دنیادر اختیار ما قرار
گیرد .

دیگر هیچوقت درمخیله کسی خطور نخواهد کرد که
مردم این ممالکت از فقر و بدبختی و برای آرزو و هوسهای
عده ای روی زرخیزترین کارهای دنیا به بیچارگی و مذلت
تن در دهد بلکه در آینده میتوانیم این نوید را بدهیم که نه فقط
نفت ایران بوسیله شرکتهائی که عامل ما هستند و از طرف ما
کار میکنند بدنیا خواهد رفت ، بلکه کشتیهاییکه مال
ایران و متعلق بایران خواهد بود بیاری خداوند متعال نفت
ایران را به بازارهای دنیا عرضه خواهد کرد

از قدمهای اولیه که برای رفاه حال شما برداشته میشود
همین تعیین حداقل دستمزداست که لابد بزودی ابلاغ آن صادر
خواهد شد ولی این همانطوریکه گفتم از قدمهای اولیه است
اقدامات وسیع دیگری در نظر است که هر سال بیشتر
و بطور کاملتری بمرحله اجراء درخواهد آمد و آبادان شما

و خوزستان نه فقط از بهترین استانهای این کشور خواهد بود بلکه نمونه‌ای از ترقی و تمدن و پیشرفت این خطه از دنیا خواهد شد

با آغاز این سال که مصادف با مبعث حضرت ختمی مرتبت است، ضمناً آغاز فعالیت مجدد اراضی نفت خیز میباشد بنوبه خود بهترین تبریکات خود را بعموم شما ابلاغ میکنیم و امیدواریم همه در پناه خداوند متعال با فعالیت هر چه بیشتر و با حفظ احساسات میهن پرستانه‌ای که همیشه داشته‌اید بهترین سالها را آغاز کنید و آرزوهای دیرینه عمومی راهر سال بیشتر و بهتر انجام بدهید و برای آیندگان بهترین سرمشق و رأیت میهن پرستی باشید خدا پشت و پناه همه شماها .

فراه‌باشات اولی حضرت همایون شاهنشاهی خطاب به اعضاء

فراگسیون مساوات مجلس شورای ملی

کاخ مرم ۳۱ ر ۱۳۴۴

در هر اجتماعی چند نفری ممکن است هم آهنگی
با اکثریت نداشته و بوظایف ملی خود آشنا نباشند ولی
در هر حال عقیده و آراء اکثریت مناط عمل است و مجلس
هیچ‌دهم واجد چنین اکثریت آشنا بوظایف خود میباشد.
به آینده کشور خوشبین هستیم زیرا سیاست خارجی
ما بر اساس بسیار استواری نهاده شده است. ما بادیای
غرب و جهان آزاد دوستی داریم.

در سیاست داخلی هم زحمات و مبارزه ما هم با کمونیسم
و حزب منحلّه توده و احزاب و دسته‌های محزب و اخلال‌گر
به نتیجه رسیده تشکیلات و سازمان آنها متلاشی گردید
سران و سر دسته‌هایشان توقیف و بمجازاتهای قانونی محکوم
شده‌اند و دیگر سیاست خارجی در امور داخلی ما رخنه
نخواهد کرد.

مبارزه دیگر با مصدقیها است که تصور مینمایم به نتیجه رسیده باشد زیرا دیگر کمتر کسی دنبال راه او می‌رود بعلاوه ما مشغول کارهای اساسی و اصلاحی مملکت هستیم وقتی این کارها اصلاح شد و مردم کار دیدند بهتر راضی میشوند. هم‌چنین مبارزه با فساد و رشوه خواری و سرکوبی متعديان و زورگويان و تبه کاران بشدت ادامه پیدا میکند و اصلاحات در کلیه شئون مملکت بسط و توسعه می‌یابد چون تسامح در انجام اصلاحات موجب بروز عدم رضایت اهالی میگردد و بایستی بهر کیفیتی که میباشد اقدامات اصلاحی را شروع کرد تا عدالت اجتماعی در کشور مستقر شود و تمام افراد مردم از وضع خود راضی و خوشنود شوند.

هزینه زندگی بایستی پائین بیاید تا رفاه و آسایش طبقات متوسط فراهم گردد در این مورد نباید هیچ غفلت و مسامحه نمود چون برنامه‌های عمرانی بتدریج بجریان می‌افتد و آثار و نتایج آن بمرور بظهور میرسد و در نتیجه قوه خرید مردم زیاد میشود و زندگی گران میگردد و از حالا باید کوشش نمود تا آن روز بتوان لااقل قیمت‌ها را بر پایه امروزه نگاهداشت.

البته در اجرای این برنامه‌ها مجلس شورای ملی هم سهم بسزائی دارد ولی باید عموم مردم اصلاح طلب دست بدست هم بدهند تا آسایش ملت ایران فراهم شود .
از بیانات صادقانه‌ای که حاکی بر فعالیت مثبت یکدسته پارلمانی است خوشوقتم زیرا تا بحال امیدوار بودم حالا بیشتر امیدوار گردیده‌ام . زیرا همین طرز تفکر مثبت و عملی دسته‌جات موثر در شئون مملکتی است که مرا کاملاً امیدوار به پیشرفت ایران بسوی تکامل و حصول موفقیت می‌نماید .

البته فراکسیون مساوات سهم بسزائی در اصلاحات مملکتی داشته‌ودارد . امیدوارم خط مشی مثبت و عملی شما باعث تقویت و پیشرفت نقشه‌های اصلاحی کشور شود .
باید حقوق مردم حفظ شود از اینگونه سوء استفاده‌ها جلوگیری شود بهر يك از این جریانات غیر مطلوب که رسیدید فوراً گزارش دهید اقدام موثری خواهد شد ما باید کاری کنیم که در این مملکت قانون حکومت کند . اگر ما هر هفته يك کار اصلاحی بکنیم به بینید تا چه اندازه موفق میشویم .

فرمایشات اهل حضرت هما یونی به مناسبت شرفیابی
گمیسبون اصلاح داد گستری به پیشگاه شاهانه

۱۳۳۴ ر ۲۱

از چندی پیش اطلاعات و شکایاتی درباره داد گستری
و سایر ادارات رسیده بود که حاکی بر عدم رضایت مردم از
این دستگاه‌ها می‌باشد، نظر باینکه دولت فعلی آماده انجام
اصلاحات می‌باشد و مبارزه با نادرستی را شروع کرده لذا
برای انجام این نظریات و اجرای عدالت احتیاج بداد گاه‌های
مرتب و قضات درستکار داریم تا به کیفر خواست مجرمین
در حد اقل مدت رسیدگی شده و آنان را تعقیب نمایند و بظلم‌هایی که
بمردم میشود با رعایت عدالت رسیدگی شود و بدینوسیله
خطا کاران از اجرای قانون عبرت بگیرند

برای انجام این منظور از آقایان دعوت شده است
هر نظری برای اجرای اصلاحات در داد گستری دارند بدولت
تذکر دهند تا مورد توجه قرار گرفته و بموقع اجرا

گذاشته شود .

مجلسین سنا و شورای ملی نیز برای همکاری آماده
است و آقایان میتوانند با کمک مجلسین هر گونه قوانینی
که برای اصلاح دادگستری ضروری بدانند تهیه نموده و پس
از تصویب بموقع اجرا بگذارند

فرمایشات اعلیٰ حضرت هما یونی در پاسخ هرطن تنبیت
رئیس مجلس شورای ملی هنگام نزول اجلال
موکب ملو گانه به شیراز

۱۳۳۴ ر ۳ ر ۳

از ورود بخاك باستانی و پر افتخار فارس مسرور
هستیم خاطرات عظیم گذشته و تمدن باستانی ما عموم
هموطنان عزیز را تشویق میکند و ما سعی خواهیم کرد افتخارات
گذشته را بدست آوریم و با سر بلندی و خوش بختی و نیکنهای
در دنیای تمدن امروز قدم برداریم .

استعداد این سر زمین زیاد است و اگر در آتیه که
همه در راه آن خواهیم کوشید برای مدت مدیدی در این
استان امنیت برقرار شود و دست گردنکشان و یغماگران
کوتاه گردد ترقیات زیادی در این منطقه مشهود خواهد
شد .

خداوند متعال همه گونه استعداد در مردم وطن پرست
این سرزمین اعطا فرموده و امیدواریم با اقدامات سازمان بر نامه
و جلب سرمایه های داخلی و خارجی بتوانیم در اندک مدتی این
این استان زرخیز را بترقیاتی که حقاً به این محقق است
برسانیم .

پیام اعلیٰ حضرت همایونی خطاب به اهالی فارس به مناسبت
افتتاح کارخانه سیمان فارس و بیمارستان نمازی
۱۳۳۴ ر ۳۸

ما وعلیاحضرت ملکه به صمیمیت و احساسات بی
آلایش مردم شیراز سابقه داشتیم و در این سفر هم که برای
مشاهده حال و وضع مردم شیراز و تشویق از کارهای خیر
جناب محمد نمازی و افتتاح کارخانه سیمان آمدیم همان
احساسات صمیمانه که فکر میکردیم ملاحظه نمودیم خاطره
این ابراز احساسات را که نمونه علاقه قلبی و باطنی شما
فرزندان گرامی میهن است در قلب خود جای داده رضایت خاطر
خود وعلیاحضرت ملکه را بدینوسیله اظهار میداریم .

ما بوجود و سعادت فرد فرد هموطنان همواره علاقه
مخصوص داشته ایم و داریم و انتظار داریم که از این توجه و
علاقه مخصوص ما استفاده کامل بنفع مردم و مملکت بشود
و هر یک از شما بنوبه خود در مبارزه با فساد و از میان برداشتن
افکار مسموم بکوشید و برای پیشرفت کارهای فرهنگی و

اقتصادی و کشاورزی و صنعتی و بهداشتی خود از هیچ نوع
کوشش و حتی فداکاری خودداری ننمائید تا خیلی زودتر
بسر منزل هدف مقصود که سعادت مردم و سر بلندی میهن
است برسیم .

من امیدو بلکه یقین دارم که استان فارس و فارسیمان
آینده سعادت مند و درخشانی را در پیش دارند و ملت ماعظمت و
افتخارات باستانی خود را همراه با وسائل امروز جهان بدست
خواهد آورد .

زحمات و خدمات نیروی انتظامی و کارکنان بنگاههای
خیریه و فرهنگی و کشاورزی و بهداشت و اقتصادی مورد
قدردانی ما است و همانطور که مشاهده و احساس میکنید
مانیز از تقویت و هدایت شما بهیچ وجه دریغ نخواهیم کرد .
خوشبختی و سر بلندی همه هموطنان را از خداوند
لایزال خواهیم .

فرمایشات اعلیحضرت همايونی خطاب به نمایندگان

مجلس شورای ملی در شرفیابی کاخ صدر آباد

۱۳۳۴ ر ۳ ر ۲۴

هر چند وقت یکبار لازم بود تماسی با آقایان حاصل شود اگر خاطرتان باشد در آخرین بار از رویه آقایان در مجلس ابراز رضایت و خوشوقتی نمودم . زیرا آقایان در گذشته با حسن تشخیص و ظایف نمایندگی خود را انجام دادند . اکنون تعطیلات تابستان در پیش است میل دارم نکاتی زابه آقایان تذکر داده باشم تا قبل از اینکه سال اول اجلاس به پایان پذیرد چند لایحه اساسی که در جریان میباشد مورد تصویب قرار گیرد .

یکی از آن لوایح لایحه فروش خالصجات دولتی میباشد هنگامیکه در مسافرت آمریکا بودم اطلاع پیدا کردم که این لایحه تصویب شده است لیکن متاسفانه تاکنون بدولت ابلاغ نشده چون لایحه بسیار مفیدی است

برای مردم و مملکت و مورد علاقه طبقات مختلف مردم هم
میباشد شایسته است که هرچه زودتر به تصویب برسد .
لایحه دیگر مربوط به مالیات بر درآمد میباشد . این لایحه
مهم و اساسی همان عدالت اجتماعی را که سالیان دراز از
آن صحبت میکردیم و همه مردم کشور ما در انتظار آنند
تا اندازه‌ای تأمین خواهد کرد .

این لایحه بار سنگین مالیات را از دوش طبقه سوم بر
خواهد داشت و متناسب در آمد افراد مالیات بر آنها تعلق
خواهد گرفت و همان آرزوی تعدیل ثروت که عموم انتظار
داریم انجام بگیرد . با تصویب و اجرای این لایحه صورت
خواهد گرفت بنابراین بعموم آقایان تأکید مینمایم که قبل
از تعطیل تابستان با دقت و مطالعه لازم تصمیم قطعی نسبت
به تصویب آن اتخاذ نمایند .

لایحه دیگری است که آنهم اهمیت بسیار دارد و
مربوط به سازمان برنامه میباشد و اساس کارهای عمرانی
کشور بآن ارتباط و پیوستگی دارد . این لایحه نیز بنظر من
بمورد است که آقایان قبل از تعطیلات تصویب نمایند که

کارهای عمرانی مملکت به تعویق نیافتد .

همچنین لایحه اراضی هوات، تا با تصویب این لوایح و خدمت بمردم این مملکت انشاءالله نام این دوره تقنینیه در تاریخ مشروطیت با افتخار و سر بلندی ثبت شود اما نظریات دیگری که تازگی میشنوم بعضی نشریات که نام راه فلان و نهضت و مقاومت گاهی دیده میشود .

درست است که اینگونه نشریات اغلب چیزهای مضحکی است و مندرجات آنها هم بسیار بچه گانه است لیکن در اینجا این سؤال پیش می آید که چرا ما دنبال نهضت عمیق و ریشه داری که از عهد داریوش وجود داشته است و بارها بصورت های افتخار آمیزی ظهور نموده است نرویم و به نفع مردم استفاده نکنیم ، چرا از نیروی این نهضت ریشه دار که جنبه ناسیونالیستی و نیرومندی دارد و برای ریشه کن کردن

فساد موثر است استفاده نکنیم .

کسانی که میخواستند از نهضت ملی مردم ایران بنفع شخص خود سوء استفاده کنند و کشور ما را در نظر خارجی ها بدنام سازند و به بستگان خود جواز بدهند خود از بزرگترین مخالفین نهضت حقیقی ملت ایران بودند کسانی

که حتی میخواستند جلو مرا بگیرند تا املاک خودم را در میان کشاورزان تقسیم نکنم . کسانی که از اقدامات اساسی بنفع طبقات محروم و ضعیف خودداری میکردند و حتی مانع میشدند ، طرفدار نهضت ملی نبودند و مخالف آن بودند زیرا نهضت حقیقی ملی جز در جهت منافع توده مردم و طبقات زحمت کش نمی تواند باشد. کسانی که خدمت گذاران اجنبی ، آنها را دوستان خود خطاب میکنند هرگز نمی توانند خدمتگذار صدیق ملت ایران باشند .

آیا بنظر شما نهضت حقیقی این نیست که بافساد مبارزه شود ، جوازبازی از میان برود ، عدالت اجتماعی تأمین گردد آیا نهضت حقیقی این نیست که باخدمت گذاری بمردم و فراهم کردن وسائل سعادت آنها محیطی بوجود آید که دیگر کسی بفکر خطاکاری نسبت به مملکت نیافتد .

آقایان نمایندگان میتوانند با کمک برنامه های اصلاحی دولت جواب قطعی بدشمنان استقلال مملکت و خازهای راه سعادت مردم بدهند و با وحدتی که در میان مردم ایران برای سر بلندی مملکت هست انشاءالله ایران در میان کشورهای جهان مفتخر و سر بلند زیست خواهد کرد .

بدیهی است که من از این مجلس رضایت دارم و میدانم که در این دوره کارهای مهمی انجام شده و بهمین جهت هم امروز آقایان در اینجا اجتماع کردند و اما در مورد تبلیغات و نشریات آن عده، درست است که وظیفه دولت میباشد که جلوگیری کند و حقایق را برای مردم روشن سازد ولی نمایندگان همه باید در این زمینه وظیفه‌ای را که بعهده دارند انجام دهند و از روشن کردن حقایق خودداری ننمایند.

درست است که این عده بشخص من خیلی بد کردند ولی من گذشت دارم و در مورد بدی‌هایی که بمن کردند فراموش کردم.

فرمایشات ملو گانه خطاب به سنا تورها در شرفیابی

کاخ سعدآباد

۱۳۳۴ر۳ر۳۰

شنیده‌ام که در مجلس سنا وحدت کامل حکمفرما است و هیچ‌گونه کدورت و دودستگی بین آقایان نیست و این باعث نهایت خورسندی و مسرت من است که آقایان در کمال وحدت و صمیمیت بعضلات و مشکلات مملکت رسیدگی میکنند.

وضع مملکت ما امروز طوری است که باید چند چیز حتماً و بدون فوت وقت در آن عمل و اجرا شود و تا انجام این کارها نیز هر گونه اقدام اصلاحی و عمرانی بی‌فایده است و این چند مسئله عبارت هستند از تعدیل ثروت، تصویب لایحه جدید مالیات بر درآمد، بالا بردن سطح زندگی مردم، مبارزه با فساد، تصویب لایحه صدی بیست سهم کشاورزان و آقایان باید این لوایح را لوایح مترقی برای این ملت و افراد این کشور بدانند و برای تصویب این

لوایح مترقی هر چه بیشتر و سریع تر اقدام نمایند .
یقین داریم که باتصویب اینگونه لایحه‌ها و انجام این امور
نه تنها مشکلات عمومی مملکت و مردم حل خواهد شد بلکه
مملکت رو به ترقی و سعادت خواهد رفت و عدالت اجتماعی
و رفاه و آسایش جامعه که در هر حال و در هر زمان مورد
توجه ما بوده است تامین شده است اینکه آقایان نمایندگان
مجلس سنایز باید با همکاری نمایندگان مجلس شورای ملی
باتصویب اینگونه لوایح و تأیید اقداماتی از این قبیل که
دولت مینماید موجبات فراهم شدن این آرزوی دیرین ما را
فراهم نمایند و در اسرع وقت اقدام به تصویب و گذراندن
آنها بنمایند .

لایحه جدید مالیات بر درآمد بسیار خوب تنظیم شده و
باتصویب آن بار سنگین مالیات از دوش طبقه بی‌چین برداشته
خواهد شد و ثروتمندان مجبور بدادن مالیاتهای واقعی خود
خواهند شد بنابراین وظیفه آقایان است که آنچه از این
لایحه رامیتوانند و با قانون مطابقت مینمایند در کمیسیون
مشترك بگذرانند و آنچه هم که نمیشود و نمی توان آنرا در
کمیسیون‌ها رسیدگی و تصویب کرد باید بدولت ابلاغ شود

که آنها را به مجلس تقدیم نمایند تا از طریق طرح در مجلسین تصویب و به مرحله اجرا و عمل گذاشته شود .

ما از طرف کار مجلسین رضامندی کامل داریم و مخصوصاً اینطور که دیده و شنیده ایم کارها و لوازم در مجلس سنا معطل نمیگردد و در اسرع اوقات تحت رسیدگی و اظهار نظر قرار میگیرد و از این بابت اشکالی در کارها نیست ضمناً آنطور که در قانون تصریح دارد تعطیلات تابستانی مجلس نزدیک است مطلبی که مورد توجه ما است این است که مجلسین کاری کنند که تعطیلات خود را با هم تطبیق دهند که در یک زمان هر دو تعطیل کرده و بعد شروع بکار نمایند که کارها از تصویب یکی از مجلسین که میگذرد بخاطر تعطیل مجلس دیگر معطل نگردد این مطلبی است که مورد توجه مخصوص ما میباشد و بهتر است این مسئله مورد توجه مخصوص هنگام شروع و خاتمه تعطیلات قرار گیرد .

فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمناسبت

جشن فارغ التحصیلی افسران دانشگاه جنگ

۱۳۳۴ر۴۲۴

موفقیت جدید را در رشته تحصیلات عالی نظامی
بفارغ التحصیلان این دوره تبریک میگویم . مطمئن هستم که
با کسب معلومات جدید بیش از پیش خواهند توانست
با بالابردن سطح معلومات نظامی با ارتش همکاری
و کمکهای فراوانی بکنند .

امیدوار هستم در آینده ارتش ایران بهمان اندازه ای
که مملکت ایران در دنیا اهمیت بیشتری کسب میکند
قدرت بیشتری و تجهیزات کاملتری را بدست بیاورد و
همیشه مانند یک واحد مجهز و مکملی برای انجام وظیفه
اساسی خود که حفظ مرز و بوم این مملکت است قادر
باشد .

عموم ملل دنیا طالب صلح میباشند ما هم در زمره
مللی هستیم که برای حفظ صلح و آرامش دنیا میکوشیم ولی از

.....

وظیفه مقدس خود که حفظ و حراست نغور و حدود کشور عزیز
است آنی فروگذار نمیکنیم و وظیفه ما است که برای فرا گرفتن
تعلیمات عالی به نظامی با تمام قدرتی که داریم بکوشیم تا از حیث
فرا گرفتن تعلیمات نظامی و تکمیل تجهیزات قدمهای موثری
برداریم تا برای انجام مأموریت مقدس خود مجهز و آماده و
مربیا باشیم .

بیانات شاهنشاه به مناسبت جشن مشروطیت (آغاز
پنجاهمین سال مشروطیت در هرات بهارستان)
۱۳۴۴ ر ۵ ر ۱۴

آغاز سال پنجاهم مشروطیت را به هم میهنان عزیز تهنیت
میگوئیم و بروح پرفتوح قائدین این اساس و روان فرخنده
فدائیان راه آزادی و استقلال درود فراوان میفرستیم .
مشروطیت ایران فرشته ایست که در تأثیر حوادث
زخم بسیار دیده لیکن بخواست خداوندی همواره میهن ما را
به نیروی شهرپر توانای خویش بسوی ترقی و تعالی سوق میدهد .
از خوشبینی و بدبینی واجبتر واقع بینی است برای
اینکه ثمره و قدر این تحول عظیم را بشناسیم باید وضع کشور
را در زمان قبل از مشروطیت دیده و شنیده باشیم تا بدانیم
که با وجود نقائص و موجبات عدم رضایتی که هنوز در کار
داریم تصور احوال آن زمان چه اندازه مایه تأثر و ملال است
ناچار در دوره مشروطیت اشتباهات و غفلتهایی واقع شده و
اتفاقات شومی ما را از پیشرفت مانع بوده لیکن آنچه در این

نیم قرن از ترقی نصیب ما گشته مرون مشروطیت و نمایندگان ملت است نه بگمان بعضی نتیجه سیر طبیعی مدنیت. زیرا امکان است کشوری مدتها در يك حال بماند و حتی گاه حرکت قهرائی داشته باشد .

ترقیات و تعولاتی که بدست قادر پدر تاج دار ماصورت گرفت از اثرات مشروطیت بود اگر چه حوادث غیر منتظر که چندی سیر سریع این ترقیات را متوقف نمود اینک که افق روشنتری پدیدار است بر ما ممکن است که دنباله آن جدیت خستگی ناپذیر را بگیریم تا میهن خود را بسر منزل مقصود برسانیم . بر هر فردی از فرزندان نجیب ایران فرض است که در حدود توانائی خود در این مجاهده شرکت داشته باشد لیکن بر آنان که دارای قوای معنوی و مادی بیشتری هستند واجب است که در ایجاد کار و تولید ثروت و کمک با اصلاحات اجتماعی اهتمام زیادتری بعمل بیاورند .

باعث کمال خرسندی و قدردانی ما است که مصادف با این جشن نمایندگان مجلس زحماتی متحمل شده و بوضع قوانین مفیدی موفق گشته اند انتظار داریم که در آینده نیز باین روش ادامه داده و پیوسته توفیق بیشتری حاصل کنند.

از دولت می‌خواهیم که در تهیه طرح‌های عمرانی و وسائل
تأمین عدالت اجتماعی و رفاه آسایش عمومی و اجرای قوانین
از هیچ‌گونه اقدامی خودداری ننمایند

بقای مشروطیت ایران را از خداوند متعال خواستاریم
و عنایت الهی را پشتیبان کار و کوشش هم‌میهنان عزیز قرار می‌دهیم

فرمایشات پهلوان گانه خطاب بملت ایران بمناسبت روز قیام

ملی ۲۸ مرداد

۱۳۴۴ ر ۵ ر ۲۸

بروان شهیدای قیام بیست و هشتم مرداد درود میفرستیم و اینک با شما به احترام آن ارواح سعیدیک دقیقه سکوت میکنیم.

روز تاریخی را از اینجهت بیاد میآورند که آگهی و انتباهی دربردارد. واقعه بیست و هشت مرداد حاکی از این است که اگر ملت ایران با صبر و حوصله هر نظر تازه و اظهار خدمتی را مورد توجه و دقت قرار میدهد عاقبت بحقایق پی میبرد و مدت زیادی گول عوام فریبی و مواعید دروغ را نمیخورد و این خودباید برای عوام فریبان و ریاکاران موجب تنبیه باشد.

این روز تاریخی بار دیگر ثابت کرد که حق آزادی درملت ما چنان حکم فرماست که بمحض احساس هر خطری که باستقلال کشور آسیب برساند همگی یکدل و یکزبان برمیخیزند و موجب فساد و خطر را هرچه باشد از میان

بر میدارند چنانچه در روزهای ۲۵ تا ۲۸ مرداد شمشیر قاطعی که سالها بدست خائنین زهر آلوده میشد و برای دو نیم کردن و گسستن ایران آماده بود با قیام جوانان مردانه فرزندان رشید ایران بر پیکر خود خائنین وارد آمد و خیال خام بدسگالان و تبه کاران را نقش بر آب کرد.

ملتی چنین هوشیار و دلیر که بدون مواضعه قبلی یکروز در سراسر کشور قیام کند و نقشه خیانتی را که ماهها و سالها چیده شده بود از میان بردارد فنا پذیر نیست و بلکه با چنین اقدامی خود را برای نیل بهرگونه ترقی و تعالی آماده نموده و بی تردید در آینده نزدیکی بافتخار و سعادت می که ثمره میهن پرستی و شجاعت و کار و کوشش است خواهد رسید و عظمت تاریخی خود را تجدید خواهد کرد گرچه لطمه سختی که از این فساد و سوء سیاست و اخلاق و معنویات به بنیه اقتصادی کشور رسید تا مدتی جبران نخواهد شد ولی تجربه هر قدر گران تمام بشود اگر باعث بیداری و برای آتیه درسی و دستور باشد قابل قبول است از این درس عبرت نتیجه چنین بدست می آید که روش سیاسی وقتی معقول و پسندیده و با موفقیت قرین خواهد بود که

مقدمات آن با هوازین عقلی فراهم شده باشد و گرنه اغراض شخصی را در پس پرده ظاهر سازی و فریب پنهان کردن و ملتی را بدنبال وهم و دروغ برانگیختن و دچار زحمات و خسارات طاقت فرسا نمودن جز شرمساری و ویرانی حاصلی نخواهد داشت .

بار دیگر بروح تابناک فدائیان قیام بیست و هشتم مرداد تهنیت میفرستیم و مقدسین این نهضت را مورد قدردانی و تجلیل قرار میدهیم و افتخار داریم به چنین ملتی خدمت میکنیم .

فرمایشات همایونی بمناسبت افتتاح ششمین دوره

مجلس سنا

۱۳۴۴ ر ۷ ۱۵

بامید عنایات پروردگار توانا ششمین دوره اجلاسیه مجلس سنا را افتتاح مینمائیم . در این یکسال گذشته قدمهای بلندی در راه بهبودی وضع کشور برداشته شده و پیش آمدهای نیکو و سودمندی رخ نموده که همه دال بر حسن روابط ما با سایر کشورهاست .

از آنجمله رفع اختلافات مرزی و مالی با دولت شوروی و تحکیم مبانی دوستی ما بین دو کشور است که نتیجه مثبت آن دعوتی است که از طرف آن دولت دوست و همجوار از ما بعمل آمده .

سپس مسافرت اعلیحضرت ملك سعود بایران است که مایه کمال مسرت ما و موجب تشیید روابط دیرین دولت گذشته و در آینده نیز نتایج مطلوب دیگری خواهد آورد .
و باز از وقایع نیک دیداری است که حضرت جلال بایار

رئیس‌جمهور ترکیه از کشورمان نموده و در توجه دادن دو مملکت به بسط روابط اقتصادی و سیاسی و حفظ منافع مشترک اتفاق موثری بشمار می‌آید. و نیز دعوتی که دولت هندوستان از ما نموده پیوندهای کهن و علاقه قدیم این دو ملت را نسبت بیکدیگر تجدید می‌کند.

در درره اجلاسیه گذشته معضل نفت که باعث خسارات فراوان گشته بود حل شده و قوانین مهم دیگری از قبیل قانون مالیات بر درآمد و قانون منع کشت خشخاش یعنی برانداختن ریشه فساد که سالیان دراز به بلائی مبرم گرفتار کرده بود به تصویب دو مجلس رسید. قانون تقسیم خالصجات که از تصویب مجلس سنا گذشته البته بزودی از تصویب مجلس شورانیز خواهد گذشت.

ما از حسن نیت و مراقبت نمایندگان دو مجلس در وضع قوانین اظهار کمال خوشوقتی و رضامندی مینمائیم. دولت نیز در این مدت گذشته از تهیه لوایح قانونی با اقدامات مفید و لازمی دست زده و امیدواریم با تصویب لایحه عمرانی که از طرف دولت به مجلس پیشنهاد شده برنامه‌های عمرانی و مخصوصاً قسمت‌های آن هر چه زودتر به مرحله عمل

در آید .

ما انتظار داریم این رویه باجدیت بیشتری در این دوره ادامه یافته قدمهای بزرگتری بسوی هدف اصلی که آسایش عمومی و عدالت اجتماعی است برداشته شود و بخصوص در تقویت بنیه دفاعی کشور که ضامن استقلال و وسیله کمک به حفظ صالح جهان است تدابیر لازم اتخاذ گشته و این امر که از مهمترین وظایف بشمار می آید بر سایر امور مقدم باشد.

گذشته از شواهد تاریخ همه بخاطر دارید که بیطرفی و نیات صلحجویانه ملت و دولت ایران در دو جنگ جهانی اخیر به هیچوجه از تجاوز بحدود و پایمال کردن حقوق این کشور مانع نگردد و همچون حریفی که بر خانه ای بگذرد آثار شوم آن نه تنها هنوز در سرتاسر مملکت هویداست ، بلکه خرابیهای مادی و معنوی که از این دو آتش سوزی دامن گیر ما شده سالیان دراز مرمت نخواهد شد .

پیش از این جنگها تصور میرفت که قرار داد و مقادله نامه های رسمی بتواند در هر حال بر روابط بین المللی ناظر و حاکم باشد و حدود و ثغور ممالک بی طرف را از هر گونه تعرض و تعدی مصون بدارد لیکن حوادثی که در طی این قرن

اتفاق افتاد خلاف این تصور را بر جهانیان مخصوصاً بر ملل
ضعیف هویدا ساخت و میرهن گردید که بی طرفی نه تنها
زورمندان را از زورگویی و دراز دستی باز نمیدارد بلکه
آنان را بقره و غلبه بر میانگیزد و بنا بر این هر کشوری که برای
دفاع از مرز و بوم خود مهیا نمیشد گذشته از آنکه استقلال
و آزادی و شرافت خود را بدست حادثات سپرده بعلت ضعف
قوا موجب تحریک مطامع زورمندان و در نتیجه مخرجه صلح
و آرامش جهان میگردد.

این تجربه که برای اهل عالم به قیمت قربانیهای
بیشمار و ویرانیهای بی حساب بدست آمده مورد توجه
خاص بنا گزاران سازمان ملل متحد واقع گشته و برای جلوگیری
از تجدید حوادث شوم و خونین تجویز کرده اند که کشورها
بمنظور دفاع از استقلال و مرزهای خود در منطقه ای با هم متحد
شوند و نیروی واحدی تشکیل بدهند تا در صورت بروز خطر
بکمک یکدیگر در مقابل قوای متجاوز ایستادگی کنند با این
حال اتحاد کشورهای که دارای منافع مشترک میباشند با جرای یکی
از منظورات مهم سازمان ملل متحد کمک بسزائی خواهد کرد
دولت میبایستی با در نظر گرفتن این حقایق آنچه لازمه

تدبیر و اقدام است برای تهیه دفاع از حدود و حقوق کشور
بعمل بیاورد و زنده‌ها را حسن‌ظن بیچاره‌ها را چینی‌ها را
دخالت ندهند .

جای شبهه و تردید نیست که تقویت بنیه دفاعی کشور ما
به هیچ تعمیر جنبه تعرضی نخواهد داشت و هیچ‌گونه خلی
بر روابط دوستانه ما با سایر کشورها وارد نخواهد ساخت .
چنانکه ما نیز هرگز تجهیزات و اقداماتی را که دیگران برای
تقویت بنیه دفاعی خود بعمل آورده‌اند موجب نگرانی فرض
نکرده‌ایم .

بدیهی است که دولت کماکان در سیاست خارجی
به پیروی از منشور ملل متحد در حفظ و تحکیم روابط حسنه با
سایر دول و بارعایت احترام متقابل کوشا خواهد بود .

ما انتظار داریم که افراد ملت هوشیار و دلیر ما بخصوص
جوانان بآینده در خشان این سرزمین کهن خوش بین باشند و
حس بدینی و ناامیدی را که موجب انحطاط يك ملتی است از
خود دور کنند و در مقابل هیچ سختی و پیش آمد ناگواری رجاء
بخداوند و اعتماد به نفس را از دست ندهند .

ما مطمئن داریم که با نیروی مادی و معنوی که در این

کشور وجود دارد ایران عزیز ما میتواند با پشتکار و جدو
جهد مقامی را که استحقاق دارد در جهان متمدن امروز احراز
نماید .

از خداوند متعال مسئلت داریم که نعمت صالح پایدار را
از جهانیان دریغ نفرموده و سران کشورهای بزرگ را که در این
راه مجاهده میکنند موفق گرداند و نیز کشور ما را همواره در راه
صلاح و رفاه و تعالی رهنمائی و استعانت فرموده نمایندگان دو
مجلس و خدمتگذاران را در ایفاء وظیفه مؤید بدارد .

پیام اولی حضرت همایون شاهنشاهی

بمناسبت روز سازمان ملل متحد

۱۳۳۴ر۸ر۲

آغاز دهمین سال تأسیس سازمان ملل متحد را به
بناگرازان این سازمان درود میفرستیم گر چه هنوز تا
هدف اصلی که حکومت عدل مطلق بر جامعه بشری باشد
راه درازی درپیش است. باید قبول کرد که از کشفیات و
مخترعات و کلیه مظاهر هوش و نبوغ انسانی سازمان ملل
متحد از همه برجسته تر و مفیدتر و درحقیقت آن حدکمالی
است که تا بحال در دسترس ما قرار گرفته تخیلات و
تمنیات بشر گوناگون و نامحدود است ولی آن نقطه انتها
که مقصدهم خواسته ها است آرزوی امنیت و آسایش است
و این نیت جز در سایه صلح جهانی و عدالت عمومی میسر
نخواهد بود سازمان ملل متحد دریچه ایست که باین جهان
آرزو باز شده و ما اگر هنوز باین عالم قدم نگذارده ایم
میتوانیم غایت آمال خود را از این دریچه مشاهده کنیم

و یقین داشته باشیم. که در این دنیای امکان بنا بنا موس ترقی و تکامل که پاداش هر کوششی است در آینده بدان واصل خواهیم گشت.

نگاهبانی و کمک به پیشرفت این اساس که بر طرف کننده اختلافات و بوجود آورنده صلح جهان و حسن تفاهم خواهد بود بر افراد ملل عالم همگی واجب عینی است هر کس در هر مقام باید آنچه میتواند از اشاعه و ترویج مرام سازمان ملل متحد و مساعدت با اجرای آن دریغ ندارد و بخصوص بر جمعیت ایران طرفدار این سازمان فرض است که همواره بر جدو جهد خود در این باره بیافزاید و بوسائل مقتضی هم میهنان را باین وظیفه مهم آگاه سازد زیرا تسریع در موفقیت سازمان ملل متحد بسته بآن است که افراد ملل هر چه بیشتر از کیفیت و منظور آن واقف گردد و شك نیست که مردم صلح جوی این کشور مرام این سازمان را بجان و دل می پذیرید ما خوشوقتیم که در آستانه دهمین سال تاسیس سازمان ملل متحد دولت ایران بالحقاق به پیمان همکاری بغداد که کمک موثر در تحقق یافتن یکی از هدفهای سازمان

ملل در تامین صلح منطقه خاورمیانه که متضمن حفظ صلح جهانی است علاقه خود را باین دستگاه عملا اثبات نموده و بدولت توصیه میکنیم که در معاضدت با جمعیت طرفداران سازمان ملل متحد از هیچ اقدامی خود داری ننماید.

فرمایشات اولی حضرت همايون شاهنشاهی خطاب به هیئت

پارلمانی ایران و از ۴ عراق

۱۲/۱۱/۱۳۲۴

در این موقع که نمایندگان منتخب مجلسین ایران بدعوت رئیس مجلس کشور دوست و همجوار و هم کیش ما عراق بآن کشور عزیمت مینمایند باید توجه داشته باشند که ممالک ایران و عراق روابط ممتد چه از نظر مذهبی و فرهنگی و چه از نظر تاریخی و نژادی دارند و این موضوع اسباب نهایت امیدواریست و موجب خواهد شد که تفاهم بیشتری بین ملت و دولت ایران و عراق بوجود آید .

خاصه اینکه ما علاقه های مذهبی زیادی در کشور عراق داریم و همه ساله عده کثیری از مردم کشور ما برای زیارت بقاع متبر که بعراق مسافرت مینمایند و این خود موجب تحکیم مبانی دوستی و روابط بین دو کشور میباشد .

موضوع دیگری که کمک مؤثری به حفظ این دوستی مینماید الحاق ایران به پیمان دفاعی بغداد است و با این عمل

ماسر نوشت خود را بسته بسر نوشت آنها نموده ایم و پیمان بغداد
بزرگترین ضامن بقای صلح خاورمیانه و عامل مهم تحکیم
صمیمیت بین ایران و عراق است این قدم مهمی است که مادر
اطراف تقویت روابط دوستانه خود با آن کشور برداشته ایم .
آقایان اعضاء هیئت پارلمانی وظیفه دارند در این مسافرت
و در تماسهایی که با اولیای امور کشور عراق حاصل خواهند کرد
موجبات از دینا د این تفاهم را فراهم نمایند .

مادر آنجا کتیبه ها و یادگارهای زیاد داریم و وجود
مساجد و اماکن مقدسه در آنجا مورد توجه مخصوص میباشد
ثانیا عده زیادی از ایرانیها در آنجا زندگی مینمایند و ما
امید داریم در این مسافرت بتوانید در راه توسعه راتب دوستی
ملتین موفقیت حاصل نمایید .

بیانات اهل حضرت هما یونی در پاسخ خیر مقدم

اهالی دهلی

۱۳۳۴ ر ۱۱۲۸

احساسات شما موجب رضایت کامل خاطر ما گردید
و از محبت‌های صمیمانه مردم دهلی کمال امتنان را داریم روابط
دوستانه بین ملت ما و ملت هندوستان مورد تایید ما است
و ما میدانیم که هندو ایران نه تنها با هم روابط نزدیک داشته‌اند
بلکه وحدت فرهنگ هر دو ملت آنها را در نظر ملل عالم ممتاز
نشان داده است و همیشه جز تحکیم روابط و تجدید حیات
معنوی دو کشور منظور دیگری را نداشته‌ما برای ازدیاد استحکام
این روابط همیشه آماده بوده‌ایم و مخصوصاً شهر دهلی از قدیم
نماینده این وحدت بوده است.

ما با کمال شغف و مسرت خواهان ترقیات شایان دولت
جوانان هند بوده‌ایم و اکنون آنچه را که شنیده بودیم بیچشم
می‌بینیم و تمام مساعی و جدیت‌های پیشوایان هند که در راه
ترقی و تعالی ملت و کشور خود انجام داده‌اند با حسن موفقیت
فراوان توأم بوده است.

فرمایشات اعلیحضرت همایونی در پاسخ بیانات

رئیس جمهوری هند

۱۳۴۴ر۱۱ر۲۸

ترقیاتی که نصیب ملت هند شده مقدمه و نوید خوبی
برای پیشرفت و ترقی کلیه کشورهای آسیائی است
ما بسیار خوشوقتیم که مشاهده می کنیم اکنون باردیگر
درصد ایجاد روح همکاری که از اجداد ما به یادگار مانده
بر آمده ایم.

فرمایشات اعلیٰ حضرت همایون شاهنشاه در

ضیافت علماء هند

۱۳۲۸ ر ۱۱ ر ۱۳۲۴

از حضور در جمعیت علمای هند بسیار خوشوقتم بخصوص
که می بینم در چنین جمعیتی روح برادری و تفاهم بین ملل بخوبی
پیدا است وقتی يك ملت باوج عظمت و ترقی میرسد که در آن
روح تحمل و بردباری و شفقت نسبت بهم نوع خود مشاهده
شود و مادر ایران از قدیم الایام سعی کردیم که همیشه دارای چنین
روحی باشیم ، اقوام و ادیان مختلف توانستند باهم تشکیل يك
جامعه مفتخری را بدهند و هر از آن سال است که استقلال و عظمت
خود را حفظ کرده اند ، امیدواریم که این جمعیت و مسلمین
این مملکت بتوانند بر نشریات خود بیافزایند و احکام اسلامی
را در میان خودشان رواج دهند و من خورسندم که در میان
جامعه بزرگ علمی امروز مردمان خوشبخت و سرافرازی را
مشاهده میکنم .

پیام اعلی حضرت هما یونی به ملت ایران هنگام مراجعت

از کشور هند

۱۹۱۲ تا ۱۹۳۴

از مراجعت بخاک میهن عزیز بی نهایت خوشوقت
هستم و امیدوارم در آتیه بیش از پیش با کوشش و همکاری
ملت ایران قدمهای سریعتر و بلندتری در راه ترقی این مملکت
برداریم .

از مشاهده مملکت پهناور و با عظمت هندوستان بسیار
لذت بردیم و خیلی مناظر دیدنی آثار باستانی و همچنین آثار
جدید از کار و فعالیت و کوشش و صنعت مشاهده شد .
پیشرفتهای مملکت دوست ما هندوستان برای ما نیز
که یک مملکت آمیخته میباشیم جای بسی خوشوقتی است .
فرصت پیدا شد که بزمامداران لایق هندوستان از اوضاع
ایران هم شمه ای گفته شود و مطلع گردند و بدانند که ما هم در
چهره ای قدم برداریم و با چه مساعی مواجه هستیم .

گمان نمیکنم که در تمام این جریانات حسن تفاهم کاملی
موجود باشد امیدوار هستیم که در آینده همه ملل دنیا از
صلح و صفا و امنیت برخوردار باشند که بتوانند با استقلال و
سر بلندی و سرافرازی بیابادی مملکت خود و فراهم کردن
موجبان رفاه و آسایش و سعادت مردم خود و نیایی که در آن
زندگی میکنند موفق گردند.

پیام نوروزی شاهنشاه

فروردین ۱۳۳۵

فرزندان عزیز ، نوروز خجسته را که یادگار ملت ایران باستان است بشما شادباش میگوئیم یکسال دیگر بر ایران کهن گذشت و سالی بر افتخارات ملی مادر مبارزه بر مشکلات افزود . ملتی که مهیبترین سیل حوادث را از سر گذرانده و هر بار از معرکه زنده تر و استوارتر بیرون آمده همواره پایدار خواهد بود .

شاید آنانکه با مور احاطه ندارند گاه از کندروی و خلاف انتظار هانگران باشند و احياناً دل با امیدی بسپارند . ولکن ما از دشواریها باخبریم و بر سعی و اهتمام نمایندگان ملت و کارکنان دولت و افراد روشن بین در ایفاء خدمات و رفع موانع نظارت داریم در آینده میهن عزیز نور امید و رستگاری می بینیم و حتی نگرانیها را دلیل بر علاقمندی بکشور و مایه ترقی و تعالی میدانیم بشرط آنکه افراد را از کار و کوشش باز ندارد . زیرا سر فوقیت در همت

است و عمل نه در ایراد و خرده بینی و عیب جوئی از کسی
بجاست که بوظیفه خود رفتار کند و پیوسته ببهبود زندگی
اجتماعی مددی برساند و سرعت و وصول بآرمان های ملی
وقتی میسر است که هر فرد ایرانی در رساندن پرچم ایران
باوج سعادت و افتخار سعی و تلاش کند . خوشبختانه
استقبالی که از طرف عموم نسبت به بسط فرهنگ و پیشرفت
صنایع و امور تولیدی و عمرانی میشود گواه بر هوشیاری و عزم
راسخ هم میهنان بچیران گذشته است که ما را در اجرای وظایف
و منوبات خود کمک خواهند نمود .

از خداوند متعال خواستاریم که همواره عقل و دل
رهبران جهان را در طریق صالح و سلامت هدایت فرماید و ایران
عزیز ما را در کنف حمایت خود در شاهراه ترقی نگاه بدارد
و بهترین هدیه نوروز را که بذر امید است پیوسته در دل
هم میهنان بیافزاید .

پیام امام‌حضرت‌همايونی خطاب به اهالی خراسان
مشهد ۱۹ ر ۱۹۴۵

در این موقع که کشور باستانی ایران از فروردین و حمله بهاری عظمت تاریخی را بیاد آورده و ملت ایران بافتخار بر پای داشتن این مراسم کهن ملی و اجدادی نائل گردیده است بسیار خوشوقتیم که ضمن تشرف باستان ملائک پاسبان و ربوبی امام علیه‌السلام باردیگر خراسانیان شریف و نجیب را با چهره‌های بشاش و جذاب که حاکی از عواطف قلبی آنان است مشاهده میکنیم و ناظر احساسات پر شورشان میگردیم همانطور که در سفرهای گذشته از این عواطف و احساسات بی‌شائبه اظهار خوشوقتی نموده‌ایم امروز بیش از پیش مشعوف و خرسندیم تنها آرزوی ما که راهنمای همه ایرانیان است عظمت و سر بلندی ایران و رفاه و آسایش ملت ایران است از خدای بزرگ در جوار این بقعه منوره تمنا داریم که در نتیجه پیروی از تعالیم و احکام آسمانی مکنونات و احساسات ما

هرچه بیشتر ظاهر گردد و همانگونه که در طول تاریخ
شخصیت مای و دینی موجب افتخار و امتیاز ما شده و ادوار
درخشانده و بی نظیری را بوجود آورده است برای همیشه
استقلال و موجودیت میهن عزیز محفوظ مانده اقتدار و عظمتش
روز افزون گردد.

پیام شاهانه خطاب به ملت ایران بمناسبت جشن هفته المپیک

تالار فرهنگ ۲۲ ر ۲۳ ر ۱۳۳۵

در این هنگام که دهمین سال تاسیس کمیته ملی المپیک در ایران پایان مییابد ضمن ابراز رضای مندی از موفقیت‌های درخشان قهرمانان در سالهای اخیرمانند همیشه توجه و علاقمندی کامل خودمان را بنیر و مندی جوانان و پشتیبانی موثر از سازمانهای تربیتی و ورزشی کشور بخصوص کمیته ملی المپیک ایران ابراز میداریم و از اینکه کمیته المپیک با هم آهنگی انجمن تربیت بدنی ایران از بدو تاسیس با اعزاز زنده‌ترین قهرمانان کشور بیازیهای المپیک و مسابقات بین‌المللی در کسب افتخارات برجسته جوانان کشور ما کوشا بوده و این وظیفه ملی خود را بخوبی انجام داده است نهایت خوشوقتیم .

اکنون سازمانهای ورزشی ما بخوبی آگاهند که هدف و منظور از تشکیل المپیادها بنا بر آنچه بانیان پر افتخار

کمیته بین‌المللی المپیک آرزو کرده‌اند تا مین صلح جهانی
از راه زور آزمائی‌های بسیار دوستانه بوده و در عین حال
این رقابتها هم آهنگی برادرانه جوانان ملتها را در یک میدان
بین‌المللی فراهم میسازد و بار دیگر تاکید مینمائیم که
شرکت در این مراسم بوسیله جوانانی که از لحاظ صفات
بازر اخلاقی و روح جوانمردی نماینده حقیقی و شایسته ملت
ایران باشند یک امر ضروری و ملی است و تجدید دوران
عظمت باستانی و احیاء سنن قهرمانی ایرانیان رشید و سلحشور
ایجاب میکند که فرد فرد ملت ما در این راه کوشش و
فداکاری کنند .

اینک با افتتاح نخستین مراسم هفته المپیک در ایران
انتظار داریم هم‌میهنان عزیز هر یک بنوبه خود در راه اعزام
ورزشکاران با استعداد ایران به شانزدهمین المپیاد ۵۶ که
در کشور استرالیا بر پا میگردد کمیته المپیک ایران را
کمک و یاری نمایند .

پیروزی و سرفرازی جوانان ایران آرزوی همیشگی

ماست .

فرمایشات ملو کانه خطاب به هیئت رئیسه مجلسین در

مراسم میلاد فطر

کاخ مرمر ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۱۳۳۵

باید تمام مردم را بر عایت و تبعیت از کلیه اصول و احکام
دین مبین اسلام و ادار کردن زیر ا کسانى که بمملکت و حیثیت
و شرافت ملی خود علاقه دارند همیشه احکام قرآن و
دستورات پیغمبر اسلام را نصب العین خود قرار داده و از
اطاعت و انجام آن غفلت نمیورزند .

باید روح ایمان و فداکاری را که اولین درس مکتب
اسلام است بفرد فرد مردم این مملکت که تشنه اصلاحات
می باشند بنحو احسن آموخت .

زیرا تنها راه ترقی و عظمت هر ملتی بسته بمجاهدات
و از خود گذشتگی افراد آن ملت است و دین مبین اسلام در
تمام شئون زندگی این درس بزرگ را بماداده است .

باید هر کس باندازه قوه و توانایی خود در راه پیشرفت

این دو اصل سعی نموده و شانہ از زیر بار مسئولیت خالی ننماید .
همانطور کہ در گذشته نشان داده ام برای خدمت باین
مملکت و مردم آن حتی از بذل جانم مضایقه ندارم و با عزمی
راسخ و استوار مصمم هستم این وظیفہ سنگین و خطیر را کہ
بر دوش دارم با کمک افراد وطنپرست و با ایمان انشاءالہ
بسر منزل سعادت برسانم .

پیام شاهنشاهی خطاب به ملت ترك در فرودگاه آنکارا

۱۳۳۵ ر ۲۲۵

حضرت رئیس جمهوری ، از مدت‌ها پیش اشتیاق فراوان داشتم بدیدار این کشور زیبا و ملت رشید و نجیب ترك ییایم بحمدالله امروز توفیق یافتیم و این آرزو جسامه عمل پوشید و اکنون بانهایت مسرت درود بی پایان از جانب خود و ملت ایران بپس ادران ترك میگویم . پایه دوستی میان ما بدست توانای اعلیحضرت فقید رضا شاه کبیر و حضرت آتاتورك رئیس جمهور فقید بر اساسی چنان محکم گذاشته شده که بخواست خداوند از آسیب دهر مصون مانده و روز بروز تشیید و تحکیم آنرا می بینیم .

چنانکه بالحق به پیمان بغداد بیش از پیش شریک زندگانی یکدیگر شده ایم ، امیدواریم بتوانیم با همکاری کامل بسهم خود در تامین صالح موفق گردیم و از شادکامی و ترقیات یکدیگر بهره مند شویم .

ما بابر نامه ای که در این مسافرت در پیش داریم در مدت

کوتاهی که در سیر و تماشا هستیم سعی داریم مناظر زیبای طبیعی و نتایج کوششهای زمامداران و مردم ترکیه را در پیشرفت و ترقی بررسی و مشاهده کنیم و آنچه با تحسین و اعجاب خواننده و شنیده‌ایم با چشم به بینیم و چون اینجا را سرزمین دوست میدانیم و یا بعبارت دیگر خانه خود میدانیم یتیم داریم کامیاب خواهیم بود وهم اکنون از اینکه نمیتوانیم همت بیشتری در میان دوستان بسربیریم تاسف داریم .
دوستی و اتحاد با ملت ترك را همواره از قادر متعال خواستاریم .

فرمایشات شاهانه خطاب به دانشجویان ایرانی

در ترکیه

آنکارا - ۱۳۲۶ ر ۲۳۵

باروابط دیرینه ای که بین دولت ایران و ترك برقرار است و بخصوص حال که هم پیمان شده ایم ما ایرانیان وقتی اینجا هستیم خود را غربیه نمی بینیم ولی همانطور که گفتم امیدوارم که شما دانشجویان تحصیلات خود را زودتر تمام کرده بوطن بازگردید .

بیائید و در برنامه های وسیعی که در پیش داریم شرکت کنید و در هر پیشرفتی که با امید خدا نصیب ما می شود سهم باشید .

ضمناً امیدوارم در آتیه عده بیشتری از ایرانیان بترکیه بیایند و همچنین دانشجویان ترك نیز بایران بیایند و در موقع بازگشت هر کدام مشاهدات و احساسات خود را در کشور دوست و برادر خود منعکس سازند .

فرمایشات شاهنشاه در پاسخ بیانات حضرت

رئیس جمهور ترکیه

آنکارا ۲۶ ر ۲۴۵۱۳۳

حضرت رئیس جمهور ، برای ملکه و من موجب کمال
وجد و سرور است که بخواست خداوند بدیدن کشور برادر
و ملت نجیب ترکیه توفیق حاصل نمودیم و آرزوی دیرین ما
بر آورده شد

از همان قدم اول که پا بخاک ترکیه نهادم و ابراز
محبت و صفای مردم آنکارا را از بزرگ و کوچک مشاهده
کردم بخوبی احساس نمودم که این تظاهرات قلبی و بدون شائبه
و بدون تشریفات معمولی بوده و مظهر همان برادری و
یگانگی است که بنای آن از دیدار تاریخی پدرم از آتاتورک
بزرگ گذاشته شده است و امروز یادگار و اثرات نیک آنرا
بچشم در قلوب مردم ترکیه می بینم .

جای کمال مسرت و خوشنودی است که راه پر از سعادت

که این دو قاعده بزرگ تکمیل نمودند و پیش پای ما گذاشتند
از طرف ما و ملت ایران و ملت ترکیه تحت رهبری آن حضرت ،
با ایمان و عزم راسخی طی شده است و روز بروز بهانی آن
مستحکم تر گردیده است بقسمی که امروز در مرحله جدید
و پرافتخار و عملی قرار گرفته است و در تقویت صالح و امنیت
عمومی نقش مهمی بازی خواهد کرد .

همانطور که حضرت رئیس جمهور فرمودید سال گذشته
که کشور ما را بقدم خود مزین فرمودید و خاطرهای فراموش
نشده در قلوب مردم ایران باقی گذاشتید با آنکه هنوز با
کشور ترکیه هم عهد نشده بودیم ولی در تمام مذاکراتی
که با آن حضرت داشتیم چنان یگانگی و وحدتی بین دو کشور
برادر ایران و ترکیه احساس میکردم و چنان آملو
آرزوهای خود و شما را با هم مرتبط میدیدم که در واقع
دولت ترکیه را همانموقع متحد خود میدانستم .

موجب نهایت خوشبختی است که با الحاق ایران به
پیمان بغداد آن اتحاد کامل و این هم عهدی راسخ پدید آمد .

اطمینان دارم ارزش و اهمیت این پیمان روز بروز
ظاهر تر خواهد شد و ملت های مادر آینده از ثمرات و نتایج

بیشمار آن بهره‌مند خواهند گردید .

وضع امروز دنیا با صلح دائمی که ما صمیمانه آرزو
مینمائیم و برای اجرای برنامه‌های عمرانی کشور به منظور رفاه
حال مردمان خود بدان احتیاج مبرم داریم متأسفانه فاصله زیاد
دارد .

برای نیل باین مقصود و تائید صلح عالم باید از هیچ‌گونه
فداکاری و مجاهدت فروگذاری نکرد و مشکلات را با
اراده و تصمیم از میان برداشت .

اطمینان کامل دارم که با سیاست مشترکی که ایران
ترکیه اتخاذ کرده اند قدمهای اساسی در این راه بر خواهند
داشت .

علاقه ورشته‌هایی که ایران و ترکیه را بهم پیوند داده
از آداب و سنن و وجوه مشترك سرچشمه گرفته و از عقل
درایت و بصیرت و کفایت گذشتگان آب خورده و
باحسن نیت و تفاهم و همکاری و احترام متقابل و خیر خواهی
برومند گردیده است .

اکنون دو کشوری هستیم متحد و در آسایش خاطر در
جواریکدیگر زندگی میکنیم و آزاد در تعیین مشی سیاسی
خود و اجرای آن برای حفظ صلح و امنیت عمومی جهد و کوشش

مینمائیم و بمسئولیت بین‌المللی خود کاملاً واقف میباشیم
آرزوی قلبی من و ملت من بر این است که این دوستی خلل-
ناپذیر و دائمی باشد و روز بروز بر مبنای محکم‌تری استوار
گردد .

از خداوند متعال سلامت و سعادت حضرت رئیس جمهور
و خانم جلال‌بایار و ترقی و تعالی ملت نجیب‌ترکیه را مسئلت
دارم .

بیانات شاه‌شاه در پاسخ هرا بوض شهردار آنکارا

آنکارا ۲۶ ر ۲۵ ۱۳۴۵

آقای شهردار ، از کلمات محبت آمیزی که نسبت بمن اظهار داشتید و همچنین از انجمن شهر زیبای آنکارا که لقب هم‌شهری‌گری بمن دادند کمال تشکر را دارم .
پذیرائی و استقبال گرم و صمیمانه‌ای که دیروز از ما شد قابلاً ما را خوشنود کرد .

احساساتی که دیروز اهالی نجیب آنکارا نسبت بمان نشان دادند درست احساساتی است که من میدانم فرد ایرانی نسبت بهر فرد برادر و متحد خود در قلب خود می‌پروراند .

من همیشه با احترام نسبت بدوستی و هودتی که پدر من و آتاتورک بزرگ را بهم نزدیک میکرد نگاه میکردم و اکنون که در این مکان عزیز از آن دو مرد بزرگ یاد میکنم متاثر میشوم .

امیدوارم بتوانیم پیوسته در راه حفظ و تقویت این هم-

بستگی که بدست دوپیشوای بزرگ بنیان گذاری شده است
گام بر داریم .

آقای شهردار خواهشمندم از جانب ما صمیمانه ترین
تشکرات و آرزو های قلبی را که برای سعادت و موفقیت و
سر بلندی ملت عزیز ترک داریم باهالی نجیب آنکارا
اظهار دارید .

ببانات شاهنشاه خطاب بدانشجویان دانشکده افسری

آنگارا

۱۳۳۵ر۳۲۷

این یکساعتی را که در میان شما دانشجویان دانشکده
افسری ترك گذرانیدم یکی از بهترین ایام زندگانی روحی و
سربازی من بوده است چون در این یکساعت از بدو ورود در
هر دقیقه ای شاهد توفیق و برادری و اتحاد بین دو مملکت
بوده ام .

من موفقیت این دانشکده افسری و دانشجویان آن
را از خداوند خواهانم زنده باد دوستی ایران و ترك .

پیام شاهنشاه بمناسبت افتتاح کنگره هفتصدمین سال
وفاات خواجه نصیرالدین طوسی
تهران - تالار ابن سینا ۳۵۳ ر ۱۳۳۵

اینک که باتائیدات خداوند متعال و با اجازه و اراده
ما کنگره هفتصدمین سال یاد بود دانشمند بزرگ ایرانی
خواجه نصیرالدین طوسی افتتاح می شود آن را وسیله
مناسبتی برای بیان عواطف خود نسبت بهمیهمانان گرامی و
مسرت خاطر از اقدام سودمند دانشگاه تهران قرار بدهیم.
تجلیل از بزرگان علم و ادب جهان از هر قوم و ملتی که باشند
برای دنیای معاصر که از ثمرات علم و صنعت برخوردار است
وظیفه‌ای مهم شمرده میشود.

زیرا این مردان آزاده و فداکار بوده اند که بازحمات
متممادی خود بشر را بتدریج در مراحل علم و دانش پیش
برده و از تیرگی‌های جهل رهائی بخشیده و مراحل کنونی
از ترقی و پیشرفت رسانیده اند.

در این کار بزرگ همه عالم از هر قوم و ملت و با هر عقیده و مسلک شرکت میجویند تا ثابت کنند که علم موطن و ماوایی ندارد.

وطن آن قلبهای روشن و جانهای تابناک کساناست که برای راحت ابناء نوع آسایش را بر خود حرام کرده و در راه کسب دانش و زدودن تیرگیهای جهل شب و روز در تلاش بوده اند امیدواریم کنگره‌ای که اینک بدعوت دانشگاه تهران و با شرکت دانشمندان بزرگ ایرانی و غیر ایرانی تشکیل می شود از یکطرف فرصت مناسبی برای آشنائی و همکاری آنان در زمینه مسائل علمی ایجاد کند و از طرفی دیگر وسیله قاطعی برای تحقیق و مطالعه در افکار و آثار خواجه طوسی و روشن شدن میزان خدمات او به عالم انسانی گردد.

ما موفقیت این کنگره علمی را از خداوند متعال مسئلت داریم و امیدواریم که این توفیق برای دانشگاه تهران که پیشرفت علمی آن مورد کمال علاقه ماست هر سال تجدید شود.

فرمایشات شاهانه خطاب به دولت و ملت ترك هنگام

وزیعت هو كب مبارك مار گانه بايران

فرودگاه استانبول ۱۴۴۵ ر ۴۸

دردقائمی که از کشور برادر و خاک عزیز ترکیه مفارقت
میکنم وظیفه خویش میدانم که بار دیگر مراتب تشکر
صمیمانه خودم و علیاحضرت ملکه را از محبت های بی پایان
حضرت رئیس جمهوری و بانو و از احساسات سرشار ملت نجیب
ترك که در همه جا با روح یگانگی و علاقه بی شائبه ما را
پذیرفتند بیان نمایم .

مادر این مسافرت احساسات پاک برادرانه ملت خود را
بارمغان آورده ایم . اکنون چقدر مایه مسرت است که میتوانیم
عوامل صمیمیت و مودت قلبی برادران ترك را بسا شواهد
مخصوص بايران ببریم و بدینوسیله مناسبات حقیقی و معنوی
را که محکم ترین اساس روابط فیما بین دو کشور است تأیید
و تقویت نماییم .

ملاقات و دیدار ما جز تبادل همین احساسات منظوری

در بر نداشته ، زیرا خوشبختانه مسائل مشکل نداشته ایم
که محتاج بتماس های مستقیم باشد .

یقین حاصل است که همین معنی بهترین وجهی
مصالح مشترک را تفسیر میکند .

من و علیا حضرت ملکه بقدری از طرف حضرت رئیس
جمهوری و اولیاء دولت و ملت ترك لطف و عنایت دیدیم که
ادای تشکر آن آسان نیست .

آن استقبال گرم و احساسات قلبی که عموم اهالی در
کلیه نقاط طی مسافرت نسبت بما ابراز داشته اند از حدود
مراسم معمولی عادی خارج بوده .

بنابر این مسافرت ما خاطره دلپذیری است که هر
گز فراموش نخواهد شد .

ترقیات سریع و وسیعی که نصیب ملت نجیب و غیور
ترك گردیده و در پر توهدایت عالیہ حضرت رئیس جمهوری در
پیشرفت و توسعه میباشد مایه نهایت انبساط خاطر و خوشوقتی
گردیده و از خداوند متعال سلامت و مزید توفیق معظم له و
سعادت و شادکامی ملت دوست و برادر دوام اتحاد و همکاری
ترکیه و ایران را خواهانم .

فرمایشات اعلی‌حضرت همایون شاهنشاهی هنگام
افتتاح نوزدهمین دوره تقنینیه مجلس شورای ملی
تهران ۱۰/۳/۱۳۴۵

با عنایات خداوند متعال نوزدهمین دوره مجلس
شورای ملی را افتتاح مینمائیم .

دوره هیجدهم پس از رفع خطر عظیم که استقلال
کشور ما را تهدید میکرد بوجود آمد و با وضع قوانین ملی
مانند قانون قرار داد نفت و تقسیم خالصجات و الحاق به
پیمان بغداد و منع کشت خشخاش و سازمان برنامه رضایت
خاطر ما را فراهم آورد .

اینک از شما انتظار داریم که بنوبه خود در سیر تکامل
قدمهای بزرگتری بردارید و قوانینی بوجود بیاورید که در
تکمیل قوانین موجوده از هر جهت ضامن رفاه و آسایش
هم میهنان ما باشد و وسایل توفیق کشور را در میدان
مسابقه جهانی بهتر و شایسته تر از این تدارک نمائیم .

بخصوص باید در پیراستن قوانین از هر گونه تضاد و اجحاف سعی لازم بعمل بیاید تا هر کس بتواند با آسانی از حقوق و وظایف خود آگاه باشد .

دولت نیز وظیفه دارد که برای حل مشکلات استخدامی و تجدید نظر در سازمانهای دولتی اقدام لازم بنماید .

گذشته از اجرای برنامه هفت ساله که منظور نظر خاص ماست و باید مورد کمال توجه و دقت قرار بگیرد بر افراد ملت واجب است که بایجاد کارهای تولیدی و تاسیس شرکتهای باین منظور رغبت و کمک بیشتری نشان بدهند . دولت نیز باید در جلب سرمایه های خارجی و کمکهای فنی اهتمام وافی بعمل بیاورد و بخصوص توجه بیشتری با بادی وهران شهرستانها بنماید .

قانون منع کشت خشخاش و مبارزه لازمی که در این راه آغاز شده باید در سایه حمایت ملت و اقدامات مجدانه دولت بمنظور نهایی برسد .

اکتشاف و استخراج و بهره برداری نفت در بسیاری از مناطق منجمله در فلات قاره باید هر چه زودتر آغاز شده و بر درآمد نفت ایران افزوده شود . البته فرهنگ ماتریالیست

محسوسی کرده لکن نظر ما اینست که وسایل تحصیل در کشور بنوعی مهیا شود که دانشجویان از ترسل بخارجہ بی نیاز باشند .

اما تا اینکه این مقصود کاملاً بمرحله اجراء آید باید مراقبت لازم بعمل آورد که دانشجویان ما در خارجہ تنها بکسب علم و صناعت نپردازند و بروح میهن دوستی و فداکاری و قوه ابتکاری که موجب نیرومندی ملل متمدنی شده توجه بیشتری کنند .

اقدام در باسواد کردن عموم شروع شده و باید هر چه زودتر وسائل نیل باین مقصود از هر حیث فراهم بیاید . افزایش جمعیت کشور دلیل روشنی بر حسن عملیات بهداشتی است اما هنوز تا غایت آرزو راه درازی در پیش است و این موضوع باید محل توجه خاص دولت و نمایندگان ملت قرار بگیرد .

بهبود زندگانی روستائیان که همیشه نصب العین ما بوده پس از تصویب لایحه قانون اصلاح امور اجتماعی در دهات و آئین نامه تقسیم خالصجات آغاز خواهد شد .

لازم است در تصویب این قانون و آئین نامه تسریع

شود و در این امر همه گونه صرف فکر و مجاهدت بعمل بیاید
و ما بخصوص در این مورد از هیچگونه معاضدت خودداری
نخواهیم داشت .

در سیاست خارجی روابط ما با کلیه دول بخصوص
با دول همجوار بر اساس دوستی و احترام متقابل و پیروی از
منشور ملل متحد بوده چنانکه الحاق ما به پیمان بغداد بنا
بر اهنمایی این منشور و بمنظور تحکیم صلح جهانی صورت
گرفته و ما به نتایج سودمندی از این پیمان رسیده ایم .

مسافرت اخیر ما بترکیه روح اتحادی را که در این
دو ملت موجود بوده تایید و تشیید کرد و میهمان نوازی
شایانی که از ما بعمل آمد در حقیقت ابراز احساسات ملت
ترك بملت ایران بوده .

امیدواریم این اتحاد و برادری همواره پایدار و
مستحکم بماند .

البته مادر نظر داریم که وصول باین منظورات و ایفای
وظایف مستلزم امنیت و آرامش است .

اکنون که ارتش از وجود عناصر غیر مطمئن و کشور از
ستون پنجم پاك شده است باید بتقویت قوای تأمینیه پرداخت

که نیروی مسلح ایران متناسب باشم و وسعت کشور باشد تا
از هر جهت فراق بال میسر آید .
از خداوند مسئلت می نمائیم که همواره شما را در
انجام وظایف مقدسی که بعهده دارید مشمول عنایات خاص
خود قرار دهد .

فرمایشات اهل حضرت هه ابونی هنگام نزول اجلال
موکب ملو گانه بخاک مین از مسافرت شاهانه به شوروی
در پاسخ عرضی خیر مقدم نخست وزیر
۱۴۴۵ر۴۲۴

از مراجعت بوطن خیلی خوشوقت هستم و امیدوارم این مسافرت
نتایج خوبی در راه توسعه روابط بین کشور ما و مملکت
اتحاد جماهیر شوروی در بر داشته باشد و در آینده حسن تفاهم
کامل میان دو کشور حکم فرما باشد.

فرمایشات شاه شاهانکام از ول جلاله و کبملو گازه
بخاک مین از مسافرت شاهانه بشر روی
در پاسخ عرض خیر مقدم رئیس مجلس منما
۱۴۴۵ ر ۴۲۲

از خیر مقدم شما ممنونم منم امیدوارم بر اثر این مسافرت دوستی
بین دو کشور مستحکم تر شده و روابط حسن همجواری
و همسایگی خوبی بین ما ایجاد شود تا بتوانیم در صلح و
صفا زندگی کنیم.

بیانات شاهنشاه نمایندگان مجلس سنا در مراسم

سلام ۵۱۵ فروردین

۱۳۳۵

امیدوارم ما هم همگی از تعالیم حضرت علی علیه -
السلام آن را در مرد بزرگ تا حد و دیکه در امکان و توانائی ما
همی باشد پیروی کنیم و سعی نمائیم از همان راه برویم که او
پیمود و همان نبات و اخلاق ستوده را که آن مرد بزرگ داشت
باروش خود تطبیق کنم و بکوشیم که در اثر پیروی از همین
تعالیم کشور خود ایران را با کشور های مرقی امر و زی
پیش ببریم بدین ترتیب مملکت و جامعه ای تشکیل خواهیم داد
که مورد تحسین دیگران واقع گردد و اینکار هم انجام شده است
با کمال تا مساف گزارش های رسیده حاکی از ویرانیها و خرابیهای
سیل در بعضی نقاط مملکت می باشد در این باب از طرف دولت
اقدامات جدی شده و بیشتر هم خواهد شد آقایان هم از
دعوت مردم بکمک و مساعدت آسیب دیدگان خودداری نکنند .

نظیر این واقعه در این اواخر در مملکت ما کمتر دیده شده و ما هم باید با تمام قوا در رفع آلام مردم بکوشیم البته جلو اتفاقات آسمانی را نمیتوان گرفت ولی باید برای جلوگیری از این قبیل حوادث پیش بینی ها و اقدامات لازم در همگی نقاط کشور بشود.

يك جامعه مترقی نمیتواند اختیار خود را بدست طبیعت بدهد زیرا قوانین طبیعت بدون تغییر است ولی شایسته زندگی بشر حساب پیش بینی های دقیق است که این نکته را همه باید بدانیم انجام هر کاری فرصت و وقت لازم دارد ممالک بزرگ پس از صرف مدت ها وقت به هدف رسیده اند ما خرابیهای گذشته را توانسته ایم تا حدی ترسیم کنیم امیدوارم آقایان بتوانند بیشتر برای رفع مشکلات مملکت کوشش کنند و البته کارها با سعی و کوشش عمومی پیشرفت خواهد کرد.

فرمایشات ملو گانه خطاب به نمایندگان مجلس شورای

ملی در مراسم سالامید فدیر

۱۳۳۵ ر ۵ ر ۵

از تبریکات شما که از طرف ملت ایران و نمایندگان
اظهار شد ممنونم و بنوبه خود این عید بزرگ شیعیان را
بملت ایران و نمایندگان مجلس تبریک میگویم.

جامعه‌ای را که باید آرزوی وجود آنرا داشته باشیم
یک جامعه اخلاقی است که آنهم در سایه پیروی کامل از
اصول اسلام بدست می‌آید و سر مشق از پیغمبر اسلام و حضرت
علی علیه السلام میگیرد و ضمناً جامعه‌ای می‌خواهیم که مجهز
باشد بقانون جدید و تمدنی که برای امروز لازمست و قتی
جامعه‌ای دارای صفات اخلاقی راستگویی پرهیز کاری
عدالت و مساوات بوده و از طرف دیگر بعلم و دانش هم مجهز
شد این جامعه خوشبخت و سعادت مند خواهد بود.

در راه اخلاق و محسنات معنوی ما میتوانیم با درک

و پیروی انفرادی و اجتماعی از تعالیم اسلام باین نتیجه برسیم که خود را بیش از پیش لایق پیروی از آن پیشوایان اسلام بنمائیم. هر کس باید سعی کند که هر روز با کمک بهموطنان و مملکت خود حتی المقدور کار نیکی انجام دهد و در عین حال بکوشد عمل بد هم انجام ندهد.

امروز را بواسطه تصادف با وقایع تاسف آوری که در اثر جریانهای وحشتناک سیل پیش آمده میتوان روز معاضدت و دستگیری بیچاره گانی که کسان و خانمان خود را از دست داده اند نامید. آقایان نمایندگان مجلس هم در این راه یعنی کمک و معاضدت بسیل زدگان باید مردم را تشویق کنند. ما خوشبختانه آتیه بی نهایت درخشانی را در مقابل خود داریم.

امروز بعد از سالها بی ثباتی با اتخاذ سیاست معقولانه با پیوستگی بسازمان ملل متحد و احترام متقابل بدول خارجی و دوستی با همسایگان و با تجربه از گذشته طریقی اتخاذ کردیم که شاید مصالح مملکت را بهتر از این نمیشد حفظ کرد از لحاظ داخلی ستونهای پنجم مختلفی در این مملکت ایجاد شده بود آنها مردمان جاهل و بیچاره ای بودند از این جمع

آنها که لازم بود تنبیه شوند شدند وعده‌ای هم از اعمال خود
اظهار ندامت کردند معدودی هم که تاکنون از تنبیه مصون
مانده‌اند اگر یافت شوند تنبیه خواهند شد .

مدتی دچار عوام‌فریبی بودیم که از آن تجربه بسیار
تلخ گرفته شد که امروز مردم هم فهمیدند و هوشیار شدند
حالا میماند مسئولین ایران و آینده درخشان . کار اساسی
فعلیه موضوع است اول بودجه مملکت دوم نقشه صحیح و
معتبران صحیح سوم سرمایه .

برای اجرای بعضی اصلاحات تا اندازه‌ای توانسته‌ایم
مثل تمام ملل دیگر از متخصصین خارجی استفاده کنیم
جوانان ایرانی چه آنها که مشغول کارند و چه آنها که
بتحصيل علم و دانش در کشور و خارج از کشور اشتغال دارند
امیدوارم پس از تکمیل تحصیلات لیاقت اشغال کلیه پست‌های
حساس و اداره این مملکت را داشته باشند و قطعاً خواهند
داشت در قسمت سرمایه که اهمیت آن از سایر قسمت‌ها
کمتراست با جلب سرمایه‌خارجی و یا وام یا از طرق دیگر
می‌توانیم اقدام لازم را بنمائیم .

باید روز بروز استحکام و ثبات و دوام در هر کار

بیشتر باشد و در انجام این امر کوشش خواهد شد برای
من غیر قابل تامل و موجب تاسف است اگر گفته شود که
ما محکوم بیدبختی و زوال هستیم این حرف را بدخواهان
مملکت می گویند کسیکه علاقمند به مملکت است باید بگوید
و بداند که ما محکوم به پیشرفت و ترقی و تعالی هستیم اگر
منصفانه قضاوت کنیم در خیلی کارها پیشرفت کرده ایم دوام
و ثبات خیلی از مشکلات را حل خواهد کرد .

در این مسافرتها دیده شد که اگر هزینه زندگی
بسیاری از آن ممالک گرانتر از ایران نباشد از آنتر نیست .

با اینکه کارمندان مادر و وضع رضایت بخشی زندگی
نمیکنند ولی با مقایسه با بعضی از کشورهای میتوان گفت وضع
مستخدمین ما بهتر است فقط مسکن گران است که امیدوارم
در آتیه نزدیکی با تشکیل شرکت های بزرگ و تشویق موسسات
ساختمانی برای عموم منزل و مسکن تهیه شود .

باید محصولات کشاورزی و صنعتی را بوضع امر روزی
دنیا در آورده ما نطور که کشورهای بزرگ به هدفهای خود
در ظرف مدت طولانی رسیده اند ما هم امید می رود پس از چند

سال کشورمان ترقی کند و امیدوارم با جرأت و دل‌بستگی
بیشتر و با اعتقاد بیشتر باین مملکت و آتیه و عظمت آن کار
بکنیم و مملکت را بجائی برسانیم که شایستگی آنرا دارد
و طوری بآیندگان تحویل بدهیم که در نزد آنان رو سفید
باشیم .

فرمایشات ملو گانه هنگام جشن فارغ التحصیلی

دانشگاه جنگ

تهران ۹ ر ۵۳۳۵

اخذ گواهینامه فارغ التحصیلی دوره نهم ستاد زمینی و دوره دوم ستاد هوایی را با افسران فارغ التحصیل تبریک میگویم و مطمئن هستم با معلومات جدیدی که فرا گرفته اند موفق خواهند شد سطح معلومات عمومی ارتش را بالا برده و با اصول تازه امر و زنی کارهای ستاد ارتش را با نهایت خوبی انجام دهند امروز باید بکوشیم که از نظر معلومات علمی و عملی با ارتش های دنیا پیش برویم این معلومات را میتوانیم چه بوسیله کتاب و یابه و سیله افسران مشاور و چه آنهایی که بخارج میروند کسب کنیم علاوه بر این دروس هر نوع انتشارات و کتب نظامی که بدست شما میآید بخوانید و پیش خود مطالبی را که با اوضاع مملکت تطبیق میکند بررسی نمائید و مورد توجه قرار دهید .

مدتها وقت لازم دارد تا ارتش معلومات و اطلاعات بدست بیاورد ولی اسلحه و مهمات را خیلی سریع میتوان بدست آورد اما هیچ اسلحه‌ای بدرد نمی‌خورد مگر وقتی که بتوان حداکثر از آن استفاده کرد امیدوارم چه آنهایی که فارغ التحصیل شده‌اند و چه آنهایی که خواهند شد و چه بقیه روز بروز بر معلومات خود بیافزایند و در خدمت به میهن موفق و کامیاب باشند چون میدانم عاملی که برای سرافرازی ارتش موثر خواهد بود قدرت میهن پرستی و وطن پرستی افسران است بهمین جهت توصیه میکنم که از این عامل باید حداکثر استفاده بشود .

پیام شاهنشاه خطاب به ملت ایران بمناسبت پنجاه و یکمین

سال مشروطیت ایران

یزد ۱۴ ر ۵ ۱۳۴۵

هموطنان عزیز ، جشن پنجاه و یکمین سال مشروطیت ایران را بر همه شما تبریک میگویم و امیدوارم که اساس مشروطیت ایران باقی و برقرار بماند و روز بروز قویتر و مستحکمتر شود و مملکت در سایه امنیت و قانون مراحل ترقی و کمال را به پیماید متأسفانه برقراری مراسم جشن مشروطیت امسال مصادف با ایامی شده است که گروه کثیری از هموطنان ما از اقصای نقطه کشور دچار قهر طبیعت شده و بی خانمان در بیابانها سرگردان و بدون وسیله زندگی بسر میبرند و بسیاری از آنان نیز در مرگ عزیزشان داغدارند شعائر مذهبی و ملی که عموم هموطنان عزیز همواره بدان پای بند و علاقمند بوده اند بر همه حکم میکند که در این مصیبت ملی بی غم و آسوده خاطر نه نشینیم و در این روزهای تیره و تار از یاد

برادران و خواهران داغدار مصیبت‌زده خویش غافل‌نمانیم
و دست‌استعانت و استمدادی را که سوی ما دراز کرده‌اند
محروم و ناامید نگردانیم و یکباردیگر سجایای عالی‌ه اخلاقی
و مذهبی و ملی خود را در انظار جهانیان جلوه‌گر سازیم امروز
بر فرد فرد ما واجب و لازم است که هر يك در حدود امکان
بیاری هموطنان آسیب‌دیده خویش بشتابیم . از درگاه
خداوند برای همه شما در این راه خیر توفیق و سعادت و
سلاحتی می‌طلبیم .

فرمایشات شاهانه خطاب بجوانان پیشاهنگ

منظریه - ۱۸۱۵۱۴۴۵

امید داریم با پشتکار شما و تحت کوشش مریمان و جوانانی که باشما کار میکنند وضع پیش آهنگی ایران طوری شود که نه تنها جبران دوره گذشته بشود بلکه یکساله رده ساله را جوانان پیشاهنگ ما بپیمایند و مخصوصاً در قسمت پیشاهنگی روستائی سعی بیشتری بنمایند که در تمام کشور توسعه پیدا کند و در این راه باید بیشتر کوشش کنید تا روستائیان مملکت بتوانند با هدایت پیشاهنگان به مملکت بیشتر خدمت کنند مراتب رضایت خاطر ما را بعموم پیشاهنگانی که در این مراسم شرکت نموده اند ابلاغ کنید جوانان وطن ما سرمایه آینده مملکتند و تربیت صحیح آنها اولین قدم در راه بنای ایران نوین و مترقی است

پیام شاهنشاه بمناسبت روز ۲۸ مرداد

تهران ۲۸ مرداد ۱۳۴۵

ملت عزیز قیام کنندگان ۲۸ مرداد، نجات دهندگان
کشور ایران در ۳ سال پیش در چنین روزی بی هیچگونه تباتی
و تنها بدوق سلیم خود تشخیص دادید میهن عزیزتان در خطر
سقوط و استقلال چندین هزار سالهتان بازیچه هوی و هوس
مشتی از خدا بی خبر و جاه طلب، مذهب و ناموس شریف
خانواده‌های نجیب‌تبار دستخوش تعرض بیگانه پرستان و رژیم
مشروطه مملکتان ملعبه عوام فریبان و سوگندشکنان است از
آن روی آنکه دیگر جبران این وضع اسفناک را بدست صبر
و شکیبائی دهید یکباره دامن همت بر کمر زدید و در مدتی
کمتر از چند ساعت بساط اضحلال ایران را که در مدت چند
سال با ترستی چیده بودند و از گون ساختید بنا بر این من وظیفه
خود میدانم که به شمارا مردان میهن دوست و ناموس پرست از
صمیم دل تبریک و تهنیت بگویم بر آستی جای بسی خوشوقتی

است که ملتی بآن حد از رشد اجتماعی و حسن تشخیص باشد که بتواند در بحرانی ترین اوضاع که مملکت بلب پرتگاه سقوط رسیده است عزم جزم کند و خود را از مهلکه نجات بخشد بسیار بجاست که هم اکنون چند نایب تفکر کنید که اگر اوضاع آشفته ۲۷ مرداد ۱۳۳۲ دوام پیدا میکرد و قیام مردانه شما بساط آنرا در ۲۸ مرداد واژگون نمیساخت امروز کشور در چه حال بود جای کوچک ترین شك نیست که با دوام آن بهم ریختگی و از هم پاشیدگی امور کشور امروز از ایران سر بلند و مستقل جز نامی باقی نبود و هر يك از شما در آوارگی و سرگردانی و بدبختی بسر میبردید و طوق بندگی و بردگی بر گردن داشتید بنا برین شکر و سپاس فراوان خداوند بزرگ را که توانستید با نثار خون و ایثار جان خود پایه های استقلال مملکت و سعادت ملت را استوار و پایدار نگه دارید و نگذارید دستان پلید و ناپاک آنرا متزلزل و سرنگون سازد و زمینه ای فراهم آوردید که میهن عزیزتان در راه خوشبختی و نیک روزی پیش رود و رشته دوام و بقای خود را بدامن تاریخ باستان گره بزند . در این مدت از بسیار کسان که بنحوی در قیام ۲۸ مرداد مشارکت و یامباشرت داشتند بموقع تشویق

وقدردانی بعمل آمد ولی چه بسا فداکاران و جوانمردان که در این راه رنج کشیدند و مال و جان فدا کردند و شناخته نشدند و یا نخواستند خود را بشناسانند و از آنز و ممکن نشد که ازین مخلصان حقیقی قیام قدردانی بعمل آید .

بهمین مناسبت در این موقع این گروه را بیاد میآوریم و یقین داریم که برای آنان همان رضایت و جدان عالیترین پادشاه است . اینک بروان پاك شهیدان قیام ملی ۲۸ مرداد که بانثار خون خود ادامه حیات شرافتمندانه هم میهنان خویش را ممکن ساختند درود فراوان میفرستیم و بیازماندگان آنان از یک سو تسلیمت میگوئیم که عزیزان خود را از دست داده اند و از سوی دیگر تبریک میفرستیم که توانستند با قربانی دادن فردی از خانواده خود حیات ملتی را تا مین کنند ملت ایران بچنین قهرمانانی افتخار میکنند و نام آنان تا ابد جز و شهدای راه میهن خواهد بود . ملت عزیز ایران در برابر علاقه و محبتی که در آن روز بشخص من ابراز داشتید امیدوارم که تازه هستم در راه خوشبختی و سعادت شما گام بردارم و هر سختی را در نیل بدین مقصود آسان بشمارم ما هنوز با هم خیلی کار در پیش

داریم و مطمئن هستیم که خواهیم توانست با هم برای ایجاد ایرانی
آب‌آو آزاد و همتی سر بلند و سرفراز کار کنیم و با عنایت پروردگار
قادر و تعالی بهترین و خوش‌ترین آرزوهای خود را صورت تحقق
به بخشیم .

فرمایشات ملو گانه در مراسم جشن آغاز سال تحصیلی
دانشگاه تهران هنگام تقدیم دکترای افتخاری ادبیات
فارسی به پیشگاه شاهانه

۱۳۴۵ر۷۱

از مراتب حقشناسی که امروز دانشگاه بشخص من
ابراز داشت کمال امتنان حاصل است همانگونه که در
بیانات خود اشاره گردید از دوران ولایت عهدی تاکنون
همواره نسبت بدانشگاه علاقه‌ای صمیم داشته‌ام و پیوسته
آرزومند بوده‌ام که این دستگاه بزرگ آموزش و پرورش
جوانان کشور روز بروز بکمال مطلوب خود نزدیک شود
و آثار وجود آن در شئون مملکت هویدا گردد.

در اینمدت بکرات بدولتها تاکید نمودیم که در
بهبود وضع دانشگاه غفلت نورزند و با وجود مضیقه‌مالی از
افزایش بودجه آن مضایقه و امساک نکنند. خود ما نیز
تاکنون آنچه مقدور بوده است بدانشگاه مساعدت کرده‌ایم

اما متأسفانه چندی این دستگاه بزرگ فرهنگی از مسیر طبیعی و جریان عادی خود تا حدی انحراف پیدا کرده و مایه کمال نگرانی بود و بیم آن میرفت که اگر بموقع صلاح اندیشی و چاره جوئی نشود بمرور زمان دستگاهی که باید برای مملکت منبع خیر و برکت باشد خدای نکرده کانون فساد و تباهی گردد.

خوشبختانه چندیست که موجبات این نگرانی در محیط دانشگاه از میان رفته و اصول نظم و انضباط که لازمه پیشرفت هر موسسه‌ای بخصوص موسسه فرهنگی و تربیتی است در آن پیدا شده است.

اینک استادان و شاگردان متوجه شده‌اند که در ترقی و تعالی شئون مملکت و برابر تاریخ میهن وظیفه‌ای خطیر برعهده دارند انتظار ما از دانشگاه که همان انتظار ملت ایرانست جز این نیست که دانشگاهیان این نکات را همواره نصب‌العین خود بدانند. آنچه که از دانشگاه‌زینده و برانده است تنها علم و فن و صنعت و هنر و ادب نیست بلکه اتصاف بفضائل معنوی و مکارم اخلاقیست اگر از این دانشگاه هر سال عده‌ای دانشمند عالیقدر و هنرمند چیره‌دست بیرون

آید ولی دارای صفات صداقت و امانت و دیانت و سجایای
خداپرستی و ایران دوستی نباشند بیشک افرادی عاطل و
باطال خواهند بود که بر وجودشان در بهبود کشور سودی
مترتب نیست زیرا خواه ناخواه آینده این مملکت در
گرو هوش و کوشش کسانیست که از این دستگاه بیرون
میآیند و بر سر کارها قرار میگیرند و برای مملکت‌داری
و کشورمداری علم و معرفت لازم است ولی کافی نیست
بلکه شرط اعظم توفیق در این راه ایمان و اخلاق و حق‌پرستی
و مین دوستی است .

امیدواریم که دانشگاه از این پس نه تنها کانون
فروزنده علم و هنر بلکه مرکز بزرگ راستی و درستی و
خداپرستی و ایران‌دوستی باشد و اطمینان میدهیم که با
تاییدات خداوند متعال ما نیز با آنچه در قوه داریم برای
ترقی و تعالی دانشگاه و ترفیه حال و بهبود وضع دانشگاهیان
بکوشیم .

فرمایشات شاهنشاه هنگام افتتاح هفتمین دوره

اجلاسیه مجلس سنا

۱۴ ر ۷ ۱۳۳۵

بامیدالطاف ایزد توانا هفتمین دوره اجلاسیه مجلس سنارا افتتاح مینمائیم جای خوشوقتی است که در دوره گذشته مجلس سنا با وضع قوانین لازم و کمکهای فکری موثر دولت راهمواره یاری نموده و وظیفه خود را بنحو احسن انجام داده است. دولت نیز در مبارزه بامشکلات و اجرای برنامه‌های عمرانی به پیشرفتهای قابل ملاحظه‌ای موفق گشته است که باید با اطلاع دومجلس و عموم اهالی برساند. حادثه سیل که بعضی از نواحی کشور را دچار مصیبت کرده بخصوص برای آنها که اثرات آنرا بچشم دیده و شاهد مصیبت بوده‌اند بسیار تائر آور است لکن تسلی در این است که نه تنها دستگاههای دولتی و شیرو خورشیدسرخ و سایر بنگاهها وظیفه خود را بدون فوت وقت انجام داده و میدهند بلکه

عده زیادی از نیکوکاران ب‌مدد شتافته و بی مضایقه آنچه توانسته‌اند بسیلزندگان اعانت کرده‌اند و از اینها مهمتر آنکه مردم مصیبت دیده اراده و همت را از دست نداده و خود با کمال شرافت بتعمیر قنوات و ترمیم ویرانی‌ها پرداخته‌اند ضمناً از همدردی و مساعدتهائی که از طرف دول و ملل دوست در این واقعه ابراز گردیده اظهار تشکر مینمائیم .

پیدایش منبع نفت قم را که نمونه‌ای از نتایج پایداری و پشتکاز است باید بقال نیک گرفت و دری از منابع فیض خداوندی دانست که بروی ما باز شده و بی گمان در بهبود زندگانی عمومی تاثیرات بسزائی خواهد داشت ما از مهندسين و متخصصين خونمان که در این امر شرکت داشته‌اند و هم از کارشناسان خارجی که با ما همکاری کرده‌اند کمال رضامندی را داریم و از سعی و ثبات آنان اظهار قدردانی می‌نمائیم . امید است که کوششهای فلان قاره و نقاط دیگر نیز که بموجب قوانین لازمه برای کشف نفت صورت خواهد گرفت بنتایج مثبت و سودمند برسد . از اقداماتی که برای اجرای قانون منع کشت خشکاش بعمل آمده رضایت داریم ولی این اقدامات باید تا مرحله نهائی باجدیت هر چه بیشتر تعقیب شود .

اصلاح سازمان و قوانین دادگستری یکی از وسائل مهمی است که برای ریشه کن کردن فساد آغاز شده و بحفظ امنیت عمومی نیز کمک خواهد کرد. دولت باید با تدابیر مقتضی در حفظ امن و فراغت که در اثر مساعی و مشقات بی شمار پس از سالها هرج و مرج و بوجود آمدن عناصر مخرب و عوامل جاسوسی بدست آمده و خائن از خادم شناخته شده اقدام و اهتمام وافی بنماید و بهیچ سبب در آینده اجازه تکرار وقوع آن صحنه های دلخراش و مملکت برباد ده را ندهد و تادر سایه نبات و آرامش کارهایی که آغاز شده به نتیجه برسد و همواره با سرعت بیشتر با اقدامات وسیعتری مبادرت گردد و سرمایه های داخلی و خارجی آزادانه بکار بیفتد

تعادل بودجه که یکی از شرایط حسن جریان امور است نزدیک به حصول و مایه کمال امیدواری و اطمینان خاطر ما است و البته تجدید نظر در تشکیلات اداری و قانون استخدام کشوری که ضمنا موجب ترفیه مستخدمین و وظیفه شناس خواهد گردید گذشته از تسریع در انجام امور باین مقصود نیز کمک خواهد کرد.

امیدواریم طرحی که برای وصل کردن خط آهن

ایران بترکیه و اروپا تهیه شده بسزودی بمرحله عمل درآید و اتصال کشور بدریای مدیترانه موجب گشایش فراوانی در امر بازرگانی و بسط روابط با سایر ممالک گردد. ازعموم اهالی انتظار داریم که در امر سرشماری کشور با مامورین دولت معاضدت نمایند زیرا نتایج این سرشماری و تهیه آمارهایی که مورد نظر است در اتخاذ تصمیمات راجع بعمران و آبادی و پیشرفت امور اجتماعی و اقتصادی تاثیر فراوانی خواهد داشت.

بس از مبارزه بامالاریا که مراحل نهائی را می بینماید اینک مبارزه باسل آغاز گردیده و ما انتظار داریم که هر چه زودتر این بیماری نایاب شود مبارزه بایسوادی نیز که مورد کمال علاقه ما است وارد مرحله عمل شده و پیشرفت کرده بر افراد ملت واجب است که از همکاری و صرف وقت در این راه دریغ ندارند.

از آنجا که يك نهضت اقتصادی و صنعتی در پیش داریم لازم است که دولت در تاسیس مدارس حرفه ای نهایت سعی را بعمل بیاورد و با توجه خاص بامر کشاورزی در ازدیاد میزان تولید با تمام قوا بکوشد. در سیاست خارجی روابط ما با کلیه دول مبنی بر اساس دوستی و احترام متقابل و پیروی از منشور

ملل متحد و وفاداری نسبت به پیمانهای منعقد شده و تقویت پیمان
دفاعی بغداد خواهد بود.

مسافرت ما بکشور اتحاد جماهیر شوروی باعث تشیید مبنای
دوستی بین دو کشور گردید و مهمان نوازی شایانی که از
ما بعمل آمد در حقیقت ابراز احساسات ملت شوروی
نسبت بملت ایران بود.

معضل ترعه سوئز مورد دقت و توجه خاص ما است
و سیاست دولت مادر این امر تامین آزادی عبور و مرور از
این ترعه و حل مشکل بطور مسالمت آمیز و بارعایت کامل
حق حاکمیت مصر بوده و خواهد بود امیدواریم سازمان ملل
متحد که موضوع فعلا در آنجا مطرح است در این کار توفیق
حاصل نماید.

براینکه دولت بتواند هر چه زودتر در رشته‌های
مختلف بعملیات نوینی اقدام کند لازم است که مجلسین در
تصویب لویحی که تهیه شده اقدام عاجل نمایند.

در خاتمه از خداوند مسئلت داریم که مجلس سنا و
خدمتگزاران کشور را همواره در طریق ایفای وظیفه موفق
بدارد.

فرمایشات ملو کانه خطاب به نمایندگان مجلس سنا
در مراسم سلا ۴ روز نواد شاه شاه
کاخ گلستان ۴ ر ۸ ر ۵ ۱۳۴۵

از تبریکاتتان ممنون هستم همچنین از اظهارعلاقه
وصمیمیتی که نسبت به شخص من ابراز داشتید خوشوقتم
انسانی خوشبخت است که با داشتن هدف و با ایمان برای
رسیدن بغایت مطلوب خود زندگی کند امروز هدف
معلوم و آمل و آرزو پاک و حاکی از حسن نیت است مسلما
همه میل داریم مملکت و ملت با وج ترقی برسد و بدون شك
همه میتوانیم بخوبی بهدفعهای خود برسیم وقتی انسان
دارای استقلال بوده و از نعمت آزادی بر خور دار باشد
و وسائل رفاه او فراهم میشود اما در دنیا ممالکی هستند
که قدر این دو نعمت را ندانستند و امروز از استقلال و
حقوق اولیه بشری محرومند در مملکت ما بر اثر جنگ و
اشغال قوای خارجی عده ای گمراه شدند و با استقلال وطن
خود دشمنی کردند امروز آن خطر بر طرف شده کارها بجاده

صمیمی افتاده اکنون باید بتقویت قوای روحی و استحفاظ
و بنیه اقتصادی مملکت پرداخت در این رشته پیشرفت‌هایی شده
و باید بیشتر شود قسمت دیگر حفظ امنیت گرانمایی است
که موقعی از دست رفته بود و دوباره در حین احترام آزادی
و حرمت بدست آمد مسلماً عاقلانه میتوان با رزوها رسید
و مملکت را بجایی که شایسته آنست رسانید البته هر قدر
بیشتر قدر نعمت‌ها را بدانیم و شکر گزاره‌را حرم
الهی باشیم در کارها بیشتر سعی خواهیم کرد اگر منصفانه
امروز را با دوسه سال پیش مقایسه کنیم تغییرات محسوسی
در وضع مملکت خواهیم دید آمار نمایندگان کشاورزی خود
بهترین نماینده پیشرفت است البته با استدلال میتوان خطرات
گذشته را بیان کرد اما هیچ چیز از ارقام گویاتر نیست
امیدوارم با تمام منابع ثروتی که در مملکت کشف شده
و خواهد شد و بمرحله استفاده و بهره‌برداری خواهد رسید
این مملکت یکی از کشورهای قوی و مترقی دنیا بشود انشاءالله
برای همه عمری باشد که بتوانیم این ترقیات را به بینیم .

فرمایشات ملوکانه خطاب به نمایندگان مجلس
شورای ملی در مراسم روز تولد شاهنشاه
کاخ گلستان ۴/۸/۱۳۴۵

از تبریکات و تهنیتی که بمناسبت روز تولد من
اظهار داشتید ممنون هستم و از خداوند متعال درخواست
دارم که مرا موفق بدارد بهمان طریقی که آرزو دارم
بتوانم باین مملکت خدمت کنم و در مدت حیات خودم
ایرانی آباد و باعظمت و سر بلند را بینم و این آرزو را هم
برای عموم مردم و نمایندگان ملت دارم که با چشم خود و
در حیات خود ناظر ایران بزرگ و باعظمت باشند باید بعللی
که مملکت ما را به لب پرتگاه سقوط برد توجه کنیم اول
اشغال مملکت بوسیله قوای بیگانه بود که هیچ سببی جز
این نداشت که ما سیاست خارجی روشنی نداشتیم مدتها
مضطرب بودیم و خودمان را گول میزدیم و تسلیم زور میشدیم
ولی حوادث گذشته نشان داد که هیچوقت احترام بیطرفی

را حفظ نمیکنند .

دوم ضعف قوای تأمینیه بود هیچ ملت زنده و مستقلى
در دنیای امروز تا رمقى در تن و قدرتى در بدن دارد تن
به تسلط بیگانه نمیدهد .

شواهد زیادى از ایستادگى و پایداری ملت‌های جهان
داریم بسیاری از ملت‌های كوچك و قتی مورد تجاوز واقع
شدند تا آخرین رمق ایستادند و استقلالشان را حفظ کردند
و مورد تحسین جهانیان واقع گردیدند اکنون با روشن
شدن سیاست خارجی ایران وضع ما روشن است از یکسو
ما طالب صلح هستیم و از سوی دیگر در راه دفاع از
استقلال و تمامیت مملکت و تهیه موجبات دفاع از هیچ
اقدامی فرو گزار نخواهیم کرد و همکاری خود را با ممالکی
که با ما اشتراك منافع دارند توسعه خواهیم داد دشواریهای
بعدی ما باز ناشی از اشغال قوای بیگانه بود که ستون‌های پنجم
اجنبی را تقویت کرد و کار بجائی رسید که میخواستند
يك استان مملکت ما را جدا کنند .

قیام تاریخی ۲۸ مرداد بهمه آن ناامنی‌ها، هرج و مرج‌ها
که استقلال ما را بخطر انداخته بود پایان داد اینست که باید

بکوشیم و اجازه ندهیم که عواملی مخالف استقلال مملکت فرصت خودنمایی داشته باشند بلکه باید امنیت را حفظ کنیم مجتهد باشیم که با عوامل فساد و جاسوسی بشدت مبارزه نمایم و اجازه هیچ فعالیتی بآنان ندهم زیرا خوب دیدیم که آن عوامل دوسه سالی که آزادی عمل داشتند چه خطری برای مملکت ایجاد کردند حالا در این فرصت مساعد ما باید از توجه و عنایت خداوند استفاده کنیم از منابع بیکران ثروت مملکت بهره برداری نمایم و بکوشیم تا وسائل آسایش و سعادت و راحتی مردم را فراهم کنیم و بتوانیم وظیفه‌ای را که در قبال مملکت و تاریخ گذشته داریم انجام دهیم و برای رسیدن باین هدف برنامه صحیح و افراد دلسوز داریم خوشبختانه مجلس ۱۸ کارهای خوبی انجام داد. دوره ۱۹ که اکنون در آغاز کار خویش است مسلماً مبنای خدمت به مملکت و ملت ایران خواهد شد زیرا حالا بهترین موقع برای بهره برداری از ثروت‌های سرشار ملی است انشاءالله در آینده با کمال سرعت رو بجلو می‌رویم و همه مردم ایران بآرزوهای خود خواهند رسید انشاءالله.

پیام شاهنشاه خطاب بساکنین خلیج فارس

بوشهر ۵ مرداد ۱۳۳۵

هم میهنان عزیز در این موقع که بساحل خلیج فارس یعنی آنجائیکه پدران نامدار این ملت کهن سال نور تمدن و دادگستری را از آنجا با طرف و اکناف جهان پراکنده اند قدم میگذارم یاد دوران گذشته و مشاهده احساسات میهن خواهانه امروزه فرزندان این آب و خاک مرا بیشتر بآینده درخشان این کشور و بالا رفتن سطح زندگی هم میهنان عزیز امیدوار می کند عزم راسخ ما این است که در بنه در خلیج فارس آبادی و عمران بحدی پیشرفت کند که شایسته مقام يك ملت اصیل و پرافتخار تاریخی باشد .

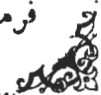
ملتی که روزی مشعلدار تمدن جهان بوده باید نشان دهد که از نژاد پاک و پرارزش نیاکان خود می باشد و در راه اصلاحات و عظمت میهن خود شب و روز از کار و کوشش فروگذار نکند تا بمنزل مقصود برسد بطوریکه اطلاع دارید نقشه های وسیعی برای آبادی و عمران سواحل خلیج فارس

از حیث ساختمان بندرهای مهم مرمت و اصلاح و تکمیل بندرهای

کنونی راه سازی ساحلی و ارتباط با شاهراه های اصلی و تهیه آب گوارا برای ساکنین و امثال آن در دست اقدام است و اکنون کارشناسان مشغول تکمیل مطالعات آن هستند موضوع عمران فارس و بنادر جنوب و اسکان عشایر از تصمیمات بزرگی است که اتخاذ شده است دولت را مامور کرده ایم که در اجرای دقیق برنامه عمران و اسکان و بالا بردن سرچشمه در آمد عمومی و سطح زندگی تمام افراد این استان بخصوص طوایف و عشایر کمال اهتمام و کوشش را بعمل آورد و حفاظت نظم و امنیت تا مین حقوق عموم را که بدست توانای پدر بزرگوار ما اعلی حضرت فقید برقرار گشته با مراقبت دقیق و دائم ثابت نگاه دارد تا همه با آرامش و آسایش و اطمینان باین که نتیجه عمل آنها عاید خودشان خواهد بود بر جدیت و فعالیت خود بیافزایند.

اینک شکر خداوند متعال را که همیشه حافظ و موید ما و کشور ما بوده و هست بجامی آوریم که بما توفیق طرح نقشه های وسیع اصلاحی و اجرای آنرا عطا فرموده و از درگاه احدیتش مسئلت میکنیم که ما را بتکمیل آن موفق گردانده و این ملت کهن سال و پرافتخار تاریخی را در تحت توجهات خود حفظ فرماید.

پیام شاهنشاه به جمعیت خیریه شیر و خورشید سرخ ایران

تهران ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۵

تشکیل مجمع عمومی شیر خورشید سرخ ایران فرصت مناسبی بدست داد تا یکبار دیگر علاقه مندی خود را باین موسسه خیریه ملی و بین المللی اظهار نمائیم و از پیشرفت هاییکه حاصل کرده است مراتب خرسندی خاطر را ابراز داریم و از نمایندگان شیر و خورشید سرخ شهر ستانها که در این مجمع گرد آمده اند بخواهیم تاراه خود را همچنان بادلگرمی و استواری ادامه دهند و با سعی و کوشش خود بر حیثیت و اعتبار این جمعیت هم در میان مردم کشور هم در انظار جهانیان بیفزایند.

در حوادن سیلهای اخیر جمعیت شیر و خورشید سرخ ثابت کرده میتواند با جلب اعتماد عموم بهترین وسیله ابراز حس نوع پروری و خیر خواهی مردم ایران باشد و وظایف خود را با سرعت و صحت عمل نسبت به آسیب دیدگان انجام دهد و با جلب کمک های مردم خیر خواه و همچنین موسسات

بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر بر جراحات آسیب دیدگان مرهم بگذارد و آلام هموطنان مصیبت‌دیده را التیام بخشد و نیز همین پیش‌آمد که متأسفانه دامنه آن بسیار وسعت داشت و قسمت زیادی از نقاط کشور ما را فراگرفت ثابت کرد که بسط و توسعه تشکیلات شیر و خورشید سرخ تا چه اندازه مورد اهمیت و لزوم است چنانکه باید تمام احاد و افراد مملکت هر یک بفرخور حال و در حدود وضع و امکان خود با کمک مادی و یا با همکاری و صرف وقت راه را برای پیشرفت و تکمیل این موسسه مفید هموارتر سازند.

نکته دیگری که مورد توجه و علاقمندی است سعی در تقویت نیروی فکری جوانان کشور و هدایت و راهنمایی آنان بایفای وظایف نوع پرورانه و اجتماعی و عبارت دیگر توسعه تشکیلاتی است که در اساسنامه جمعیت تحت عنوان سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ ذکر شده زیرا یقین داریم که وجود چنین سازمانی نه تنها در آینده عوامل و وسائل کار را بنحو بهتر و موثرتری با اختیار شیر و خورشید سرخ خواهد گذاشت بلکه اقدام اساسی و مفیدی نیز در راه تربیت و تعلیم جوانان کشور و آشنا ساختن آنان بوظایف خیریه

و اجتماعی خود خواهد بود که شیر و خورشید سرخ ایران
و وزارت فرهنگ نباید از نتایج و ثمرات بیشمار آن غافل
باشند .

توسعه موسسات خیریه و بهداشتی شیر و خورشید سرخ
در تمام نقاط کشور دلیل است بر علاقمندی و وظیفه شناسی
اعضای این جمعیت در شهرستانها و همچنین مقام ارجمندی را
که جمعیت شیر و خورشید سرخ در خانواده بین المللی
صلیب احمرها بدست آورده و بعنوان یکی از فعالترین اعضای
این اتحادیه بین المللی شناخته شده دلیل دیگری است
بر حسن جریان امور در این موسسه که بارانهای مستمر
و الاحضرت شاهدخت شمس پهلوی خواهر گرامی ما وظایف خود
را انجام میدهد و موجب خرسندی و رضامندی خاطر است
از خداوند متعال برای عموم هموطنان عزیز در راه
خدمتگزاری توفیق و سعادت میطلبیم

بیانات شاهنشاه خطاب به اعضای شورای عالی هدایت جوانان

۱۳۴۵ ر ۸ ر ۲۶

تشکیل شورای عالی هدایت جوانان و برنامه‌ای که برای آن تنظیم شده کار خوبی است زیرا این شوری توجه باخلاق و روحیات نسل جوان دارد .

ما وارث تمدنی هستیم که اخلاق پایه آن بوده و از قدیم بشعار بندار نیک ، گفتار نیک و کردار نیک دلبستگی داشته‌ایم در اجرای این منظره باید هدفهائی را پیروی کنیم که بدرد زندگی امروز جوانان بخورد

ایجاد کلوپها از هر جهت مفید است اما باید جنبه‌های اخلاقی و معنوی آن بیش از جنبه ورزشی باشد زیرا کلوپهای ورزشی داریم و کار خود را میکنند .

باید در این موقع بار دیگر تذکر بدهم که بموضوع پیش آهنگی باید خیلی توجه کرد بوسیله این سازمان میتوان فرزندان این مملکت را از طفولیت طوری تربیت کرد

که مرد عمل و زندگی باشند، موانع و دشواریها را بتوانند خودشان با قدرت تصمیم و اراده رفع کنند بیچاره و بی دفاع نباشند در برابر هر مشکلی بتوانند راه حلی پیدا کنند .
ترسو نباشند، ابتکار داشته باشند ، اعتماد بنفس داشته باشند ، از راه تقویت اصول پیش آهنگی بین جوانان و ترویج شعارهای آن تدریجا روحیات يك نسل را میتوان عوض کرد .

این شورا با توجه ببرنامج کار آن جنبه تربیتی ، اخلاقی و هنری دارد و با فعالیتهای دیگری که در کلیه شئون میشود امیدواری فراوان هست که در آینده بایک نسل جوان متکی بنفس معتقد و با اراده روبرو شویم که برای بالا بردن قدرت ایران و سر بلندی این مملکت اقدام کند . اینکار را باید بسیار جدی گرفت .

همین تشکیل اردوهای املاک کار کوچکی نبوده برای جوانان مملکت در گذشته این امکان وجود نداشت که از نقاط مختلف مملکت در یکجا گرد آیند و با یکدیگر آشنا شوند .

این آشنائیها تدریجا محیط همکاری و صمیمیت

بین طبقات مختلف ایجاد میکند که بسیار لازم است . همچنین اردوهای کارگران نیز لازم است کلیه وزارتخانه‌ها نیز باید وسائلی فراهم کنند که کارکنان آنها بتوانند در سال مدت معینی در نقاط مناسب استراحت کنند .

تهیه وسایل تفریحات سالم و مفید برای همه مردم کار بسیار لازمی است و در بعضی ممالک باین روح فوق‌العاده توجه میشود در آنجا افراد و جوانان پس از انجام کار سرگرمی‌ها دارند و بدین ترتیب وقت نخواهند داشت که توی خانه بنشینند غصه بخورند یا بجایهای نامناسب و خلاف اخلاق پناه برند تهیه این وسایل برای تقویت روح جوانان و همه ایرانیان بسیار لازم است حتی کسانی که شرایط زندگیشان خوب نیست وقتی باین مجامع میروند روحشان آزاد میشود آثار تبسم و شادی در چهره آنان دیده میشود و هر روز یکی دو ساعت روحشان پرورش داده شده و آماده کار و مقابله با مشکلات زندگی می‌شوند .

وقتی این قبیل تفریحات نباشد روح نشاط در مردم کمتر پیدا میشود باید این شورا باین نکات توجه کند و به

تقویت روح جوانان و ایرانیان بپردازد .
البته وزارت کشور نیز کمک خواهد کرد که در شهرها
پارکهای عمومی در اختیار مردم گذاشته شود این خیلی کار
قابل توجهی است .

پیام شاهنشاه بمناسبت دهمین سال تاسیس یونسکو و

روز حقوق بشر

تهران ۱۹ ر ۹ ر ۱۳۴۵

برای پیشرفت عمران و آبادی و رفاه مردم جهان در سایه صلح و امنیت بین‌المللی یکی از موثرین وسایل نشر علم و فرهنگ و تقویت و احترام جهانی عدالت و قانون حقوق بشر است که سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی ملل متحد در طی ده سال عمر خود در تعقیب این اصول و تفاهم معنوی بین ملل عالم همت گماشته و موفقیت‌هایی احراز کرده است و جادار داز این سازمان که معروف بیونسکو میباشد قدردانی شود و لذا جشنی که بمناسبت دهمین سال تاسیس یونسکو مصادف با روز حقوق بشر ترتیب داده شده موجب خوشوقتی و مسرت ما است، هدف اساسی اعلامیه جهانی حقوق بشر بسط و تعمیم عدالت بخصوص تساوی عموم افراد در مقابل قانون

است که همواره مورد علاقه مخصوص ما بوده است .
بجمعیت ایرانی طرفدار ملل متحد و کمیسیون ملی
یونسکو و عموم فرهنگیان کشور تاکید میکنم بیش از پیش
با سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی ملل متحد همکاری و
در تحقق مقاصد عالیه آن کوشش نمائید .

فرمایشات ملو گانه ننگام نزول اجلال مرگب مبارک
بفرود گاه کرمان خطاب به نمایندگان استنادارو

معتدین شهر

کرمان ۳ ر ۱۰ ر ۱۴۴۵

حالا که امنیت و آرامش مستقر شده بامید خدا

همه کار خواهیم کرد

خط آهن مشهد همانطور که بمشهد و مراغه رسید

بکرمان هم می رسد و بزودی معادن مهم و منابع زیر زمینی

کرمان استخراج خواهد شد و از فعالیت های کشاورزی و سیله

بانک کشاورزی که سرمایه اش افزایش میابد تشویق بیشتری

خواهد شد .

فرمایشات شاهنشاه خطاب به دانشجو زبان رتبه اول
دانشگاهها از مآمریکا که برای کسب اجازه مرخصی
افتخار شرفیابی حاصل نموده بودند
۱۳۴۵ر۱۱۴

امیدوارم همه شما همانطور که در تحصیلات خود
امتیازاتی کسب کرده‌اید در آمریکا هم با موفقیت روبرو باشید
و با معلومات کافی چه از لحاظ علمی و چه از جنبه عملی
آن بوطن خود برگردید و هر کدام بنوبه خود در چرخاندن
چرخ عظیم ترقیانی که در آینده مسلمانان نصیب میهن ما خواهد
گردید بکوشید.

فرمایشات شاهنشاه هنگام شرفیابی سناتورها

کاخ مرمر ۱۶ ر ۱۱ ر ۱۳۳۵

آقایان جلوتر بیایند تا صحبت‌هایی که می‌شود با اطلاع همگی برسد، خیلی میل دارم هر ماه یکبار آقایان را بینم تا از نزدیک صحبت کنیم و مسائل مهم مملکتی را در بحث بگذاریم و طرقتی را که باعث پیشرفت امور کشور و رفاه حال جامعه شود راهنمای خود قرار دهیم.

امیدوارم بارندگی‌های امسال سبب فراوانی نعمت و خوشوقتی و سعادت ملت ایران گردد پائیز امسال خیلی باعث نگرانی بود چون هیچ بارندگی نشد و پیوسته چشم بآسمان داشتیم که کی نعمت الهی سرازیر میشود خوشبختانه زمستان امسال جبران تمام نگرانی‌ها را کرد.

اصولی درباره سیاست عمرانی و ساختمانی و اصلاحی کشور ریخته شده که امیدواری داریم نتایج مفیدی از آن برفع جامعه عاید گردد در این باره بعضی معتقدند

که خوب بود سریع تر عمل می شد و برخی معتقدند که کارهای بزرگ اصلاحی را باید با مطالعه و دقت کافی انجام داد که البته طول میکشد و در هر حال عقاید محترم است و نمیخواهم وارد این بحث بشوم اما می توانم بگویم که اساس طرح هایی که برای کارهای عمرانی ریخته شده خوب است و در آینده بتدریج نتایج آن ظاهر خواهد شد و امیدوارم که اجرای این برنامه باعث ترقی مملکت و سعادت ملت ایران شود.

موضوعی که دارای اهمیت بسیار میباشد و در زندگی عموم مردم تاثیر زیاد دارد اینست که بهر وسیله ممکن است دولت باید موجبات کار و فعالیت را برای مردم فراهم نماید تا سطح تولیدات کشور ترقی کند. مادر حال حاضر نیازمندیم کشاورزی و صنایع خود را هر چه ممکن است تشویق کنیم و در این راه همه باید مساعی و مجاهدت بخرج دهیم تا موجبات کار و فعالیت از جنبه های مختلف برای مردم فراهم شود، در تامین این منظور باید بانک کشاورزی را تقویت کنیم تا در راه کمک کشاورزی و مکانیزه کردن زراعت قدمهای موثر بردارد، همچنین برای پیشرفت کارهای ساختمانی و عمرانی و صنعتی بانکهای رهنی و ساختمانی باید تقویت شوند و در

تاسیس و تقویت باءك صنعتی که صنایع کشور را حمایت و کمک کند کوشش لازم بشود تا عوامل مختلف بکار افتد و سطح تولیدات بالا رود و زندگی مردم از این وضع قابل تأسف بیرون بیاید .

اساس تشکیلات اداری ما باید روی نیازمندیهای ما و بر اصول جدید اداری استوار گردد و حالا اینطور نیست و در نتیجه می بینیم که وضع زندگی کارمندان حقیقی دولت و کارمندان صدیقی که با کمال علاقه میل دارند ب مردم و مملکت خود خدمت کنند نه فقط خوب نیست بلکه رقت آور است . این موضوع باید مورد کمال توجه دولت و مجلسین قرار گیرد . تشکیلات اداری بصورتی در آید که مطابق نیازمندی کشور باشد و آن عده که باقی میمانند حتما حقوق کافی داشته باشند و سیر نگاه داشته شوند . من اطلاع دارم افرادی در ادارات ما هستند که در نهایت عسرت بسر می برند و زیر پای زن و فرزندانشان حصیر است و هرگز از جاده درستی خارج نمیشوند این چنین افراد صدیق و خدمتگذار باید تشویق شوند و از آنها انگا هرداری و توجه بشود مثلا ساختمان خانه برای کارمندان یکی از هدفهایی است که

من همیشه داشته‌ام و معتقدم که بارسنگین زندگی کارمندان دولت را سبک خواهد کرد بعلاوه در باره تامین معاش آنان حتما باید قدم برداشت زیرا با عدم تکافوی حقوق امروزی که بهیچوجه مخارج زندگیشان را تامین نمی‌کند نمیتوان توقع داشت که از حاصل زحمت کارمندان ثمرات خوب عاید مردم شود و بدبختانه انحرافهایی هم در بعضی افراد دیده میشود که باید در تجدید نظری که برای سازمانها میشود ریشه کن گردد باینجهت عقیده دارم تشکیلات را باید تدریجا متناسب ساخت و خدمتگذاران حقیقی دولت را سیر و مرفه نگاهداشت تا دستگاہهای دولت از هر جهت بنفع مردم گردش کند، در چنین صورتی است که هر گونه انحراف و غفلتی باید با مجازاتهای خیلی شدید روبرو شود خوشبختانه کشور ما دارای منابع سرشاری است که میتواند برای سعادت ملت بکار انداخت و از آن بهره برداری کرد که از جمله نفت است و مهمتر از همه منطقه نفتخیز قم میباشد که میبخواهیم تحت اختیار خودمان بهره برداری آنرا آغاز کنیم و بدریای مدیترانه لوله کشی نمائیم و بتوانیم این نقشه‌ها

را بموقع اجرا گذاریم و امیدواریم با این ثروت
بزرگ که در زیر زمین های این کشور نهفته است توفیق پیدا
کنیم قدمهای موثری برای تامین رفاه و آبادی و ترقی کشور
و سعادت مندی ملت ایران برداریم .

پیام شاهنشاه بکنفرانس هزار و چهارم ده بن سال

میلا دهل (ع)

۱۳۳۵ ر ۱۱ ر ۱۸

این پیام روز پنجشنبه در مراسم افتتاح کنفرانس بوسیله
کاردار سفارت کبرای شاهنشاهی در کراچی قرائت گردیده است.
برای ما موجب مسرت است که برادران مادر کشور
دوست و همسایه پاکستان بمناسبت تصادف با هزار و چهار
صدمین سال میلاد با سعادت یکی از بزرگان عالم اسلام
جشنی برپا ساخته است در تاریخ پر حوادث جهان روزهای

است که از لحاظ تکامل فضائل و کمالات انسانی بسی بر ارزش است و هر قدر هم زمان بر آنها بگذرد، چنان می‌درخشد این روز یعنی روز ۱۳ رجب مصادف با میلاد با سعادت حضرت علی ابن ابیطالب علیه السلام نیز یکی از این روزها است .

اگر انسان بخواهد از لحاظ حق گوئی از خود گذشته‌گی و شهادت را توصیف نماید باید حضرت علی (ع) را نمونه يك انسان کامل بداند زیرا آنحضرت در حق گوئی بی‌مانند و در شجاعت و از خود گذشته‌گی بی‌نظیر و در جوانمردی یکتا بود .

او بود که در مقابل چشم‌های حیرت‌زده مردمی که فضایل و کلمات عالیه انسانی را در پرستشگاه خشم و شہوت و حرص و آرزوی قربانی کرده و بجز منافع خویش چیزی نمی‌دیدند پیروز شد و تقوی را جانشین بی‌دینی و کفر نمود .

او بود که هنوز پس از هزار و چهارصد سال حرکات و گفتارش برای ما سرمشق و نمونه است .

دوره‌های مختلف زندگانی آنحضرت مراحل متنوع و بزرگ انسانی را مجسم می‌سازد که سراسر مشحون از علم و حکمت و پرهیزکاری و از خود گذشته‌گی است هنگامیکه

سختترین روزها بر پیغمبر اکرم (ص) میگذشت و دشمنان قصد جاننش را کرده بودند که شب هنگام در بستر خواب چراغ زندگیش را بی فروغ سازند علی (ع) با عقیده پاک وجود مقدس پیغمبر اکرم را نجات داد و خود در بستر پیغمبر غنود و با این گذشت بزرگ نشان داد که بقدری از ملکات انسانی برخوردار است که جان دادن در راه حق و عدالت را هیچ میشمارد.

علی علیه السلام وقتی که بر مسند خلافت نشست و تمام امور مسلمانان را در دست گرفت بطوری با عدالت رفتار کرد که از عهده اشخاص عادی خارج است در صرف بیت المال چنان سختگیر و بی گذشت بود که حتی نزدیکترین افراد خانواده خود را نیز از رعایت اصول خلل ناپذیری که برای حفظ اوامر الهی مقرر فرموده بود معاف نداشت

ذات علی علیه السلام

هر گاه در پیشگاه جمال کبریائی به عبادت برمی خاست خود را فراموش می کرد بطوریکه گوئی در دریای عظمت خالق محو و نابود شده است .

اینها نمونه هایی از صفات بزرگ مردی است که در

چنین روزی متولد گردیده و در حال حاضر تعلیمی برای نجات بشر بهتر از پیروی از تعالیم وی نیست در عصری که ما زندگی میکنیم ترقیات مادی بزرگی نصیب بشر گردیده و با تهیه وسایل جدید قسمتی از مشکلات زندگی مرتفع گشته و تمدنی بوجود آمده که میتواند بشر را بسعادت رهبری نماید معذالك باید اذعان کرد که با پیشرفت مادی و صنعتی در جنبه اخلاقی نه تنها بهبودی حاصل نشده بلکه در بعضی موارد انحطاط و تنزل محسوسی نموده است بهمین دلیل امروزه که مردم با وسایل بزرگی که در اختیار دارند از آرامش روحی چنانکه لازمه تمدن عالی است برخوردار نیستند و این یکی از نارسائیهای تمدن ما است که بتنهائی قادر نیست از لحاظ روحی و اخلاقی ما را بدانگونه مجهز سازد که از علم و دانش هم در راه سعادت خود استفاده کنیم در چنین موقعی که این تمدن چند هزار ساله مورد تهدید جاهل و نادانی است انسان بیشتر از هر چیز بر راهنماییانی احتیاج دارد که بتوانند بشر را از زوال و بدبختی نجات دهند و آنها را بفضائل اخلاقی بیارایند .

بر ما است که بشکرانه این روز مقدس با پیروی از
تعالیم ذیقیمت علی علیه السلام تقوی رادر خود نیرو دهیم و
از خداوند متعال مسئلت نمائیم که ما را براه راست هدایت
فرماید .

فرمایشات اهل بیت حضرت همایون شاهنشاهی هنگام

شرفیابی نمایندگان مجلس شورای ملی

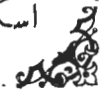
کاخ، مهر، ۱۳۳۵ ر ۱۱۲۰

در نظر دارم ماهی یکم رتبه با نمایندگان جلساتی داشته باشم و راجع باوضاع مملکت و امور مهمه صحبت کنیم این ترتیب بسیار مفید خواهد بود چند روز پیش مذاکراتی با نمایندگان سنا داشتیم ، ملاحظه شد بعضی قسمت‌ها منعکس نگردید .

قسمت مهمی که از قلم افتاده بود راجع به وصول مالیات مستقیم بود گفته بودم اگر مالیات مستقیم کامل وصول نشود خطر تورم پول پیش خواهد آمد زیرا هر روز بر قدرت خرید مردم اضافه میشود وقتی قدرت خرید وجود داشت میخواستند خرج کنند و اگر در مقابل این قدرت و تقاضا عرضه کافی نبود و سطح تولید با اندازه لازم بالا نرفت مسلماً تورم حاصل می شود به همین جهت از وظائف اساسی ، اضافه کردن سطح

تولید می‌باشد و باید جدا واحدهای کشاورزی و صنعتی مملکت را تقویت کنیم برای این منظور وسائلی در دست داریم :
یکی استفاده صحیح از قرضه ۲۳ میلیون دلاری است و یکی دیگر اینکه مقدار زیادی از پول ایران در بانک ملی حبس شده است . ما طایلی پشتوانه را با قیمت هر دلار سی و دو ریال تقویم کرده‌ایم و وقتی که در نظر بگیریم که قیمت دلار ۷۵ ریال است متوجه می‌شویم که خودمان چقدر پول خود را محبوس ساخته‌ایم . ما باید این پول را از حبس غیر منطقی بانک خارج کنیم ولی دقت نمائیم که این مازاد فقط بمصرف کارهای تولیدی برسد اگر این پول را که البته متعلق به خزانه دولت است بخواهیم صرف اضافه حقوق و مخارج جاریه بکنیم بسیار خطرناک خواهد بود ولی اگر آن را در راه امور زراعتی و صنعتی بکار بیندازیم قطعاً خدمت کرده‌ایم در چند سال پیش اشتباهی کردند و اجازه نشر اسکناس را از هیئت نظارت اندوخته اسکناس سلب نمودند و آنرا موکول بتصویب مجلس ساختند و حال آنکه این امر در هیچ جای دنیا سابقه ندارد و سبب میشود که افراد استفاده جوی آنرا بهانه ترقی قیمت‌ها بنمایند در صورتیکه نشر اسکناس باید در مواقع ضروری و بتشخیص بانک ناشر باشد .

باز بر میگردیم راجع به مالیات مستقیم و خطری که از راه نگر فتن مالیات مستقیم عاید مملکت میشود امروز خیلی از کشورها مالیاتهای سنگین میگیرند ولی کشورشان از نظر تولید همچنان در حال پیشرفت است و مملکت آلمان را مثال میزنیم با آنکه هم خاک و هم جمعیتش کم شده است معینا سطح تولیدات آنان بیش از ایام جنگ شده است این مملکت مالیات بیش از ما میگیرد و تا دینار آخر هم وصول میکند و اصولا در دنیا مسلم شده است که گرفتن مالیات منافات با بالا رفتن سطح تولیدات ندارد بعکس اگر مالیات مستقیم و حقه گرفته نشود مفاسد زیادی روی خواهد داد.

میشنوم صحبت‌هایی هست از این قبیل که مأمورین وصول مالیات در کار خود تقلب میکنند و بهتر است که مالیات مستقیم را با مالیات غیر مستقیم تبدیل کنیم. مسلمانان درین مأمورین وصول اشخاص نادرست وجود دارند ولی با وصف این صحیح نیست که تمام دستگاههای مالیاتی را تخطئه کنیم که اصلا نتوانند مالیات بگیرند بالعکس ما باید مأمور مختلس را تعقیب کنیم و در عین حال مالیات حقه را هم وصول نمائیم.

اگر ما دستگاههای صحیح میداشتیم که می توانستند قیمتها را تثبیت کنند و در مغازه ها قیمت خرید و قیمت فروش را معین میگردند در جلوگیری از ترقی هرینه زندگی بسیار مفید

و موثر بود ولی این کار دستگامرتب و بازرسان قوی و دلسوز
و کنترل و تنبیه شدید لازم دارد .

اگر ما این اقدام را نکنیم دچار مشکلات فراوانی
خواهیم شد . ملاحظه کنید پس از بسته شدن کانال سوئز قیمت
اغلب اجناس بالا رفت . قندی که هر تن ۱۱۷ دلار خریداری
میشد به ۱۷۵ دلار رسیده است و ما که با فروش کیلو موی ۲۰
ریال آن عوایدی داشتیم اکنون در همین قیمت ضرر می‌کنیم
البته صحیح هم نیست که دولت ضرر بکند بلکه باید بقیه
عادلانه بفرود اما همینقدر که بمقدار لازم قیمت قند را بالا
بر نند دیگران هم می‌خواهند قیمت کالاهای خود را بدون دلیل
و سبب زیاد کنند جلوی این کار را فقط کنترل و تثبیت قیمت‌ها
میتواند بگیرد .

ما ناگزیر هستیم که سطح تولید را بالا ببریم البته
نمیتوان گفت سطح تولیدات پائین آمده است بلکه کمبود
محصول ما باعث اضافه شدن مصرف است و چون مصرف و تقاضا
زیاد شده میزان تولید فعلی جواب آنرا نمیتواند بدهد .

تا موقعی که عرضه با اندازه تقاضا نیست باید کمبود از
خارج وارد کنیم نباید گفت چرا گندم و روغن از خارج وارد

میشود این انتقاد وقتی صحیح است که در فکر افزایش تولید نباشیم و در این راه نکوشیم البته نباید مثل عمل خطائی که در گذشته مرتکب شده‌اند و مثلاً گوسفند از مملکت خارج کنیم. ما باید برای افزایش تولید از طریق تقویت بانک کشاورزی و کمک بزاعین و آوردن تراکتور و مخصوصاً یدکی‌ها که پوست مردم را کنده است به زراعت کمک کنیم و مسلماً با این ترتیب این کشاورزی نفع خواهد داشت و مردم هم بدنبال آن میروند.

با وجود آنکه این مطلب را قبلاً گفتم و در روزنامه‌ها

منعکس شد معرذا چون مهم است تکرار میکنم.

سازمانهای ما غلط و در هم است و متناسب با احتیاجات امروزی نیست بقول معروف «ولنك وباز» است ما باید تشکیلات صحیحی بدهیم و وظایف را تعیین کنیم و بتعداد لازم و ضروری برای انجام آن وظایف کارمند نگاه بداریم و مازاد آنرا با باز خرید حقوق بکارهای تولیدی بگماریم و آن تعداد کارمند که نگاه میداریم سعی کنیم که سیر و نسبتاً

مرفه باشد .

هیاهو کرده بودند که بعضی مامورین وصول از مردم پول گرفته اند راست است باید تعقیب هم بشوند اما شما از کارمندی که در ماه مثلا ۳۰۰ یا ۴۰۰ تومان میگیرد دو حد اقل خرجش چند برابر است چه توقع دارید ؟

مگر همین شما نمایندگان بعثت استیصال و احتیاجی که داشتید مجبور نشدید که حقوق خود را بالا ببرید ؟ من معتقدم برای اجرای این منظور حتی با استفاده از يك قرضه هم که شده باشد باید اقدام کرد .

اصلا این صحیح نیست که تمام بار مملکت را بر دوش نسل فعلی بگذاریم استفاده از قرضه این فایده را دارد که فشار بین نسل فعلی و نسل آتی تقسیم میشود . مخصوصا با امیدواریهای بسیاری که از آینده درخشان این مملکت داریم يك چنین اقدامی عادلانه خواهد بود .

آینده ما بمحض آنکه محصولات صنعتی و معدنی ایران استخراج شود یعنی در همین دو ساله بسیار درخشان خواهد بود . مخصوصا در مورد نفت که در فلات قاره و در

سرتاسر زمینهای جنوبی و شمالی ایران معادن بسیاری وجود دارد بطوریکه دیگر مورد ندارد ما نفت جنوب را فی المثل بخراسان ببریم در صورتیکه درزیز زمینهای خراسان هم نفت موجود است .

راجع با استفاده از معادن نفت لایحه‌ای بمجلس خواهد آمد که دولت اختیارات محدودی تحصیل کند تا بتواند برای استخراج و بهره برداری از منابع نفت با کمپانیها وارد مذاکره شود .

من عقیده دارم ما قادر هستیم اداره و تصدی نفت قم را خودمان درست داشته باشیم زیرا مانفت تصفیه شده زیاد لازم نداریم و فقط برای مصرف شمال ایران دستگاه تصفیه در قم نصب خواهیم کرد و مهندسی ما برای انجام این امر کافی هستند منتهی تاده نفر متخصص خارجی ممکن است لازم باشد که استخدام کنیم و مابقی محصول را بالوله باید بخارج برسانیم البته ما میتوانیم اعتبار استخراج و ساختن لوله و غیره را که در حدود ۴۰۰- پانصد میلیون دلار خرج دارد با پیش فروش نفت قم از خارج تحصیل کنیم مثلا با پیش فروش ۲۰ میلیون تن محصول تقریبی نفت یکساله قم با احتساب ربح و

تخفیفاتی که باید داده شود بیش از سیصد میلیون دلار میتواند بدست
آورد پس در واقع ما قادر هستیم که این کار را خودمان انجام دهیم.
یکی از کارهای لازمی که باید بکنیم تاسیس خطوط
کشتیرانی است، کرایه کشتی‌ها زیاد شده است و اقتضا دارد
که ما در این راه قدم اساسی برداریم و همچنین خطوط واصلات
و ارتباطات خود را چه در داخل و چه با دنیای خارج توسعه دهیم.
راه آهن ایران بترکیه و شوروی و پاکستان متصل
خواهد شد و باین ترتیب با دولتین شوروی و ترکیه ترانزیت
برقرار خواهیم کرد.

امروز سیاست خارجی ما مورد قبول عموم است زیرا
در عمل دیده شده است این خط هشی سیاسی صحیح
بوده است که از خمودی و بیچارگی و زبونی بیرون آمده ایم.
ما با کمال شجاعت و درایت منافع خودمان را تشخیص دادیم و
خط مشی سیاسی خود را تعیین کردیم.

بخوبی دیده میشود حتی آنها که با سیاست ما موافق
نبودند رفتارشان با ما فرق کرده است و بطور کای جلب نظر
احترام آمیز ممالک جهان را نموده ایم. ما در سیاست خود
نظری جز کمک به تأمین صلح نداریم

فرمایشات ملو گانه خطاب به نایب رئیس مجلس شورای

ملی در مراسم سلاطین عید میبخت

کاخ گلستان - ۱۳۴۵ ر ۱۲۹

امیدوارم این عید سعید بر ملت ایران و نمایندگان ملت مبارک باشد و همه موفق شویم که بر اساس احکام مقدس دین مبین اسلام بملت ایران خدمت کنیم و در مقابل خداوند متعال سربلند باشیم .

آخر سال است و سال نوزدیک میشود امیدوارم پس از مسافرت و زیارت خانه خدا و مدینه طیبه در روز نوروز بار دیگر آقایان نمایندگان را به بینم و همگی سال نو را انشاءالله با امیدواری و خوش بینی کامل شروع کنیم و مخصوصاً نتایج زحماتی که کشیده شده مشاهده کنیم و از مطالعات سال قبل هم استفاده کرده بکار و کوشش ادامه دهیم .

ولی از حالا تا عید توجه نمایندگان را بدو امر مهم

جلب میکنیم .

یکی رسیدگی ببودجه مملکت و دیگری رسیدگی
ببودجه سازمان برنامه است .

بسیاری از کارهاست که باید در سال آینده انجام
شود بحمدالله امسال از نظر وضع محصول و کارهای کشاورزی
سال بسیار خوبی بود و امیدوارم بهار آینده نیز همچنان
از نظر زراعت مساعد باشد و از این راه موجبات آسایش
عمومی و آسودگی فراهم شود .

بیانات اعلی حضرت هما یونیورسٹی ہنگام افتتاح نمائشگاہ اتم در

خدمت صلح

دانشگاہ تہران - ۱۵-۱۲-۱۳۳۵

بسیار خرسندیم از این کہ با افتتاح « نمائشگاہ اتم در
دورہ صلح » اولین پایہ کاخی را کہ جہان آیندہ بر آن
استوار خواهد بود در ایران بنا میگذاریم ، این نمائشگاہ
کہ نمرہ مفیدہمکاری دانشگاہ بادولت آمریکا و مقارن
است با امضای قرار داد استفادہ صلح جویانہ از نیروی اتم بین
دولت ایران و آمریکا در واقع نمونہ بارز و موید دیگر است
از تشریک مساعی صمیمانہ بین دو کشور در راہ تحکیم
صلح و مودت و توسعہ روابط علمی و فرهنگی . این نمائشگاہ
و آن قرار داد یک هدف واحد دارند ، ترویج دانش و معرفت
نیروی اتم و بکار انداختن آن منحصرأ در راہ صلح و انسان
دوستی .

میدانم جامعہ انسانی بادست یافتن بہ نیروی اتم در

آستانه دومین و بزرگترین انقلاب صنعتی جهان قرار گرفته است همچنین باید بدانیم راهی که علم جدید در رشته نیروی اتم پیموده برگشتی بر آن متصور نیست بهمین علت بزرگترین مسئولیتی که همه ملل دنیا بر عهده دارند اینست که این نیروی عظیم را منحصر در طریق تعالی مدنیت و رفاه و آبادانی اجتماع بشری بکار بندند. هر فرض و طریق دیگری ما را ب فنا و نیستی سوق میدهد. از اینرو مساعی سازمان ملل متهد در راه تسخیر و استفاده انحصاری نیروی اتم در خدمت صلح مورد استقبال ما است و بهمین لحاظ موفقیت موسسه بین المللی نیروی اتم را که در حال تکوین و تاسیس است صمیمانه خواستاریم.

آرزوی حقیقی ما اینست که در سایه کوشش و همکاری بین المللی با بکار انداختن نیروی اتم در تمام مظاهر حیات اجتماعی همه ممالک از بزرگ و کوچک از نعمت صلح و نیکبختی جاودانی برخوردار گردند این نمایشگاه در راه رسیدن بچنین هدف عالی و ارجمندی آغاز فرخنده ایست و آینده خوشی را نوید میدهد. موفقیت آنرا آرزو مندیم.

فهرست

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱	پیام نوروزی ذات مبارک شاهانه	فروردین ۱۳۲۸	۱
۲	بیانات اعلی حضرت هما یون شاهنشاهی		
۶	هنگام گشایش مجلس سنا	۲۸۲۲۱	۶
۳	سخنان شاهانه بمناسبت یاد فرمودن سوگند		
۱۱	«خطاب بنمایندگان مجلس مؤسسان و شورای ملی»	۲۸۲۲۴	۱۱
۴	فرمایش های ملوکانه در موقع شرفیابی		
۱۷	نمایندگان مجلس شورای ملی	۲۸۴۱۹	۱۷
۵	بیانات اعلی حضرت هما یون شاهنشاهی		
۳۱	به اعلی حضرت ملک عبدالله پادشاه کشور هاشمی اردن	۲۸۵۰۷	۳۱
۶	سخنان ملوکانه با فرمان فارغ التحصیل		
۳۲	دوره دوم دانشگاه جنک	۲۸۷۲۶	۳۲
۷	پاسخ شاهنشاه بعرض شادباش آقای		
۳۴	مقدم السفراء در سلام عید سعید قربان	۲۸۷۱۱	۳۴
۸	اوامر شاهانه در پاسخ کسانی که در مورد انتخابات شکایاتی پیشگاه		
۳۶	ملوکانه تقدیم داشته بودند	۲۸۷۲۶	۳۶
۹	پیام همایونی بمناسبت روز سازمان		
۳۹	ملل متحد	۲۸۸۰۲	۳۹
۱۰	پیام اعلی حضرت هما یون شاهنشاهی		
۴۱	هنگام عزیمت موکب مبارک آمریکا	۲۸۸۲۴	۴۱

ب

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱۱	پاسخ همایونی بختیر مقدم ریاست جمهوری آمریکا	۲۸/۸/۲۵	۴۲
۱۲	سخنان شاهانه در پاسخ بیانات حضرت رئیس جمهوری آمریکا در ضیافت شام در کاخ ریاست جمهوری	۲۸/۸/۲۵	۴۴
۱۳	پاسخ ملوکانه بنطق وزیر امور خارجہ آمریکا	۲۸/۸/۲۶	۴۸
۱۴	نطق ملوکانه « در ضیافتی که بافتخار حضرت رئیس جمهوری آمریکا امر بترتیب فرموده بودند »	۲۸/۸/۲۷	۵۴
۱۵	فرمایشهای همایونی در موزه متروپولیتین امریکا هنگام گشایش نمایشگاه صنایع و هنر های ایران	۲۸/۸/۳۰	۵۷
۱۶	بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی خطاب با اعضای انجمن روابط خارجی نیویورک	۲۸/۸/۳۰	۵۹
۱۷	بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در بنگاه خاور نزدیک	۲۸/۹/۲	۷۳
۱۸	بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در دانشگاه میشیگان	۲۸/۹/۵	۷۹
۱۹	بیانات شاهانه در پاسخ رئیس وقت دانشگاه کلمبیا و پرفسور والاس رئیس دانشکده امور بین‌المللی	۲۸/۹/۲۸	۸۳

ج

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۲۰	پیام شاهنشاه بملت ایران	۲۸/۱۰/۹	۸۸
۲۱	سخنان همایونی بنمایندگان سنا	۲۸/۱۱/۱	۸۹
۲۲	بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی هنگام شرفیابی نمایندگان مجلس شورای ملی	۲۸/۱۱/۲	۹۷
۲۳	نطق ملوکانه هنگام گشایش مجلسین	۲۸/۱۱/۲۰	۱۰۴
۲۴	فرمایشهای اعلیحضرت شاهنشاه بنمایندگان مجلس شورای ملی	۲۸/۱۲/۶	۱۱۰
۲۵	سخنان اعلیحضرت همایونی در پاسخ خیرمقدم جناب آقای فرماندار کل پاکستان	۲۸/۱۲/۱۰	۱۱۲
۲۶	انما المؤمنون اخوه	۲۸/۱۲/۱۱	۱۱۴
۲۷	فرمایشهای شاهنشاه در پاسخ خیرمقدم اهالی کراچی	۲۸/۱۲/۱۳	۱۱۶
۲۸	فرمایشهای ملوکانه در انجمن فرهنگی ایران و پاکستان در پاسخ حکمران کل سند	۲۸/۱۲/۱۳	۱۱۸
۲۹	بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در پاسخ حکمران پاکستان شرقی	۲۸/۱۲/۲۵	۱۲۲
۳۰	برادری دو کشور «خطاب به رؤسای عشا بر پاکستان»	۲۸/۱۲/۲۱	۱۲۴
۳۱	پیام شاهنشاه از رادیو کراچی	۲۸/۱۲/۲۴	۱۲۵
۳۲	پیام نوروزی شاهانه	۲۹/۱/۱	۱۲۶
۳۳	اوامر همایونی بهیئت رئیسه مجلسین	۲۹/۲/۱۶	۱۲۷

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۳۴	بیانات شاهانه در پاسخ عرض تبریکات رؤسای مجلسین بمناسبت عید سعید فطر	۲۹۲۲۶	۱۲۹
۳۵	اوامر ملوکانه بافسران فارغ التحصیل دانشگاه جنک	۲۹۴۳	۱۳۲
۳۶	اوامر ملوکانه خطاب بافسران ارتش دروزارت جنک	۲۹۴۱۰	۱۳۴
۳۷	بیانات شاهنشاه هنگام گشایش دوره اجلاسیه سنا	۲۹۷۱۵	۱۳۵
۳۸	پیام شاهنشاه بمناسبت روز مخصوص سازمان ملل متحد	۲۹۸۳	۱۳۸
۳۹	بیانات اعلی حضرت همایون شاهنشاهی به نمایندگان مجلس شورای ملی در کاخ مرمر	۲۹۱۰۲۱	۱۴۰
۴۰	پیام نوروزی ذات مبارک شاهانه	۳۰۱۱۱	۱۴۷
۴۱	پیام همایونی بمناسبت جشن چهل و ششمین سال مشروطیت	۳۰۵۱۴	۱۵۰
۴۲	بیانات ملوکانه خطاب به نمایندگان مجلس شورای ملی در مراسم سلام عید غدیر	۳۰۶۲۸	۱۵۲
۴۳	بیانات ملوکانه هنگام گشایش دوره دوم سنا	۳۰۷۱۴	۱۵۴
۴۴	بیانات همایونی بمناسبت جشن مهرگان	۳۰۷۱۶	۱۵۶
۴۵	اوامر شاهانه .	۳۰۷۲۵	۱۵۸

ترکیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۴۶	بیانات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی		
۱۵۹	در جواب رئیس مجلس سنا	۳۰ر۸ر۴	
۴۷	فرمایش های اعلیحضرت همایونی		
۱۶۰	در پاسخ عرض شادباش رئیس مجلس شورای ملی	۳۰ر۸ر۴	
۴۸	پیام اعلیحضرت همایونی بمنظور		
۱۶۲	رعایت حال مستمندان	۳۰ر۹ر۳	
۴۹	سخنان شاهانه هنگام جشن هجدهمین		
۱۶۴	سال تاسیس دانشگاه تهران	۳۰ر۱۱ر۵	
۵۰	فرمایش های شاهانه در هنگام		
۱۶۶	تحويل سال	فروردین ۳۱	
۵۱	فرمایشات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی		
۱۶۸	هنگام افتتاح دوره هفدهم مجلس شورای ملی	۳۱ر۲ر۷	
۵۲	سخنان شاهانه بمناسبت افتتاح آرامگاه		
۱۷۱	نوبنیاد سعدی در شیراز	۳۱ر۲ر۱۳	
۵۳	بیانات ملوکانه بمناسبت خدا حافظی		
۱۷۳	از مستقبلین قبل از حرکت از شیراز	۳۱ر۲ر۲۱	
۵۴	فرمایشات شاهانه هنگام اعطای اسناد		
۱۷۵	مالکیت یازده قریه بکشاورزان	۳۱ر۵ر۲۱	
۵۵	فرمایش های ملوکانه در مراسم گشایش		
۱۷۸	بانک عمران بهلوی	۳۱ر۶ر۲۰	
۵۶	سخنان شاهانه هنگام افتتاح سومین		
۱۸۱	دوره اجلاسیه مجلس سنا	۳۱ر۷ر۱۴	
۵۷	پیام نوروزی اعلیحضرت همایون		
۱۸۴	شاهنشاهی	فروردین ۱۳۳۲	

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۵۸	فرمایشات ملوکانه هنگام افتتاح بیمارستان هدایت	۳۲۲۱۷	۱۸۵
۵۹	سخنان شاهانه هنگام افتتاح بانک توسعه صادرات	۳۲۲۴۹	۱۸۶
۶۰	پیام اعلیحضرت همایونی خطاب بملت ایران	۳۲۲۶۱	۱۸۷
۶۱	سخنان شاهانه موقع شرفیابی اعضای سابق اطاق بازرگانی و شورای عالی اتحادیه بازرگانی	۳۲۲۶۳	۱۹۱
۶۲	فرمایشات ملوکانه خطاب به نخست وزیر و هیئت دولت در مراسم سلام عید غدیر کاخ سفید سمدآباد	۳۲۲۶۱۰	۱۹۵
۶۳	بیانات ملوکانه خطاب بافسران ارشد ارتش و ژاندارمری و شهربانی در شرفیابی عید غدیر	۳۲۲۶۱۰	۱۹۶
۶۴	سخنان ملوکانه خطاب به سران عشایر کشور هنگام شرفیابی بمیشگاه شاهانه در کاخ سمدآباد	۳۲۲۶۱۷	۱۹۸
۶۵	پیام شاهانه بمناسبت آغاز نهمین سال تاسیس سازمان ملل متحد	۳۲۲۸۳	۱۹۹
۶۶	فرمایشات ملوکانه خطاب به سناتورها هنگام شرفیابی بمناسبت میلاد مسعود شاهنشاه	۳۲۲۸۴	۲۰۱
۶۷	فرمایشات ملوکانه خطاب بمنمایندگان مجلس شورای ملی هنگام شرفیابی بمناسبت میلاد مسعود شاهنشاه	۳۲۲۸۴	۲۰۲

ز

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۶۸	سخن‌ن شاهانه هنگام شرفیابی اعضای هیئت رسمی کانون مشاورین فنی	۳۲/۱۲/۹۱	۲۰۴
۶۹	فرمایشات ملوکانه هنگام آئین گشایش هیجدهمین دوره تقنینیه	۳۲/۱۲/۲۷	۲۰۶
۷۰	پیام نوروزی ذات مہارک شاهانه	فروردین ۱۳۳۳	۲۱۰
۷۱	فرمایشات همایونی به نمایندگان سنا	۳۳/۱/۹۱	۲۱۵
۷۲	فرمایشات ملوکانه بنمایندگان مجلس شورای ملی	۳۳/۱/۹۱	۲۱۶
۷۳	بیانات ملوکانه هنگام افتتاح آرامگاه حکیم ابوعلی سینا	۳۳/۲/۹	۲۱۸
۷۴	سخن‌ن شاهانه در روز عید فطر خطاب به هیئت رئیسه مجلس سنا و شورای ملی	۳۳/۳/۱۵	۲۲۲
۷۵	فرمایشات شاهانه بنمایندگان مجلس سنا	۳۳/۴/۱۰	۲۲۶
۷۶	سخن‌ن شاهانه به نمایندگان مجلس شورای ملی	۳۳/۴/۱۱	۲۳۰
۷۷	سخن‌ن شاهانه هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه به تبریز	۳۳/۴/۲۱	۲۳۴
۷۸	فرمایشات شاهانه هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه به تبریز > خطاب به بازرگانان <	۳۳/۴/۲۱	۲۳۵
۷۹	فرمایشات شاهانه هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه به تبریز > خطاب به ارباب جراید <	۳۳/۴/۲۱	۲۳۶
۸۰	پیام شاهانه در شهرداری تبریز > خطاب با اهالی شهر <	۳۳/۴/۲۱	۲۳۷

صفحه	تاریخ	عنوان	تقریب
۲۳۹	۳۳ر۵ر۷	فرمایشات اعلیحضرت همایونی هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه به گیلان	۸۱
۲۴۱	۳۳ر۵ر۱۳	پیام اعلیحضرت همایونی خطاب به ملت ایران بمناسبت جشن چهل و نهمین سال مشروطیت	۸۲
۲۴۳	۳۳ر۵ر۲۰	فرمایشات ملوکانه هنگام مراسم سلام عید قربان	۸۳
۲۴۵	۳۳ر۵ر۲۵	فرمایشات ملوکانه در اردوی دانشجویان دانشگاه در آب علی	۸۴
۲۵۰	۳۳ر۵ر۲۸	فرمایشات ملوکانه به نمایندگان سنا در مراسم عید غدیر	۸۵
۲۵۱	۳۳ر۵ر۲۸	فرمایشات ملوکانه بنمایندگان مجلس شورای ملی در مراسم عید غدیر	۸۶
۲۵۳	۳۳ر۵ر۲۸	پیام اعلیحضرت شاهنشاه بمناسبت روز عید غدیر و جشن ملی ۲۸ مرداد خطاب بملت ایران	۸۷
۲۵۶	۳۳ر۶ر۶	سخنان ملوکانه هنگام بازدید کلاس تیراندازی و رانندگی و ماشین نویسی دانش آموزان در اردوی آب علی	۸۸
۲۵۹	۳۳ر۷ر۱۴	فرمایشات ملوکانه هنگام گشایش پنجمین دوره اجلاس مجلس سنا	۸۹
۲۶۴	۳۳ر۸ر۱۸	سخنان شاهانه هنگام افتتاح جلسه مجمع عمومی جمعیت شیروخورشید سرخ	۹۰
۲۶۷	۳۳ر۹ر۲۳	فرمایشات اعلیحضرت همایونی هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه به نیویورک خطاب به آقای نیکسن	۹۱

ط

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۹۲	فرمایشات ملوکانه در ضیافت وزیر امور خارجه ایالات متحده آمریکا	۳۳۹۹۲۳	۲۶۸
۹۳	فرمایشات شاهانه (بزبان انگلیسی) در ضیافت نهار روزنامه نگاران در واشنگتن	۳۳۹۹۲۴	۲۶۹
۹۴	فرمایشات اعلیحضرت همایونی خطاب به مصلحین ایرانی مقیم آمریکا سانفرانسیسکو	۳۳۹۹۲۷	۲۷۱
۹۵	فرمایشات اعلیحضرت همایونی در جشن دانشگاه کلمبیا در نیویورک پس از اخذ درجه دکترای افتخاری حقوق	۳۳۹۱۱۶	۲۷۸
۹۶	فرمایشات اعلیحضرت همایونی قبل از عزیمت موکب ملوکانه از نیویورک بمقصد انگلستان که در جراید آمریکا منعکس گردید	۳۳۹۱۱۲۳	۲۹۱
۹۷	پیام اعلیحضرت همایونی بملت ایران از صدای آمریکا	۳۳۹۱۱۲۳	۲۹۳
۹۸	فرمایشات اعلیحضرت همایونی در پاسخ بیانات حضرت تشودور هوس رئیس جمهوری آلمان	۳۳۹۱۲۱۵	۲۹۶
۹۹	فرمایشات ملوکانه در کربلا بمنظور ایجاد تسهیلات وسایل مسافرت زائرین و طلاب ایرانی	۳۳۹۱۱۲۱	۲۹۸
۱۰۰	پیام نوروزی شاهنشاه	فروردین ۱۳۳۴	۳۰۰
۱۰۱	بیانات ملوکانه خطاب به نمایندگان مجلس سنا در مراسم هید نوروز	۳۴۱۱۱	۳۰۱

ی

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱۰۲	فرمایشات ملوکانه خطاب بنمایندگان مجلس شورای ملی در مراسم عید نوروز	۳۴۱۱۱	۳۰۲
۱۰۳	پیام شاهانه باهالی خوزستان	۳۴۱۱۵	۳۰۴
۱۰۴	فرمایشات اعلیحضرت همایونی خطاب باعضای فراکسیون مساوات مجلس شورای ملی	۳۴۱۳۱	۳۰۹
۱۰۵	فرمایشات شاهانه بمناسبت شرفیابی کمیسیون اصلاح دادگستری به پیشگاه ملوکانه	۳۴۲۱۱	۳۱۲
۱۰۶	فرمایشات همایونی در پاسخ عرض تهنیت رئیس مجلس شورا هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه بشیراز	۳۴۳۳۳	۳۱۴
۱۰۷	پیام اعلیحضرت همایونی خطاب به اهالی فارس بمناسبت افتتاح کارخانه سیمان فارس وبیمارستان نمازی	۳۴۳۳۸	۳۱۶
۱۰۸	فرمایشات اعلیحضرت همایونی خطاب بنمایندگان مجلس شورای ملی در شرفیابی کاخ سعدآباد	۳۴۳۲۴	۳۱۸
۱۰۹	فرمایشات اعلیحضرت همایونی خطاب بسناطورها در شرفیابی کاخ سعدآباد	۳۴۳۳۰	۳۲۳
۱۱۰	فرمایشات اعلیحضرت همایونی بمناسبت چشم فارغ التحصیلی افسران دانشگاه جنک	۳۴۴۲۴	۳۲۶
۱۱۱	بیانات شاهانه بمناسبت جشن مشروطیت «آغاز پنجاهمین سال مشروطیت»	۳۴۵۱۴	۳۲۸
۱۱۲	فرمایشات ملوکانه خطاب بملت ایران بمناسبت روز قیام ملی ۲۸ مرداد	۳۴۵۲۸	۳۳۱

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱۱۳	فرمایشات همایونی بمناسبت افتتاح ششمین دوره مجلس سنا	۳۴۷ر۱۵	۳۳۴
۱۱۴	پیام اعلیحضرت همایون شاهنشاه به مناسبت روز سازمان ملل متحد	۳۴۸ر۲	۳۴۰
۱۱۵	فرمایشات اعلیحضرت همایونی خطاب بهیئت پارلمانی ایران عازم عراق	۳۴۹ر۱۱ر۱۲	۳۴۳
۱۱۶	بیانات اعلیحضرت همایونی در پاسخ خیرمقدم اهالی دهلی	۳۴۹ر۱۱ر۲۸	۳۴۵
۱۱۷	فرمایشات اعلیحضرت همایونی در پاسخ بیانات رئیس جمهوری هند	۳۴۹ر۱۱ر۲۸	۳۴۶
۱۱۸	فرمایشات اعلیحضرت همایونی در ضیافت علمای هند	۳۴۹ر۱۱ر۲۸	۳۴۷
۱۱۹	پیام اعلیحضرت همایونی بملت ایران هنگام مراجعت از کشور هند	۳۴۹ر۱۲ر۱۹	۳۴۸
۱۲۰	پیام نوروزی شاهنشاه	فروردین ۱۳۳۵	۳۵۰
۱۲۱	پیام اعلیحضرت همایونی خطاب با اهالی خراسان	۳۵۱ر۱۹	۳۵۲
۱۲۲	پیام شاهانه خطاب بملت ایران بمناسبت جشن هفته المپیک	۳۵۲ر۲۲	۳۵۴
۱۲۳	فرمایشات ملوکانه خطاب بهیئت رئیسه مجلسین در مراسم سلام عید فطر	۳۵۲ر۲۲	۳۵۶
۱۲۴	پیام شاهانه خطاب بملت ترك در فرودگاه آنکارا	۳۵۲ر۲۵	۳۵۷
۱۲۵	فرمایشات شاهانه خطاب بدانشجویان ایرانی در ترکیه	۳۵۲ر۲۶	۳۶۰
۱۲۶	فرمایشات شاهنشاه در پاسخ بیانات حضرت رئیس جمهوری ترکیه	۳۵۲ر۲۶	۳۶۱

ل

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱۲۷	بیانات شاهنشاه در پاسخ عرایض شهردار آنکارا	۳۵۲ر۲۶	۳۶۵
۱۲۸	بیانات شاهنشاه خطاب بدانشجویان دانشکده افسری آنکارا	۳۵۲ر۲۷	۳۶۷
۱۲۹	پیام شاهنشاه بمناسبت افتتاح کنگره هفتصدمین سالوفات خواجه نصیرالدین طوسی	۳۵۳ر۵	۳۶۸
۱۳۰	فرمایشات شاهانه خطاب بدولت وملت ترك هنگام عزیمت موکب ملوکانه بایران	۳۵۳ر۸	۳۷۰
۱۳۱	فرمایشات اعلیحضرت همایونی هنگام افتتاح نوزدهمین دوره تقنینیه مجلس شورای ملی	۳۵۳ر۱۰	۳۷۲
۱۳۲	فرمایشات اعلیحضرت همایونی هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه بخاک میهن از مسافرت به شوروی در پاسخ عرض خیر مقدم نخست وزیر	۳۵۴ر۲۲	۳۷۷
۱۳۳	فرمایشات شاهانه هنگام نزول اجلال موکب ملوکانه بخاک میهن از مسافرت بشوروی در پاسخ عرض خیر مقدم رئیس مجلس سنا	۳۵۴ر۲۲	۳۷۸
۱۳۴	بیانات شاهنشاه بنمایندگان مجلس سنا در مراسم سلام عید غدیر	۳۵۵ر۵	۳۷۹
۱۳۵	فرمایشات ملوکانه خطاب به نمایندگان مجلس شورای ملی در مراسم سلام عید غدیر	۳۵۵ر۵	۳۸۱

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱۳۶	فرمایشات شاهانه هنگام جشن فارغ- تحصیلی دانشگاه چنگ	۳۵ر۵ر۹	۳۸۶
۱۳۷	پیام شاهنشاه خطاب بملت ایران بمناسبت پنجاه و یکمین سال مشروطیت «بزد»	۳۵ر۵ر۱۴	۳۸۸
۱۳۸	فرمایشات شاهانه خطاب بجوانان پیشاهنگ منظر به»	۳۵ر۵ر۱۸	۳۹۰
۱۳۹	پیام شاهنشاه بمناسبت روز ۲۸ مرداد	۳۵ر۵ر۲۸	۳۹۱
۱۴۰	فرمایشات ملو کانه در مراسم جشن آغاز تحصیلی دانشگاه تهران هنگام تقدیم دکترای افتخاری ادبیات فارسی به پیشگاه شاهانه	۳۵ر۷ر۱	۳۹۵
۱۴۱	فرمایشات شاهنشاه هنگام افتتاح هفتمین دوره اجلاسیه مجلس سنا	۳۵ر۷ر۱۴	۳۹۸
۱۴۲	فرمایشات ملو کانه خطاب بنمایندگان مجلس سنا در مراسم سلام روز تولد شاهنشاه	۳۵ر۸ر۴	۴۰۳
۱۴۳	فرمایشات ملو کانه خطاب بنمایندگان مجلس شورای ملی در مراسم سلام روز تولد شاهنشاه	۳۵ر۸ر۴	۴۰۵
۱۴۴	پیام شاهنشاه خطاب به ساکنین خلیج فارس «بوشهر»	۳۵ر۸ر۵	۴۰۸
۱۴۵	پیام شاهنشاه بجمعیت خیره شیر و خورشید سرخ ایران	۳۵ر۸ر۱۵	۴۱۰
۱۴۶	پیام شاهنشاه به اعضای شورای عالی هدایت جوانان	۳۵ر۸ر۲۶	۴۱۳

ترتیب	عنوان	تاریخ	صفحه
۱۴۷	پیام شاهنشاه بمناسبت دهمین سال تاسیس یونسکو و روز حقوق بشر	۳۵۹۱۹	۴۱۷
۱۴۸	فرمایشات ملو کانه هنگام نزول اجلال موکب ملو کانه به کرمان خطاب به نمایندگان ، استاندار و معتمدین شهر	۳۵۱۰۳	۴۱۹
۱۴۹	فرمایشات شاهنشاه خطاب بدانشجویان رتبه اول دانشکدهها عازم آمریکا	۳۵۱۱۴	۴۲۰
۱۵۰	فرمایشات شاهنشاه هنگام شرفیابی سناتورها	۳۵۱۱۶	۴۲۱
۱۵۱	پیام شاهنشاه بکنفرانس هزارو - چهارصدمین سال میلاد هلی (ع)	۳۵۱۱۸	۴۲۶
۱۵۲	فرمایشات شاهنشاه هنگام شرفیابی نمایندگان مجلس شورای ملی	۳۵۱۲۰	۴۳۱
۱۵۳	فرمایشات ملو کانه خطاب به نایب رئیس مجلس شورای ملی در مراسم عید میث	۳۵۱۲۹	۴۳۹
۱۵۴	بیانات اعلیحضرت همایونی هنگام افتتاح نمایشگاه اتم در خدمت صلح	۳۵۱۲۱۵	۴۴۱

